

Dokument nr. 15:6

(2011–2012)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 751 – 900

31. januar – 23. februar 2012

Innhold

Spørsmål	Side
751. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. terrorisme, besvart av justisministeren	13
752. Fra stortingsrepresentant Siv Aida Rui Skattem, vedr. forskeres arbeidssituasjon, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	13
753. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. gaupetelling i Nord-Norge, besvart av miljø- og utviklingsministeren	15
754. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. fastlegeforskriften, besvart av helse- og omsorgsministeren	16
755. Fra stortingsrepresentant Sylvi Graham, vedr. høreapparater og ortopediske hjelpemidler, besvart av arbeidsministeren	17
756. Fra stortingsrepresentant Olemic Thommessen, vedr. musiker og artistformidlingen i Nav, besvart av arbeidsministeren	18
757. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. nye uførepensjonister i Norge, besvart av arbeidsministeren	19
758. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. forenkling av skjemaveldet, besvart av nærings- og handelsministeren	20
759. Fra stortingsrepresentant Ulf Erik Knudsen, vedr. avklaring av nytt sykehus i Buskerud, besvart av helse- og omsorgsministeren	21
760. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. ulike skatte- og/eller avgiftsregler for etablering av virksomheter på bakgrunn av opprinnelsesland/etnisitet, besvart av finansministeren	22
761. Fra stortingsrepresentant Siri A. Meling, vedr. norske damanlegg, besvart av olje- og energiministeren	22
762. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. mobbing, besvart av justisministeren	23
763. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. forenklinger i regelverket for næringslivet, besvart av nærings- og handelsministeren	25
764. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. forskriften om åpningsbalanser, besvart av finansministeren	26
765. Fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen, vedr. tilsagnsfullmakter og bestillingsfullmakter, besvart av finansministeren ...	27
766. Fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen, vedr. rentekompensasjonsordninger, besvart av finansministeren	28
767. Fra stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke, vedr. begravellesbyråer, priser og prisinformasjon, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	29
768. Fra stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen, vedr. nedleggelse av dagtilbud for eldre, besvart av helse- og omsorgsministeren	30

	Side
769. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. kartlegging av mineraler på Svalbard og Barentshavet, besvart av nærings- og handelsministeren	31
770. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. mva-regelverket, besvart av finansministeren	32
771. Fra stortingsrepresentant Knut Arild Hareide, vedr. Frogner nye stasjon, besvart av samferdselsministeren	33
772. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. mangel på kapital for lønnsomme prosjekter innen kraftsektoren, besvart av finansministeren	34
773. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. villfisknæringen, besvart av fiskeri- og kystministeren	35
774. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. mangel på varetekts-plasser i Bergen, besvart av justisministeren	35
775. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. NRK P1 som beredskapskanal, besvart av kulturministeren	36
776. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. bruk av skjønn når det gjelder bruk av tvang hos psykisk utviklingshemmede, besvart av helse- og omsorgsministeren	37
777. Fra stortingsrepresentant Bente Thorsen, vedr. ingeniørstudiene, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	39
778. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. frittliggende uthus/bod, besvart av miljø- og utviklingsministeren	40
779. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. omorgani-seringsprosesser i politi- og lensmannsetaten, besvart av justisministeren	41
780. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. krisesenter-tilbudet, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	42
781. Fra stortingsrepresentant Åge Starheim, vedr. forbedringspotensial i offentlig sektor, besvart av fornyings-, administrasjons- og kirkeministeren	43
782. Fra stortingsrepresentant Åge Starheim, vedr. Nikkino borerigg, besvart av samferdselsministeren	44
783. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. menneske-rettigheter, besvart av nærings- og handelsministeren	45
784. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. Nes kommunes sykehusstilhørighet, besvart av helse- og omsorgsministeren	46
785. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. diskriminering av røykere, besvart av barne-, likestillings- og inkluderings-ministeren	47
786. Fra stortingsrepresentant Sylvi Graham, vedr. opptreningstilbud ved Ski sykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	47
787. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. skatte-trykket i Norge, besvart av finansministeren	48
788. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. jerveuttak, besvart av miljø- og utviklingsministeren	49
789. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. omdannelse fra statlig forvaltningsorgan til statsforetak, besvart av forsvars-ministeren	50

	Side
790. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. enhetlig saksbehandling av klage- og tilsynssaker i Mattilsynet, besvart av landbruks- og matministeren	51
791. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. opptak til Politihøyskolen, besvart av justisministeren	52
792. Fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen, vedr. omfanget av leasingavtaler i det offentlige, besvart av finansministeren	52
793. Fra stortingsrepresentant Mette Hanekamhaug, vedr. å legge til rette for mer fleksible løsninger i utdanningsløpet, besvart av kunnskapsministeren	53
794. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. testsenteret på Mongstad 2, besvart av olje- og energiministeren	54
795. Fra stortingsrepresentant Åge Austheim, vedr. statsministerens sykehusgaranti under valgkampen i Kristiansund, besvart av helse- og omsorgsministeren	54
796. Fra stortingsrepresentant Åge Austheim, vedr. kompetanse og kvalitet i eldreomsorgen i små norske kommuner, besvart av helse- og omsorgsministeren	55
797. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. nytt sykehus i Buskerud, besvart av helse- og omsorgsministeren	57
798. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. nytt sykehus i Buskerud, besvart av finansministeren	57
799. Fra stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke, vedr. anbuds-konkurranse for flyruta Røros-Gardermoen, besvart av samferdselsministeren	58
800. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. pasienter med dobbeltdiagnose rus/psykiatri, besvart av helse- og omsorgsministeren	58
801. Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. vold mot kvinner og vold i nære relasjoner, besvart av justisministeren	60
802. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. egenkapitalkrav ved boliglån, besvart av finansministeren	60
803. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. Trønderenergi Nett, besvart av finansministeren	61
804. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen, vedr. å få ned ventetidene og øke operasjonskapasiteten, besvart av helse- og omsorgsministeren	62
805. Fra stortingsrepresentant Olemic Thommessen, vedr. endring i lov om stadnamn, besvart av kulturministeren	63
806. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. kompliserte lånefinansierte spareprodukter til vanlige folk, besvart av finansministeren	63
807. Fra stortingsrepresentant Nikolai Astrup, vedr. PET-flasker som gjenvinnes, besvart av finansministeren	66
808. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. midtrekkverk, besvart av samferdselsministeren	66
809. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. dyrevelferden i kyllingproduksjonen, besvart av landbruks- og matministeren	67
810. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. innberetning av skattepliktige bonuspoeng, besvart av finansministeren	68
811. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. informanter, besvart av justisministeren	69

	Side
812. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. rettsutdragsloven, besvart av justisministeren	69
813. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. midtdelere, besvart av samferdselsministeren	70
814. Fra stortingsrepresentant Ingebjørg Godskesen, vedr. kjøpesenterutbygging, besvart av miljø- og utviklingsministeren	70
815. Fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen, vedr. utredning om jernbaneforbindelse fra Sør-Varanger/Kirkenes til det russiske jernbanenettet, besvart av samferdselsministeren	71
816. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. rapporten Arbeidstid og helse fra STAM, besvart av arbeidsministeren	72
817. Fra stortingsrepresentant Bente Thorsen, vedr. IKT i kirken, besvart av fornyings-, administrasjons- og kirkeministeren	73
818. Fra stortingsrepresentant Svein Harberg, vedr. transportutgifter for studenter, besvart av arbeidsministeren	74
819. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. momskompensasjonsordningen for frivillige organisasjoner, besvart av kulturministeren	75
820. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. ulovlige legemidler, besvart av helse- og omsorgsministeren	76
821. Fra stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen, vedr. ventetid på mammografi, besvart av helse- og omsorgsministeren	77
822. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. BSU-ordningen, besvart av finansministeren	78
823. Fra stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen, vedr. salg av "struktu- rerte spareprodukter", besvart av finansministeren	79
824. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. nødnett, besvart av justisministeren	80
825. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. politi, barnevern og psykiatri, besvart av justisministeren	81
826. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. antall personer som underviser uten godkjent kompetanse, besvart av kunnskapsministeren	82
827. Fra stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen, vedr. data-systemene til Nav, besvart av arbeidsministeren	84
828. Fra stortingsrepresentant Susanne Bratli, vedr. konkurransar om bygging av veg og bane i Noreg, besvart av samferdselsministeren	85
829. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. at Hordaland politidistrikt har bedt Tingretten om lov til å ransake redaksjonslokalene til avisen Hordaland, besvart av justisministeren	86
830. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. makrellforhandlingene, besvart av fiskeri- og kystministeren	87
831. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. Investinor, besvart av nærings- og handelsministeren	88
832. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. NOKUS-reglene, besvart av finansministeren	88
833. Fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen, vedr. gang- og sykkelsti på rv. 93, besvart av samferdselsministeren	89

	Side
834. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. mål for Bybanen i Bergen, besvart av samferdselsministeren	90
835. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen, vedr. fritt sykehusvalg, besvart av helse- og omsorgsministeren	91
836. Fra stortingsrepresentant Siri A. Meling, vedr. rekefiske, besvart av fiskeri- og kystministeren	92
837. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. Søvik omsorgs-senter i Nordland, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	93
838. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. Etiopia, besvart av justisministeren	94
839. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. strategi for mineralutvinning i Norge, besvart av nærings- og handelsministeren	95
840. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. oversikt over antall konfliktsaker innenfor arealbruk hos de ulike fylkesmannsembetene, besvart av miljø- og utviklingsministeren	96
841. Fra stortingsrepresentant Åge Starheim, vedr. Nikkino borerigg, besvart av samferdselsministeren	97
842. Fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen, vedr. rv 882 og Øksfjordtunnelen, besvart av samferdselsministeren	98
843. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. dødsfall på grunn av kreft, besvart av helse- og omsorgsministeren	99
844. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. lemping på boplikt på landsbrukseiendommer, besvart av landbruks- og matministeren	99
845. Fra stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen, vedr. sysselsettingsveksten sammenlignet Norge og Sverige, besvart av finansministeren	100
846. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. å dele opp årsavgiften i månedlige avdrag, besvart av finansministeren	103
847. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. båndlegging av eiendom i forbindelse med samferdselsprosjekter, besvart av samferdselsministeren	104
848. Fra stortingsrepresentant Knut Storberget, vedr. verneplan for Femundsmarka, besvart av miljø- og utviklingsministeren	105
849. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. ordningen med grønne sertifikater, besvart av olje- og energiministeren	105
850. Fra stortingsrepresentant Henning Skumsvoll, vedr. regnskogen i Brasil og Indonesia, besvart av olje- og energiministeren	106
851. Fra stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad, vedr. kontrollen med kraftbørsen Nord pool spot, besvart av olje- og energiministeren ..	107
852. Fra stortingsrepresentant Bente Thorsen, vedr. vikarbruk i skolen, besvart av kunnskapsministeren	107
853. Fra stortingsrepresentant Åse Michaelsen, vedr. misbruk av Internett i fengslene, besvart av justisministeren	108
854. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. boplikt, besvart av landbruks- og matministeren	109
855. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. å effektivisere offentlig forvaltning og redusere offentlige utgifter, besvart av fornyings-, administrasjons- og kirkeministeren	110

	Side
856. Fra stortingsrepresentant Arve Kambe, vedr. de kommunale/fylkeskommunale pensjonskassene, besvart av arbeidsministeren .	111
857. Fra stortingsrepresentant Arve Kambe, vedr. mva.-refusjon til utenlandske transportører, besvart av finansministeren	113
858. Fra stortingsrepresentant Elizabeth Skogrand, vedr. effektivisering av innkjøp og investeringer i politiet, besvart av justisministeren ..	114
859. Fra stortingsrepresentant Elizabeth Skogrand, vedr. tiltak for å øke effektivitet og bedre ressursutnyttelsen i kriminalomsorgen, besvart av justisministeren	115
860. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. innflytelse over domstolene, besvart av justisministeren	116
861. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. forprosjektet "Ungdomsradio Hele Norge, besvart av kulturministeren	117
862. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. Smil-midlene i landbruket, besvart av landbruks- og matministeren	117
863. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. Sandnessjøen lufthavn, Stokka, besvart av samferdselsministeren	118
864. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. forvaltningen av biologisk mangfold i konsesjonsprosessene for ny, fornybar energi, besvart av olje- og energiministeren	118
865. Fra stortingsrepresentant Morten Høglund, vedr. kunstprosjekt "The Promised Land". Bildespillet, Arirang, besvart av forsvarsministeren	120
866. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. konjunkturer i norsk økonomi, besvart av finansministeren	120
867. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. strategi for mineralnæringen i Norge, besvart av nærings- og handelsministeren	121
868. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. oljepengebruken, besvart av finansministeren	122
869. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. illikvide papirer, besvart av finansministeren	123
870. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. obligasjonsporteføljen i Statens pensjonsfond utland, besvart av finansministeren	124
871. Fra stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen, vedr. ansatte hos Nav, besvart av arbeidsministeren	124
872. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. utviklingen økonomisk vekst, besvart av finansministeren	126
873. Fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen, vedr. flåtekontroll, besvart av nærings- og handelsministeren	127
874. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. deponering av miljøgiftig avfall i spesielt Repparfjorden i Finnmark, besvart av miljø- og utviklingsministeren	128
875. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. reservasjonsrett for leger, besvart av helse- og omsorgsministeren	129
876. Fra stortingsrepresentant Arve Kambe, vedr. folkeregisterforskriften, besvart av justisministeren	130
877. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. kostnaden i bompengeprosjekter, besvart av samferdselsministeren	132

	Side
878. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. fagbrev ved godkjent kjøretøyverksted, besvart av samferdselsministeren	133
879. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. InterCityutbygging på Østlandet, besvart av samferdselsministeren	133
880. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. BVs konseptvalg-utredning om InterCity-strekningene, besvart av samferdselsministeren	135
881. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. klager over kvaliteten på saksbehandling i Finansklagenemda, besvart av finansministeren	136
882. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. palestinsk medlemskap i UNESCO, besvart av utenriksministeren	137
883. Fra stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal, vedr. bemannings-situasjonen ved Sandeid fengsel, besvart av justisministeren	138
884. Fra stortingsrepresentant Dagrun Eriksen, vedr. bibelskolene, besvart av kunnskapsministeren	139
885. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. Nasjinalgalleriet, besvart av kulturministeren	139
886. Fra stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland, vedr. mødrekvote, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	140
887. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. EU-mat, besvart av landbruks- og matministeren	141
888. Fra stortingsrepresentant Per Sandberg, vedr. dommerforsikring, besvart av justisministeren	141
889. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. forliksrådsordningen, besvart av justisministeren	142
890. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. smelteverket i Odda, besvart av miljø- og utviklingsministeren	143
891. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. politisk støtte til gjeldsrevisjon for Zimbabwe, besvart av miljø- og utviklingsministeren	144
892. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. BU-midlene i landbruken, besvart av landbruks- og matministeren	145
893. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. kontroller av dagligvarebutikker ved kjøp av alkohol, besvart av helse- og omsorgsministeren	146
894. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. etableringen av et direktorat for kriminalomsorgen, besvart av justisministeren	147
895. Fra stortingsrepresentant Peter N. Myhre, vedr. arbeidet for å liberalisere handelen med landbruksvarer mellom Norge og EU, besvart av landbruks- og matministeren	148
896. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. Forsvarets leie av privat grunn, besvart av forsvarsministeren	149
897. Fra stortingsrepresentant Ine M. Eriksen Søreide, vedr. fjernarbeid i Forsvaret, besvart av forsvarsministeren	149
898. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. familievolds-koordinatorer i politidistrikt, besvart av justisministeren	151
899. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. utestenge en norskprodusert HPV-test, besvart av helse- og omsorgsministeren	152

	Side
900. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. utestående gjeld hos det offentlige, besvart av finansministeren	153

*Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (751 - 900) for sesjonen 2011-2012.*

Partibetegnelse:

*A Det norske Arbeiderparti
FrP Fremskrittspartiet
H Høyre
KrF Kristelig Folkeparti*

*Sp Senterpartiet
SV Sosialistisk Venstreparti
V Venstre*

Amundsen, Per-Willy (FrP)	794
Andersen, Karin (SV)	816
Anundsen, Anders (FrP)	770
Asmyhr, Hans Frode Kielland (FrP)	811, 812, 829, 860, 889
Astrup, Nikolai (H)	807
Austheim, Åge (FrP)	795, 796
Bratli, Susanne (A)	828
Bredvold, Per Roar (FrP)	762, 813, 844, 867
Christoffersen, Lise (A)	801
Dahl, André Oktay (H)	751, 779, 780, 824, 825, 898
Dåvøy, Laila (KrF)	754, 875
Ellingsen, Jan Arild (FrP)	791, 896
Eriksen, Dagrun (KrF)	884
Flåtten, Svein (H)	758, 831
Fredriksen, Jan-Henrik (FrP)	815, 833, 842, 873
Godskesen, Ingebjørg (FrP)	814
Graham, Sylvi (H)	755, 786
Grande, Trine Skei (V)	776, 826, 838, 890, 891
Grimstad, Oskar J. (FrP)	851
Gundersen, Gunnar (H)	775
Hagesæter, Gjermund (FrP)	778, 854, 855
Hanekamhaug, Mette (FrP)	793
Harberg, Svein (H)	818
Hareide, Knut Arild (KrF)	771
Helleland, Linda C. Hofstad (H)	886
Hjemdal, Line Henriette (KrF)	849
Hoksrud, Bård (FrP)	808, 819, 846, 847, 878, 877
Høglund, Morten (FrP)	865
Høie, Bent (H)	800, 820, 843
Høybråten, Dagfinn (KrF)	783, 785
Håbrekke, Øyvind (KrF)	767, 799
Isaksen, Torbjørn Røe (H)	804, 835
Kambe, Arve (H)	876, 856, 857
Knudsen, Ulf Erik (FrP)	759
Kristiansen, Ivar (H)	789, 837
Meling, Siri A. (H)	761, 836
Micaelsen, Torgeir (A)	823, 845
Michaelsen, Åse (FrP)	853
Myhre, Peter N. (FrP)	895
Nesvik, Harald T. (FrP)	769, 773, 830, 839, 874, 881
Reiertsen, Laila Marie (FrP)	768, 821, 827, 871
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	893, 894

Rytman, Jørund (FrP)	763, 764, 797, 798, 869, 870, 899, 900
Sandberg, Per (FrP)	888
Sanner, Jan Tore (H)	822
Skattem, Siv Aida Rui (FrP)	752
Skogrand, Elizabeth (H)	858, 859
Skumsvoll, Henning (FrP)	850
Solvik-Olsen, Ketil (FrP)	772, 802, 803, 868
Sortevik, Arne (FrP)	774, 834, 840, 879, 880
Starheim, Åge (FrP)	781, 782, 841
Storberget, Knut (A)	848
Svendsen, Kenneth (FrP)	765, 766, 792
Syversen, Hans Olav (KrF)	806, 882
Søreide, Ine M. Eriksen (H)	897
Tenden, Borghild (V)	784, 863, 864
Thommessen, Olemic (H)	756, 805
Thorsen, Bente (FrP)	777, 817, 852
Trældal, Torgeir (FrP)	753, 788, 790, 809, 861, 862, 887, 892
Tybring-Gjedde, Christian (FrP)	757, 760, 787, 810, 832, 872, 866, 885
Vaksdal, Øyvind (FrP)	883

Dokument nr. 15:6

(2011-2012)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 751

Innlevert 31. januar 2012 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 13. februar 2012 av justisminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Når vil regjeringen fremlegge vurdering av og forslag om å straffelegge enkeltpersoners planlegging av terrorisme, såkalt "soloterrorisme" i pakt med storfraksjonsleder Jan Bøhlers nylige løfter i media?»

BEGRUNNELSE:

Storfraksjonsleder og første nestleder i justiskomiteen for Arbeiderpartiet, varsler at Arbeiderpartiet ønsker å straffe enkeltpersoners planlegging av terrorisme, såkalt soloterrorisme. Høyre har i lengre tid etterlyst en vurdering av dette spørsmålet fra regjeringens side.

Svar:

Justisdepartementet arbeider med et høringsnotat om kriminalisering av forberedelse til terrorhandlinger mv. Vi har mottatt innspill fra PST i dette arbeidet, jf. brev 1. november 2011.

Justisdepartementet tar disse innspillene med seg i arbeidet med høringsnotatet. Det tas sikte på å sende ut et høringsbrev i løpet av våren.

Saken reiser vanskelige problemstillinger, blant annet knyttet til avveiningen av individets frihet mot hva som skal anses som en straffverdig handling. Lovforslag som følger opp høringen legges etter planen frem for Stortinget i 2013.

SPØRSMÅL NR. 752

Innlevert 31. januar 2012 av stortingsrepresentant Siv Aida Rui Skattem

Besvart 10. februar 2012 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland

Spørsmål:

«Arbeidsforskningsinstituttet legger snart frem en undersøkelse som viser at det vitenskapelige personalet i snitt arbeider 47,5 timer i uken. Tall fra NO-KUT viser at hele 39 prosent av de vitenskapelig an-

satte er misfornøyde med institusjonenes evne til å tilrettelegge for forskning. (Bare 21 prosent er fornøyde).

Har statsråden noen forslag til tiltak som kan bedre forskernes arbeidssituasjon?»

BEGRUNNELSE:

Norge er et høykostnadsland med et kompetanse-drevet næringsliv. Behovet for forskning og utdanning av kompetansepersoneell er stort. Da må også forskerne ha gode arbeidsvilkår. Leder i Forskerforbundet, Bjarne Hodne, har i Aftenposten 31.januar trukket frem tre rapporter som setter søkelys på norsk forskning og forskernes arbeidsvilkår. Både Arbeidsforskningsinstituttet, NOKUT og Forskerforbundet har funnet flere problematiske sider ved dagens praksis. Tiden som blir brukt til aktiv forskning ved universiteter og høyskoler er redusert. Praksis og retningslinjer er uklare, og fører ofte til at forskningstiden blir en salderingspost. Forskernes arbeidsbetingelse svekker forskningsevnen. Investeringene i forskning blir ikke godt nok utnyttet.

Svar:

Det er riktig at den siste arbeidstidsundersøkelsen fra Arbeidsforskningsinstituttet (AFI) viser at tilsatte i universitets- og høgskolesektoren jobber mye. Slik sett er resultatene i undersøkelsen langt på vei i samsvar med resultatene som kom fram i tre tidligere undersøkelser fra henholdsvis tidlig på 80-, 90- og 00-tallet. Komparative internasjonale undersøkelser viser også at norske forskere i liten grad skiller seg fra forskere fra våre naboland og andre land på dette området. Situasjonen har trolig bakgrunn i både avtalt overtidssarbeid ved egen institusjon, egeninnsats knyttet til faglig engasjement og ambisjoner samt biarbeid utført for andre arbeidsgivere enn institusjonen der de har sin hovedstilling. På spørsmål om hvilke faktorer som trekker opp arbeidstida, er det heller ikke forventninger fra ledelsen som framheves. Her peker de vitenskapelig ansatte selv på faglig engasjement, faglige forpliktelser og karriereambisjoner som de sterkeste drivkreftene.

Med forbehold om usikkerhet knyttet til resultatene i undersøkelsen som følge av lav svarprosent, kan det se ut til at de tilsatte ved universiteter og høyskoler benytter om lag like mye av arbeidstiden til

forskning i dag som undersøkelsen for ti år siden viste. Dette kan tyde på at gjennomføringen av Kvalitetsreformen, som sikrer tettere og bedre oppfølging av studentene, ikke ser ut til å ha hatt særlige konsekvenser for forskningen.

AFI har også undersøkt om det er slik at de som har lang arbeidstid også har stor undervisningsandel, men de finner ingen slik sammenheng i sitt datamateriale. Snarere er det motsatt; at de som har en arbeidsdag med mye undervisningsoppgaver har noe kortere arbeidsuke. Ut fra dette er det vanskelig å se for seg at ledelsen ved institusjonene skal redusere undervisningsoppgavene til de som jobber lange arbeidssuker.

Vi ønsker en differensiert universitets- og høyskolesektor. Det betyr at det kan være variasjoner i tiden som avsettes til ulike oppgaver både mellom institusjoner, og mellom tilsatte ved de enkelte institusjonene. For institusjonene er det viktig at alle oppgaver blir godt ivaretatt. Studentene må få god undervisning, det må gjennomføres forskning av god kvalitet og institusjonene må bidra til formidling, innovasjon og samfunns- og næringsutvikling. Variasjoner i de tilsattes oppgaver og tid til ulike oppgaver kan også skape spenninger. Det er derfor viktig at institusjonene vektlegger å få på plass god ledelse, bl.a. gjennom ledelsesutviklingstiltak. Dette understreker jeg også i dialogen jeg har med dem. Departementet bidrar også økonomisk til lederutvikling i regi av Universitets- og høyskolerådet.

Et annet viktig bidrag fra departementets side vil være å videreføre SAK-politikken. Hvis vi gjennom bedre samarbeid mellom institusjonene kan få på plass en arbeidsdeling som sikrer robuste fagmiljøer, vil institusjonene også ha langt bedre muligheter til å utvikle tjenlige studieporteføljer uten unødige små studieemner med få studenter. Samtidig vil større og mer robuste fagmiljøer gi bedre muligheter til å få frigjort perioder med sammenhengende forskningstid for den enkelte forsker.

SPØRSMÅL NR. 753**Innlevert 31. januar 2012 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal****Besvart 8. februar 2012 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for om man har gjennomført gaupetelling i Nord-Norge, og hvis hvor og hva er resultatet?»

Svar:

Det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt ble etablert i 2000, og mye ny kunnskap om rovvilt har blitt fortløpende implementert i arbeidet siden den gang. Et av de store grepene den senere tid var etableringen av Rovdata i oktober 2010. Rovdata representerer en styrking av overvåkingen og kartleggingen av artene, og har ansvaret for det faglige innholdet, formidling, drift og utvikling av overvåkingsprogrammet. Rovdata er en uavhengig leverandør av overvåkingsdata for rovvilt i Norge og etablert som en selvstendig enhet, med egen leder og stab, i Norsk institutt for naturforskning (NINA).

Rovdata rapporterer årlig bestandsstatus for gaupe i Norge, både på nasjonalt og regionalt nivå. Overvåkingen av bestanden skjer først og fremst ved registreringer av ynglinger, der en yngling tilsvarer at det blir født ett ungekull. Dette fordi Stortingets bestandsmål er angitt i antall ynglinger. Registreringene skjer i hovedsak ved sporing vinterstid, og registreringsperioden avsluttes ved utgangen av februar. Årsaken til dette er at gaupene da går inn i parringstiden, og det er derfor ikke lenger mulig å skille mellom hva som er et mordyr i følge med unge(r) (yngling) og hva som er voksne gauper i følge på grunn av parringstiden. Lokale meldinger om observasjoner og spor etter gaupe er svært viktig i registreringsarbeidet, og rovviltpersonell fra Statens naturoppsyn reiser ut i felt for å undersøke nærmere de meldinger som kommer. For å styrke den lokale deltagelsen har Rovdata, i samarbeid med Artsdatabanken, også etablert en nettbasert publikumsløsning for innmelding av observasjoner av de store rovdyrene. I tråd med rovviltforliket våren 2011 følger man raskt opp alle meldinger som lar seg kontrollere og som er overvåkingsmessig interessante. Det er også slik at det årlig gjennomføres målrettede søk i regi av Statens naturoppsyn etter gaupeynglinger i områder hvor man har mistanke om dette uten at det har kommet inn meldinger som kan bekrefte yngling. I tillegg har flere rovviltneemnder utlovet dusør til folk som melder inn ikke tidligere kjente ynglinger, og dette gir ytterligere motivasjon for lokal deltagelse i registreringsarbeidet. Ut fra alle de bekreftede observasjonene av

gaupeynglinger blir det så på bakgrunn av såkalte avstandsregler beregnet hvor mange ynglinger vi har i Norge. Metoden med bruk av disse avstandsreglene er utviklet på bakgrunn av kunnskapen om radiomerkede gaupers arealbruk i ulike områder, og benyttes for å skille ulike ynglinger fra hverandre. Resultatene fra Rovdata basert på yngleregistreringer er også sammenlignet med en annen metode der forskere på bakgrunn av informasjon fra 1019 skutte gauper i perioden fra 1994 til 2009 har rekonstruert gaupebestanden bakover i tid. De to metodene har vist veldig bra sammenfall. Videre er det også interessant å merke seg at av 65 hunngauper med unger som har vært radiomerket i Norge fra 1995 og frem til i dag, er hele 63 meldt inn av lokalbefolkningen til Statens naturoppsyn. Etter mitt syn tyder alt på at vi har et svært godt presisjonsnivå i overvåkingen av gaupe i Norge, og jeg er stolt over kvaliteten på norsk rovviltovervåking. Samtidig er jeg opptatt av at vi hele tiden skal søke forbedringer og videreutvikling, og at ny kunnskap fortløpende blir implementert i arbeidet. På bakgrunn av ny kunnskap om gaupenes områdebruk i ulike deler av landet er jeg blant annet kjent med at de tidligere nevnte avstandsreglene nå gjennomgås på nytt med mål om at disse benyttes i neste rapport fra Rovdata om bestandsstatus for gaupe som vil foreligge i mai 2012. Rovdata jobber også nå for å få en mer systematisk overvåking av gaupe spesielt i Nord-Norge fordi det er store areal og relativt liten befolkning i deler av denne landsdelen.

I forvaltningsregion 8 (Troms og Finnmark) er det et bestandsmål om 10 årlige ynglinger av gaupe, der en yngling tilsvarer ett ungekull. Siste rapport fra Rovdata viser at bestandsstatus for gaupe i region 8 (Troms og Finnmark) de siste tre årene har vært 9, 15 og 11,5 ynglinger. I forvaltningsregion 7 (Nordland) er det også et bestandsmål om 10 årlige ynglinger av gaupe, og bestandsstatus de siste tre årene viser 14,5, 6 og 8,5 ynglinger. Årsaken til at det oppgis halve ynglinger er at disse er delt mellom ulike regioner.

Avslutningsvis vil jeg vise til at det våren 2007 ble etablert et eget fagråd bestående av eksperter på ulike kompetanseområder med relevans for overvåkingsarbeidet. Fagrådets hovedoppgave er å kvalitetssikre metoder og anbefale forbedringer i overvåkingen. Rovdata har sekretariatsansvar for fagrådet, og alle som ønsker det kan gi innspill til fagrådet om mulige forbedringer i rovviltovervåkingen.

SPØRSMÅL NR. 754**Innlevert 31. januar 2012 av stortingsrepresentant Laila Dåvøy****Besvart 10. februar 2012 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Forslag til ny fastlegeforskrift er på høring, og det er kommet sterke reaksjoner på forslaget, ikke minst fra fastlegene selv. Forskriften innebærer en rekke nye og svært detaljerte oppgaver som fastlegene skal løse. Dette vil kreve en betydelig del av fastlegenes arbeidstid, noe som vil bety et behov for flere fastleger.

Hvilke beregninger og hvilken strategi har regjeringen for å skaffe nok fastleger når forskriften iverksettes?»

BEGRUNNELSE:

Da tidligere helseminister Bjarne Håkon Hanssen var i startfasen med Samhandlingsreformen, var ett av hans viktigste poeng at det var behov for ca 2200 nye fastleger, dersom kommunene og primærhelsetjenesten skulle klare de nye oppgavene. Det dreier seg om mer arbeid i sykehjemmene, tverrfaglige forebyggende tiltak, flere nye administrative oppgaver, mer IA-arbeid, økning i dialogmøter, økt tverrfaglig arbeid rundt pasienter innen rus og psykiatri mm. Mange av tiltakene vil gi mindre tid til pasientbehandling, og mange er nå bekymret for at den vellykkede fastlegeordningen vil bli mer eller mindre "ødelagt". Det er svært viktig å få kunnskap om hvor mange nye fastleger som må til for at denne forskriften kan gjennomføres. Dessuten hvilken strategi som er lagt for rekrutteringen og hvilket tidsperspektiv regjeringen har på dette arbeidet.

Svar:

Jeg vil først si meg enig i at det er behov for å øke antallet fastleger. Det vil være nødvendig som følge av forslagene i høringsnotatet om revidert fastlegeforskrift og er også i tråd med samhandlingsreformens intensjoner om en styrket kommunal helse- og omsorgstjeneste der allmennlegetjenesten er svært sentral. På statsbudsjettet for i år er det avsatt 50 mill. kroner til styrking av fastlegeordningen. Dette er starten på et arbeid med å utvikle fastlegeordningen i årene fremover. I tillegg er det avsatt 17 mill. kroner til legevaktstjenesten i forbindelse med at det vil bli innført krav til minimumskompetanse for leger som skal ha selvstendig legevakt. Det er viktig å se legevaktstjenesten og fastlegeordningen i sammenheng, både når det gjelder ressursbruk, og når det gjelder vurdering av legenes totale arbeidsmengde.

Legedekningen i kommunene er betydelig bedret

etter innføringen av fastlegeordningen, selv om veksten har vært lavere enn ønskelig. Ved utgangen av 2011 var det 604 flere fastleger enn ved oppstart av ordningen i juni 2001. Det er likevel fortsatt utfordringer knyttet til rekruttering og stabilitet i legestillinger i små kommuner med spredt bosetting. Regjeringen har fra slutten av 1990-tallet bevilget årlige midler til ulike stimulerings tiltak. Antallet ubesatte fastlegehemler, som vi stort sett finner i disse kommunene, er nå betydelig redusert (fra 277 i juni 2001 til 60 ved utgangen av 2011). Jeg vil fremheve viktigheten av at disse tiltakene videreføres.

Det samme gjelder det statlig regulerte legefordelingssystemet som ble opprettet i 1999. Kommunen, som ansvarlig for fastlegeordningen, skal sørge for tilstrekkelig legedekning til at pasientrettighetene i fastlegeordningen kan innfris. Siden fastlegeordningen ble innført, har alle søknader om nye legehjemler i kommunene blitt innvilget. Et første og viktig skritt for å få på plass flere fastleger er derfor at kommunene søker om flere hjemler.

Deretter må vi gjøre det lettere for unge leger å etablere seg som fastlege. Nærmere 95 prosent av fastlegene er i dag selvstendig næringsdrivende. Privat praksis som driftsform gir utfordringer knyttet til rekruttering. Dette mener jeg vi må se på fremover.

For mange unge leger vil trolig muligheten for å kunne starte med fastlønn og drive på denne måten i noen år, kunne være en god og attraktiv løsning. Jeg vil i den sammenheng vise til at i høringsnotatet om revidert fastlegeforskrift foreslås å ta bort bestemmelsen om at fastlegene i hovedsak skal være privat næringsdrivende. Dette for å understreke det som allerede gjelder, dvs. at kommunene står fritt i forhold til å vurdere hva som er mest hensiktsmessig i deres kommune.

Spørsmålet om legenes listelengder er også sentralt i en vurdering av arbeidsmengde og behov for flere fastleger. Dette er imidlertid et komplekst spørsmål. Som jeg skriver i høringsnotatet, har vi i dag ikke tilstrekkelig kunnskap om listelengde i forhold til kvalitet i tjenesten, til å trekke begrunnede konklusjoner for behovet for å korte ned på listene. Dette er noe jeg vil utrede nærmere. Det er viktig at vi legger til rette for at leger som ønsker det, kan korte listene sine i tråd med nye oppgaver. Da blir det plass til flere. Samtidig skal de legene som trives med sine lister og sin arbeidsmengde og som gjør en god jobb sett både fra pasientenes side og kommunenes, kunne fortsette med det.

En faktor som trolig vil hjelpe oss i årene fremover er den økte utdanningskapasiteten. Flere unge utdanner seg nå til lege, og det er viktig å legge til rette for at de nyutdannede søker seg til kommunene. En viktig faktor da er spesialistutdanningen. Det er i dag store forskjeller mellom rammebetingelsene for spesialisering i spesialisthelsetjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Regjeringen gir i dag tilskudd til utprøving av en ordning med utdanningsstillinger for spesialisering i allmennmedisin. Tiltaket er spesielt viktig for rekrutteringssvake kommuner. Jeg vil vurdere en videre utvikling av denne ordningen på basis av de erfaringer vi etter hvert får.

Behovet for fastleger fremover vil være avhengig av arbeidsdelingen mellom legene og andre yrkes-

grupper. Det er ønskelig med økt tverrfaglighet i den kommunale helse- og omsorgstjenesten, og mange av de oppgavene som fremheves i høringsnotatet om revidert fastlegeforskrift, kan utføres av andre enn fastlegene. Det er viktig at fastlegepraksisene fremover organiseres på en slik måte at ulike personellgruppers kompetanse benyttes på mest mulig effektiv måte til det beste for pasientene.

Avslutningsvis vil jeg understreke at vi nå er inne i en høringsfase frem til 22. mars. Det er etablert en dialog med Legeforeningen og andre sentrale høringsinstanser. Alle høringsuttalelser vil bli gjennomgått med sikte på å utforme og fastsette en ny fastlegeforskrift som styrker fastlegenes muligheter til å følge opp sine pasienter på en god måte.

SPØRSMÅL NR. 755

Innlevert 1. februar 2012 av stortingsrepresentant Sylvi Graham

Besvart 8. februar 2012 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«Vil statsråden ta med brukerorganisasjonene på råd når departementet nå skal utrede å overføre vedtaks- og finansieringsansvaret for høreapparater og ortopediske hjelpemidler fra Arbeids- og velferdsetaten, og vil statsråden gjøre grunnlagsmateriale, mandat og tidshorisont for den interdepartementale arbeidsgruppen som nå arbeider med disse problemstillingene tilgjengelige for Stortinget og brukerorganisasjonene?»

BEGRUNNELSE:

I statsbudsjettet for 2012 varslet regjeringen at den vil utrede om finansieringsansvaret for høreapparater og ortopediske hjelpemidler bør forbli i NAV eller flyttes. I innstilling 15 S (2011-2012) understreket en samlet arbeids- og sosialkomité viktigheten av at brukerne og brukerorganisasjonene måtte bli tatt med på råd i forbindelse med dette arbeidet. Selv om arbeidsgruppen omtalt i prop. 1 S (2011-2012) nå har levert en foreløpig rapport, og på tross av at det ifølge Hørselshemmedes landsforbund er nedsatt en interdepartemental embetsmannsgruppe for å arbeide videre med denne problemstillingen, har ikke brukerorganisasjonene blitt konsultert, og de har heller ikke fått informasjon om grunnlagsmateriale, mandat eller tidshorisont for arbeidet.

Svar:

Et av forslagene til et flertall i NOU 2010: 5 (Aktiv deltakelse, likeverd og inkludering – et helhetlig hjelpemiddeltilbud) er å overføre vedtaks- og finansieringsansvaret for ortopediske hjelpemidler og hørerapparater fra folketrygden til spesialisthelsetjenesten.

Under arbeidet med denne utredningen hadde utvalget en referansegruppe med blant annet representanter for brukerorganisasjonene, og NOUen har vært på en bred høring. Det ble også avholdt et høringsmøte. Brukerorganisasjonene har i den anledning gitt oss mange innspill til utvalgets forslag, herunder til dette forslaget.

Som det framgår av omtalen i Prop. 1 S for Arbeidsdepartementet, mente Arbeidsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet at det var behov for ytterligere utredning av saken for å få et tilstrekkelig beslutningsgrunnlag. Det ble derfor igangsatt et internt arbeid for å utdype beslutningsgrunnlaget for en eventuell slik overføring.

Regjeringen har ennå ikke tatt stilling hvordan dette forslaget fra utvalget eventuelt skal følges opp, blant annet i lys av de ytterligere utredninger som er gjort i nevnte rapport. Jeg kan imidlertid forsikre representanten om at brukerorganisasjonene vil bli involvert og hørt i denne saken, herunder få tilgang på relevante utredninger, før en endelig beslutning blir trukket.

SPØRSMÅL NR. 756**Innlevert 1. februar 2012 av stortingsrepresentant Olemic Thommessen****Besvart 17. februar 2012 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«Hva kan årsaken være til at musiker- og artistformidlingen i Nav legges ned, og hva tenker statsråden at denne ordningen skal erstattes med?»

BEGRUNNELSE:

NAV har i mange år hatt en egen formidling av oppdrag og arbeid til musikere og andre artister, "musiker og artist formidlingen". Denne avdelingen har opparbeidet en betydelig kompetanse på området og ordningen er godt innarbeidet i de aktuelle fagmiljøene. Den sentrale ordningen med egne ansatte på feltet har gitt verdifull kompetanseoppbygging innenfor et lite, men spesialisert felt. Så vidt vites er denne ordningen nå fjernet, både hva angår ansatte og nettportalen der jobber innenfor musikk- og artistområdet ble lagt ut.

Svar:

La meg først si at formidlingsarbeidet er en sentral oppgave for Arbeids- og velferdsetaten. Et effektivt og godt formidlingsarbeid vil sikre at arbeidsledige raskt kommer over i jobb, og ledige stillinger blir raskt besatt. Dette gjelder for alle grupper, også for musikere og artister.

Tjenesten Musiker- og artistformidling har en lang historie, og fra lang tid tilbake har ordningen bestått av to ansatte som har hatt musiker- og artistformidling som særskilt oppgave. I 2009 ble Musiker- og artistformidlingen organisert inn i NAV Arbeidslivsenter i Oslo. I følge informasjon som jeg har mottatt fra Arbeids- og velferdsdirektoratet, har musiker- og artistformidlingen først og fremst vært rettet mot

artister og musikere som ikke i tilstrekkelig grad har fått oppdrag gjennom private formidlingsbyråer. Dette har dels sammenheng med at de ikke har navn som har vært godt nok kjent i bransjen. Videre har musiker- og artistformidlingen vært rettet mot musikere og artister som ikke får bistand gjennom fagforbundene. Disse gir primært veiledning til musikere og artister med formell kompetanse, eller som har bevist at de kan livnære seg av denne type arbeid. I denne bransjen er det et fåtall som evner å skaffe til veie inntekter som gir grunnlag for livsopphold gjennom denne type oppdrag. Dette tilsier at det overfor mange arbeidssøkere i den aktuelle gruppen er nødvendig for etaten å gi veiledning og informasjon om andre type jobber, som kan gi en mer sikker og stabil inntekt enn fra artistoppdrag. Det primære for Arbeids- og velferdsetaten er formidling av arbeidskraft i henhold til behovene i arbeidsmarkedet, uavhengig av geografisk fordeling av etterspørselen eller det opprinnelige yrket til arbeidssøker. Dette stiller krav til både geografisk og yrkesmessig mobilitet blant arbeidssøkerne.

Etter Arbeids- velferdsdirektoratets vurdering kan derfor oppfølging av musikere og artister mest hensiktsmessig drives ved NAV-kontorene der formidlingsvirksomheten rettet mot denne gruppen blir integrert i det øvrige formidlingsarbeidet ved NAV-kontoret. Jeg deler denne vurderingen. Arbeids- og velferdsdirektoratet har forsikret meg om at musikere og andre artister skal få bistand, oppfølging og veiledning rettet mot arbeid ved sitt lokale NAV-kontor på lik linje med andre brukere av Arbeids- og velferdsetatens tjenester.

SPØRSMÅL NR. 757**Innlevert 1. februar 2012 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde****Besvart 9. februar 2012 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«Ifølge Nav ble det i løpet av 2011 nær 31 000 nye uførepensjonister i Norge. Særlig bekymringsfullt er tallene for nye unge uføre. Dette er skremmende tall og er et skudd for baugen for regjeringens såkalte arbeidslinje. Det er ifølge Nav i dag 4 600 unge uføre i alderen 18-24 år. Tall som har økt dramatisk de senere årene.

Hvem er disse nye unge uføre, hvorfor øker antallet, og hvilken økonomisk maksytelse mottar en ung person i uførepensjon?»

Svar:

Ved utgangen av 2011 var det nær 5 600 flere uførepensjonister i Norge enn ved utgangen av 2010. Det er riktig at antall uføre i aldersgruppen 18-24 år har økt de senere årene. Antall uføre i aldersgruppen 18-24 år målt som andel av befolkningen i samme aldersgruppe har imidlertid vært stabil på 1,9 prosent de siste to årene. Totalt sett utgjør unge under 24 år 1,5 prosent av alle uførepensjonister.

Diagnosestatistikken for 2009 viser at 30,6 prosent av alle uførepensjonistene har en psykisk lidelse. Tilsvarende andel i aldersgruppen 18-24 år er 55,6 prosent, hvorav 44,8 prosent med nevroses og atferds- og personlighetsforstyrrelser og 50,2 prosent med psykisk utviklingshemming. 18,1 prosent av uførepensjonistene i aldersgruppen 18-24 år hadde diagnosen medfødte misdannelser og kromosomavvik, og 13,1 prosent sykdommer i nervesystemet. Blant alle uførepensjonister var det 31,4 prosent med muskel- og skjelettlidelser, mens denne diagnosen er nærmest fraværende i aldersgruppen 18-24 år (0,3 prosent).

Vi ser at antall unge som mottar uførepensjon og arbeidsavklaringspenger har økt de senere årene. 7,5 prosent av mottakerne av arbeidsavklaringspenger er under 24 år. At andelen unge mottakere av arbeidsavklaringspenger er høy, må imidlertid ses i sammenheng med at unge som tidligere mottok tidsbegrenset uførestønad nå er innlemmet i ordningen med arbeidsavklaringspenger. Utviklingen gir likevel grunn til bekymring. Hvis vi ikke lykkes med å få disse personene tilbake i arbeid eller utdanning risikerer de å ende opp som uførepensjonister. En 25-åring som varig settes utenfor arbeidslivet har potensielt fire ganger så mange produktive år foran seg som en 55-åring som blir uførepensjonert. Både for den enkelte og for samfunnet er dette et stort velferdstap. Tendensen er den samme i andre land, blant annet i Sverige og

Danmark, hvor det også iverksettes tiltak for å hindre at unge blir varig satt utenfor arbeidslivet.

Brage og Thune (2008) ser på utviklingen i uførhet i aldersgruppen 16-24 år i perioden 1977-2006. De påviser at alvorlige medisinske tilstander svarer for mesteparten av uføretilfellene. Arbeidsledighet og konjunktursvingninger ser ut å ha liten betydning for å forklare økningen. Bedret medisinsk behandling, økt offentlig forsørging og endringer i arbeidslivet kan være medvirkende årsaker til økningen. I rapporten "Hvorfor blir flere unge uføre?" (Econ 2009) ser en på årsaker til økningen blant unge under 30 år de siste 15-20 årene. I likhet med Brage og Thune peker Econ på at det spesielt er uførhet på grunn av psykiske sykdommer som har økt, og det dreier seg om til dels alvorlige sykdommer. De påpeker også en særlig sterk vekst i uføreytelser blant de aller yngste, under 25 år. I rapporten drøftes en rekke mulige forklaringer på utviklingen. Forklaringene knyttes blant annet til endringer i arbeidslivet, endringer i regelverk og praksis for attføring og rehabilitering, innføring av tidsbegrenset uførestønad, samt at det er flere unge med adferds- og personlighetsforstyrrelser som blir diagnostisert.

Årsakene til økningen i unge uføre er sammensatt, og vi har ingen fullgod forklaring på hvorfor flere unge blir uførepensjonerte i dag enn tidligere. Å redusere antallet nye unge mottakere av uførepensjon krever en bred og målrettet innsats, samtidig med at vi fortsetter arbeidet med å få mer kunnskap om feltet. Regjeringen har iverksatt flere grep med sikte på å snu utviklingen, med spesiell vekt på forebygging og tidlig innsats.

Regjeringen legger opp til at den arbeidsrettede bistanden i Arbeids- og velferdsetaten skal målrettes mer mot unge. Arbeidsdepartementet gir i tildelingsbrevet til Arbeids- og velferdsetaten for 2012 signaler om at personer under 30 år med nedsatt arbeidsevne skal prioriteres ved tildeling av arbeidsmarkedstiltak. Oppfølging av unge personer som mottar arbeidsavklaringspenger gjennom en god arbeidsevnevurdering, aktivitetsplan og påfølgende tiltak vil være særlig viktig for å hindre senere overgang til uførepensjon.

I Prop. 1 S (2011-2012) Arbeidsdepartementet framhever Regjeringen at den er bekymret for veksten, og at det er behov for en bred innsats for å redusere uføretilgangen blant unge. Det påpekes at dette stiller krav til Arbeids- og velferdsetaten og til arbeidslivet generelt, men at innsatsen også må inklu-

dere tiltak i regi av helsevesenet og skoleverket. Å sikre at flere gjennomfører videregående skole er viktig. Unge som ikke fullfører videregående skole vil senere kunne få problemer med å få en varig forankring i arbeidslivet. Prosjektet Ny Giv i regi av Kunnskapsdepartementet har som målsetting å motivere ungdom til videregående opplæring og motvirke frafall. Videre har utdanningsmyndighetene og Arbeids- og velferdsetaten et samarbeidsprosjekt rettet mot ungdom i alderen 15–21 år som ikke går på videregående skole eller er i jobb. Målsettingen er å fange opp disse ungdommene og gi dem tilbud om arbeidsmarkedstiltak, eventuelt kombinert med opplæring. I tillegg er det behov for tiltak som kan bedre samarbeidet mellom sektorer, særlig når det gjelder unge med psykiske lidelser. Jeg vil i den forbindelse trekke fram Nasjonal strategiplan for arbeid og psykisk helse. Dette er et samarbeidsprosjekt mellom helsevesenet og Arbeids- og velferdsetaten, og i strategiplanen er det flere tilbud og tiltak som skal sikre at flere med psykiske helseproblemer skal komme i arbeid eller aktivitet.

I fjor høst lanserte Regjeringen også en egen jobbstrategi som skal få flere med nedsatt funksjonsevne i arbeid. Hovedmålgruppen er personer under 30 år med nedsatt funksjonsevne som har behov for arbeidsrettet bistand for å komme i arbeid, med spesiell vekt på personer som har mottatt arbeidsavklaringspenger i minst ett år og arbeidssøkere med ned-

satt funksjonsevne i overgangen mellom utdanning og arbeid. Målgruppen vil dermed fange opp en stor andel av unge personer som står i fare for å bli uførepensjonert.

Regjeringens målsetting er at flere med nedsatt funksjonsevne skal være i jobb.

Jeg har tro på at de tiltakene som nå er iverksatt, vil bidra til at flere unge får en sterkere forankring i arbeidslivet og dermed forebygge varig uførhet blant unge. Regjeringen følger imidlertid utviklingen i antall unge stønadsmottakere tett og vil jevnlig vurdere innsatsen på dette området.

Du stiller også spørsmål om maksimalytelsen for unge uførepensjonister. Personer som er født uføre eller blir uføre før fylte 26 år er i dag garantert en høyere ytelse enn minstepensjon, selv om de har hatt liten eller ingen tidligere inntekt. For at uførepensjonen skal beregnes etter slike særlige regler for unge uføre er det blant annet et vilkår om at årsaken til uførheten er alvorlig og klart dokumentert. Unge uføre har en minstegaranti som sikrer at de framtidige pensjonspoengene minst skal utgjøre 3,5 pr. år, noe som tilsvarer en inntekt på 4,5 G (356 472 kroner med grunnbeløpet fra 1. mai 2011), jf. folketrygdloven § 3-21 første ledd. De som ikke fyller kriteriene for å få tilleggspensjonen beregnet etter § 3-21, vil motta ordinær uførepensjon (ev. minstepensjon dersom de ikke har tilstrekkelig opptjening).

SPØRSMÅL NR. 758

Innlevert 1. februar 2012 av stortingsrepresentant Svein Flåtten

Besvart 16. februar 2012 av nærings- og handelsminister Trond Giske

Spørsmål:

«På hvilken måte mener statsråden at reduksjonen av kravet til aksjekapital har betydning for hans lovede forenkling av skjemaveldet, og hva anslår statsråden at den årlige innsparingen av dette tiltaket er for norsk næringsliv?»

Svar:

Kravet til minste aksjekapital etter aksjeloven ble senket fra 100 000 til 30 000 kroner fra 1. januar 2012. Tiltaket har stor betydning for mange nystartede bedrifter som får frigjort midler som kan brukes til annen verdiskapende virksomhet.

I Prop. 148 L (2010–2011), hvor forslaget ble

fremmet, ble de økonomiske konsekvensene for næringslivet omtalt i punkt 6. Det uttales blant annet:

«Forslaget om å sette ned minstekravet til aksjekapital for aksjeselskaper fra 100 000 kroner til 30 000 kroner vil ha direkte økonomisk virkning for mange små aksjeselskaper. Ikke minst vil dette gjelde selskaper som driver lite kapitalkrevende virksomhet som kunnskapsbaserte og tjenestebaserte yrker, der den personlige arbeidsinnsats er det mest sentrale. Av de 215 671 selskapene som var registrert i Foretaksregisteret 21. desember 2010 hadde 105 432 selskaper aksjekapital på 100 000 kroner, som tilsvarer det gjeldende minstekravet til aksjekapital. Det er grunn til å tro at mange av disse har fastsatt aksjekapitalen bare for å oppfylle aksjelovens krav, og ikke på grunn av det reelle kapitalbehovet i selskapet. En del midler

som kunne vært investert eller anvendt på annen måte, kan dermed være låst inne i selskapene. Det antas at lovforslaget vil føre til at en del selskaper velger å sette ned aksjekapitalen til det nye minstekravet på 30 000 kroner for å frigjøre en del av disse midlene for aksjeeierne. Forslaget vil øke fleksibiliteten for selskapene ved at aksjekapitalen kan tilpasses bedre til selskapets konkrete kapitalbehov. [...]

Forslagene vil gjøre det betydelig billigere å stifte aksjeselskap. Minstekostnaden ved å stifte aksjeselskap er i dag 100 000 kroner i aksjekapital med tillegg av stiftelsesutgiftene, mens det etter forslaget vil kunne stiftes aksjeselskap for 30 000 kroner inkludert stiftelsesutgiftene.»

Det er sannsynlig at senkingen av aksjekapital vil føre til at det blir stiftet flere aksjeselskaper enn tidligere. I Sverige, hvor minstekravet til aksjekapital ble satt ned fra 100 000 til 50 000 kroner i 2010, har man sett en økning i antallet nystiftede aksjeselskaper.

Tall fra Brønnøysundregistrene for 2011 viser en økning i antall aksjeselskaper og en nedgang i antal-

let norskregistrerte utenlandske foretak (NUF). Det er ventet at denne utviklingen vil forsterke seg som følge av reduksjonen i kravet til aksjekapital.

Det er for tidlig å si noe om hvor mange selskaper som vil benytte seg av muligheten til å sette ned aksjekapitalen eller hvor mange flere nye aksjeselskaper som blir stiftet enn tidligere.

Det er ikke foretatt beregninger som viser hva tiltaket vil medføre av innsparinger. Nærings- og handelsdepartementet vil, sammen med Justis- og beredskapsdepartementet, følge med på utviklingen fremover.

Jeg vil ellers påpeke at begrepet ”skjemaveldet” i tilknytning til dette tiltaket er upresist og lite dekkende. Senking av kravet til aksjekapital har ikke betydning for antallet skjemaer en bedrift må sende inn til offentlige myndigheter, men innebærer like fullt en lettelse i kravene til norske aksjeselskaper og er slik sett et viktig forenklingstiltak.

SPØRSMÅL NR. 759

Innlevert 1. februar 2012 av stortingsrepresentant Ulf Erik Knudsen

Besvart 14. februar 2012 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Hvor lenge mener statsråden at Buskeruds befolkning skal vente på avklaring av nytt sykehus?»

BEGRUNNELSE:

Saksbehandlingen vedrørende nytt sykehus i Buskerud har nå pågått i et par tiår. I lang tid (6 år) lovet Ap oss Gullhaug. Forut for dette var alternativer i Eiker bl.a. drøftet. I det senere har man utredet Drammen.

DT.no skriver tirsdag 31.1:

"Helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen (Ap) vil vite mer om de økonomiske og faglige gevinstene ved å slå sammen Kongsberg og Drammen sykehus, og bygge nytt sykehus i Eiker.

Etter et foretaksmøte mellom helse- og omsorgsdepartementet og Helse Sør-Øst tirsdag formiddag,

fortalte hun om føringene regjeringen nå har gitt helseforetaket. Et av høydepunktene er altså en mulig sammenslåing av Drammen og Kongsberg sykehus."

Svar:

Det skal bygges nytt sykehus i Buskerud. I nylig avholdt foretaksmøte med Helse Sør-Øst RHF la jeg til grunn at det videre planarbeidet skal videreføres i tråd gjeldende styringssystemet for investeringsprosjekter i helseforetakene. Et nytt sykehus vil gi føringer for sykehusstrukturen i 50-100 år fram i tid. Det er derfor viktig at vi gjør et godt forarbeid og at alle alternativer vurderes. I det videre planarbeidet har jeg derfor bedt om at det vurderes faglige og økonomiske konsekvenser av en mulig sammenslåing av sykehusene som nå er plassert i Drammen og Kongsberg.

SPØRSMÅL NR. 760**Innlevert 1. februar 2012 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde****Besvart 9. februar 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Fremskrittspartiet har mottatt henvendelser som indikerer at innvandrere i enkelte tilfeller får innvilget spesielt gunstige skatte- og avgiftsvilkår ved etablering av virksomheter.

Kan statsråden avkrefte at det finnes ulike skatte- og/eller avgiftsregler for etablering av virksomheter på bakgrunn av opprinnelsesland/etnisitet?»

Svar:

Vi har ikke særregler i Norge som gir innvandrene spesielt gunstig skatte- eller avgiftsmessig behandling ved oppstart av næringsvirksomhet. En person som er skattemessig bosatt i Norge og driver næringsvirksomhet her, har skatte- og avgiftsplikt for denne virksomheten, uavhengig av vedkommendes opprinnelsesland og etnisitet. En person som er bosatt i utlandet er skattepliktig for virksomhet som vedkommende utøver eller deltar i, og som drives eller bestyres i Norge.

For ordens skyld nevner jeg at for personer som er bosatt i utlandet, og driver virksomhet i Norge, kan Norges beskatningsrett være begrenset i skatteavtalene. Normalt må virksomheten utøves over en viss tid for å utgjøre et fast driftssted, som etter skatteavtalene er et vilkår for skatteplikt til Norge. Norges skatteavtaler følger i stor grad OECDs mønsteravtale på dette punktet.

Departementet har heller ikke indikasjoner på at Skatteetaten eller Toll- og avgiftsetaten praktiserer det gjeldende regelverk mer lemfeldig overfor næringsdrivende innvandrere enn overfor andre næringsdrivende. Etatenes kontrolltiltak skal være basert på saksrelevante kriterier, og enkelte av disse kan være knyttet til bransje, transaksjonsmønstre, reise-mønstre osv. Men de næringsdrivendes opprinnelsesbakgrunn skal i seg selv være irrelevant. Utenlandsk opprinnelsesbakgrunnen skal verken lede til opptrappet kontrollaktivitet ut fra fordommer om svak etterlevelse, eller til nedsatt kontrollaktivitet pga. frykt for at aktiviteten kan bli misforstått som diskriminering.

SPØRSMÅL NR. 761**Innlevert 1. februar 2012 av stortingsrepresentant Siri A. Meling****Besvart 17. januar 2012 av olje- og energiminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

«Som følge av beredskapskrav til damsikkerhet gjennom damsikkerhetsforskriften, retningslinjer for fyllingsdammer og sjablongvedtak i NVE, regner vannkraftprodusentene med å måtte investere milliardbeløp i de nærmeste årene. Norske damanlegg regnes allerede for å være blant de sikreste i verden.

Hvilke kost-nytte analyser er utført i forkant av at disse kravene stilles fra NVE og har disse vurderingene vært politisk behandlet?»

BEGRUNNELSE:

I NRK Rogaland 31.januar 2012 fremkom opplysninger om at utbedringer av Svartedammen i henhold til nye beredskapskrav fra NVE beløper seg til

om lag 100 millioner kroner. Disse kravene vil nasjonalt innebære betydelige investeringskostnader og det stilles spørsmålstegn ved nytteverdien veid opp mot investeringskostandene.

Svar:

Dambrudd kan få store konsekvenser. Det er derfor viktig både for innbyggere, anleggseiere og myndigheter at regelverket er utformet og blir anvendt slik at norske damanlegg er sikre. Dammer med skadepotensial skal utføres og vedlikeholdes slik at de kan stå imot alle tenkelige påkjenninger. Sikkerhetskravene er fastsatt slik at vi skal unngå store damulykker i Norge.

Ny forskrift om sikkerhet ved vassdragsanlegg (damsikkerhetsforskriften) trådte i kraft 1. januar 2010. Den nye forskriften innebærer endringer i enkelte kriterier, men er samlet sett ikke ment å innebære noen innskjerping av regelverket. Hovedformålet var derimot å samle, forenkle og effektivisere eksisterende regelverk. I arbeidet med ny forskrift ble det foretatt en vurdering av økonomiske og administrative konsekvenser for anleggseiere. Kost-nytte analyse for sikkerhetskravene ble ikke gjort ettersom forskriften ikke hadde til hensikt å skjerpe kravene.

De fleste dammer ble bygget før de første damforskriftene ble gjort gjeldende i 1981. Det betyr at mange dammer ikke er bygget etter moderne sikkerhetskrav, og at de trenger oppgradering/vedlikehold. Dersom de nye reglene utløser store nye investeringer, må det derfor bety at dammene ikke oppfyller krav som har eksistert i mange år.

På midten av 1990-tallet ble det innført krav om

revurdering av dammer der dammens sikkerhet skal kontrolleres i forhold til gjeldende krav. Dammer i de høyeste konsekvensklassene skal revurderes hvert 15 år. Revurdering har ført til at mange dammer må bygges om/rehabiliteres, og mange vil få tilsvarende krav i årene framover. Det ligger for øvrig en innebygget risikovurdering i regelverket gjennom prinsippet "jo større bruddkonsekvenser, desto strengere krav".

Alle dammer skal klassifiseres etter den nye forskriften. Noen av vedtakene fra NVE om klassifisering er påklaget til departementet. Jeg er opptatt av at vedtakene skal plassere anleggene i den konsekvensklasse som er nødvendig for å gi et tilstrekkelig sikkerhetsnivå, men ikke høyere.

Mitt viktigste anliggende er uansett at ulykker ikke skal skje, og at folk som bor nedenfor våre damanlegg skal føle seg trygge.

SPØRSMÅL NR. 762

Innlevert 1. februar 2012 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold

Besvart 9. februar 2012 av justisminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Mobbing er et stadig mer omfattende problem også i Hedmark, og det vokser både i størrelse og omfang. Dette gjelder spesielt for unge, mens også eldre blir mobbet på forskjellige måter.

Hvordan vil statsråden bidra til at man får slutt på ondsinnet mobbing?»

Svar:

Mobbing er et samfunnsproblem som må møtes med et bredt spekter av virkemidler innenfor ulike sektorer. I det følgende vil jeg redegjøre for sentrale tiltak regjeringen gjennomfører for å forebygge og få slutt på mobbing.

Alle elever har rett til et godt psykososialt miljø. Opplæringsloven pålegger skolene å arbeide systematisk og målrettet for å forhindre mobbing. Tallene fra Elevundersøkelsen viser likevel at omtrent fem prosent av elevene opplever mobbing en eller flere ganger i uken. Dette er et tall vi ikke kan være fornøyd med, og kampen mot mobbing er høyt prioritert av regjeringen. En rekke tiltak mot mobbing er derfor satt i gang de senere årene.

Manifest mot mobbing 2011-2014 ble underskre-

vet av regjeringen og sentrale nasjonale parter, herunder KS, Utdanningsforbundet og Foreldreutvalget for grunnopplæringen, i januar 2011. Gjennom manifestet forplikter partene seg til å arbeide sammen mot mobbing. Partene erkjente at det viktigste arbeidet mot mobbing er det som skjer lokalt. Mobbing må bekjempes der mobbing skjer. Alle landets ordførere ble derfor invitert til å signere egne lokale manifest hvor de forplikter kommunen sin til å arbeide mot mobbing. Godt over 300 ordførere har hittil signert slike manifest.

Satsingen Bedre læringsmiljø er en femårig satsing som ble lansert høsten 2009. Gjennom satsingen er det utviklet et omfattende veiledningsmateriell som skolene kan benytte for å bedre læringsmiljøet. Materiellet fokuserer på blant annet mobbing, klasseledelse og samarbeid mellom skole og hjem. Gjennom satsingen er det tildelt midler til lokale prosjekter for bedre læringsmiljø, og støtten til ulike antimobbeprogrammer har blitt videreført og styrket.

Det er ført nasjonalt tilsyn med skolenes psykososiale miljø (opplæringslovens kapittel 9a) i både 2010 og 2011. Tilsynet har avdekket at det arbeides godt med det psykososiale miljø i mange skoler, men at det også finnes utfordringer. Blant annet knytter

disse seg til bruken av enkeltvedtak i mobbesaker, forståelse av gjeldende regelverk hos skolen og skoleeier, og manglende oppfølging av planer og strategier.

En utredning fra Universitetet i Oslo bestilt av Kunnskapsdepartementet, peker på at regelverket om mobbing i all hovedsak er godt utformet, men foreslår samtidig en del justeringer. Kunnskapsdepartementet arbeider nå med å vurdere endringer i regelverket for å styrke elevenes rettssikkerhet på området. Som oppfølging av den samme utredningen har Barneombudets ressurser blitt styrket slik at ombudet kan utvide sitt arbeid med mobbing i skolen og med elevenes psykososiale miljø. Dette vil bidra til å gi god veiledning overfor elever og foresatte, og ombudet vil kunne styrke sin pådriverrolle for gode og inkluderende skolemiljø.

Jeg vil også trekke frem at det sist uke ble avsagt en dom i Høyesterett i en erstatningssak fremmet av en mann som ble utsatt for mobbing i barneskolen i årene 1987 til 1993. Kommunen ble i saken kjent erstatningsansvarlig fordi kommunens ansatte ikke hadde grepet sterkt nok inn da eleven ble mobbet.

Jeg mener dommen i Høyesterett understreker kommunenes plikt til å motarbeide mobbing. Dommen synliggjør også hvor skadelig mobbing er for elever, og hvor viktig det er å bekjempe mobbing der mobbing skjer. Tiltakene som er satt i verk støtter opp om dette arbeidet, og regjeringen vil fortsette å prioritere kampen mot mobbing.

Vi har også en rekke straffebestemmelser som på ulike måter kan ramme mobbing. Dette er for eksempel bestemmelser om trusler, ærekrenkelse og trakassering. Arbeidet mot mobbing er derfor en del av arbeidet med kriminalitetsforebygging. Regjeringens kriminalitetsforebyggende handlingsplan Gode krefter fra 2009 inneholder 35 tiltak for økt trygghet og gjelder for perioden 2009-2012.

Et eksempel på politiets forebyggende arbeid er bruk av bekymringssamtalen. Politiloven gir politiet mulighet til å innkalle barn og foreldre til samtale når det er grunn til å tro at den unge har begått en straffbar handling. Politidirektoratet har i tråd med tiltakene i Gode krefter utarbeidet en revidert veileder for politiets bekymringssamtale. Jeg ønsker en ytterligere styrking av denne formen for tidlig intervensjon, og jeg har bedt Politidirektoratet om at undervisningsopplegget for bekymringssamtalen videreutvikles i samarbeid med Politihøgskolen.

Jeg vil også trekke frem samordningsmodellene politiråd og Samordning av Lokale kriminalitetsforebyggende Tiltak (SLT). Siden innføringen av politiråd i 2006 har politiet innledet et politirådssamarbeid med de fleste norske kommuner. Politiråd er et samarbeidsorgan mellom en kommune og et politidistrikt. Politidirektoratet er i slutfasen av en evaluering

av politiets arbeid i politiråd, og jeg ser frem til å gjennomgå resultatene. Om lag halvparten av norske kommuner har i tillegg organisert det forebyggende samarbeidet overfor barn og unge i henhold til SLT-modellen. SLT-modellen er utviklet for å koordinere kunnskap, kompetanse og ressurser mellom politiet og de kommunale enhetene som tar kriminalitetsforebyggende hensyn. Det kriminalitetsforebyggende råd publiserte høsten 2011 en ny veileder for SLT-samarbeidet, også dette i henhold til tiltak i Gode krefter.

Gode krefter inneholder videre to tiltak som direkte berører mobbing. Tiltak 15 gjelder utvidet og videreført innsats mot mobbing. Dette er fulgt opp gjennom de tidligere nevnte tiltak i skolesektoren. Tiltak 19 gjelder utvikling av et forebyggende undervisningsverktøy mot digital mobbing. Det kriminalitetsforebyggende råd har gitt finansiell støtte til utviklingen av et slikt undervisningsopplegg, og dette er snart ferdigstilt.

Mobbing kan også hindres gjennom et effektivt personvern. Regjeringen har nylig lagt frem Prop. 47 L (2011-2012) med forslag til endringer i personopplysningsloven. Det foreslås der en særskilt regel om beskyttelse av barns personvern, jf. proposisjonen kapittel 5. Den teknologiske utviklingen øker risikoen for misbruk av barn og unges personopplysninger. Forslaget innebærer et styrket vern for denne gruppen, ved at en behandlingsansvarlig ikke kan behandle barns personopplysninger dersom dette vil være uforsvarlig av hensyn til barnets beste. Etter personopplysningsloven § 2 nr. 4 ligger behandlingsansvaret hos den som bestemmer formålet med behandlingen av de aktuelle personopplysningene og hvilke hjelpemidler som skal brukes. Både foreldre og andre personer, for eksempel kommersielle aktører, vil således kunne være behandlingsansvarlig. Lovforslaget ligger nå til behandling i Stortinget.

Kripos er ansvarlig for politiets «rød knapp-ordning», der publikum kan varsle politiet om uønsket innhold, adferd eller hendelser på Internett. Ordningen er rettet mot tips om seksuell utnyttelse av barn, menneskehandel og rasistiske ytringer på nett. Norsk senter for informasjonssikring driver nettstedet «Slett meg.no», der det gis rådgivning om hvordan man kan få slettet uønskede opplysninger fra Internett. Jeg mener dette er to effektive tiltak for å få bukt med mobbing og annen uønsket adferd på nettet.

I tillegg vil jeg trekke frem megling i konfliktråd som et tiltak i saker om mobbing, både som en strafferettslig reaksjon og som en alternativ måte å behandle sivile saker. I 2011 behandlet konfliktrådene 1081 saker som dreide seg om mobbing, ærekrenkelser eller trusler. Nordlandsforskning har på oppdrag av Justisdepartementet sett på virkningene av konfliktrådsmediating. Rapporten konkluderer med at me-

gling i mobbesaker har flere positive sider, herunder at sakens forskjellige sider trekkes frem, at partene får si det som er viktig for dem og ikke minst at mange opplever at de får ordnet opp i saken og kan legge den bak seg. I følge rapporten var ni av ti positive til bruk av konfliktråd og vil anbefale det videre. Særlig i mobbesaker over digitale medier kan megling være

egnet. Ved mobbing over digitale medier ser en ikke motpartens reaksjon. Konfliktrådsmegling kan derfor være nyttig nettopp for å kunne møtes ansikt til ansikt. Regjeringens mål er at konflikter skal løses tidligst mulig og på lavest mulig nivå. Regjeringen arbeider derfor for å øke bruken av konfliktråd ytterligere.

SPØRSMÅL NR. 763

Innlevert 1. februar 2012 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 14. februar 2012 av nærings- og handelsminister Trond Giske

Spørsmål:

«Kan næringsministeren angi hvilke tiltak som inngår i planen om å foreta forenklinger for næringslivet med 10 mrd. kroner innen 2015, samt angi under hvert tiltak hvor stor forenklingen anslås å være netto?»

BEGRUNNELSE:

Næringsministeren har gått høyt på banen og ønsker forenklinger i regelverket for næringslivet. Målet er å gjennomføre forenklinger for næringslivet lom letter byrdene med 10 mrd. kroner innen 2015. Tallet er et nettotall. Dette fremkommer på regjeringens hjemmeside enkleregler.no. Næringsministeren samkjører dette prosjektet blant annet med finansministeren/Finansdepartementet og justisministeren/Justis- og beredskapsdepartementet, ettersom mange av de potensielle forenklingstiltakene ligger under disse departementenes ansvarsområde.

Jeg ber om at det oppgis en fullstendig liste over både gjennomførte tiltak og planlagte tiltak med anslag på lettelse for næringslivet under hvert tiltak. Jeg ber også statsråden angi hvor sannsynlig han mener det forespeilede forenklingmålet er.

Svar:

Innen utgangen av 2015 skal belastningene for det norske næringslivet være redusert med 10 mrd. kroner. Dette er et ambisiøst mål som vil kreve et godt og tett samarbeid mellom forvaltningen og næringslivet.

Regjeringen arbeider kontinuerlig med konkrete tiltak for at forenklingsarbeidet skal merkes i den enkelte bedrift. For å lykkes er vi avhengig av å motta forslag til tiltak fra de som kjenner utfordringene best, nemlig bedriftene selv. Det er derfor etablert et nettsted, www.enkleregler.no, hvor enkeltpersoner

og bedrifter kan spille inn sine forenklingsforslag. Siden oppstarten av nettstedet i oktober i fjor har det kommet inn over 270 forslag.

Vi har også et godt samarbeid med næringsorganisasjonene i arbeidet med å identifisere gode forenklinger. Eksempelvis overleverte NHO 80 forslag til forenklinger 1. februar i år.

Et tiltak som allerede er gjennomført er fjerning av revisjonsplikt for små selskaper. Endringen gjelder fra og med regnskapsåret 2011 og gjelder aksjeselskaper som har under 5 millioner kroner i driftsinntekter, under 20 millioner kroner i balansesum og et gjennomsnittlig antall ansatte som ikke overstiger 10 årsverk. Dette forenklingstiltaket er en vesentlig lettelse i administrative kostnader for de små selskapene. Om lag 120 000 selskaper berøres av endringen. Hver antas de å spare mellom 10 000 og 30 000 kroner i årlige revisjonsutgifter.

Et tiltak som er i prosess er et forprosjekt for utforming av en ny felles kommunikasjonsordning for arbeidsgiveres rapportering (Elektronisk dialog med arbeidsgivere (EDAG)). Det er Skatteetaten, arbeids- og velferdsetaten, Statistisk sentralbyrå og Brønnøysundregistrene som har gått sammen om dette tiltaket, som er omtalt i Prop. 1 S (2010-2011). Ordningen ventes å gi gevinster i form av redusert oppgavebyrde for arbeidsgivere ved at flere rapporteringsordninger blir samordnet og standardisert. Det er anslått en årlig besparelse for arbeidsgivere på om lag 500 millioner kroner. Besparelsen vil være avhengig av den endelige utformingen av løsningen, og kan derfor bli større enn først antatt.

Dette er eksempler på to viktige tiltak som gir vesentlige bidrag i å nå målet. Jeg er nå i ferd med å analysere alle de gode forslagene jeg har mottatt. Noen har kommet langt og kan gjennomføres relativt raskt, andre vil kreve noe mer analyse og tid.

SPØRSMÅL NR. 764**Innlevert 1. februar 2012 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 13. februar 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Hva er bakgrunnen for at forskriften om åpningsbalanser ikke har blitt satt i funksjon, og når kan vi forvente at dette forenklingstiltaket trer i kraft?»

BEGRUNNELSE:

Næringsminister Trond Giske går høyt på banen med satsing på forenkling, også i samarbeid med Finansdepartementet. Da er det litt underlig at Finansdepartementet fortsatt ikke har latt forskrift om åpningsbalanser tre i kraft. Denne ble i sin tid godkjent av Justisdepartementet og oversendt Finansdepartementet der den har ligget siden, i ti år.

Ulempen med at forskriften ikke er satt i verk, er at man nå må ha en selskapsrettslig åpningsbalanse som ikke er eldre enn fire uker. Hvis man omdanner 1. mai må følgelig åpningsbalansen ha dato i april. Man må da postere seg frem til dette tidspunktet, foreta avskrivninger, etc., dvs. tilnærmevis sette opp et fullt regnskap.

Med forskriften ville det være tilstrekkelig å bruke 1/1-tallene og kun konstatere at det ikke har vært tap frem til omdanningstidspunktet.

Svar:

Ved lov 25. januar 2002 nr. 2 ble det vedtatt hjemmel i aksjelovene § 2-8 annet ledd til å gi nærmere regler om kravet om åpningsbalanse og til å gi unntak fra kravene til regnskapsføring, revisjon og datering etter bestemmelsens første til tredje punktum. Justisdepartementet viste i Ot. prp. nr. 7 (2001–2002), jf. Ot. prp. nr. 68 (2000–2001), til at endringen hadde sin bakgrunn i at gjeldende frist på fire uker ofte er for kort til å utarbeide og revidere en balanse, og at Foretaksregisteret på den bakgrunn hadde akseptert en metode hvor man i stedet for å utarbeide ny åpningsbalanse, baserer seg på årsregnskapets balanse pr. 31. desember. Sammen med høringsforslaget som lå til grunn for Ot. prp. nr. 7 (2001–2002), ble det sendt på høring utkast til forskrift om krav til åpningsbalanse ved stiftelse og ved omdanning fra aksjeselskap og allmennaksjeselskap.

I forskriftsutkastet ble det åpnet for at åpningsbalanse etter aksjelovene § 2-8, jf. § 15-1, kunne settes opp med utgangspunkt i balansen i årsregnskapet for siste regnskapsår eller etter en mellombalanse, utarbeidet og revidert etter reglene for årsregnskap, forutsatt at balansen på tidspunktet for generalforsamlingen ikke er eldre enn 6 måneder gammel. Det ble

stilt som vilkår for å benytte unntaket at det foreligger tilleggserklæring fra revisor om at selskapet ikke har gått med tap i tiden etter balansedagen.

I brev til Finansdepartementet 10. januar 2001 viste Justisdepartementet til at det var enighet mellom departementene om at forskriftshjemmelen etter aksjelovene § 2-8 burde delegeres til Finansdepartementet. I den forbindelse oversendte Justisdepartementet høringsdokumentene knyttet til forskriftsutkastet til Finansdepartementet, og viste til at forskriften ville kunne vedtas uten ytterligere høringsbehandling dersom utkastet ble lagt til grunn. Samtidig viste Justisdepartementet til Økokrims merknader knyttet til at det er ulike metoder for regnskapsmessig behandling av forskjellige typer selskapsrettslige omdanninger, og at det er knyttet visse betenkeligheter til å åpne for å legge årsregnskapstall fra 31. desember året før til grunn for omdanninger som regnskapsføres i henhold til transaksjonsprinsippet. Justisdepartementet la til grunn at Finansdepartementet ville vurdere nærmere de spørsmålene som ble reist av Økokrim.

Etter regnskapsloven § 5-14 er hovedregelen at fusjoner skal regnskapsføres som egenkapitaltransaksjoner. Samtidig følger det av regnskapsloven § 4-1 nr. 1, jf. NOU 1995: 30, at prinsippet om ”kontinuitetsgjennomskjæring” skal gjelde for fusjoner og fisjoner som ikke kan anses for reelle transaksjoner. I den forbindelse viser jeg til at Finansdepartementet i høringsnotat 29. september 1998 understrekte at det er viktig at lovgivningen ikke har et slikt innhold at regnskapsføringen kan manipuleres ved ”pro forma”-transaksjoner. Det ble i den forbindelse vist til at det for eksempel ikke bør være anledning til å få ny verdimåling på eiendeler og gjeld i et eksisterende selskap ved å fusjonere det inn i et tomt selskap med samme eiere. På den bakgrunn ble det i nevnte høringsnotat foreslått en bestemmelse om kontinuitetsgjennomskjæring ved fusjon og fisjon mellom foretak under samme kontroll.

I Ot. prp. nr. 43 (1998–1999) viste Finansdepartementet til at den foreslåtte bestemmelsen om kontinuitetsgjennomskjæring ikke favnet vidt nok. Det ble bl.a. vist til at enkelte høringsinstanser hadde pekt på at det kan være uheldig å lovfeste bare enkelte tilfeller av kontinuitetsgjennomskjæring, og at avgrensningen til selskap under samme kontroll ikke nødvendigvis gir et fullgodt uttrykk for når transaksjonsprinsippet tilsier kontinuitet ved regnskapsføring av fusjon og fisjon. Finansdepartementet gikk på den

bakgrunn ikke videre med forslaget til bestemmelse om kontinuitetsgjennomskjæring, da kontinuitetsgjennomskjæring uansett følger av det grunnleggende transaksjonsprinsippet, jf. regnskapsloven § 4-1 nr. 1. Finansdepartementet la til grunn at den nærmere avgrensningen av transaksjonsprinsippet, herunder kontinuitetsgjennomskjæring, heller burde utvikles gjennom god regnskapsskikk. Finansdepartementet utelukket imidlertid ikke at lovfesting ville kunne anses hensiktsmessig etter at regnskapsloven har fått virke en viss tid, og den nærmere anvendelsen av transaksjonsprinsippet har fått festnet seg noe gjennom utviklingen av god regnskapsskikk.

Det har skjedd omfattende endringer i regelverket på regnskapsområdet siden forskriftsutkastet til Justisdepartementet var på høring i år 2000. Innføringen av internasjonale regnskapsstandarter for børsnoterte foretak i 2005 og følgevirkningene for nasjo-

nal regnskapsregulering og god regnskapsskikk har hatt stor innvirkning på feltet.

Som jeg har vist til ovenfor, kan klassifiseringen av forskjellige typer omdanninger ha vesentlig betydning for hvilke balansetall som bør kunne legges til grunn. I perioden siden saken var på høring har det ikke fremkommet vesentlige innspill som tilsier at det gjeldende regelverket i praksis fremstår som uforholdsmessig byrdefullt for de regnskapspliktige foretakene. På bakgrunn av den kontinuerlige utviklingen som har skjedd på regnskapsområdet siden Justisdepartementet sendte forskriftsutkastet på høring i år 2000, anser jeg det nå ikke som forsvarlig å fastsette slike regler uten ny utredning. Jeg vil ikke utelukke at det kan være aktuelt å vurdere om det kan være grunnlag for å utarbeide og sende på høring et nytt forskriftsutkast dersom det fremkommer opplysninger som tilsier at det er et reelt behov for regulering av regnskapspraksis for denne typen transaksjoner.

SPØRSMÅL NR. 765

Innlevert 1. februar 2012 av stortingsrepresentant Kenneth Svendsen

Besvart 9. februar 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Gjennom tilsagnsfullmakter og bestillingsfullmakter bindes Stortinget til bevilgninger flere år frem i tid. Tilsagnsfullmaktene skal budsjetteres slik at de utgjør beste estimat på hvor mye av beløpet som skal utbetales det enkelte budsjettåret. I Statsbudsjettet for 2012 foreslås det i alt bestillings- og tilsagnsfullmakter for 48,9 mrd.

Hvor godt treffer anslaget på tilsagnsfullmakter historisk, og hvis avvik, pleier man generelt å bruke mer eller mindre av tilsagnsfullmakten enn forventet?»

Svar:

Etter bevilgningsreglementet § 6 første ledd kan staten bare pådras forpliktelser som først skal dekkes etter utløpet av budsjettåret når Stortinget har gitt særlig samtykke til dette. Samtykket skal begrenses oppad til et bestemt beløp.

Den nevnte bestemmelsen gjelder for alle typer fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover budsjettåret, herunder også bestillings- og tilsagnsfullmater. Som følge av kravet i bevilgningsreglementet

§ 6 første ledd, inneholder bestillings- og tilsagnsfullmaktene alltid et maksimalt fullmaktsbeløp som de pådratte forpliktelsene må holde seg innenfor. Derimot er det selvsagt anledning til ikke å utnytte fullmaktsbeløpet fullt ut dersom behovet blir mindre enn forventet på budsjetteringstidspunktet.

Den årlige meldingen om statsregnskapet (Meld. St. 3) inneholder oversikter over utnyttelsen av bestillings- og tilsagnsfullmaktene spesifisert på de årene der forpliktelsene vil bli dekket. Oversiktene viser at en del av fullmaktene utnyttes fullt ut mens andre utnyttes bare delvis. Jeg understreker at det i de enkelte tilfellene kan være gode grunner til ikke å utnytte fullmaktene fullt ut. Utover dette er det vanskelig å gi noen generell beskrivelse av utnyttelsesgraden av fullmaktene.

Jeg vil også understreke at å pådra staten forpliktelser gjennom bestillingsfullmakter ikke innebærer at dette er bevilgninger som kommer i tillegg til ordinære budsjettrammer. Påløpte utgifter, også som følge av bestillingsfullmakter, inngår i en helhetlig prioritering av forsvarlige budsjettrammer.

SPØRSMÅL NR. 766**Innlevert 1. februar 2012 av stortingsrepresentant Kenneth Svendsen****Besvart 9. februar 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Hvor mye ansporer regjeringens statsbudsjett til å bruke i tillegg til handlingsregelen gjennom rentekompensasjonsordninger for 2012?»

BEGRUNNELSE:

På statsbudsjettet bevilges for rentekompensasjon kun rentebeløpet knyttet til en investering. En slik ordning ansporer til økte investeringer i norsk økonomi. Regjeringen opplyser i gul bok at det bevilges rentegodtgjørelse tilsvarende ytterligere 2 mrd. kr i investeringer i rentekompensasjon til investeringer i skoler, svømmehaller og kirkebygg. Samtidig opplyses det at rammen på 15 mrd. kr som ble bevilget i 2009 ikke er brukt opp.

Det ønskes også besvart hvor mye av tilgjengelig ramme som var benyttet per 31/12-2011.

Svar:

Kommunesektoren er i hovedsak rammestyrte. Den enkelte kommune er dermed selv ansvarlig for å tilpasse sin ressursbruk og tjenesteproduksjon til de fastsatte inntektsrammene, gitt gjeldende lover og regelverk. Så lenge driften ikke går med underskudd har kommunene anledning til å lånefinansiere investeringer. Renter og avdrag på lån inngår i driftsbudsjettet. Det innebærer også at kommunene selv, innenfor de gitte rammene, må ta beslutninger om investeringer og låneopptak.

Aktiviteten i kommunesektoren styres i hovedsak gjennom de inntektsrammene Stortinget fastsetter i

de årlige statsbudsjettene. Utgifter under rentekompensasjonsordningene inngår i det samlede økonomiske opplegget for kommunene og bevilges årlig over statsbudsjettet på linje med andre utgifter. Økte inntektsrammer for kommunene vil gi grunnlag for økt aktivitet, herunder også økte investeringer og låneopptak. Dette blir det tatt hensyn til i de makroøkonomiske anslagene for utviklingen i norsk økonomi. I tillegg til at rentekompensasjonsordningene isolert sett øker den enkelte kommunes finansielle handlingsrom, kan ordningene til en viss grad bidra til å vri kommunenes investeringer til områder som er høyt prioritert av staten.

Kommuner og fylkeskommuner har vist stor interesse for rentekompensasjonsordningen for skole og svømmeanlegg etter at den ble innført i 2002. Opprinnelig hadde ordningen en investeringsramme på 15 mrd. kroner. Hele rammen ble faset inn i løpet av ordningens seks første år. I statsbudsjettet for 2009 ble ordningen utvidet med sikte på en investeringsramme på 15 mrd. kroner fordelt over åtte år. Av dette ble det faset inn 3 mrd. kroner i 2009 og ytterligere 2 mrd. kroner i både 2010 og 2011. Hele investeringsrammen ble benyttet i disse årene.

Rentekompensasjonsordningen for kirkebygg ble vedtatt i forbindelse med budsjettet for 2005. For 2011 ble det vedtatt en ramme på 400 mill. kr. Hele rammen ble disponert. Samlet er om lag 2,9 mrd. kr faset inn i perioden 2005-2011. Det vises for øvrig til ytterligere omtale av rentekompensasjonsordningene i Prop. 1 S (2001-2012) fra Kommunal- og regionaldepartementet.

SPØRSMÅL NR. 767**Innlevert 1. februar 2012 av stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke****Besvart 10. februar 2012 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken****Spørsmål:**

«Det vises til nylige oppslag i Dagbladet om begravelsesbyråer, priser og prisinformasjon. Reportasjene stiller spørsmål ved om begravelsesbyråer har rutiner for å følge opp plikten til «uoppfordret å opplyse om og tilby prislisten ved første gangs henvendelse».

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at dagens regelverk blir fulgt, og ser statsråden behov for å skjerpe inn dagens regelverk for å sikre at sørgende ikke utnyttes i en sårbar situasjon?»

Svar:

Gjeldende prisopplysningsforskrift for gravferdstjenester (forskrift av 12. desember 1997 nr 1393) er hjemlet i markedsføringsloven (lov av 9. september 2009 nr 2). Det er Forbrukerombudet som fører tilsyn med markedsføringsloven og forskriften, herunder at prisinformasjon som gis av gravferdsbyråer er tilstrekkelig og i overensstemmelse med lov og forskrift. Forbrukerombudet skal av eget tiltak, eller etter henvendelse, søke å påvirke næringsdrivende til å innrette seg etter disse bestemmelsene. Forbrukerombudet har opplyst til departementet at det nesten ikke har vært klager som gjelder manglende etterlevelse av kravene til prisopplysning for gravferdstjenester.

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet er i ferd med å endre regelverket. I fjor sendte departementet forslag om reviderte prisopplysningsforskrifter på alminnelig høring. Vi arbeider nå med oppfølging av høringsuttalelsene. Forslaget går ut på å forenkle og revidere gjeldende seks prisopplysningsforskrifter (for varer, tjenester, kraft, tannlegjetjenester, serverings- og overnattingssteder og gravferd). De generelle bestemmelsene i prisopplysningsforskriftene slås sammen. Utfyllende bestemmelser for tjenester hvor spesielle hensyn gjør seg gjeldende, gis i egne kapitler i forskriften. Gravferdstjenester

er én av de tjenestene som får et eget kapittel i forskriften, fordi den kjøps situasjonen forbrukeren er i etter et dødsfall, tilsier at det stilles spesielle krav til prisopplysningene og hvordan de presenteres.

Hovedregelen som ble foreslått i høringsrunden for alle tjenester, er at dersom den næringsdrivende har hjemmeside på internett, skal oppdatert prisliste fremgå av hjemmesiden. Forslaget omfatter også gravferdsbyråer. Prisene skal dekke alle materialer og ytelser, også fra underleverandører. I motsetning til ved salg av andre typer tjenester, vil det stilles krav om at gravferdsbyrået uoppfordret skal gi forbrukeren skriftlig pristilbud. Det vil også stilles krav til gravferdsbyrået om at pristilbudet skal gjenspeile det totale prisbildet av den forestående gravferden. Det skal legges til rette for at forbrukeren kan foreta skreddersydde valg av varer og tjenester som inngår i gravferden og dermed få bedre oversikt over kostnadene til en gravferd enn i dag. Den etterlatte skal kunne sammenligne hva gravferden vil koste gjennom andre byråer, før det tas stilling til det konkrete tilbudet.

Foruten prisopplysninger som skal gis på gravferdsbyråers hjemmeside, foreslås det, på samme måte som etter gjeldende forskrift, at prislister skal være utlagt hos gravferdsbyråene, samt at byråene skal ha med seg prisliste for utdeling ved konsultasjon utenfor sitt lokale.

Jeg mener at også gjeldende forskrift ivaretar forbrukeren på en god måte. Det tas imidlertid sikte på at ny forskrift skal bli mer tilpasset dagens markeds situasjon. Departementet har hatt god kommunikasjon med representanter fra Forbrukerombudet, Hovedorganisasjonen Virke og gravferdsbyråer under arbeidet med forskriften. Jeg har også fått signaler fra Forbrukerombudet om at det vil følge med på at den nye forskriften følges. Vi tar sikte på at ny forskrift skal tre i kraft første halvår 2012.

SPØRSMÅL NR. 768**Innlevert 1. februar 2012 av stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen****Besvart 14. februar 2012 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Når kommuner legger ned dagtilbud for eldre blir dette et brudd på lov om helse og omsorgstjenester for kommuner og viser da til Kap. 3 § 3-3. Dette er forebyggende både for fysisk og psykisk helse. Mange kommuner har lagt dette inn i sitt budsjett uten at det kommer motreaksjoner fra fylkesmannen som skal godkjenne budsjettene.

Mener statsråden at nedleggelse av dagtilbud er i samsvar med lovverket, og er det riktig at det ikke skal komme reaksjoner fra fylkesmannen?»

BEGRUNNELSE:

Ved flere anledninger i media og ved direkte kontakt fra brukere er man blitt oppmerksom på at dagstenter tilbud til ulike grupper blir nedlagt på grunn av kommunenes økonomi. En vet at slike tilbud er viktige samlingspunkter og har en god del forebyggende helse i seg. Noe også lov om helse og omsorgstjenesten for kommuner sier noe om. Vil her særlig vise til kap. 3, § 3-3. En vet også det er vel så viktig at man ivaretar psykisk helse som fysisk helse og i et forebyggende aspekt. Vil her også nevne samhandlingsreformen. Da blir det ekstra leit å se at kommuner velger bort slike tilbud. Et annet moment man må stille et spørsmål ved er om fylkesmannen gjør jobben sin når det kommer til kontroll av kommunens vedtatte budsjett skal godkjennes? Hvis da det ligger en nedleggelse av et tilbud som bryter lov om helse og omsorgstjenesten i vedkommende kommune skal vel det gis tilbakemelding om fra fylkesmannens side. Kan ikke se at slike anmerkninger er gitt ovenfor kommuner som legger ned dagtilbud.

Svar:

Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-3 tydeliggjør kommunenes ansvar for å fremme helse og forebygge sykdom, skade og sosiale problemer. Loven legger til grunn at disse oppgavene er en del av nødvendige og forsvarlige tjenester. Dagtilbud er imidlertid ingen lovpålagt tjeneste listet opp i lovens § 3-2. Dette medfører at lovens § 3-3 som representanten viser til angir et sørge-for-ansvar, og hvor kommunen selv kan velge hvordan den vil organisere og utforme tjenesten ut fra lokale forhold og behov. Det er altså opp til den enkelte kommune selv å avgjøre om den ønsker å organisere disse tjenestene i form av et dagaktivitetstilbud.

Jeg vil likevel understreke at godt utbygde dagaktivitetstilbud sammen med hjemmetjenester gir samfunnsøkonomisk gevinst. Samtidig som brukeren vil kunne få en mer aktiv og engasjerende hverdag, vil et dagaktivitetstilbud i mange tilfeller bidra til å forhindre eller utsette institusjonsinnleggelse. Dette er også bakgrunnen for at regjeringen har som mål å innføre en lovfestet plikt for kommunene til å tilby dagaktivitetstilbud til personer med demens når tilbudet er bygget videre ut. Målsettingen i Demensplan 2015 er at kommunene i 2015 skal kunne tilby dagaktivitetstilbud til personer med demens. Det er derfor bevilget 150 millioner kroner til et øremerket stimuleringsstilskudd til etablering av om lag 2300 dagaktivitetsplasser i kommunene fra og med i år. Dette vil sikre om lag 5000 flere personer med demens et dagtilbud deler av uka.

SPØRSMÅL NR. 769**Innlevert 1. februar 2012 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik****Besvart 9. februar 2012 av nærings- og handelsminister Trond Giske****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for hvor stor andel av bevilgningen til mineralkartleggingen i Nordområdene som omfatter kartlegging av mineraler på Svalbard og Barentshavet?»

BEGRUNNELSE:

Lov 19. juni 2009 nr. 101 om erverv og utvinning av mineralressurser (mineralloven) som trådte i kraft 1.januar 2010, har ifølge Nærings- og handelsdepartementet medført en betydelig forbedring i rammevilkårene og forutsigbarheten for mineralnæringen.

Som en oppfølging av loven lanserte Nærings- og handelsministeren i en pressemelding 13.mai 2011 at det skal utarbeides en strategi for mineralnæringen. Denne strategien skal blant annet omhandle kartlegging av norske mineralressurser.

I forbindelse med Statsbudsjettet for 2012 ble det bevilget en ramme på 25 mill kroner gjennom Norges geologiske undersøkelse (NGU) til videreføring av et fireårig program med geofysiske målinger fra fly og helikopter i Nordland, Troms og Finnmark. I tillegg ville NGU bruke om lag 15 mill kroner av ordinær budsjettamme for 2012 til kartlegging av forekomster av industrimineraler og metaller.

Svar:

Regjeringen har bevilget midler til et fireårig kartleggingsprogram med en samlet ramme på 100

mill. kroner til kartlegging av mineraler i Nordland, Troms og Finnmark. Det ble i 2011 bevilget 25 mill. kroner til kartleggingen, og den samme summen er bevilget i budsjettet for 2012. Kartleggingen gjennomføres av Norges geologiske undersøkelse (NGU). NGU regner i tillegg med å bruke 15 mill. kroner av sine ordinære kartleggingsmidler til kartlegging av mineralressurser i de tre fylkene, slik at samlet årlig kartleggingsbeløp blir om lag 40 mill. kroner. Kartleggingen omfatter kun landarealet i de tre fylkene.

Norsk Polarinstitut har ansvaret for den statlige geologiske kartleggingen på Svalbard. Det ble i 2011 brukt 2,2 millioner kroner over Norsk Polarinstituttets budsjett til geologisk kartlegging på Svalbard. Målet for instituttets geologiske aktivitet er å gi forvaltningen og andre brukere kunnskap om geologisk oppbygging, grunnforhold og geologiske ressurser i norske polarområder. Den statlige kartleggingen i regi av Norsk Polarinstitut har karakter av generell geologisk kartlegging som ikke er spesielt rettet inn mot mineralressurser.

Private aktører har imidlertid anledning til å drive geologisk kartlegging og letevirksomhet på Svalbard innenfor de rammene blant annet miljøregelverket på øygruppen setter. NGU har ikke mandat til kartlegging av berggrunnen eller potensielle mineralforekomster på Svalbard.

SPØRSMÅL NR. 770**Innlevert 1. februar 2012 av stortingsrepresentant Anders Anundsen****Besvart 13. februar 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Vil statsråden på bakgrunn av nedenforstående eksempel arbeide for en harmonisering av mva-regelverket slik at den urimelige konkurransevidningen mellom private og kommunale utbyggere av utbyggingsområder fjernes?»

BEGRUNNELSE:

Ved utbygging av boligfelt er det forskjellige mva-regler knyttet til kostnadene til vei, vann og avløp som gjelder, avhengig av om det er kommunen eller en privat utbygger som står for prosjektet. Normalt skal kommunen overta vederlagsfritt vei, vann og avløp etter at utbyggingsområdet er ferdig.

I et område hvor kommunen bygger ut et boligområde med 30 tomter på den ene siden av veien og en privat utbygger bygger ut et likt område på den andre siden av veien, vil de kommunale boligene bli vesentlig billigere på grunn av bestemmelsene i mva-regelverket. Dersom utbyggingen av vei, vann og avløp eksempelvis utgjør 10 mill. eks. mva. og de mva-frie veiarbeider utgjør omtrent en fjerdedel av prosjektet, vil de kommunale tomtene koste 62 500 kroner mindre enn tomtene til den private utbyggeren.

Mange kommuner bistår i dag private utbyggere og påtar seg den formelle byggherrerollen for utbygger med det som konsekvens at det gis fullt mva-fritak for alle investeringer i vei, vann og avløp. Kommunen krever da normalt en godtgjørelse i prosent av kontraktssum som kompensasjon for de administrative arbeider det medfører.

Med utgangspunkt i Lov om offentlige anskaffelser krever noen kommuner i slike tilfeller at arbeidene konkurranseutsettes. Det endrer naturligvis utbyggerens utgangspunkt for prosjektet og vil sannsynligvis bidra til at færre entreprenører og utbyggere vil ta initiativ til nye prosjekt.

Det fremstår også som en svært tungvint måte å drive utbygging av boligarealer eller næringsarealer på. Det er viktig at en forsøker å legge til rette for et regelverk som likebehandler aktører i eiendomsmarkedet uavhengig av om det er kommunale eller private aktører som står for utbyggingen.

Svar:

Problemstillingen som stortingsrepresentant Anders Anundsen tar opp, dreier seg om merverdiavgiftsbehandlingen av omsetning av fast eiendom på

den ene siden og omsetning av byggetjenester på den andre siden.

Omsetning av fast eiendom, for eksempel overdragelse av et vann- og avløpsanlegg, er unntatt fra merverdiavgiftsloven. Det vil si at det ikke skal beregnes utgående merverdiavgift på vederlaget og at det ikke foreligger fradragsrett for inngående merverdiavgift på anskaffelsen. Omsetning av byggetjenester, herunder tjenester som består i oppføring av vann- og avløpsanlegg, er imidlertid avgiftspliktige tjenester. Det skal da beregnes utgående merverdiavgift på tjenestene, og det foreligger fradragsrett for inngående merverdiavgift på anskaffelser til bruk i denne virksomheten. I begge tilfellene kan resultatet bli et ferdig bygg eller anlegg, men transaksjonstypene er ulike på flere måter og gjør at avgiftshåndteringen blir ulik. Dette gjelder for all fast eiendom og alle byggetjenester.

En entreprenør som oppfører et vann- og avløpsanlegg på vegne av andre skal dermed beregne utgående merverdiavgift på byggetjenestene på ordinær måte. Er byggherren registrert i Merverdiavgiftsregisteret for virksomhet innen vann- og avløpssektoren (typisk en kommune), vil han ha fradragsrett for inngående avgift. Oppfører entreprenøren anlegget på vegne av seg selv for senere overdragelse, vil entreprenøren belastes merverdiavgift på anlegget, enten som følge av uttaksreglene eller som følge av avskåret fradragsrett fordi varer og tjenester da benyttes til virksomhet med omsetning av fast eiendom som er unntatt fra merverdiavgiftsloven.

Jeg vil imidlertid vise til at regelverket har blitt mer fleksibelt etter at merverdiavgiftsloven fikk generelle bestemmelser om justering av tidligere fradragsført inngående merverdiavgift på større driftsmidler (kapitalvarer) 1. januar 2008. For fast eiendom innebærer reglene at fradragsføringen både faktisk og økonomisk skal gjenspeile kapitalvarens tilknytning til avgiftspliktig virksomhet over 10 år, og ikke bare på anskaffelsestidspunktet. Justeringsreglene vil dermed sørge for at avgiftsbelastningen på et vann- og avløpsanlegg vil komme til fradrag (justeres) forholdsmessig etter hvert som anlegget benyttes i avgiftspliktig virksomhet.

Jeg vil også nevne at siden 2000 har merverdiavgiftsloven inneholdt en frivillig registreringsordning for utbyggere som utenfor næring oppfører vann- og avløpsanlegg i privat regi, og hvor anlegget etter ferdigstillelsen overtas av noen som er registrert i Merverdiavgiftsregisteret for virksomhet i vann- eller av-

løpssektoren. Ordningen innebærer at den private utbyggeren får refundert merverdiavgiften slik at det ikke blir noen merverdiavgiftsbelastning på anlegget.

Jeg ser at det i enkelte situasjoner kan oppstå forskjeller i merverdiavgiftsbehandlingen mellom utbygging av vann- og avløpsanlegg som foretas i kommunal regi og utbygginger som foretas av næringsdrivende hvor kommunen senere overtar anlegget. Som nevnt innledningsvis er dette imidlertid ulikheter som skyldes at merverdiavgiftssystemet generelt unntar omsetning av fast eiendom fra avgiftsplikt. Alle unntak fra den generelle merverdiavgifts-

plikten kompliserer merverdiavgiftssystemet, samtidig som de kan hindre nøytraliteten i systemet. Slik er det også med unntaket for omsetning av fast eiendom. Dagens unntak er imidlertid et resultat av avveining av forskjellige hensyn.

Avslutningsvis vil jeg på generelt grunnlag understreke at Finansdepartementet løpende vurderer om det er tilstrekkelige grunner for å opprettholde de ulike unntakene i merverdiavgiftsloven. Dette reiser ofte prinsipielle problemstillinger, og slike saker krever derfor grundige overveielser.

SPØRSMÅL NR. 771

Innlevert 1. februar 2012 av stortingsrepresentant Knut Arild Hareide

Besvart 9. februar 2012 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Vil statsråden sikre at Frogner nye stasjon bygges med dobbelspor og med to plattformer slik at denne stasjonen kan bli et optimalt og fremtidsrettet kollektivknutepunkt på Romerike?»

BEGRUNNELSE:

I 2012 skal Jernbaneverket (JBV) i tillegg til utvidelse av dobbelsporet mellom Leirsund og Frogner, bygge en ny Frogner stasjon i Sørums kommun. Det er planlagt at dobbelsporet ikke føres helt frem til nytt stasjonsområde, men derimot avsluttes dobbelsporet ca 200 meter før Frogner nye stasjon. Dette innebærer at det nye stasjonsområdet kun bygges med et enkeltspor og med kun en plattform. Stasjonsområdet ligger tett inntil E6 ved avkjørsel Fv 171 og vil i fremtiden kunne fungere godt som et sentralt kollektivknutepunkt på Romerike.

Svar:

Dagens stasjon på Frogner ligger i kurve og plattformene ivaretar ikke kravene for sikker bruk av begge spor for persontrafikk, og den ene mellomplattformen måtte stenges av sikkerhetsmessige hensyn. Dette medførte at det ikke lenger var mulig for to persontog å krysse på stasjonen, samtidig som det ga kapasitetsutfordringer for godstrafikken på strekningen.

Jernbaneverket planlegger derfor å forlenge ek-

sisterende kryssingsspor på Frogner både sørover mot Leirsund og nordover mot Lindeberg. Hovedhensikten er å øke kapasiteten for fremføring av lange godstog og gradvis forbedring av togtilbud i ny grunnrutemodell fra desember 2012 og desember 2014. Ferdigstillelse av kryssings- sporet er planlagt i løpet av 2014. Fra desember 2012 vil antall avganger mellom Drammen og Dal, som betjener Leirsund, Lindeberg og Frogner, dobles fra times- til halvtimesfrekvens.

For å tilfredsstille dagens sikkerhetskrav, har Jernbaneverket informert meg om at det må bygges ny stasjon. Eksisterende stasjon ligger som nevnt i kurve og oppfyller ikke sikkerhetskravene. Ny stasjon planlegges nord for eksisterende Frogner stasjon, og kryssingssporet avsluttes ca. 200 meter før den nye stasjonen på Frogner. Valgt løsning for plassering av den nye stasjonen er basert på nytte- og kostnadsanalyser i forhold til kapasitet, spredning av eventuelle forsinkelser og ikke minst gjennomføringstid. Flytting av stasjonen og bygging av kryssingsspor legger til rette for å ta i bruk nytt togmateriell fra NSB, ny grunnrutemodell, økt godstransport på jernbane og planlegges ferdigstilt i november 2012. I reguleringsplan, grunnerverv, konstruksjon og plassering av plattform samt parkeringsløsninger er det tatt høyde for forlengelse av kryssings- spor/ eventuelt dobbeltsporutbygging nordover samt utvidelse til to plattformer på stasjonen i en senere fase.

SPØRSMÅL NR. 772**Innlevert 2. februar 2012 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 9. februar 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«I svar på Dokument nr. 15:577 (2011-2012) skriver finansministeren at "Finansdepartementet er ikke kjent med at det er mangel på kapital for lønnsomme prosjekter innen kraftsektoren i Norge." I DN 25.01.12 mener toppsjefen i Agder Energi at "staten må bidra med milliardbeløp i kraftsektoren. Investeringsbehovet bare i Sør-Norge er på 166 milliarder kroner de neste åtte årene."

Står finansministeren fast på sitt svar, som bransjen i så fall må tolke som et klart "nei" fra regjeringen?»

BEGRUNNELSE:

Norge har store naturressurser som generere gode inntekter i energisektoren. Eierskapsbegrensninger innen vannkraft gjør slike investeringer interessante kun for offentlig eide selskaper, hvor kapitaltilgangen er begrenset. I tillegg skal Statnett og andre nettselskaper investere betydelige milliardbeløp i infrastruktur. Grønne sertifikater er innført for å stimulere kraftprosjekter. Men mye kapital må fremskaffes, og flere estimerer tilsier et behov på over 200 milliarder kroner. Det er derfor viktig at målsetninger og virkemidler er noenlunde tilpasset hverandre.

Svar:

I mitt svar datert 13. januar redegjorde jeg for Regjeringens tilrettelegging for lønnsomhet både i produksjon av fornybar energi og for nettutvikling. Lønnsomhet gir insentiv til å gjennomføre investeringer og mulighet til å finansiere disse. Med innføring av elsertifikatmarkedet har Regjeringen lagt til rette for økt lønnsomhet innen kraftproduksjon. Dette bør gi selskaper innen kraftproduksjon bedre tilgang til kapitalmarkedene enn tidligere. Videre sikrer inntektsrammereguleringen nettselskap en rimelig avkastning over tid gitt effektiv drift. Dette bidrar til at

også disse selskapene har tilgang på kapital. For å sikre nødvendige og rasjonelle investeringer er sektoren også på andre områder strengt regulert. Energiloven med forskrifter skal sikre at produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi foregår på en samfunnsmessig rasjonell måte.

Nettselskapene er underlagt forskrifter og konseksjonsvilkår som regulerer ulike plikter og rettigheter. Disse reguleringene uttrykker myndighetenes krav og forventninger til nettselskapene og legger rammen for hvilke forhold nettselskapene må tilfredsstille. For eksempel skal disse reguleringene sikre at nettselskapene investerer og vedlikeholder tilstrekkelig til at kunder kan knytte seg til nettet, at sikkerhets- og beredskapshensyn blir ivarettatt og at leveringskvaliteten opprettholdes på et tilfredsstillende nivå. Den direkte reguleringen skal også gjøre at forsyningssikkerheten i kraftsystemet kan opprettholdes i krevende situasjoner, og at de elektriske anleggene er tilstrekkelig robuste. Konseksjonsvilkår pålegger dessuten nettselskapene å holde nettet i driftssikker stand. Reguleringen av nettselskapenes plikter ble utvidet i 2009 ved innføring av tilknytningsplikt, jf. Ot.prp. nr. 62 (2008-2009) Om lov om endringer i energiloven.

Jeg kan på bakgrunn av ovennevnte ikke se at det skal være grunnlag for å hevde at samfunnsøkonomisk lønnsomme investeringer ikke blir gjennomført som følge av mangel på kapital. Finansdepartementet er ikke kjent med bakgrunnen for uttalelsen det vises til i spørsmålet. Jeg vil forøvrig vise til at Regjeringens politikk for utbygging av sentralnettet vil bli presentert i den kommende stortingsmeldingen om utbygging av strømmettet. Jeg vil også vise til at det er satt ned et offentlig utvalg som skal se på utviklingen i kraft- og energibalansen til 2030 og 2050. Utvalget vil gi et viktig grunnlag for utarbeidelsen av den varslede energimeldingen.

SPØRSMÅL NR. 773**Innlevert 2. februar 2012 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik****Besvart 8. februar 2012 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen****Spørsmål:**

«Norsk fiskerinæring preges i dag av store variasjoner hva gjelder lønnsomhet mellom de ulike fartøygruppene i villfisknæringen. Imens ringnot gruppen har store inntekter og god lønnsomhet sliter både rekenæringen og autolineflåten med betydelige lønnsomhetsutfordringer. Autolineflåten ønsker en videre strukturering med den endring at en øker kvotetaket i den forbindelse fra 3 til 5 for å kunne få til en fornyelse og lønnsomhet i flåten.

Vil statsråden fremme forslag om dette i nær fremtid?»

Svar:

Regjeringens strukturpolitikk er beskrevet i St. Meld. Nr. 21 (2006–2007) Strukturpolitikk for fiskeflåten. Denne politikken ligger fast.

Fiskebåtrederne forbund har både pr. brev og i møte med meg 11. januar i år bedt om at kvotetaket i den konvensjonelle havfiskeflåten heves slik representanten beskriver. Jeg registrerte også at temaet var oppe på Fiskebåtrederne forbunds representantskapsmøte i forrige uke. Jeg vil fortsatt ha oppmerksomhet på spørsmålet om hva som er nødvendig for å legge til rette for en utvikling som sikrer lønnsomhet og fornying i fiskeflåten innenfor rammen av dagens strukturpolitikk.

SPØRSMÅL NR. 774**Innlevert 3. februar 2012 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 13. februar 2012 av justisminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Fortsatt skaper mangel på varetektsplasser i Bergen problemer for politiet. Siste eksempel er omtalt i Bergensavisen 2.2.2012. Politiet var nær ved å måtte løslate en rans- og voldsmann pga. mangel på plass. Problemet har vært kjent gjennom flere tiår. Bergen Fengsel har 250 plasser; der sitter nå 110 i varetekt. Om det ikke kan flyttes fanger til andre steder i landet må kriminelle løslates før tiden. Situasjonen skaper utrygghet blant byens befolkning.

Hva vil statsråden gjøre på kort sikt for å bedre situasjonen?»

Svar:

Justisdepartementet er godt kjent med utfordringene i Bergensregionen.

Departementet har gitt Kriminalomsorgens sentrale forvaltning (KSF) i oppdrag å utarbeide en samlet kapasitetsplan med enhetsstruktur for fengslene og friomsorgskontorene. I planen skal vurderes hvordan kapasiteten i kriminalomsorgen bør settes sammen for å dekke fremtidig kapasitetsbehov og legge til rette for en straffegjennomføring etter inten-

sjonene i St.meld. nr. 37 (2007-2008) Straff som virker - mindre kriminalitet - tryggere samfunn.

Det skal også vurderes hvor enhetene bør lokaliseres med hensyn til bl.a. nærhetsprinsippet og innsattes hjemsted, og hvor store enhetene bør være for å sikre et godt innhold i straffegjennomføringen. I tillegg skal det gjøres en vurdering av enhetenes bygningsmessige tilstand og hvordan fengslene bør være utformet for å tilfredsstille kravene til moderne straffegjennomføring. Strukturen i Kriminalomsorgen region vest, herunder Bergensregionen, vil bli vurdert i forbindelse med planen. Planen forventes å foreligge i løpet av første halvår 2012.

Departementet vurderer flere tiltak for å redusere soningskøen og sikre tilstrekkelig kapasitet i kriminalomsorgen, blant annet ved å øke bruken av alternative straffereaksjoner og -gjennomføringsformer og å overføre flere utenlandske innsatte til fortsatt soning i eget hjemland. Departementet arbeider med en proposisjon der det foreslås at elektronisk kontroll kan benyttes som varetektssurrogat. Proposisjonen planlegges lagt frem for Stortinget i løpet av våren.

Departementet planlegger å omgjøre en avdeling

ved Ullersmo fengsel til en avdeling primært forbeholdt utenlandske innsatte som skal utvises og uttransporteres av politiet eller overføres til fortsatt straffegjennomføring i hjemlandet, jf. Prop. 1 S (2011-2012) for Justisdepartementet. Tiltaket vil effektivisere uttransportering og soningsoverføring av utenlandske innsatte. I 2011 ble det overført 52 utenland-

ske innsatte til soning i hjemlandet. Når avtalene om soningsoverføring med Romania, Litauen og Latvia får effekt tas det sikte på å øke antall overføringer.

For å lette presset på varetekt i Kriminalomsorgen region vest, vil det fortsatt bli prioritert å overføre flere innsatte fra Bergen fengsel til ulike fengsler i østlandsområdet.

SPØRSMÅL NR. 775

Innlevert 3. februar 2012 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 10. februar 2012 av kulturminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«I svar på spørsmål til undertegnede i spørretimen onsdag 1.2. sa statsråden at NRK P1 var definert som beredskapskanal. Det vises for øvrig til denne spørsmålsrunden som bakgrunn for dette spørsmålet.

Hvilken instruks har regjeringen utarbeidet for NRK P1 som beredskapskanal, og ser statsråden behov for endringer i denne?»

Svar:

Etter § 2-4 i lov 4. desember 1992 nr 127 om kringkasting (kringkastingsloven) plikter kringkaster å sende meldinger fra statsmyndigheter når det har vesentlig betydning. I forskrift fastsatt i medhold av loven går det fram at myndighetene kan kreve slik melding sendt når liv eller helse er truet og det er av vesentlig betydning å få kunngjort meldingen ved slik sending. Terskelen for å benytte seg av den adgangen forskriften gir til å avbryte ordinære sendinger er høy og bør etter min vurdering fortsatt være høy.

NRKs særskilte beredskapsansvar er nedfelt i forskrift av 6. oktober 1989 nr 4154 om virksomheten i Norsk rikskringkasting under beredskap og i krig. Forskriften regulerer NRKs beredskapsmessige plikter, og har som hovedformål å sikre at NRKs planer, tiltak, anlegg og organisasjon kan sikre at mel-

dingen fra regjeringen til befolkningen under beredskap og i krig. Reglene i kringkastingsloven § 2-4, og forskrifter hjemlet i denne bestemmelsen, skal sikre at myndighetene kan avbryte ordinære kringkastingsendinger når liv eller helse er truet og det er av vesentlig betydning å få kunngjort en melding. NRK P1s rolle som beredskapskanal er forankret blant annet i St. meld. nr. 30 (2006-2007) Kringkasting i en digital fremtid. Forskriften om NRKs beredskap regulerer ikke NRKs redaksjonelle virksomhet. Med unntak for klare unntakstilfeller, der det er påkrevet å bryte av ordinære sendinger, er det prinsipielt viktig å holde fast ved grunnleggende prinsipper om redaksjonell integritet og uavhengighet slik det blant annet er nedfelt i kringkastingsloven.

Kringkastingsloven § 6-3 og lov om redaksjonell fridom i media fastslår at det er kringkastingsjefen som har ansvaret for NRKs programvirksomhet. Myndighetene bør derfor være svært varsomme med å legge føringer for NRKs redaksjonelle virksomhet utover de generelle forventningene til NRKs programvirksomhet som er nedfelt i NRK-plakaten og som er tatt inn i NRKs vedtekter.

Jeg kan ikke se at det er grunnlag for å endre gjeldende regler om NRKs rolle i beredskapssammenheng.

SPØRSMÅL NR. 776**Innlevert 3. februar 2012 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 14. februar 2012 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Rundskriv IS-10/2004 gir lite rom for bruk av skjønn når det gjelder bruk av tvang hos psykisk utviklingshemmede.

Vil statsråden ta initiativ til en gjennomgang av regelverket, og se spesifikt på tiltak knyttet til mulighet til låst ytterdør i spesielle situasjoner?»

BEGRUNNELSE:

Ingen ønsker å bruke tvang overfor andre, og minimal tvangsbruk overfor mennesker med psykisk utviklingshemming er et mål de fleste er enig om. Likevel er det riktig å bruke tvang når det er etisk forsvarlig og nødvendig.

Regelverket er slik at selv om en psykisk utviklingshemmet mentalt er på 2-4-årsstadiet skal man kunne gå ut når man vil, natt og dag, og man skal kunne gjøre som man vil, så lenge det ikke er lovstridig. De fleste foreldre ville for eksempel aldri latt barnet sitt drikke sjampo, spise jord, slå seg selv gjentatte ganger, overspise, selv om det ikke fører til vesentlig skade. I følge loven kan psykisk utviklingshemmede gjøre dette, og man bryter loven dersom man griper inn og stanser atferden.

I rundskriv IS -10/2004, Rettssikkerhet ved bruk av tvang og makt overfor enkelte personer med psykisk utviklingshemming, utgitt av Sosial- og helsedirektoratet, som nå gjelder for kap. 9 i den nye Helse- og omsorgsloven, er det et eget kapittel om fysisk skade på egen person (kap. 4.5.5.1, s. 54). I dette kapitlet er det flere eksempler på situasjoner hvor man ikke skal gripe inn med tvang overfor brukere uten at det regnes som vesentlig skade.

Blant annet står det:

"Dersom skaden er av varig karakter, som f. eks uopprettelige sanseskader som følge av slag eller trykk mot ører eller øyne, må den anses som vesentlig".

Videre står det:

"Et eksempel på selvskading som ikke nødvendigvis gir vesentlig skade er slag med håndflaten mot kinnbenet som har pågått over mange år med flere slag per dag. Dersom dette ikke medfører varig deformering av området det slås mot, og slagene heller ikke medfører blødning, anses det ikke som vesentlig skade (...). Det vil ikke være anledning til å bruke tvang ut fra mer alminnelige betraktninger om sunn og god livsførsel uavhengig av tjenestemottakerens ønsker. Som utgangspunkt er det f. eks ikke adgang til å bruke tvang eller makt for å få tjenestemottakeren til å slutte

å bruke tobakk eller alkohol. Det vil heller ikke være anledning til å anvende tvang for å stoppe "trøstespi-sing" i den hensikt å slanke tjenestemottakeren, eller for å få vedkommende i bedre form. Skal tvangstiltak i slike sammenhenger godtas, må det være fordi spisingen etter en medisinsk vurdering medfører fare for vesentlig skade".

Under strenge kriterier kan tvang brukes, ved fare for vesentlig skade for bruker eller andre. Føring, holding og nedlegging kan være lovlige tiltak, men låsing av ytterdør blir sett på som en så alvorlig inn-gripen at det ikke godkjennes. Det kan være situasjo-ner hvor det medfører mer bruk av tvang når man ikke har mulighet til å låse ytterdør. Det finnes ek-semples hvor alle faginstanser mener det er mer etisk forsvarlig å låse ytterdør, enn å bruke holding og ned-legging. Enkelte brukere kan gå ut ustanselig. Men-talt kan bruker være liten, men samtidig stor og sterk, og med mye utagering gir dette store utfordringer for kommunen. Låst ytterdør er blitt forsøkt med gode resultater da brukere har fått en bedre kvalitativ hver-dag med mindre tvang. Faginstanser mener at låst yt-terdør er riktig tiltak i enkelte tilfeller, men fylkes-mann godtar ikke låst dør begrunnet i regelverket. In-tensjonen fra faglige instanser er ikke at bruker skal være innelåst, men at dette kan brukes for å unngå an-nen tvang.

Svar:

Vi er enige om at det er et mål å bruke minst mu-lig tvang og makt overfor tjenestemottakere med ut-viklingshemming. Å bruke tvang overfor et enkelt-menneske er noe av det mest inngripende tiltak en kan utsette noen for. Derfor er det viktig at det er strenge vilkår og saksbehandlingsregler for å ta i bruk tvang i tjenesteytingen til utviklingshemmede.

Regelverket for bruk av tvang og makt overfor enkelte personer med psykisk utviklingshemming ble grundig behandlet i Stortinget. Stortingets sosialko-mité utsatte saken første gang den var til behandling i 1995 og ba departementet om en juridisk vurdering av forholdet mellom lovforslaget og de internasjonale menneskerettighetskonvensjonene. En slik vurde-ring ble gitt i en tilleggsproposisjon som ble fremmet i 1996. Som følge av denne vurderingen besluttet de-partementet å trekke bestemmelsen som gjaldt bruk av mindre inngripende tiltak for å «bedre tjeneste-mottakerens livssituasjon vesentlig». Et av hovedvil-kårene etter loven ble etter dette at tvang og makt bare kan brukes for å hindre eller begrense vesentlig

skade. Også i forbindelse med evalueringen av reglene i 2002/2003 ble det vurdert om det er behov for å åpne opp for å bruke tvang eller makt for å bedre livssituasjonen til målgruppen. Under henvisning til faren for misbruk og uttalelser fra flertallet av høringsinstansene vedtok Stortinget at det fortsatt skal være et ufravikelig krav for å anvende tvang eller makt at det er nødvendig for å hindre eller begrense vesentlig skade.

Regelverket for rettsikkerhet ved bruk av tvang og makt skal hindre at personer med psykisk utviklingshemming utsetter seg selv eller andre for vesentlig skade og forebygge og begrense bruk av tvang og makt. Bestemmelsene skal bidra til å regulere maktbruk som etter en faglig og etisk vurdering er nødvendig og at dette skjer gjennom fastsatte prosedyrer og lovlige vedtak. Regelverket for rettsikkerhet ved bruk av tvang og makt er videreført uendret i den nye helse- og omsorgstjenesteloven. Et sentralt krav etter loven er at tjenestetilbudet så langt som mulig skal tilrettelegges og gjennomføres i samarbeid med brukeren eller pasienten og kommunen skal forebygge og begrense bruken av tvang og makt.

Jeg uttaler meg i dette svaret på generelt grunnlag. Dette mener jeg er nødvendig på grunn av kompleksiteten i de saker hvor det vurderes bruk av tvang eller makt. Heller ikke rundskriv vil ha uttømmende eller alltid helt dekkende svar på enhver situasjon. Det er viktig å ivareta rettssikkerheten til den enkelte. Regelverket stiller derfor særlige krav til kompetanse, utredning, medvirkning og vurdering både fra kommunen, spesialisthelsetjenesten, Fylkesmannen og eventuelt fylkesnemnda i disse sakene.

Før en vurderer et så alvorlig tiltak som tvang, skal andre løsninger enn bruk av tvang eller makt ha vært prøvd/vurdert. Fysisk tilrettelegging og endring av fysiske rammebetingelser kan bidra til at behovet for tvang reduseres. Det kan for eksempel handle om endret boligtilbud eller innredning av bolig. Videre er det avgjørende at tjenestemottakeren blir tilstrekkelig hørt og forstått av tjenesteyter. Dette krever god kompetanse hos tjenesteyterne. Helsedirektoratet viser til at der tilstrekkelig kompetanse, bemanning, oppfølging og veiledning er på plass, har behovet for tvangsbruk blitt mindre.

En evaluering fra 2008, gjennomført av Nordlandsforskning (NF-rapport nr. 1/2008), viser blant annet at reglene om bruk av tvang og makt overfor enkelte personer med utviklingshemning har bidratt til at det har skjedd mye positivt med hensyn til å bedre rettssikkerheten til personer med utviklingshemning. Reglene har ført til økt fokus på forebygging og

begrensning av bruk av tvang og makt og tjenesteyterne er blitt mer bevisste på og reflekterer mer over hva tvang og makt er. Samtidig peker rapporten på sentrale utfordringer med praktiseringen av regelverket. Utfordringene er blant annet knyttet til:

- Å få på plass den nødvendige kompetansen for at kommunene skal kunne yte gode tjenester til personer med psykisk utviklingshemming. Det dreier seg om formell fagkompetanse, opplæring og veiledning av tjenesteyterne og saksbehandlingskompetanse. Det er en stor utfordring å få ned dispensasjoner fra kompetansekravet.
- Å få på plass et velfungerende internkontrollsystem i kommunene som sikrer forsvarlig saksbehandling og gjennomføring av tiltak og tilstrekkelig ledelsesforankring for å ivareta kravene i regelverket.

De fysiske rammebetingelsene er en annen utfordring ved praktisering av lovverket. Mindre maktbruk krever tilpasning og tilrettelegging av bolig, fysiske rammebetingelser og livsmiljøet i vid forstand. Stabilitet rundt tjenestemottakerne er et annet viktig aspekt.

Det er viktig med tilstrekkelig bemanning og god kompetanse, blant annet for å kunne finne gode løsninger i de situasjoner som ofte kan oppleves vanskelig å håndtere både for brukere og personell. Fylkesmennene skal bidra til at kommunene gjennom opplæring og rekruttering oppfyller kompetansekrav til de ansatte. Midlene i Kompetanseløftet 2015 under Omsorgsplan 2015 omfatter også personell som yter tjenester til utviklingshemmede. Alle kommuner skal ha tilbud om kurs og veiledning i forhold til reglene om makt og tvang i kapittel 9 i den nye helse- og omsorgstjenesteloven.

I lovproposisjonen for den nye helse- og omsorgstjenesteloven fremgår det at det er et mål på sikt at reglene om bruk av tvang i helse- og omsorgstjenesten blir bedre samordnet enn de er i dag.

Jeg vil også vise til Stortingets behandling av representantforslag 139 S (2010-2011), hvor en enstemmig komité har bedt regjeringen om en helhetlig utredning som vurderer resultatene av ansvarsreformen og levekårssituasjonen for brukere og pårørende, og at det i lys av denne skal vurderes tiltak for hvordan livsvilkårene for denne gruppen kan bedres. I dette arbeidet vil vi også søke å få belyst sider ved regelverket for bruk av makt og tvang og vurdere videre oppfølging.

SPØRSMÅL NR. 777**Innlevert 6. februar 2012 av stortingsrepresentant Bente Thorsen****Besvart 15. februar 2012 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland****Spørsmål:**

«Behovet for ingeniører er stort i hele Norge. Men spesielt i Rogaland er behovet for ingeniører prekært, grunnet høy andel av kompetansetung industri innen olje, energi og maritimsektor. Høgskolen Stord- Haugesund utdanner rundt 70 ingeniører i året, men har både vilje og behov for å utdanne flere.

Vil statsråden vurdere tiltak som kan strømlinjeforme opptakene til ingeniørstudiene, og gjøre det mulig å tilføre utdanningsinstitusjonene ressurser til studieplasser også basert på søkere som kommer inn Y-veien (yrkesfaglig vei til ingeniør)?»

BEGRUNNELSE:

I 2011 viste tall fra NAV at underskuddet på ingeniører var ca 15 000. Viktige verdidrivere i norsk økonomi sliter med å få nok personell, og nye olje- og gassfunn bidrar til et ytterligere behov for ingeniører i fremtiden.

Da er det viktig at forholdene legges best mulig tilrette for utdanning og satsing på realfag.

En hindring utdanningsinstitusjoner innenfor ingeniørutdanningene møter er at nye studieplasser tildeles på grunnlag av ventelistene til Samordna opptak, mens pågangen til utdanningen via Y-veien ikke fanges opp av Samordna opptak. Dette gjør at man ikke er i stand til å imøtekomme det behovet som både privat og offentlig sektor har. En får heller ikke nyttet ressursene på en god nok måte.

Mye fagpersonell innen kompetanseindustrien har vilje og evne til å bli ingeniører via Y-veien, men med dagens system får ikke UH-sektoren midler til studieplasser via Y-veien. Dette medfører at ingeniørmangelen er stor.

Svar:

Representanten Bente Thorsen spør i spørsmål til skriftlig besvarelse datert 6. februar om jeg vil vurdere tiltak som kan strømlinjeforme opptakene til ingeniørstudiene, og gjøre det mulig å tilføre utdanningsinstitusjonene ressurser til studieplasser også basert på søkere som kommer inn y-veien.

Rogaland er blant de regioner i landet som har et innovativt og kunnskapsdrevet næringsliv som stadig søker etter flere godt kvalifiserte fagarbeidere og teknologer. Dette er en positiv utvikling. Økt verdiskaping er nødvendig for å trygge den framtidige velferden i Norge.

Dessverre har rekrutteringen til ingeniørutdan-

ning og andre realfag over tid vært lavere enn ønskelig i forhold til behovene i både offentlig og privat sektor. Det er flere årsaker til dette. Kunnskapsdepartementet har derfor utviklet en nasjonal strategi for styrking av realfag og teknologi i perioden 2010 – 2014. Ett av målene i strategien er at antall kandidater skal økes med minst 15 prosent.

For å bidra til denne utviklingen finansierte regjeringen en utvidelse av årlig opptak til matematiske, naturvitenskapelige og teknologiske (MNT) fag med 575 studieplasser i 2009 og ytterligere 260 nye i 2011. Til sammen utgjør den flerårige effekten av økt opptaksramme totalt 2 675 flere studieplasser i MNT-fag frem mot 2016. Ved fordeling av studieplassene ble det lagt til grunn en helhetsvurdering av blant annet søkertall, infrastruktur og kapasitet til å øke opptak på kort sikt innen ulike utdanningsområder.

Tall fra Databasen for statistikk om høyere utdanning (DBH) indikerer at vi nå er inne i en viss positiv utvikling for MNT-fagene. Jeg deler imidlertid bekymringen fra representanten Bente Thorsen om at rekrutteringspotensialet og utdanningskapasiteten i ingeniørutdanningen ennå ikke er utnyttet godt nok i forhold til arbeidslivets behov.

I statsbudsjettet for 2012 er derfor alle universiteter og høyskoler bedt om å medvirke til å møte regionale og nasjonale behov der det er særlige utfordringer. Dette gjelder blant annet MNT-fagene. I tildelegingsbrevene for 2012 har departementet bedt om at den enkelte institusjon gjør grundige strategiske vurderinger og gjennomgår studieportefølje og profilering i ingeniørutdanningen ut fra framtidige regionale og nasjonale behov og i lys av samarbeid med andre institusjoner. Begrunnelsen for en slik prosess er blant annet at NOKUTs evaluering viser at det er mange små og sårbare fagmiljøer i ingeniørutdanningen, og at gjennomstrømmingen er for svak. Mer vekt på samarbeid, arbeidsdeling og faglig konsentrasjon i sektoren kan bidra til tydeligere profilering, økt kvalitet og en god samlet ressursutnyttelse. Institusjonene skal rapportere til departementet om dette arbeidet i 2013. Departementet har også bedt Universitets- og høgskolerådet ved Nasjonalt råd for teknologisk utdanning (NRT) om å koordinere nasjonale og regionale prosesser i forbindelse med innføringen av ny rammeplan.

Kunnskapsdepartementet har relativt god oversikt over omfanget av de ulike rekrutteringsveiene inn i ingeniørutdanningen. En rapport fra NRT viser

at det i 2009 ble rekruttert over 300 ingeniørstudenter via y-veien og søkere via y-veien har fortsatt å øke også de siste to årene. Dette er bra. Grunnet spesielle opptakskrav blir y-veisstudenter tatt opp gjennom lokale opptak ved den enkelte institusjon og ikke gjennom Samordna opptak. Dette gjelder også for studenter som tas opp via forkurs eller gjennom den såkalte tresemesterordningen. Det er ikke lagt opp til et nasjonalt system som tidsmessig samkjører det nasjonale og lokale opptaket, men en samlet oversikt foreligger ved institusjonenes høstrapportering til DBH. Y-veisstudenter er inkludert i alle DBHs tall som gjelder ingeniørutdanningen, og som derfor viser den langsiktige utviklingen i opptak og kandidater.

Når det gjelder finansiering av studieplasser til ingeniørutdanningen så legger ikke Kunnskapsde-

partementet opp til noen annen finansiering av y-veisstudenter enn studenter som tas opp i ordinært opptak. Institusjonene mottar den samme finansieringen uavhengig av rekrutteringsvei, og så må institusjonene lokalt gjøre eventuelle tilpasninger slik de ser det tjenelig ut fra ønske om høy kvalitet og lik sluttkompetanse.

Jeg merker meg de positive mulighetene som representanten Thorsen viser til når det gjelder Høgskolen Stord/Haugesunds vilje til å utdanne flere ingeniører. I forbindelse med de årlige budsjettene vil jeg nøye vurdere behovet for ytterligere studieplasser. Rekruttering via y-veien vil i tilfelle inngå som del av den helhetlige vurderingen av nye studieplasser til MNT-fagene.

SPØRSMÅL NR. 778

Innlevert 6. februar 2012 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 17. februar 2012 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Spørsmålsstilleren er gjort kjent med at en kommune forbyr isolering av en frittliggende uthus/bod, til tross for at den ikke skal benyttes til beboelsesformål.

Kan kommunalministeren redegjøre for hvilken hjemmel en kommune har til å innskrenke kravene i plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter?»

BEGRUNNELSE:

Spørsmålsstilleren er kjent med at en kommune på Sørlandet har avslått søknad om å føre opp en isolert, frittliggende bod med henvisning til kommunens vedtatte kommuneplan, arealdel der det eksplisitt uttales at boder skal oppføres uten isolasjon og innvendig kledning. Boden kan oppføres, men uten isolasjon. Søker har opplyst at uthuset/boden ikke skal benyttes til beboelsesformål, men blant annet til oppbevaring av materialer som for eksempel maling som ikke tåler frost.

Svar:

Hagesæter viser til at en kommune har avslått en søknad om oppføring av en frittliggende bod, med henvisning til at det i kommuneplanens arealdel er gitt bestemmelser om at boder skal oppføres uten isolasjon og innvendig kledning.

Minimumskravene til energieffektivitet i byggeteknisk forskrift gjelder ikke for en frittliggende bod. Det er i planbestemmelser ikke adgang til å stille krav til tekniske løsninger i bygninger som er strengere enn byggeteknisk forskrift. Det er følgelig ikke adgang til å vedta planbestemmelser som for eksempel stiller krav om isolasjon av frittliggende boder.

Det er som utgangspunkt kommunene som avgjør arealbruken innen sitt geografiske område gjennom vedtakelsen av kommuneplanens arealdel og reguleringsplaner. Kommunene kan vedta bestemmelser til kommuneplanens arealdel om nærmere angitte forhold som fremgår av loven.

Hvorvidt den/de aktuelle kommuneplanbestemmelsene er gyldige beror på en konkret vurdering av bestemmelsenes utforming opp mot plan- og bygningsloven (1985) § 20-4 eller plan- og bygningsloven (2008) § 11-9, avhengig av når kommuneplanen ble vedtatt.

Av spørsmåletts begrunnelse fremgår det at en kommune på Sørlandet har avslått søknad om oppføring av frittliggende bod. Jeg viser til at kommunens avslag kan påklages til fylkesmannen, og at det i anledning klagesaken vil bli avklart hvorvidt kommunen har hjemmel til å avslå byggesøknaden. Jeg ønsker ikke å kommentere denne saken ytterligere for ikke å foregripe resultatet i en eventuell klagesak.

SPØRSMÅL NR. 779**Innlevert 6. februar 2012 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl****Besvart 15. februar 2012 av justisminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Kan statsråden klargjøre hvordan hun har tenkt å sikre at landets kommuner opplever et "nært samarbeid med de berørte kommuner og de tilsattes fagorganisasjoner" når det gjelder pågående omorganiseringsprosesser i politi- og lensmannsetaten, når flere av landets kommuner melder at de overhodet IKKE opplever et slikt "nært samarbeid", men derimot føler at de er i ferd med miste nærpolitiet sitt?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til skriftlig spørsmål nr. 486 (2011-2012) og undertegnede spørsmål til statsråden om hvorledes statsråden vurderer det faktum at det også etter at det er forutsatt at endringer i lensmannsdistriktsstrukturen ikke skal skje uten at kommunene er hørt, rent faktisk foregår slike endringer uten at kommunene involveres. Statsrådets svar inneholder selvfølgeligheter om den formelle strukturen knyttet til hvorledes eventuelle grensereguleringer skal skje. Statsråden har sitt på det tørre når det anføres at det ikke skal skje grenseendringer uten at regjeringen ovenfor Kongen i statsråd innstiller på slike endringer i distriktsgrensene. Undertegnede besøkte imidlertid i forrige uke Bindal kommune. Denne kommunen ser i likhet med flere andre kommuner ikke ut til å oppfatte at prosessene som skjer i politidistriktet skjer i et "nært samarbeid med de berørte kommuner og de tilsattes fagorganisasjoner", slik statsråden skisserer i sitt svar. Det meldes fra flere hold om at man taper de lokale lensmannskontorene for oppgaver slik at det skal bli lettest mulig å legge dem ned når Resultatreformen blir forelagt Stortinget, noe som må sies å være en omgåelse av de prinsippene Stortinget la til grunn da Politireformen ble behandlet. Nærpolitimodellen har blitt støttet av et enstem-

mig storting, men denne ser nå ut til å bli utvannet via bakveien. Siden statsråden ikke svarte konkret på dette tillater jeg meg å stille spørsmålet en gang til.

Svar:

Jeg viser til mitt tidligere svar om prosedyrene ved grensereguleringer. Politidirektoratet har både skriftlig, og ved muntlige orienteringer på politisjefmøter, klargjort rammene for denne type organisasjonsprosesser i politi- og lensmannsetaten. Politisjefene er i denne forbindelse pålagt et nært samarbeid med de berørte kommuner. I årets tildelingsbrev til Politidirektoratet er inntatt følgende føring:

«POD må fortsatt gi tydelige signaler til politidistriktene om prosedyrer som skal følges ved forslag om sammenslåing av driftsenheter. Det kan ikke omdisponeres ressurser på en slik måte at noen driftsenheter gjøres så lite tilgjengelige gjennom redusert åpnings- tid, at polititilbudet blir mindreverdig for brukerne».

Innenfor det enkelte politidistrikt er politimesteren ansvarlig for en balansert ressursfordeling som ivaretar lokalbefolkningens behov for polititjenester på en best mulig måte. Men politidistriktene kan ikke redusere bemanningen på enkelte lensmannskontorer i slikt omfang at de for alle praktiske formål ikke oppfyller lovens krav. Ei heller kan en la lensmannsdistriktet stå uten lensmann, fordi det er lovmessige forhold knyttet til lensmannen som person, f. eks innenfor den sivile rettspleie på grunnplanet.

Stortingsrepresentanten viser til resultatreformen, men jeg kan avkrefte at våre forslag vil gi blankefullmakt til lokale organisasjonsendringer. Jeg er opptatt å tilby publikum en god førstelinjetjeneste i politiet og dette vil få bred omtale i den kommende stortingsmeldingen.

SPØRSMÅL NR. 780**Innlevert 6. februar 2012 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl****Besvart 13. februar 2012 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken****Spørsmål:**

«Kan statsråden klargjøre hvorvidt krisesentertilbudet omfattes av lovverket tilknyttet samhandlingsreformen og om det i tilfelle er forskjeller på krisesentre som er henholdsvis kommunale (som for eksempel Asker og Bærum) og de som er private, eks stiftelser der kommunene bare kjøper en tjeneste?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede har i forbindelse med sitt styreverv i Norsk Kriesesenterforbund og som stortingsrepresentant blir stilt spørsmål om krisesentertilbudet omfattes av lovverket tilknyttet samhandlingsreformen og om det i tilfelle er forskjeller på krisesentre som er henholdsvis kommunale (som for eksempel Asker og Bærum) og de som er private, eks stiftelser der kommunene bare kjøper en tjeneste.

Svar:

Krisesentertilbudet slik det er hjemlet i krisesenterloven, er et selvstendig lavterskeltilbud som kan benyttes av personer som er utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner. Krisesentertilbudet skal gi brukerne støtte, rettledning og hjelp til å ta kontakt med andre deler av tjenesteapparatet og skal omfatte et midlertidig botilbud, dagtilbud, døgnåpen telefonlinje og oppfølging i reetableringsfasen, jf. krisesenterloven § 2.

Krisesenterloven pålegger kommunene en plikt til å sørge for et krisesentertilbud, men dette tilbudet vil ikke være regulert av den nye kommunale helse-

og omsorgstjenesteloven, som er sentral i samhandlingsreformen. Samhandlingsreformen handler om å satse mer på forebygging fremfor bare å reparere, om å bygge opp helsetilbud nær der folk bor og om å få et helsevesen som henger bedre sammen. Det følger av reformen at kommunene også skal se helse- og omsorgssektoren i sammenheng med de andre samfunnsområdene der kommunene har ansvar og oppgaver. I dette perspektivet vil krisesentrene være en selvfølgelig del av den helhetstenkningen kommunen skal ha på sine tjenester. I forarbeidene til krisesenterloven (Ot.prp. nr. 96 (2008-2009) Om lov om kommunale krisesentertilbud (krisesenterlova)) fremhever departementet at kommunene i utvikling av krisesentertilbudet skal ta initiativ til gode samarbeidsrutiner mellom kommunale, fylkeskommunale, regionale og statlige instanser som yter tjenester som kan være relevante for personer som er utsatt for vold i nære relasjoner.

Helse- og omsorgstjenesten spiller en viktig rolle for å forebygge og behandle skader som følge av vold i nære relasjoner. Kvinner, menn og barn som har vært utsatt for vold kan ha behov for hjelp og tiltak både fra helse- og omsorgstjenesten i kommunen, spesialisthelsetjenesten og overgrepsmottak. Et mer bærekraftig, helhetlig og sammenhengende tjenestetilbud i kommunen vil gjøre det enklere for ansatte ved krisesentrene å ha kontakt med helse- og omsorgstjenesten og å hjelpe brukerne med å få den hjelp de har behov for. På denne måten vil samhandlingsreformen komme krisesentrene og deres brukere til gode.

SPØRSMÅL NR. 781**Innlevert 6. februar 2012 av stortingsrepresentant Åge Starheim****Besvart 16. februar 2012 av fornyings-, administrasjons- og kirkeminister Rigmor Aasrud****Spørsmål:**

«Perspektivmeldingen 2009 viste til undersøkelser gjort på forbedringspotensial innen offentlig sektor (Tabell 9.1).

Kan statsråden utarbeide en oppdatert liste over hvilke undersøkelser som er gjort på dette området siden 2009, og hvilke resultater for effektiviseringspotensial de viser?»

BEGRUNNELSE:

Et viktig arbeid innen fornyelse av offentlig sektor er å ustanselig se etter forbedringsmuligheter som gjør at man bruker skattebetalernes penger på en måte som gjør at man får mest mulig velferd igjen.

Perspektivmeldingen viste kun resultater for Norge, men dersom det er utenlandske undersøkelser som er relevante i forhold til Norge ønskes det at disse også listes opp.

Svar:

Jeg viser til spørsmål til skriftlig besvarelse fra representanten Starheim av 7. februar.

Som pekt på i Perspektivmeldingen 2009 vil bedre bruk av ressursene i offentlig sektor gjøre det mulig å produsere det samme omfanget av tjenester med mindre arbeidsinnsats. Produktivitetsutviklingen i offentlig tjenesteproduksjon avgjør både omfanget av og kvaliteten på de tjenestene som kan tilbys med en gitt ressursinnsats. Kartlegging av produktivitetsutviklingen i offentlig sektor er derfor et viktig utgangspunkt for å sikre et best mulig offentlig tjenestetilbud.

Den tradisjonelle tilnærmingen til å bestemme potensialet for produktivitetsforbedringer er å sammenlikne produktivitetsnivået i likeartede virksomheter. Nedenfor presenteres ei oppdatert liste over undersøkelser av potensialet for produktivitetsforbedringer i perioden 2009 – 2011.

Anslag på potensialet for produktivitetsforbedringer i statlige og kommunale sektorer**Staten**

Sektor	Studie	Effektiviseringspotensial
Universitet og høyskoler	Edvardsen, Førund og Kittelsen (2010) ¹	21 pst.
Sykehus/Spesialisthelsetjeneste	Edvardsen, Førund og Kittelsen (2010) ¹	14 pst.
Statlig barnevern	Edvardsen, Førund og Kittelsen (2010) ¹	11 pst.
Politiet	Edvardsen, Førund og Kittelsen (2010) ¹	19 pst.

Kommune

Sektor	Studie	Effektiviseringspotensial
Barnehage	Borge, Pettersen og Tovmo (2011) ²	20 pst.
Barnehage	Rapport fra det Tekniske beregningsutvalget TBU for kommunal og fylkeskommunal økonomi (2011) ³	17 pst.
Grunnskole	Borge, Pettersen og Tovmo (2011) ²	23 pst.
Grunnskole	Rapport fra det TBU(2011) ³	22 pst.
SFO	Borge, Pettersen og Tovmo (2011) ²	44 pst.
SFO	Rapport fra TBU (2011) ³	48 pst.
Pleie og omsorg	Borge, Pettersen og Tovmo (2011) ²	24 pst.
Pleie og omsorg	Rapport fra TBU (2011) ³	28 pst.
Kommunalt barnevern	Borge, Pettersen og Tovmo (2011) ²	37 pst.
Kommunalt barnevern	Rapport fra TBU (2011) ³	38 pst.
Kultur	Borge, Pettersen og Tovmo (2011) ²	48 pst.
Kultur	Rapport fra TBU (2011) ³	40 pst.

¹ Tall fra 2008² Tall fra 2009³ Tall fra 2010

Publiseringsliste:

- Borge, L-E., I. Pettersen og P. Tovmo. "Effektivitet i kommunale tjenester", SØF-rapport nr. 02/11
- Edvardsen, D.F., F.R. Førsund og S.A.C. Kittelsen. "Effektivitets- og produktivitetsanalyser på StatRes-data", Rapport 2/2010 Frischsenteret
- Kittelsen, S.A.C, K. Anthun, B.Kalseth, J. Kalseth, V. Hansteinli og J. Magnusson, "En komparativ analyse av spesialisthelsetjenesten i Finland, Sverige, Danmark og Norge", SINTEF 2009
- "Rapport fra det tekniske beregningsutvalget for kommunal og fylkeskommunal økonomi", KR, November 2011

Resultatene må tolkes med forsiktighet. Slike beregninger gir bare mening dersom det er likeartede virksomheter som sammenlignes. Det kan være flere grunner til at denne forutsetningen ikke er oppfylt, for eksempel at brukerne av tjenestene er ulike eller at saksomfanget er svært forskjellig. Det er for eksempel opplagt at politiet bruker langt større ressurser på de store kriminalsakene enn på de små. Slike forskjeller er vanskelig å fange opp i disse undersøkelsene.

Det vil også være slik at kvaliteten på resultatene er avhengig av kvaliteten på dataene. I offentlig sektor er det en særlig utfordring å definere tjenestene presist. I den ovenfor gjengitte undersøkelse basert på StatResdata har forskerne selv trukket fram at datagrunnlaget fra StatRes ikke alltid var godt egnet for å foreta slike undersøkelser.

Jeg vil videre understreke at undersøkelsene bare

viser potensialet for effektivitetsforbedringer. De sier ikke noe om det er mulig eller ønskelig å realisere potensialet. Vi ønsker å ha et differensiert tilbud av offentlige tjenester i hele landet, i nærheten av der folk bor. Dette legger bl.a. begrensninger på muligheten til å realisere stordriftsfordeler i produksjonen. Det er altså slik at viktige hensyn kan gjøre det nødvendig å løse en oppgave med noe mer ressurser enn det som er teknisk mulig.

Når det er sagt, vil jeg understreke at undersøkelser av kvalitet og produktivitet på offentlige tjenester er et viktig utgangspunkt for å stille de riktige spørsmålene. Vi har alltid mulighet til å forbedre oss, og slike undersøkelser er en viktig drivkraft i fornyingsarbeidet. Vi har da også tatt en rekke initiativ for å forbedre informasjonsgrunnlaget:

- Gjennom innbyggerundersøkelsen og virksomhetenes egne brukerundersøkelser får vi verdifull informasjon om innbyggernes og brukernes vurderinger av offentlig sektor.
- Gjennom StatRes-prosjektet har vi utviklet statistikk om ressursbruk og resultater i staten. KOSTRA gir tilsvarende statistikk for kommunene.
- Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten gjør et stort og godt arbeid med å øke kunnskapen om helsetjenester, blant annet gjennom å bidra til å utvikle nye kvalitetsindikatorer.

Vi trenger flere og bedre data om kvalitet og produktivitet i offentlig sektor, og det bør gjennomføres regelmessige undersøkelser. Dette vil være en viktig del av fornyingsarbeidet fremover.

SPØRSMÅL NR. 782

Innlevert 6. februar 2012 av stortingsrepresentant Åge Starheim

Besvart 13. februar 2012 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Nikkino borerigg vart demobrukt av Statens vegvesen i 2002. Iflg. skriv frå samf.minister Kleppa har statsråden påstått at denne boreriggen var tilbakelevert til eigar, noko skriv frå Statens vegvesen, datert 15.06.10, med referanse 2010/024999-02, viser ikkje er tilfelle.

Synes statsråden at det er rett av statsråden å framsetje urikte påstandar/svar på spørsmål frå eigar

av Nikkino borerigg om tilbakelevering av denne boreriggen?»

GRUNNGJEVING:

Eg viser til skriv frå Statens vegvesen til eigar av Nikkino borerigg, datert 15.06.2010, med referanse 2010/024999-02, og skriv frå eigar av Nikkino borerigg til Samferdsledepartementet, datert 03.11.2011.

Svar:

Eg viser til spørsmål nr. 615 til skriftleg svar i 2010 om den same saka. Eg har ingen kommentar utover det som alt er svara ut i spørsmål nr. 615.

For svar på skriftlig spørsmål nr. 615 (2009-2010), se lenke:

<http://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Sporsmal/Skriftlige-sporsmal-og-svar/Skriftlig-sporsmal/?qid=45620>

SPØRSMÅL NR. 783

Innlevert 7. februar 2012 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 16. februar 2012 av nærings- og handelsminister Trond Giske

Spørsmål:

«Hva har regjeringen foretatt seg i de pågående forhandlingene med Hviterussland mht. å stille krav om respekt for menneskerettighetene, og hvorfor har ikke EFTA stilt disse frihandelsavtale-forhandlingene i bero slik EU har gjort på grunn av menneskerettssituasjonen?»

BEGRUNNELSE:

I Aftenposten 5. februar 2012 meldes det at menneskerettigheter ikke har vært et tema i forhandlingene om frihandelsavtale med bl.a. Hviterussland. Dette på tross av at regimet i Hviterussland fengsler sine politiske motstandere og nekter sitt folk forsamlings- og foreningsfrihet. Avisen melder videre at EU har lagt sine forhandlinger om en frihandelsavtale med Hviterussland på is på grunn av den sterkt forverrede menneskerettssituasjonen i landet. KrF støtter regjeringens linje om behovet for dialog med regimet, men mener at dialogen må brukes til å stille krav til respekt for menneskerettighetene. Det mest sentrale kravet bør være at regimet må frigi alle politiske fanger og tillatte forsamlings- og ytringsfrihet for sitt folk. Uten denne typen grunnleggende endringer i menneskerettighetssituasjonen bør det imidlertid være uaktuelt for Norge å støtte en handelsavtale som bidrar til økt makt og økonomisk styrke for regimet.

Svar:

En frihandelsavtale med Russland har vært en av Norge viktigste prioriteringer i flere år. Russland er vår nære nabo i nord, og en sentral handelspartner.

Beslutningen om å starte frihandelsforhandlinger med Russland ble fattet i 2009. I etterkant etablerte Russland en tollunion med Kasakhstan og Hviterussland. Som følge av dette anmodet Russland oss om å utvide forhandlingene til å omfatte alle tollunionlan-

dene. Tollunionen innebærer at Hviterussland, Kasakhstan og Russland blir ett felles tollområde med felles ytre tollsatser. Regjeringen vurderte saken inngående, og besluttet i april 2010 å utvide forhandlingsmandatet til å gjelde hele tollunionen fordi vi ønsket å fortsette forhandlingene med Russland.

Næringslivsforbindelser mellom Norge og Hviterussland er begrensede, og norske myndigheter driver ikke aktivt næringsfremme i eller overfor Hviterussland. Gitt vår begrensede handel med landet vil det å stanse forhandlingsprosessen være en lite effektiv måte å "straffe" hviterussiske myndigheter på. Samtidig vil det å unnta Hviterussland innebære stans i forhandlingene med Russland. Vår vurdering så langt er at det derfor ikke er grunnlag for å stanse forhandlingene, som er motivert ut fra ønsket om å inngå en avtale med Russland. Jeg vil understreke at vi forhandler med tollunionen samlet, der Russland fører ordet. EU har ikke vært i prosess om å starte opp forhandlinger om en frihandelsavtale med tollunionen, heller ikke med Russland.

EFTA har i forhandlingene understreket viktigheten av at avtalen inneholder henvisninger til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, miljø, næringslivets samfunnsansvar og antikorrupsjon. EFTA har konkret blant annet foreslått at partene stadfester forpliktelser om demokrati, rettssikkerhet, rettsstatens prinsipper, menneskerettigheter og fundamentale rettigheter i samsvar med FN-pakten og FNs menneskerettighetserklæring i handelsavtalen. EFTA har videre lagt frem et forslag til eget kapittel om bærekraftig utvikling som behandler arbeidstakerrettigheter og miljø.

Nærings- og handelsdepartementet, Arbeidsdepartementet og Utenriksdepartementet ba i 2011 NUPI utrede situasjonen for arbeidstakerrettigheter i tollunionlandene. NUPIs rapport påpeker svakheter i hvordan de tre tollunionlandene etterlever sentrale

internasjonale forpliktelser om arbeidstakerrettigheter, med Hviterussland i en særstilling. Rapporten følges opp i frihandelsforhandlingene. Rapporten vil også bli fulgt opp i kontakter mellom norske og hviterussiske myndigheter.

Regjeringen ser alvorlig på situasjonen for menneskerettigheter og demokrati i Hviterussland, og den forverring som har funnet sted etter presidentvalget i desember 2010. I likhet med EU og USA, har også Norge gjennomført og styrket tiltak i form av visumnekt og begrensninger på økonomiske transaksjoner. I regjeringens strategi for Norges forhold til Hviterussland fra 2007 fastslås det at regjeringens overordnede målsetting er å bidra til demokratisk ut-

vikling og økt respekt for menneskerettighetene. Denne linjen ligger fast. Norge støttet sivilsamfunnet i Hviterussland i 2011 med 20 millioner kroner, en økning på 5 millioner fra tidligere år nettopp grunnet MR-situasjonen. 18 millioner av dette beløpet går til krefter i landet som arbeider for demokrati og respekt for menneskerettigheter. Når det gjelder næringslivssamarbeid heter det i strategien bl.a. at regjeringen vil "... vurdere økt norsk næringslivssamarbeid med Hviterussland i samarbeid med nærstående land". I dagens situasjon er det ikke aktuelt å gå inn med aktiv støtte til utvikling av næringslivssamarbeid med Hviterussland. En frihandelsavtale som omfatter Hviterussland vil i seg selv ikke endre på det.

SPØRSMÅL NR. 784

Innlevert 7. februar 2012 av stortingsrepresentant Borghild Tenden

Besvart 10. februar 2012 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Kan helseministeren forsikre at arbeidet med strategisk utviklingsplan for helseregionen, og dermed den forventede avklaringen om Nes kommunes sykehusstilhørighet, ikke blir forsinket, og vil helseministeren sørge for at det nye styret gjøres kjent med de lokale ønskene i Nes om full tilhørighet til Ahus?»

BEGRUNNELSE:

I fjor uttalte helseministeren at styret for Helse Sør-Øst RHF skulle se nærmere på Nes kommunes lokalsykehusstilhørighet ved rullering av strategisk utviklingsplan for helseregionen i 2012. 31. januar i år annonserte Helse- og omsorgsdepartementet at det er blitt oppnevnt et nytt styre for Helse Sør-Øst RHF.

Nes kommune er i en situasjon hvor de må forholde seg til to sykehus. Lokalsykehus tjenester skjer ved Sykehuset Innlandet, Kongsvinger, og spesialiserte tjenester ved Akershus universitetssykehus HF (Ahus). Det fører til unødvendig bruk av tid og ressurser. Kommunen må i dag forholde seg to sykehus med to samarbeidsavtaler og to ulike rutiner i tillegg til at det blir dobbelt opp med møter og skjemaer. Det skaper også forvirring, noe som kom til uttrykk tidligere i vinter da både Ahus og Sykehuset Innlandet

unnlot å sende Nes kommune samarbeidsavtalene kommunen er pålagt å undertegne. Samordningen av et tjenestetilbud innenfor to ulike helseforetak gjør det utfordrende å få til et helhetlig pasientforløp.

Politikerne i Nes har uttrykt at de ønsker at Nes kommune skal sokne til Ahus, og flere interesseorganisasjoner i Nes har gitt uttrykk for det samme.

Pasientombudet i Akershus har uttalt at det er naturlig at Nes hører til det sykehuset som ligger i eget fylke, og pasientombudet påpekte at de som bor på Årnes og har behov for øyeblikkelig hjelp vil ha raskere vei til Ahus i Lørenskog enn Sykehuset Innlandet i Kongsvinger.

Svar:

Jeg har konferert med Helse Sør-Øst RHF i denne saken og kan forsikre representanten Tenden om at det nye styret for Helse Sør-Øst RHF vil bli orientert om Nes kommunes sykehusstilhørighet og de avklaringer som er forutsatt skal skje.

Helse Sør-Øst RHF reviderer for tiden sin plan for strategisk utvikling og vil i denne sammenheng også ta stilling til dette spørsmålet etter forutgående dialog med Nes kommune, Sykehuset Innlandet HF og Akershus universitetssykehus HF.

SPØRSMÅL NR. 785**Innlevert 7. februar 2012 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten****Besvart 14. februar 2012 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken****Spørsmål:**

«Ifølge VG 7.2.12 blir det stadig mer vanlig at stillinger lyses ut forbeholdt ikke-røykere. Likestillings- og diskrimineringsombudet har ikke grunnlag for å gripe inn mot denne diskrimineringen av røykere.

Mener statsråden dette er saklig forskjellsbehandling som ikke bør rammes av norsk lov?»

Svar:

En arbeidsgiver har i utgangspunktet rett til å organisere, lede og kontrollere arbeidsoppgaver, herunder retten til å ansette folk og si opp ansatte. Styringsretten vil kunne innskrenkes gjennom begrensninger hjemlet i lov eller i avtale der dette er opprettet.

Verken likestillings- og diskrimineringslovene eller arbeidsmiljøloven har bestemmelser som innskrenker arbeidsgivers styringsrett når det gjelder å ansette personer som røyker/ikke røyker. Jeg kan derfor ikke se at det er forskjellsbehandling som rammes av dagens regelverk å lyse ut en stilling for ikke-røykere, eller kun å ansette personer som ikke røyker. Jeg kan imidlertid opplyse om at Helse- og omsorgsdepartementet har på høring flere forslag til endring i tobakkskadeloven, der også arbeidsgivers styringsrett omtales generelt.

Det foreslås imidlertid ingen endringer i tobakkskadeloven om arbeidstakers adgang til å røyke i arbeidstiden. Høringsfristen er her 20. april 2012.

SPØRSMÅL NR. 786**Innlevert 7. februar 2012 av stortingsrepresentant Sylvi Graham****Besvart 10. februar 2012 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Hva gjør statsråden for å forhindre at pasienter i Follo mister et godt opptreningstilbud ved Ski sykehus?»

BEGRUNNELSE:

Et enstemmig Storting har understreket at samhandlingsreformen skal sikre et bedre helse- og omsorgstilbud der pasientene bor. Videre er det fra Stortingets og Regjeringens side lagt vekt på at opptreningstilbudet må styrkes, slik at flere kan få hjelp til å mestre hverdag og jobb etter sykdom.

Til tross for dette står rehabiliteringstilbudet ved Ski sykehus i fare for å avvikles, fordi sykehuset skal kutte kostnader og derfor vurderer å samle tilbudet på Nordbyhagen. Mange pasienter, særlig eldre, vil derfor få et dårligere tilbud og betydelig økt reisevei. Videre står kommunene overfor krevende oppgaver med å bygge opp sine helse- og omsorgstilbud, og har svært begrenset kapasitet til å styrke rehabiliterings-

tilbudet uten at de mottar økonomisk kompensasjon for dette. Konsekvensene av å avvikle rehabiliteringstilbudet ved Ski sykehus kan derfor være at færre pasienter får et opptreningstilbud og dermed blir mer avhengig av andre helse- og omsorgstjenester. Videre vil mange pasienter få økt reisevei og dårligere tilgjengelighet til tilbudet. Dette vil være i strid med de målsettinger Stortinget og Regjeringen har trukket opp for samhandlingsreformen.

Svar:

Habilitering og rehabilitering er et viktig felt. Nasjonal strategi for habilitering og rehabilitering 2008-2011 ga økt fokus, og det ble satt i verk en rekke tiltak for å styrke feltet.

Både kommunene og spesialisthelsetjenesten har ansvar for å yte tjenester innenfor rehabiliteringsfeltet. Samtidig har rehabiliteringsfeltet gjennomgått en faglig utvikling de senere år. Generelt er det en utvikling mot mer lokalt basert og poliklinisk rehabilitering for mange pasientgrupper.

Samhandlingsreformen innebærer at kommunene skal få en sterkere ansvars- og oppgavemessig rolle. I samhandlingsreformen legges det til grunn at den forventede veksten i behov i en samlet helsetjeneste i størst mulig grad må finne sin løsning i kommunene. Dette betyr at flere kan få helsehjelp lokalt. I samhandlingsreformen er det en ambisjon å styrke spesialisthelsetjenestens forutsetninger for å kunne levere gode spesialiserte helsetjenester til befolkningen. En riktigere oppgavefordeling mellom kommunene og spesialisthelsetjenesten vil legge til rette for at spesialisthelsetjenesten i større grad kan konsentrere seg om oppgaver der de har sitt fortrinn, de spesialiserte helsetjenestene.

Videre innebærer samhandlingsreformen at kommunene og helseforetakene i sterkere grad må samarbeide slik at brukere og pasienter får et helhetlig og samordnet tjenestetilbud. Som del av dette må kommuner og helseforetak også samarbeide hvis det skal gjøres endringer i organiseringen av tjenestetilbudet. Spesialisthelsetjenesten har også et særskilt ansvar for å veilede kommunene for å sikre at pasientene får et helhetlig helse- og omsorgstjenestetilbud.

Kommuner og helseforetak har nå fremforhandlet første del av de lovpålagte samarbeidsavtalene. I lov om kommunale helse- og omsorgstjenester § 6-2 er det stilt krav om at partene skal bli enige om felles retningslinjer for hvordan man skal løse ulike oppgaver. Samarbeidsavtalene som helhet skal være inngått innen 1. juli i år. Et av punktene partene skal bli enige om hvordan de skal håndtere, er samarbeid om rehabiliteringstilbud og lærings- og mestringsstilbud.

De ulike virkemidlene i samhandlingsreformen skal samlet bidra til at kommuner og helseforetak kan gi befolkningen et bedre tilbud. Det er overført over 5,6 milliarder kroner til kommunene til de nye oppgavene. Ordningene med kommunal medfinansiering og kommunal betalingsplikt for utskrivingsklare pasienter skal gjøre det lønnsomt for kommunene å videreutvikle sitt eget tilbud knyttet til helsefremmende arbeid generelt, samt tilbud før, istedenfor og/eller etter sykehusbehandling. Rehabiliteringsoppgaver inngår som en naturlig del av det tilbudet som skal gis til pasientene.

Mange kommuner og kommuner i samarbeid har etablert eller planlegger lokalmedisinske senter eller andre typer tverrfaglige tjenester. Hvis det er aktuelt å legge døgntilbud for utskrivingsklare pasienter eller øyeblikkelig hjelp der, kan kommunen søke om tilskudd til heldøgns omsorgsplasser i Husbankens investeringsordning. Ordningen gir åpning for at det kan etableres både langtidsplasser og korttidsplasser, for eksempel rehabiliteringsplasser.

I tillegg til de økonomiske virkemidlene i samhandlingsreformen, gir regjeringen drøyt 80 mill. kroner til utvikling av samhandlingstiltak i kommunene, blant annet til utvikling av kommunesamarbeid om lokalmedisinske sentra og andre samhandlingstiltak. Jeg kan vise til at Ski kommune på vegne av Follo-kommunene fikk tildelt 1 mill. kroner i 2011 til utvikling av lokalmedisinske tjenester.

Når det gjelder tilbud innenfor spesialisthelsetjenesten, har det regionale helseforetaket ansvar for å vurdere hvordan dette skal organiseres, og hvor de ulike tjenester skal lokaliseres. Dette innebærer at det regionale helseforetaket forutsettes å ta stilling til hvilke tjenester som skal dekkes i det enkelte sykehusområde, hvilke tjenester som skal dekkes av et samarbeid mellom flere sykehusområder, og hvilke rehabiliteringstjenester som bør finnes ett sted i regionen. Helse Sør-Øst RHF opplyser at Akershus universitetssykehus er opptatt av å sikre kvalitet og styrke rehabiliteringstilbudet til bl.a. pasienter med nevrologiske sykdommer.

SPØRSMÅL NR. 787

Innlevert 7. februar 2012 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 13. februar 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Regjeringen gir til stadighet inntrykk av at skattetrykket i Norge er uendret under den rød-grønne regjeringen. Samtidig har bruken av blant annet bompenger og eiendomsskatt økt betydelig de siste årene.

Dersom man regner med alle former for skatte- og avgiftsøkninger, dvs. inkludert økt eiendomsskattegrunnlag, økt bompengebetaling, etc., hvor mye har skattetrykket endret seg siden regjeringsskiftet i 2005?»

Svar:

Regjeringens løfte om å reversere skatte- og avgiftsnivået til 2004-nivå innebar at det samlede skatte- og avgiftsnivået skulle økes like mye som Bondevik II-regjeringen reduserte skatter og avgifter med etter 2004. Denne hevingen av skattenivået ble gjennomført i budsjettene for 2006 og 2007 og utgjorde om lag 5 mrd. kroner. Deretter har det samlede skatte- og avgiftsnivået vært om lag uendret. Skatteløftet tar kun hensyn til direkte virkninger av regelendringer i skatte- og avgiftssystemet. Skatte- og avgiftsinntektene påvirkes i tillegg av vekst i økonomien og konjunktuelle forhold mv. De ulike skattegrunnlagene kan utvikle seg annerledes enn bruttonasjonalproduktet (BNP). Skatteløftet innebærer dermed ikke nødvendigvis at de samlede skatte- og avgiftsinntektene vil utgjøre den samme andelen av BNP som i 2004.

Endringer i særskattesystemene, herunder den særskilte petroleumsbeskatningen og grunnrenteskatten på vannkraftproduksjon, omfattes ikke av skatteløftet. Det samme gjelder eiendomsskatten, som er en frivillig, kommunal skatt. Eventuelle end-

ringer i gebyrer og sektoravgiftene utover prisregulering regnes derimot med fra og med budsjettet for 2007. For skatte- og avgiftsendringer som balanseres av en kompenserende endring på utgiftssiden som ligger tett opp til skatte- eller avgiftsendringen, regnes netto provenyvirkning med i skatteløftet.

Bompenger er en form for brukerbetaling som fastsettes for det enkelte veiprosjekt. For etablering av et bompengeprojekt kreves det i dag lokalpolitisk initiativ og vedtak. Bompengeprojekter omfattes ikke av skatteløftet. I 2005 var beløpet som bompengeselskapene stiller til disposisjon for ulike veiprosjekter, 3 428 mill. kroner, jf. Prop. 1 S (2011-2012) Samferdselsdepartementet. I samme proposisjon forutsettes det at det tilsvarende beløpet i 2012 vil være 9 268 mill. kr.

Kommunenes samlede eiendomsskattinntekter har økt fra 4 322 mill. kroner i 2005 til 7 094 mill. kroner i 2010, som er det siste året det er eiendomsskattestatistikk for. Økningen skyldes både endringer i de underliggende eiendomsskattetakstene og endringer i eiendomsskatteregelverket. Som nevnt inngår ikke eiendomsskatten i skatteløftet.

SPØRSMÅL NR. 788

Innlevert 7. februar 2012 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal

Besvart 17. februar 2012 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Statsråden svarer i sitt brev til undertegnede (skriftlig spørsmål nr. 750) at man vil vurdere å iverksette ekstraordinære tiltak da det kun er tatt tre av lisensfellingskvoten på totalt 24 dyr. Det er i dag kun syv dager igjen av lisensjakten, og statsråden vurderer å iverksette ekstraordinære uttak.

Hvorfor har ikke statsråden tatt de grep som rovdyrforliket krever, og når vil statsråden vise handlekraft ved å ta ut de 24 dyrene som lisensfellingskvoten krever?»

BEGRUNNELSE:

Statsråden svarer meg på skriftlig spørsmål nr. 750 følgende:

"Direktoratet er i kontinuerlig dialog med rovvilt-nemndene om behovet for iverksetting av ekstraordinære uttak, og allerede før jul fattet direktoratet vedtak om ekstraordinære uttak i enkelte områder. Per dags dato er det kun felt tre jerv i Nordland av lisensfel-

lingskvoten på totalt 24 dyr. Det kan derfor være aktuelt å iverksette ekstraordinære uttak også i denne regionen."

Svar:

Det er korrekt at resultatet av lisensfellingene på jerv ikke har gitt ønsket resultat. Av rovviltforliket fremgår det at det fremdeles skal være en målsetting at lisensfellingene skal bli hovedvirkemiddelet for å regulere bestanden av jerv, og på litt sikt håper jeg vi lykkes med kompetansehevende tiltak for å øke effektiviteten.

Når lisensfellingene ikke fungerer slik vi ønsker skal det i tråd med rovviltforliket gjennomføres ekstraordinære uttak for så langt det er mulig å ta ut resterende lisensfellingskvoter, og uttak i det som av rovviltmyndene er definert som prioriterte beiteområder skal prioriteres. Det er også slik at ekstraordinære uttak av jerv så langt det er mulig skal skje under lisensfellingsperioden, men likevel slik at uttak gjennomføres på en kostnadseffektiv måte.

Direktoratet for naturforvaltning har flere områder i Nordland til vurdering for ekstraordinære uttak av jerv, og det er fattet vedtak om ekstraordinært uttak av jerv sør i fylket. Vær-, lys- og sporingsforhold har imidlertid gjort det svært vanskelig å gjennomføre ekstraordinære uttak av jerv i Nordland så langt, men situasjonen følges opp fortløpende med mål om å lykkes. Vær-, lys- og føreforhold kan ingen gjøre

noe med, men dersom det ikke lykkes å ta jerv før lisensfelleringsperiodens slutt vil det bli gjort nye vurderinger av uttak også etter den tid. Dette er i tråd med rovviltforliket, som åpner for ekstraordinære uttak også etter lisensfelleringsperiodens slutt dersom det ikke er mulig å gjennomføre uttakene under lisensfelleringsperioden eller at uttak på et senere tidspunkt vurderes som mer kostnadseffektivt.

SPØRSMÅL NR. 789

Innlevert 7. februar 2012 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen

Besvart 16. februar 2012 av forsvarsminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

«Ved overdragelse av Forsvarets eiendom til statsforetak under Forsvarsdepartementet mener Forsvarsbygg at den forkjøpsrett som statlige organer og kommunen har for fremtiden skal falle bort.

Mener forsvarsministeren at det lokale selvstyre skal svekkes som følge av en omdannelse fra statlig forvaltningsorgan til statsforetak?»

BEGRUNNELSE:

Ved omdannelse av Luftforsvarets Hovedverksted Kjeller til statsforetaket AIM Norway SF ble deler av Forsvarets eiendom på Kjeller i Skedsmo kommune, fradelt og overdratt til det nye selskapet. I Prop 3 S (2011-2012), Innst. 60 S (2011-2012) og i stortingsdebatten var det aldri et tema at forkjøpsretten skulle bortfalle.

Så langt har Forsvarsbygg og Skifte hatt praksis for at eiendommene avhendes når de ikke lenger har militær utnyttelse, ettersom eiendomsutvikling ikke er Forsvarets kjernevirksomhet. For vertskommunen kan det derimot være ønskelig å kunne kjøpe eiendommen til markedspris for å ha full styring med byutviklingen.

Skedsmo kommune satte som betingelse for fradeling at "Skedsmo kommune skal ha samme forkjøpsrett som gjelder for det øvrige militære området på Kjeller. Denne retten tinglyses på eiendommen".

Når Forsvarsbygg i klagebrev av 10.01.2012 hevder at en slik forkjøpsrett ikke er lovlig, oppstår spørsmålet om Forsvarsdepartementet ved denne type omdannelser bevisst eller ubevisst fratar det lokale selvstyret en mulighet til å styre utviklingen av kommunen.

Det må understrekes at i saken om AIM Norway

SF har kommunen behandlet en fritakssøknad fra delingsforbudet på Forsvarets område, hvor det er gitt positivt tilsvaret under forutsetning om at en kommunal forkjøpsrett blir tinglyst.

Om forkjøpsretten ikke lar seg gjennomføre kan Forsvaret og AIM Norway SF risikere at eiendommen ikke kan fradeles.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 8. februar 2012 med spørsmål fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen om forsvarsministeren mener at det lokale selvstyre svekkes som følge av en omdannelse fra statlig forvaltningsorgan til statsforetak. Bakgrunnen for spørsmålet er Skedsmo kommunes ønske om å få tinglyst en forkjøpsrett på den eiendommen som inngikk som del av statens tingsinnskudd ifm. omdanningen av Luftforsvarets hovedverksted Kjeller (LHK) til statsforetaket Aerospace Industrial Maintenance Norway SF.

Stortinget vedtok ved behandlingen av Innst. 60 S (2011-2012), jf. Prop. 3 S (2011-2012), å overføre ovennevnte eiendomsmasse til statsforetaket som del av statens tingsinnskudd.

En eventuell fremtidig avhending av statsforetaket eiendom på Kjeller vil ikke være underlagt avhendingsinstruksen. Avhendingsinstruksens virkeområde er i instruksens pkt. 1.1 presisert som følger «Instruksen gjelder for virksomheter underlagt regjeringens instruksjonsmyndighet, herunder forvaltningsbedrifter». Instruksen gjelder således ikke for statsforetak som er separate rettssubjekt utenfor staten.

Jeg kan ikke se at det lokale selvstyret i Skedsmo kommune er blitt svekket som resultat av Stortingets beslutning. Kommunens planmyndighet er uendret,

og kommunen har dermed fortsatt full styring over lokal arealbruk og utvikling. Iht. kommuneplanens arealdel er tillatt virksomhet på eiendommen til Aerospace Industrial Maintenance SF avsatt til militære formål. Kommunestyret har i tillegg vedtatt at «ny parsell kun kan benyttes til forsvarsformål inntil arealet har vært gjenstand for områderegulering».

Jeg legger til grunn at Aerospace Industrial Maintenance SF vil følge opp sine forpliktelser i tråd med plan- og bygningsloven, og holde en god dialog med kommunen til beste for viktige lokale arbeidsplasser og de rundt 400 ansatte ved statsforetaket.

SPØRSMÅL NR. 790

Innlevert 7. februar 2012 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal

Besvart 15. februar 2012 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Kan statsråden redegjøre for når vi kan forvente at det er iverksatt tiltak for å få til en mer enhetlig saksbehandling av klage- og tilsynssaker i Mattilsynet?»

BEGRUNNELSE:

I Dokument 3:8 (2011-2012) Riksrevisjonens undersøkelse av Mattilsynet, blir det av Riksrevisjonen påpekt vesentlig variasjon i Mattilsynets saksbehandling av like tilsyns- og klagesaker.

Landbruks- og matdepartementet begrunner noe av ulikhetene i saksbehandlingen i at det blant annet skyldes utvising av faglig skjønn, lokal kompetanse og lokal kunnskap.

Undertegnede vil bare understreke at Mattilsynet har et nasjonalt regelverk å forholde seg til uavhengig av distrikt.

Svar:

La meg først si at jeg er enig med Riksrevisjonen i at Mattilsynets tilsynsvirksomhet ikke er tilstrekkelig enhetlig. Utvikling av et mer enhetlig tilsyn er fortsatt en hovedutfordring for Mattilsynet. Det er viktig å ivareta det grunnleggende ulovfestede prinsippet om at like saker skal behandles likt dersom det ikke er saklige grunner for forskjellsbehandling.

Mattilsynet har vært opptatt av enhetlig og helhetlig tilsyn og saksbehandling siden opprettelsen i 2004. Det er gjort mye godt arbeid for å utvikle et mer enhetlig tilsyn, men det er nødvendig med ytterligere tiltak.

Høsten 2011 utviklet derfor Mattilsynet en handlingsplan for å utvikle et mer enhetlig tilsyn.

Tiltakene i planen forsterker og bygger videre på strukturer og systemer som allerede finnes, men som ikke er utnyttet fullt ut. I handlingsplanen er det fokus

på tiltak og handlinger som støtter inspektøren i gjennomføringen av tilsynet, særlig i utøvelsen av det faglige skjønnet og for bruk av virkemidler.

Dette arbeidet vil gå over flere år, men de fleste tiltakene vil bli satt i gang raskt. Tiltakene er presisert i Mattilsynets interne styrende dokumenter for 2012. Oppfølging av Mattilsynets handlingsplan og andre tiltak for å fremme enhetlighet, vil også bli fulgt opp i departementets styringsdialog med Mattilsynet.

Handlingsplanen inneholder prioriterte tiltak på områdene regelverk, faglig styring og kompetanse samt utvikling av Mattilsynet som en lærende organisasjon. Dette er områder som er avgjørende for målet om enhetlig tilsyn.

Det har også allerede blitt gjort mye arbeid for å styrke enhetlighet i tilsynsarbeidet. Videreutvikling og styrking av nasjonale bransjevise retningslinjer, nasjonale og regionale tilsynskampanjer og områdeanalyser er eksempler på dette. Dette er et arbeid som på ingen måte er avsluttet, men som pågår kontinuerlig i Mattilsynet.

Når jeg i min tilbakemelding til Riksrevisjonen har trukket fram betydningen av faglig skjønn og lokal kompetanse i møte med brukerne, skyldes dette det store mangfold av komplekse saker som Mattilsynet håndterer.

Mattilsynet skal ha og har fokus på utvikling av mer målrettet regelverk og på behov for et løsningsorientert tilsyn i møte med brukerne. Det er viktig for de næringsdrivende å ha et visst handlingsrom for å velge ulike praktiske løsninger, så lenge de målrettede kravene i regelverket blir oppfylt. Handlingsrom og bruk av skjønn kan føre til ulike løsninger. Usaklig forskjellsbehandling må naturligvis likevel unngås.

Til slutt vil jeg peke på at Riksrevisjonens undersøkelse ikke har vurdert om sakene har blitt riktig behandlet eller ikke, bare om like saker behandles likt.

SPØRSMÅL NR. 791**Innlevert 7. februar 2012 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen****Besvart 15. februar 2012 av justisminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Opptak til Politihøgskolen (PHS) skjer etter gitte faglige og fysiske krav. At det er behov for en utvelgelse er viktig, samtidig som det ikke stenger fullt ut for personer som har tatt en annen studieretning innledningsvis. I forskrift til høyere utdanning § 2-1 åpnes det for annen kompetansebakgrunn.

Betyr det at en person som er fylt 23 år, og har tatt fagbrev, kan søke opptak til PHS?»

BEGRUNNELSE:

At det finnes flere typer kompetanse som legges som grunnlag for ulike utdannelser bør være en kvalitet. PHS har økt antall studieplasser for å søke og dekke opp de fremtidige behov man har for politifolk i landet. Jeg ser derfor frem til svaret fra justisministeren.

Svar:

Spørsmålet fra stortingsrepresentant Ellingsen er forelagt for Politidirektoratet som igjen har forelagt spørsmålet for Politihøgskolen.

Opptak til Politihøgskolen stiller krav til generell studiekompetanse. Søkere som ikke innehar generell studiekompetanse og som fyller 25 år i søknadsåret, kan søke om opptak på grunnlag av realkompetanse.

En av veiene for å oppnå generell studiekompetanse er fagopplæring med fag/svennebrev i kombinasjon med de 6 studiekompetansefagene norsk (393 årstimer), engelsk (140 årstimer), samfunnsfag (84 årstimer), historie (140 årstimer), matematikk (224 årstimer) og naturfag (140 årstimer).

Stortingsrepresentant Ellingsen spør om en person som er fylt 23 år, og har tatt fagbrev, kan søke om opptak til Politihøgskolen. I henhold til ovenstående redegjørelse kan personene søke om opptak dersom han i tillegg til fag/svennebrev har fullført og bestått de 6 ovennevnte studiekompetansefag med riktig antall årstimer fra den videregående skole. Dersom søker mangler et eller flere av de 6 studiekompetansefagene må vedkommende vente til året han fyller 25 år, da vil han kunne vurderes på grunnlag av realkompetanse.

SPØRSMÅL NR. 792**Innlevert 7. februar 2012 av stortingsrepresentant Kenneth Svendsen****Besvart 15. februar 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Hva er omfanget av leasingavtaler i det offentlige?»

BEGRUNNELSE:

Ber om at leasingavtaler listes opp under hvert departementsområde i statsbudsjettet med antall, samt at det angis hva avtalene gjelder, løpetid, og hvor stort beløp det utgjør på hvert område i statsbudsjettet for 2012.

Dersom det er mulig å besvare hvor store investeringsbeløp avtalene hadde utgjort dersom man ikke leaset, er dette også ønskelig.

Svar:

Departementene og deres underliggende etater har som utgangspunkt fullmakt til selv å vurdere og beslutte om anskaffelser bør skje ved kjøp eller leie/leasing, innenfor gitte budsjettrammer. Dette handlingsrommet gir etter mitt syn grunnlag for økonomisk rasjonelle valg tilpasset de enkelte anskaffelser.

Det utarbeides ikke sentrale oversikter over inngåtte leasingavtaler på de ulike departementsområdene. For å kunne gi den oversikten det spørres om, ville det være nødvendig å innhente informasjon fra et stort antall statlige virksomheter. Dette ville i tilfelle være et tidkrevende arbeid.

SPØRSMÅL NR. 793**Innlevert 7. februar 2012 av stortingsrepresentant Mette Hanekamhaug****Besvart 22. februar 2012 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Det er enighet om at en må tilrettelegge for mer fleksible løsninger i utdanningsløpet, og det er uttalt mål om nye og fleksible fag- og studietilbud i den videregående opplæringen. Samtidig har kravet til sluttdokumentasjon blitt skjerpet, noe som har vist seg til hinder for nettopp nye og kreative løsninger.

Ser statsråden problemet med at kravet til sluttdokumentasjon er blitt skjerpet inn på en sånn måte at det vanskeliggjør oppstart av nye, kreative tilbud i den videregående utdanningen?»

BEGRUNNELSE:

Det er i dag stor tverrpolitisk enighet om at en må legge til rette for mer fleksible løsninger i utdanningsløpet. Dette har gitt seg til kjenne både gjennom implementering av valgfag på ungdomsskolen, men også uttalte mål om nye og fleksible fag- og studietilbud i den videregående opplæringen. Samtidig har kravet til sluttdokumentasjon og rapportering blitt skjerpet, noe som har vist seg til hinder for nettopp nye og kreative løsninger.

Kampen for å forebygge frafall i videregående opplæring er en tverrpolitisk kamp, og har hatt stor fokus de siste årene. Denne har vært sentral i både de foregående budsjettene, og vært tema i st. meldingene 44, 18 og 22 den siste tiden. I arbeidet med disse kommer det frem bred enighet om og støtte til å gjøre utdanningsløpet mer fleksibelt for elevene og legge til rette for flere alternativer. En slik tilnærming fordrer også at en fra sentralt hold gjør dette mulig for skolene.

Under utviklingen av en mer fleksibel opplæring tilpasset er det viktig å ta utgangspunkt i elevenes behov. Sett i lys av kravene til yrkesopplæringen er det ikke i like stor grad vært fokus på en opplæring som ivaretar bedriftenes og næringslivets behov. Fremskrittspartiet har ved flere anledninger tatt til orde for at disse aktørene på langt større måte enn i dag må få komme med innspill og bidra til utformingen av slike nye tilbud. Dette for å sørge for at skolens tilbud og opplæring er i tråd med næringslivets reelle kompetansebehov.

En utfordring flere peker på er at dokumentasjonskravet og kontrollen fra sentrale myndigheter på samme tid er blitt innskjerpet. Dette kravet innsnevrer ofte skolens mulighet til nye og kreative løsninger på utdanningsløp og utforming av nye tilbud. Dette ble tydelig eksemplifisert gjennom ordingen med Tekniske allmenne fag, TAF i år. Dette er en lin-

je som ble opprettet etter initiativ fra entreprenørskapbransjen. Linjen fikk fortsette på dispensasjon, men står fortsatt i fare for å bli nedlagt da ordningen ikke passer inn i forhold til nasjonalt utformede fagplaner, og kravene til hvordan den formelle utformingen av vitnemålet skal være.

Svar:

Det er viktig at det finnes fleksible løsninger i utdanningsløpet. Jeg er opptatt av at skolen skal motivere elevene slik at flest mulig gjennomfører videregående opplæring.

Den offentlige videregående opplæringen skal være i samsvar med Læreplanverket for Kunnskapsløftet og den fastsatte tilbudsstrukturen. Det er de siste årene ikke foretatt noen endringer som medfører strengere krav for å få vitnemål. Jeg er derfor usikker på hva representanten sikter til når hun skriver "at kravet til sluttdokumentasjon er blitt skjerpet inn på en sånn måte at det vanskeliggjør oppstart av nye, kreative tilbud i den videregående utdanningen".

I fag- og yrkesopplæringen utgjør faget Prosjekt til fordypning en vesentlig del. Prosjekt til fordypning har to klare målsettinger: Faget skal gi elevene en opplevelse av at opplæringen er relevant for hans/hennes framtidige yrkesutøvelse, og dermed gi den enkelte bedre motivasjon for gjennomføring. I tillegg skal faget gi regionalt og lokalt næringsliv en mulighet til å definere innholdet i opplæringen i tråd med lokale kompetansebehov.

Den norske fag- og yrkesopplæringen bygger på et tett samarbeid mellom utdanningsmyndighetene og partene i arbeidslivet. Tilbudsstrukturen i videregående opplæring kan justeres og endres når det er behov for dette. Ettersom tilbudsstrukturen har status som forskrift, må man ved slike endringer følge forvaltningslovens bestemmelser om blant annet utredningsplikt, forhåndsvarsling og uttalelser fra interesserte. Utdanningsdirektoratet har utarbeidet rutiner for endring av de yrkesfaglige utdanningsprogrammene i tilbudsstrukturen. Disse er tilgjengelig på direktoratets nettsider. Her fremgår det blant annet at et endringsforslag skal fremmes i faglig råd for det aktuelle utdanningsprogrammet og i Samarbeidsrådet for fag- og yrkesopplæring (SRY) før det sendes på høring.

Enkelte fylkeskommuner har tilbud om TAF (Tekniske og allmenne fag), det vil si kombinert opplæring i yrkesfag og i studiekompetanefag som blir gitt over fire år. Dette tilbudet er utenfor den offisiel-

le tilbudsstrukturen som er fastsatt i Kunnskapsløftet, og det har så langt ikke vært fastsatt sentrale rammer for det lokalutviklede tilbudet.

Jeg mener at TAF utgjør et verdifullt supplement til den offisielle tilbudsstrukturen. Samtidig er det viktig at også disse lokalutviklede opplæringstilbudene forholder seg til de til enhver tid gjeldende lov- og forskriftsbestemmelser. Kunnskapsdepartementet sendte i mai 2011 ut et forslag til sentrale rammer for organisering av framtidig TAF-opplæring. Noen instanser ga i den forbindelse uttrykk for at de foreslåtte

te rammene ville hindre videreføring av enkelte lokale tilbud. Jeg besluttet derfor at det skulle arbeides videre med å finne gode rammebetingelser for TAF. Alle fylkeskommunene ble i november 2011 informert om at nåværende TAF-opplæring kan videreføres inntil de nye rammebetingelsene er klare. Dette forutsetter imidlertid at visse vilkår som knytter seg til elevenes rettigheter, blir oppfylt. Dispensasjonsordningen for utstedelse av TAF-vitnemål blir tilsvarende forlenget.

SPØRSMÅL NR. 794

Innlevert 7. februar 2012 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 16. februar 2012 av olje- og energiminister Ola Borten Moe

Spørsmål:

«Det vises til statsrådens svar på Dokument nr. 15:591 (2011-2012).

Kan statsråden for ordens skyld presisere om forsinkelsene og kostnadsoverskridelser, som omtales i hans svar, er forsinkelser og kostnadsestimat som var forelagt Stortinget i behandlingen av statsbudsjettet for 2012, eller om det er avvik som har oppstått i etterkant?»

Svar:

Det sist oppdaterte investeringsestimatet for TCM og forholdene rundt anlegget for testing av fangstteknologien til Alstom, som beskrevet i svar av 26.01. d.å. til Stortinget, ble forelagt Stortinget i Prop. 1 S (2011-2012), jf. kapittel 1833 post 72.

SPØRSMÅL NR. 795

Innlevert 7. februar 2012 av stortingsrepresentant Åge Austheim

Besvart 14. februar 2012 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Hva konkret innebærer statsministerens sykehusgaranti under valgkampen i Kristiansund?»

BEGRUNNELSE:

10. september 2011 stod en helsides Arbeiderparti-annonse i Tidens Krav side 36 med overskriften "Sykehusgarantisten" og bilde av statsminister Jens Stoltenberg foran Kristiansund sjukehus.

Foretaksmøtet har stilt krav om plan for ny sykehusstruktur i Nordmøre og Romsdal innen 1. juni

2012, og konsekvens- og konseptvalgutredning før endelig beslutning. På grunn av dette viser det seg nå at prosessen frem mot endelig vedtak og departementsgodkjenning vil kunne dra ut i tid, og det er høyst uklart hvorvidt endelig beslutning kan ventes før stortingsvalget 2013.

Ap-annonsen 10. september 2011 sier "Jobb nr. 1", og folkets klare forventning er at statsministeren vedstår seg garantien for Kristiansund sjukehus gjennom en raskest mulig og positiv avklaring av fremtidig sykehusstilbud for befolkningen på Nordmøre.

Svar:

Stortinget sluttet seg til prosessen for kvalitets-sikring av investeringer over 500 mill. kr innenfor spesialisthelsetjenesten ifm. Prop 1. S. (2010-2011). Regjeringens ønsker å sikre alle innbyggere en kvalitetsmessig god spesialisthelsetjeneste. De to tidligere helseforetakene i Møre og Romsdal ble slått sammen fra 1. juli i fjor og er nå i ferd med å utarbeide planer for hvordan tjenestetilbudet skal organiseres for be-

folkningen. Jeg vet at det nye helseforetaket gjennomfører gode prosesser for dette. Vedtak om planlegging av et ev. nytt sykehus i Møre og Romsdal må som i resten av landet gjennomføres innenfor de helhetlige faglige og økonomiske rammer som gjelder. Regjeringen vil kunne legge fram en sak for Stortinget om lån etter etablerte retningslinjer når det foreligger et faglig og økonomisk bæredyktig investeringsprosjekt.

SPØRSMÅL NR. 796

Innlevert 7. februar 2012 av stortingsrepresentant Åge Austheim

Besvart 15. februar 2012 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Hvordan skal relativt små norske kommuner bygge opp nok kompetanse og kvalitet i eldreomsorgen, når det er stor ulikhet i helsetilbud kommuner imellom og det for mange av dem bare er nok midler til å betale for sykehusinnleggelser?»

BEGRUNNELSE:

Samhandlingsreformen tar sikte på å forebygge innleggelser i sykehus gjennom overføring av ressurser til kommunehelsetjenesten, som i sin tur skal betale for innleggelser i sykehus/utskrivningsklare pasienter. For å klare dette må det kommunale helse- og omsorgstilbudet på alle nivå styrkes i kvalitet og kvantitet.

Dagens tilbud varierer mye fra kommune til kommune, og mange kommuner er for små alene med tanke på å etablere øyeblikkelig hjelp-tilbud/døgnerheter innen 2016. Det ser heller ikke ut til at nedbyggingen av lokalsykehusene medfører kompetanseoverføring til kommunehelsetjenesten, men heller til større sykehus.

Som Kommunenes sentralforbund har vist, er det mange kommuner som kommer dårlig økonomisk ut av Samhandlingsreformen så langt. Reformen kan derfor i verste fall føre til dårligere pasientforløp, økt byråkratisering pga nye skjema og internfakturering mellom kommuner og helseforetak, og lokalsykehuse-sene vil ikke i samme grad kunne trå til som før pga nedbygging.

Det synes å være behov for bedre finansieringsløsninger for å stimulere til ønskede pasientforløp og reell styrking av det kommunale helse- og omsorgs-

tilbudet, f. eks. gjennom intermedieravdelinger i samarbeid med lokalsykehus eller interkommunalt.

Svar:

Samhandlingsreformen er en viktig fornyingsreform. Den representerer svar på viktig utfordringer og områder der vi vil forbedre helsetjenesten: Med samhandlingsreformen vil vi bygge en helsetjeneste som henger bedre sammen. Skottene mellom sykehus/spesialisthelsetjeneste og kommunehelsetjeneste har vært for tette. For folk som er syke eksisterer ikke disse skillene. Særlig pasienter med langvarig sykdom trenger hjelp fra ulike deler av helsetjenesten, og vi vil at hjelpen i større grad skal organiseres inn mot pasientenes behov. Gjennom reformen skal vi gjøre samfunnet i stand til å møte utfordringene vi vet kommer med flere eldre og endringer i sykdomsbildet, som for eksempel kroniske sykdommer og kreft. Samtidig blir vi færre som kan yte omsorg. Det er et viktig politisk ansvar å bygge bærekraftige velferdsordninger. Kan vi forebygge sykdom fremfor å reparere er det først og fremst bra for den enkelte, men det er også veldig bra for samfunnet. Skal vi sikre robuste gode velferdstjenester i fremtiden må vi være villige til å fornye oss og finn bedre måter å løse oppgavene på. Det er det samhandlingsreformen handler om.

Enkelte kommuner vil ha høyere kostnader ved kommunal medfinansiering og utskrivningsklare pasienter ved innføringstidspunktet enn det fordelingen etter kostnadsnøkklene i inntektssystemet for kommunene fanger opp. Disse vil i en overgangsperiode på tre år få en kompensasjon utover det som fordeles gjennom kostnadsnøkkelene over Kommunal- og re-

gionaldepartementets budsjett. Kompensasjonen vil i 2012 utgjøre 305 mill. kroner og er fordelt gjennom en særskilt fordeling som vil ligge fast. Det vil ta noe tid å bygge opp tilbudet i kommunene, men erfaringene så langt tyder på at kommunene ser potensialet innenfor disse rammene ved gradvis å ta utskrivningsklare pasienter hjem tidligere, utvikle eget tjenestetilbud, samt iverksette helsefremmende tiltak overfor sine innbyggere.

Helse- og omsorgspersonell er den største ressursen og den viktigste innsatsfaktoren i helse- og omsorgstjenesten. Vi står overfor store personellutfordringer på sikt. Kompetanseutfordringen er kjent. Derfor har regjeringen en egen satsning på kompetanse, Kompetanseløftet 2015. Regjeringen bevilger årlig om lag 300 millioner til ulike kompetanserettede tiltak. I tillegg har regjeringen bevilget midler til ulike samhandlingsprosjekter og til omsorgsforskning, begge deler vil kunne bidra til økt kompetanse og kvalitet i kommunene. I alle fylker er det nå etablert utviklingssenter for sykehjem og for hjemmesykepleie. Et sentralt mål og krav som et ledd i reformen, er forskning i kommunene. I helseforetakene har det vært en stor utvikling i forskningsaktiviteten etter innføringen av foretaksmodellen, i årene fremover trenger vi mer forskning på omsorgstjenestene for å kunne heve kvaliteten og styrke tilbudet.

Omstillingene ved lokalsykehus har vært en dreining i tjenester for å kunne gi pasienter med kroniske sykdommer og eldre et tilbud nærmere der de bor, og i tett samarbeid med kommunene. Som andre, har også eldre behov for høyspesialiserte tjenester, og vil derfor også tjene på at kvaliteten på disse tjenestene blir bedre.

Å lykkes med utdanning, rekruttering og kompetanseutvikling er avgjørende for å nå målene i samhandlingsreformen, og for å skape en bærekraftig utvikling i helse- og omsorgstjenesten. Det må legges stor innsats og kreativitet i å rekruttere og beholde nødvendig kompetanse i den kommunale helse-

omsorgstjenesten. Vi vet at faglig interessante arbeidsplasser og gode arbeidsmiljøer virker rekrutterende. Videre er god ledelse helt avgjørende for å utvikle arbeidsplasser som trekker til seg gode folk som ønsker å bli. En følge av samhandlingsreformen er at de faglige utfordringene i kommunene blir større enn i dag, noe som vil bidra til å gjøre jobbene mer attraktive og utviklende.

Utdanningene må tilpasses behovene i tjenestene. I dag har mange av helse- og omsorgsutdanningene et for sterkt spesialisthelsetjenestefokus. Det er behov for en dreining mot mer forebygging og mot det som er innholdet i den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Faglig god praksisundervisning av studenter og elever vil være et rekrutteringstiltak kommunene bør benytte seg av.

Kunnskapsdepartementet legger våren 2012 fram stortingsmelding om utdanning for velferdstjenestene. Helse- og omsorgstjenesten er en viktig samarbeidspart når utdanningene skal tilpasses behovene i årene fremover.

Det er bred enighet om utfordringsbildet og at det er behov for en reform. Jeg og mitt departement vil følge utviklingen nøye. Dette gjør vi både gjennom "følge med" forskning i regi av Norges forskningsråd, og ved at statlige helsemyndigheter selv etablerer et overvåkingssystem. Vi vil gjøre justeringer i virkemidlene dersom dette skulle være nødvendig.

Ingen forventer at kommunene har alt på plass i 2012. Samtidig er reformen allerede i gang mange steder i landet. En rekke steder har man etablert god samhandling, både interkommunalt og mellom kommuner og helseforetak. Små kommuner bør søke samarbeid med andre kommuner for å etablere de tilbud reformen krever, samt utnytte avtalene med helseforetaket for å sikre tilstrekkelig kompetanseoverføring og samarbeid om etablering og drift av nye tilbud. Det er viktig å understreke at vi ofte finner de beste eksemplene på høy kvalitet i eldreomsorgen i relativt små kommuner.

SPØRSMÅL NR. 797**Innlevert 7. februar 2012 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 14. februar 2012 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Kan statsråden bekrefte at lederen av Stortingets finanskommitee taler på vegne av regjeringen når det gjelder nytt sykehus i Buskerud, og når vil det i så fall komme til syne i statsbudsjettet?»

BEGRUNNELSE:

Leder av finanskommiteen, Torgeir Micaelsen (AP), har i media forsikret at det er penger til nytt sykehus i Buskerud og at det blir nytt sykehus innen rimelig tid. Det kommer imidlertid ikke frem i statsbudsjettet. Det er da snakk om investeringer for minst 7 mrd. kroner.

Svar:

Jeg kan bekrefte at Regjeringen støtter arbeidet med nytt sykehus i Buskerud.

Nytt sykehus i Vestre Viken er prioritert av Helse Sør-Øst. Midler til investeringer ligger som en del av

årlige rammebevilgninger til helseregionen jf. kap. 732 post 72 Basisbevilgning Helse Sør-Øst RHF. For større investeringsprosjekter kan det i tillegg gis lån jf. kap. 732 post 82 Investeringslån. Forslag om lånebevilgning sendes Stortinget med bakgrunn i utarbeidede og kvalitetssikrede konseptplaner for investeringstiltaket. En forutsetning for igangsetting er at nytt sykehus planlegges og prioriteres innenfor gitte økonomiske rammer. I nylig avholdt foretaksmøte ga jeg føringer knyttet til det videre planleggingsarbeidet. Det skal først utarbeides utviklingsplaner for bygningsmassen i Vestre Viken HF, deretter igangsettes mer konkrete investeringstiltak.

Selve planleggingsarbeidet er fasedelt. Når konseptplaner er utarbeidet og kvalitetssikret, vil Helse Sør-Øst oversende resultater og analyser av det gjennomførte arbeidet over til departementet. Dette vil danne grunnlag for et eventuelt forslag til Stortinget om lånebevilgning til gjennomføring av prosjektet.

SPØRSMÅL NR. 798**Innlevert 7. februar 2012 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 15. februar 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Kan statsråden bekrefte at lederen av Stortingets finanskommitee taler på vegne av regjeringen når det gjelder nytt sykehus i Buskerud (til ca. 7 mrd. kroner), og når vil det i så fall komme til syne i statsbudsjettet?»

BEGRUNNELSE:

Leder av finanskommiteen, Torgeir Micaelsen (AP), har i media forsikret at det er penger til nytt sykehus i Buskerud og det blir nytt sykehus innen rimelig tid. Det kommer imidlertid ikke frem i statsbudsjettet. Det er da snakk om investeringer for minst 7 mrd. kroner.

Svar:

Midler til investeringer ligger som en del av årlige rammebevilgninger til helseregionen jf. kap. 732,

post 72 Basisbevilgning Helse Sør-Øst RHF. For større investeringsprosjekter kan det i tillegg gis lån jf. kap. 732, post 82 Investeringslån. Forslag om lånebevilgning sendes Stortinget med bakgrunn i utarbeidede og kvalitetssikrede konseptplaner for investeringstiltaket. En forutsetning for igangsetting er at nytt sykehus planlegges og prioriteres innenfor gitte økonomiske rammer. I nylig avholdt foretaksmøte er det gitt føringer knyttet til det videre planleggingsarbeidet. Det skal først utarbeides utviklingsplaner for bygningsmassen i Vestre Viken HF, deretter igangsettes mer konkrete investeringstiltak.

Selve planleggingsarbeidet er fasedelt. Når konseptplaner er utarbeidet og kvalitetssikret, vil Helse Sør-Øst oversende resultater og analyser av det gjennomførte arbeidet til Helse- og omsorgsdepartementet. Dette vil danne grunnlag for et eventuelt forslag til Stortinget om lånebevilgning til gjennomføring av prosjektet.

SPØRSMÅL NR. 799**Innlevert 8. februar 2012 av stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke****Besvart 15. februar 2012 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Det vises til at statsråden har annonsert ny anbudskonkurranse for flyruta Røros-Gardermoen hvor det vil bli lagt til grunn 30-seters fly. Dette er prisverdig og viktig for regionene. Imidlertid er det nå en stor utfordring at det ikke er mulig å bestille flybilletter etter 1. april.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre en snarlig avklaring på tilbudet i tiden etter 1. april?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med at det lyses ut ny anbudskonkurranse oppstår det usikkerhet mht. tilbudet i tiden fra 1. april og til en ny konsesjonsperiode kan tre i kraft. Flyruta er helt avgjørende for reiselivet i regionen. Når det nå ikke kan bestilles billetter for påsken og den påfølgende tiden er det en betydelig utfordring. Også for næringslivet blir dette en utfordring.

Det kan se ut som det blir en mellomperiode mellom utløp av gammel anbudsperiode før den nye trer i kraft. Det er derfor viktig at tilbudet i denne perioden avklares raskt slik at reiseplanlegging blir mulig.

Svar:

I forbindelse med tildeling av kontrakter på regionale ruteflyginger i Norge fra 1.4.2012 ble det foretatt en ny vurdering av transportstandarden på flyruta Røros-Oslo v.v. Anbudskonkurransen på dette ruteområdet er avlyst, og et nytt anbud med et krav om fly med større kapasitet vil etter planen lyses ut så fort som mulig.

Jeg ønsker at Røros skal ha et flytilbud også i mellomperioden fram til nytt anbud er tildelt. Dette er en sak jeg vil komme tilbake til når nødvendige avklaringer foreligger.

SPØRSMÅL NR. 800**Innlevert 8. februar 2012 av stortingsrepresentant Bent Høie****Besvart 16. februar 2012 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Kan departementet redegjøre for utviklingen i antall pasienter med dobbeltdiagnose rus/psykiatri som mottar behandling i psykisk helsevern ved OUS/ Ullevål de siste årene, dvs. siden 2006?»

BEGRUNNELSE:

I april 2010 tok undertegnede opp denne problemstillingen med statsråden, etter at Dagsavisen meldte at OUS v. Ullevål avviste psykotiske personer som også var rusmiddelavhengige, med begrunnelsen at tvang ikke er hjemlet i lov om psykisk helsevern når det er rusmidler som har forårsaket dette. Utfordringen var at personer som var ruset og psykotiske ble henvist til først og avruses, men avrusning ikke har hjemmel for tvang. Undertegnede oppfattet denne praksisen å være i strid med både WHO's anbefalinger, og intensjonen bak lovverket.

Med Rusreformen fikk rusmiddelavhengige pasientrettigheter i likhet med andre pasienter i spesialisthelsetjenesten. Det psykiske helsevernet har et ansvar for personer, også om de er ruset. Praksisen som ble avdekket, viste at det psykiske helsevernet her avviste rusete personer, og sendte dem videre. Helseministeren gjorde klart i Stortinget 28.4.2010 at hun mener "at når det er noen som trenger akutt hjelp, enten de er psykisk syke eller har et stort rusproblem, kommer de inn under pasientrettighetene. Da skal de ha hjelp." Selv om det er et mål å begrense bruken av tvang i psykisk helsevern, er dette noe som er viktig i behandlingen av enkelte, og for dobbeltdiagnostiserte, psykotiske personer med rusproblemer, er det alvorlig om de blir avvist i psykisk helsevern og henvist videre til instanser uten hjemmel for bruk av tvang.

Svar:

Som representanten Høie er også jeg opptatt av at pasienter med psykiske lidelser og rusmiddelavhengighet blir ivare tatt på best mulig måte og får behandling tilpasset sine sammensatte lidelser. Jeg er derfor tilfreds med at Helsedirektoratet ved siste årsskifte ga ut Nasjonal faglig retningslinje for utredning, behandling og oppfølging av personer med samtidig rus- og psykisk lidelse – ROP-lidelser. Disse retningslinjene er i første rekke utarbeidet for tjenesteutøvere som arbeider med pasienter/personer med både ruslidelser og psykiske lidelser. Retningslinjene gir et godt grunnlag for profesjonelt arbeid overfor pasientgruppen, basert på tilgjengelig kunnskap, kompetanse og forskning. Med disse retningslinjene vil tjenesteutøverne ha et felles faglig grunnlag for å kunne gi denne pasientgruppen best mulig hjelp.

I representanten Høie sitt spørsmål etterspørres det tall for utviklingen i antall pasienter med dobbeltdiagnose som har mottatt behandling i det psykiske helsevernet siden 2006. Jeg har i den anledning blitt orientert av Helse Sør-Øst RHF om at det ikke foreligger statistikk basert på dobbeltdiagnoser. Enten registreres pasienten innen det psykiske helsevernet eller innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling (tsb). De opplyser videre at ved pasientinnleggelser i akutt-psykiatriske avdelinger og innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling (tsb) ved OUS, blir pasientene kun registrert med hoveddiagnose som pålitelig opplysning. Registrering av bidiagnoser, der rusavhengighet kan utgjøre mellom 40 og 60 % av bidiagnosene, blir av datatekniske grunner en upålitelig registrering. Dersom det foreligger en bidiagnose, vil den på det nåværende tidspunkt ikke bli pålitelig registrert og derved heller ikke fremkomme konsistent i NPR-meldingen. Her fremkommer det tydelig hva som er hoveddiagnosen – rusmiddelavhengighet eller psykiatrisk lidelse. Det fremkommer også om det forelig-

ger en bidiagnose, men altså ikke hvilken. Av den grunn klarer man i utgangspunktet ikke å finne frem til dobbeltdiagnosetilfellene.

Helse Sør-Øst har derfor informert meg om de vil måtte gjøre et større arbeid for å fremskaffe slike tall representanten Høie etterspør, men de understreker at denne statistikken i begrenset grad kan gi dekkende svar på representanten Høie sitt spørsmål.

Imidlertid kan Helse Sør-Øst opplyse at det i 2009 i alt var 2186 innleggelser innen tverrfaglig spesialisert behandling (tsb), hvorav 36 pasienter med dobbeltdiagnoser.

I 2010 var det 2632 innleggelser, hvorav 40 oppgis å være registrert dobbeltdiagnosepasienter. For 2011 var det 3320 innleggelser, hvorav 35 ble registrert med dobbeltdiagnoser. Det er imidlertid knyttet stor usikkerhet til registreringen av dobbeltdiagnoser, av de grunner som er angitt ovenfor.

I begrunnelsen til spørsmål fra representanten Høie berøres også pasientrettigheter til den aktuelle pasientgruppen. I ordinær spørretime i Stortinget 28. april 2010 uttalte jeg følgende:

Det er helt klart at en pasient som er ruset og samtidig psykotisk, skal vises videre i hjelpeapparatet, dersom man ikke øyeblikkelig skal legge dem inn på en psykiatrisk avdeling. Det må være en vurdering som blir gjort. Men at de må avruses – muligens på forhånd – er jo en vurdering som må gjøres på stedet. Men det skal være slik at når det er noen som trenger akutt hjelp, enten de er psykisk syke eller har et stort rusproblem, kommer de inn under pasientrettighetene. Da skal de ha hjelp.

Jeg er enig med representanten Høie i at man skal begrense bruk av tvang innen det psykiske helsevernet. Samtidig vet vi at det kan være nødvendig overfor noen pasienter - også pasienter med en samtidig rus- og psykisk lidelse - basert på et godt faglig skjønn.

SPØRSMÅL NR. 801**Innlevert 8. februar 2012 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen****Besvart 13. februar 2012 av justisminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Er det mulig å angi hva som må til og omtrent hvor lang tid det vil ta før Norge kan være klar til å ratifisere Europarådets konvensjon om forebygging og bekjempelse av vold mot kvinner og vold i nære relasjoner?»

BEGRUNNELSE:

Bekjempelse av vold i nære relasjoner har vært et viktig satsingsområde for den sittende flertallsregjeringen. Mange tiltak er gjennomført, og nye er planlagt. Temaet har gjentatte ganger vært debattert i Stortinget. Som medlem av Stortingets delegasjon til Europarådet har undertegnede også deltatt i tilsvarende debatter i Strasbourg. En ny og banebrytende konvensjon i europeisk sammenheng, den såkalte Istanbulkonvensjonen mot vold mot kvinner og vold i nære relasjoner, er signert av 16 medlemsland, herunder Norge, men bare ett land har ratifisert, Tyrkia. Minst ti medlemsland må signere før konvensjonen trer i kraft. Det er viktig for ofre for vold i nære relasjoner i hele Europa, at denne konvensjonen trer i kraft så raskt som mulig. I Europarådets januarsesjon 2012 vedtok parlamentarikerforsamlingen en henstilling til alle medlemsland om fortgang i arbeidet med ratifisering. Siden Norge har arbeidet med dette te-

maet lenge, har vi antakelig mye av lovverket på plass allerede, men noe vil antakelig gjenstå. Av hensyn til den videre oppfølgingen av dette arbeidet i Strasbourg, er det ønskelig å ha så presis informasjon som mulig, om status i de norske forberedelsene til ratifisering av konvensjonen.

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet er i gang med arbeidet med ratifikasjon av Europarådskonvensjonen om vold mot kvinner og vold i nære relasjoner. Før vi ratifiserer vil vi forsikre oss om at norsk rett er i samsvar med konvensjonsforpliktelsene, og at eventuelle lovendringer er vedtatt og trådt i kraft.

Europarådskonvensjonen er et viktig instrument i arbeidet med å forebygge og bekjempe vold mot kvinner og vold i nære relasjoner. Så langt synes det som om Norge oppfyller kravene konvensjonen oppstiller. Vi vil likevel vurdere om det blant annet kan være ønskelig å innføre en bestemmelse om «stalking» i straffeloven, som skal ramme målrettet og truende personforfølgelse over tid. I tråd med vanlig prosedyre tar departementet sikte på å sende ut et høringsnotat som vil følges opp med en lovproposisjon så snart som mulig.

SPØRSMÅL NR. 802**Innlevert 8. februar 2012 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 14. februar 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Det vises til statsrådets svar på Dokument nr. 15:715 (2011-2012) om egenkapitalkrav ved boliglån. Svaret gir inntrykk av at bankene har handlingsrom. Til Rogalands Avis sier derimot Kommunikasjonsdirektør Thor-Christian Haugland i SpareBank 1 SR-Bank at "Det er nok en uoverensstemmelse mellom departementet og tilsynet om praktisering av kravet."

Hva vil finansministeren gjøre for å sikre at regjeringen og finanstilsynet kommuniserer og praktiserer regelverket likt?»

BEGRUNNELSE:

Strengere krav om egenkapital ved boliglån skaper utfordringer for unge i etableringsfasen. Mens alle er enige om at man ikke skal ha større gjeld enn man kan betjene, så skaper kravet om over 15 % egenkapital vanskeligheter for unge personer i etableringsfasen. Disse kan ha trygge, godt betalte jobber, men er uten særlig egenkapital pga studier m.m..

Samtidig som regelverket skjerpes inn, fastholder regjeringen at husbankens startlån skal bestå, selv om det i praksis omgår regelen om 15 % egenkapital. Private banker våger derimot ikke omgå regelverket

direkte, pga frykt for en reaksjon fra finanstilsynet. Dette er uheldig. Bankene må være ansvarlige långivere, men de burde ha større handlingsrom til selv å vurdere hvor mye egenkapitalkrav som skal stilles, basert på låntakers økonomiske situasjon og forventede inntekter.

Svar:

Det er ingen uoverensstemmelse mellom det jeg har uttalt om Finanstilsynets retningslinjer for forsvarelig utlånspraksis for lån til boligformål, og det Finanstilsynet selv har uttalt om, og skrevet i, retningslinjene. Jeg redegjorde for Finanstilsynets retningslinjer i mitt svar 31. januar 2012 på spørsmål nr. 715

fra stortingsrepresentant Solvik-Olsen (kopi vedlagt), herunder for hva retningslinjene sier om avvik fra normene om bl.a. belåningsgrad. Jeg nevnte i mitt svar også at retningslinjene gjelder for finansinstitusjoner under tilsyn fra Finanstilsynet. Startlån ytes av kommunene med midler fra Husbanken. Verken kommunene eller Husbanken er underlagt tilsyn fra Finanstilsynet.

Vedlegg til svar:

Kopi av brev 31. januar 2012 med svar på spørsmål nr. 715. Se lenke: <http://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Sporsmal/Skriftlige-sporsmal-og-svar/Skriftlig-sporsmal/?qid=52564>

SPØRSMÅL NR. 803

Innlevert 8. februar 2012 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 17. februar 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«I statsrådens svar på Dokument nr. 15:447 (2011-2012) henvises det til KLPs manglende driftskompetanse for strømmett som begrunnelse for at selskapet bare får eie 15 % av Trønderenergi Nett.

Hvilke øvrige eiere i Trønderenergi Nett kan anses å ha kompetanse til å stå for selve driften av selskapet, og hvilke andre næringer/oppgaver enn forsikringsvirksomhet mener finansdepartementet at KLPs organisasjon vil være kompetent til å drifte uten ytterligere tilpasning?»

BEGRUNNELSE:

De fleste selskaper i landet har konkrete forretningsplaner og kompetanse i tråd med det. Knappt noe selskap vil på kort varsel kunne drive i en annen bransje enn den man er etablert i. Statsråden viser til at kompetanseforskriften bl.a. setter krav til at nettselskaper skal ha egen bemanning med kompetanse til selv å utføre hoveddelen av oppgaver knyttet til de ulike delene av nettselskapets virksomhet, som for eksempel nettforvaltning og driftskontrollfunksjonen. Videre "viser Finansdepartementet til at virksomheten er av en slik art og av et slikt omfang at den vanskelig kunne vært drevet av forsikringsselskapet selv. Dette er en forutsetning for at man er innenfor forsikringsvirksomhetslovens rammer for virksomhet som et forsikringsselskap selv kan drive eller eie og øve innflytelse over."

Svar:

Det følger av forsikringsvirksomhetsloven § 6-1 at et forsikringsselskap bare kan drive forsikringsvirksomhet og virksomhet som naturlig henger sammen med forsikringsvirksomhet. Dette omtales ofte som et forbud mot at forsikringsselskaper driver forsikringsfremmed virksomhet. Forsikringsvirksomhetsloven § 6-2 regulerer forsikringsselskapenes adgang til å eie aksjer i selskaper som driver forsikringsfremmed virksomhet. Det fremgår her at forsikringsselskap ikke kan benytte midler i kollektivporteføljen (kundemidlene) til å eie eller ved stemmegivning representere mer enn 15 prosent av aksjene eller andelene i et selskap som driver virksomhet som etter § 6-1 ikke kan drives av et forsikringsselskap.

KLPs søknad om erverv av aksjer i TrønderEnergi Nett AS ble vurdert i henhold til de ovenfor nevnte reglene i forsikringsvirksomhetsloven. Vurderingstemmet etter forsikringsvirksomhetsloven var om virksomheten i TrønderEnergi Nett AS var å anse som "virksomhet som naturlig henger sammen med forsikringsvirksomhet", jf. forsikringsvirksomhetsloven § 6-1. Dersom virksomheten i TrønderEnergi Nett AS ble vurdert å være av en slik art at KLP ikke selv kunne drive virksomheten, ville konsekvensen være at KLP heller ikke kunne eie mer enn 15 prosent av aksjene i TrønderEnergi Nett AS, jf. forsikringsvirksomhetsloven § 6-2.

Etter en konkret vurdering ble det funnet at virk-

somheten i TrønderEnergi Nett AS var virksomhet som ikke naturlig henger sammen med forsikringsvirksomhet. KLP fikk dermed bare tillatelse til å eie 15 prosent av aksjene i TrønderEnergi Nett AS. Det var således ikke spørsmål om hvorvidt KLP hadde kompetanse eller ikke til å drifte strømmnett, men om dette var virksomhet som naturlig henger sammen med forsikringsvirksomhet.

I brevet reises det spørsmål om hvilke andre næ-

ringer/oppgaver enn forsikringsvirksomhet KLPs organisasjon vil være kompetent til å drifte uten ytterligere tilpasning. Jeg viser her til at forsikringsvirksomhetslovens utgangspunkt er at et forsikringselskap bare kan drive forsikringsvirksomhet og virksomhet som naturlig henger sammen med forsikringsvirksomhet. Som nevnt ovenfor, er det dette som er grunnlaget for avgjørelsen i slike saker.

SPØRSMÅL NR. 804

Innlevert 8. februar 2012 av stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen

Besvart 16. februar 2012 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å få ned ventetidene og øke operasjonskapasiteten for denne pasientgruppen, altså for menn som opereres for inkontinens som følge av fjernet prostata?»

BEGRUNNELSE:

Viser til spørsmål besvart 03.02.2012 av statsråden. Jeg mener det fremgikk av begrunnelsen at spørsmålet dreide seg om ventetidene for menn som må opereres for å ikke få varig inkontinens som følge av fjerning av prostata, ikke om generelle ventetider for prostataoperasjon. Jeg tillater meg derfor å stille spørsmålet igjen og gjentar tidligere nevnte begrunnelse:

4 300 menn får kreft i prostata hvert år. En del av disse må operere vekk prostata. For ganske mange medfører det inkontinens som kan bli varig dersom det ikke utføres en operasjon. Det er to steder i landet hvor denne operasjonen blir utført, Rikshospitalet og Tromsø. Ingen av disse sykehusene har kapasitet til å utføre de antall operasjoner som er nødvendig for å få ned ventetiden. I Oslo opererer de kun 3 dager i uken, delvis fordi det ikke er operasjonsstuer tilgjengelig. Ifølge opplysninger undertegnede har fått, har Rikshospitalet begynt å avvise pasienter fra andre regioner.

Svar:

I Norge opereres om lag 1000 menn hvert år for prostatakreft der prostatakjertelen blir fjernet. I følge Helsedirektoratet vil 5-10 prosent av pasientene som

får prostatakjertelen fjernet ha behov for ny operasjon for å hindre urinlekkasje. Dette er et inngrep der det opereres inn en lukkeventil, eller inngrep hvor man setter inn en støtte under urinrøret, på samme måte som hos kvinner med urinlekkasje etter fødsel. Hvert år er det 50 -100 nye pasienter som vil ha behov for dette tilbudet. Varigheten av et slikt inngrep er ca. 10 år, slik at mange av pasientene vil måtte påregne nye operasjoner etter noen år. Dette innebærer, i følge Helsedirektoratet, at det i årene framover vil være behov for et økende antall operasjoner når antallet som må reopereres også øker.

Lukkeproteser opereres to steder i Norge, ved Oslo universitetssykehus HF og Universitetssykehuset i Nord-Norge HF. Oslo universitetssykehus opererer de fleste av pasientene, mens Universitetssykehuset i Nord-Norge opererer under 10 pasienter per år. Helsedirektoratet opplyser at dette er svært kompetansekrevede operasjoner, men at det etter internasjonal målestokk er få komplikasjoner etter disse operasjonene i Norge.

Helsedirektoratet er i ferd med å revidere de faglige retningslinjene for diagnostikk, behandling og oppfølging av prostatakreft, og vil i den forbindelse vurdere å ta inn i retningslinjen hvordan pasienter med alvorlig lekkasjeproblematikk og behov for lukkeventil skal følges opp.

De regionale helseforetakene har ansvar for at befolkningen i regionen får tilgang til spesialisthelsetjenester. Jeg forventer at de regionale helseforetakene sørger for tilstrekkelig kapasitet, slik at denne pasientgruppen blir ivaretatt på en god måte.

SPØRSMÅL NR. 805**Innlevert 8. februar 2012 av stortingsrepresentant Olemic Thommessen****Besvart 14. februar 2012 av kulturminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

«Hva er årsaken til at kulturdepartementet, tre år etter behandlingen i Stortinget, fortsatt ikke har lagt ut sak om endring i lov om stadnamn til høring, og når kan Stortinget forvente å få saken fra 2009 til endelig behandling?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til Stortingets behandling av Innst. S. nr. 124 (2008 -2009), om endringer i lov av 18. mai nr 11 1990, lov om stadnamn, der et samlet Storting gav sin tilslutning til endringer i regelverket. Stortingets intensjoner var klare, og endringene som skal gjøres er av svært begrenset omfang. Departementet har nå arbeidet med saken i tre år tilsynelatende uten resultat, noe som må sies å være svært lang tid.

Svar:

Da Stortinget behandlet Dokument nr. 8:58 (2007-2008), ba komiteen departementet om å utrede

en lovendring, slik at gjeldende rettskrivingsprinsipper ikke skal gjelde skrivemåten av gårds-/bruksnavn, og at kravet om ensartet skrivemåte i ulike funksjoner oppheves, jf. Innst. S. nr. 124 (2008-2009).

Departementet er i ferd med å ferdigstille et høringsnotat med et forslag om endring av loven i tråd med komiteens merknader. Arbeidet med å ferdigstille notatet har skjedd i tett samarbeid med faginstansene på området.

Arbeidet med saken har tatt noe mer tid enn forventet. Endringsforslaget må ivareta både lovens intensjoner og oppfylle Stortingets pålegg. Endringen vil likevel kunne påvirke lovens struktur og det er derfor nødvendig at den gjøres på en måte som ikke gir uventede og uheldige konsekvenser.

Utkast til lovendring planlegges sendt på bred høring i løpet av våren 2012. Departementet tar sikte på å komme tilbake til Stortinget med et lovendringsforslag høsten 2012.

SPØRSMÅL NR. 806**Innlevert 8. februar 2012 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen****Besvart 17. februar 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Acta, DNB og andre banker solgte før finanskrisen kompliserte lånefinansierte spareprodukter til vanlige folk som aldri burde vært tilbudt dem. Bankene lovet bot og bedring. Men nå viser en fersk undersøkelse fra Forbrukerrådet at disse produktene er tilbake for fullt. KrF mener at slike produkter har liten annen hensikt enn at bankene skal tjene penger på vanlige folks bekostning.

Hva vil finansministeren gjøre for at denne praksisen opphører i tråd med forbrukernes og fellesskapets interesser?»

BEGRUNNELSE:

KrF mener at Finanstilsynet må ta forbrukerinteresser mer på alvor, og påse at bankenes opplysnings-

plikt følges. Det handler om å ta inn over seg grunnleggende lærdommer fra finanskrisen.

Finansministeren bør også se nærmere på Finansklagenemnda. TV2 avslørte i forrige uke at Acta i 2007 solgte kompliserte lånefinansierte spareprodukter til en kvinnelig lånetager på sviktende grunnlag. Finansklagenemnda reagerte ikke på kvinnens klagesak før TV2 tok kontakt. Det er kritikkverdig.

Ifølge en såkalt «Mystery shopping»-test utført i regi av Forbrukerrådet, ble 14 av 30 bankkunder rådet til å låne penger for å sette i spareprodukter. «Mystery-shopping»-testen ble utført av vanlige forbrukere som har gjennomført 30 kundemøter med selgere av finansielle produkter hos seks av de største bankene og to investeringsselskaper. Bankene var filialer av DNB, Nordea, Sandnes Sparebank, Sparebank 1, Sparebank Møre, Svarebank Vest. I tillegg

rådgivningsforetakene Finansco og Invento i Oslo.

I elleve av disse kundemøtene ble kunden oppfordret til å pantsette boligen. Fagdirektør Jorge Jensen i Forbrukerrådet går i Dine Penger langt i å kritisere Finanstilsynet for ikke å kontrollere bankene godt nok.

Direktør Eirik Bunæs i Finanstilsynet mener at Forbrukerrådets undersøkelse gir grunn til bekymring. Han viser imidlertid til at tilsynets egen undersøkelse omfatter flere kunder enn Forbrukerrådets test gjør, og gir et annet bilde. Likevel innser han at tilsynets undersøkelse, der foretakene blir oppsøkt av tilsynet og stilt en del spørsmål om hvilke spareprodukter de tilbyr, gir "en viss risiko for at vi ikke får hele sannheten".

Det er flere ting Finanstilsynet kan gjøre, ut over å se på måten man gjennomfører undersøkelser på. Finanstilsynet har muligheter til å be om opptak av kunderådgivning som skjer over telefon. Dessuten skal bankene føre logg over hvilke anbefalinger som blir gitt i kunderådgivningsmøter. Disse loggene kan Finanstilsynet kreve utlevert og sjekket. I særlig alvorlige tilfeller kan Finanstilsynet rette skarp kritikk mot et foretak. Dessuten kan tilsynet også vurdere pålegg om retting av måten foretaket drives på, utskifting av ledelse eller styremedlemmer.

Svar:

Forbrukerne står overfor særskilte utfordringer på finansmarkedet, blant annet fordi forbrukerne og finansinstitusjoner har ulik informasjon. Forbrukerne kan ha ulike behov for finansielle tjenester og ulike forutsetninger for å vurdere de tjenestene som tilbys. Det er derfor utfordrende å legge til rette for finansmarkeder som fungerer tilfredsstillende for alle forbrukere.

Finanstilsynet har et klart ansvar for å ivareta forbrukernes interesser i finansmarkedet. Dette innebærer også at Finanstilsynet må følge med på at ikke investeringsrådgivere ivaretar eget foretaks inntjening på bekostning av forbrukernes interesser.

Investeringsrådgivning er en konsesjonsbelagt tjeneste som det stilles krav til gjennom lov og forskrift. Verdipapirhandelloven stiller krav til at foretak som tilbyr investeringsrådgivning, skal organisere virksomheten slik at risikoen for interessekonflikter mellom foretaket og kundene reduseres til et minimum. Ved alvorlige brudd på reglene om interessekonflikter kan Finanstilsynet trekke tilbake konsesjoner eller varsle at de vurderer et slikt tiltak. Dette har vi sett eksempler på den siste tiden.

Rådgivernes avlønning er en mulig kilde til interessekonflikter. For å bidra til å redusere interessekonflikter mellom kunde og foretak slo Finansdepartementet i brev 25. juni 2010 fast at dersom investeringsrådgivere gis «en avlønning som er direkte knyt-

tet til hvilke produkter kunden investerer i, eller direkte knyttet til kundens valg om investering kontra ikke-investering, så vil dette utgjøre en interessekonflikt som er i strid med verdipapirhandelloven». Brevet er vedlagt. Finanstilsynet har fulgt opp departementets lovforståelse i rundskriv rettet mot foretakene. Det er viktig at dette fortsatt håndheves.

En annen kilde til interessekonflikter er at rådgivningsforetaket selv mottar provisjoner fra produktleverandører, slik at foretaket tjener mer om kunden investerer i enkelte produkter framfor andre. Jeg vil derfor presisere at det i lovverket er klart at foretaket bare kan motta vederlag fra andre enn kunden bl.a. dersom vederlaget er egnet til å forbedre kvaliteten på investeringsrådgivningen, og vederlaget ikke svekker foretakets plikt til å ivareta kundens interesser på beste måte.

Et tredje problemområde er at en stor del av avkastningspotensialet kan bli spist opp av gebyrer og andre kostnader. I tillegg øker risikoen vesentlig dersom investeringene lånefinansieres. Dersom alternativet for en forbruker er å nedbetale gjeld, skal det derfor svært mye til at forbrukeren er tjent med å investere i et finansielt spareprodukt. Forbrukerrådets undersøkelse tyder dessverre på at forbrukere likevel ofte får råd om å ta opp lån for å investere i finansielle spareprodukt.

Undersøkelsen tyder på at vi fortsatt må prioritere regelverk og tilsyn som skal bidra til at forbrukernes interesser ivaretas på en god måte i møte med investeringsrådgivere, og at Finanstilsynet må prioritere dette saksfeltet høyt.

Vedlegg til svar:

Brev fra Finansdepartementet til Finanstilsynet, datert 25. juni 2010.

Det vises til Finanstilsynets brev 26. mai 2010 med tilsynets merknader til departementets foreløpige vurderinger av salgsbasert avlønning av investeringsrådgivere og verdipapirforetaks adgang til å motta vederlag fra andre enn kunden, i brev 22. april 2010. Finanstilsynet tar bl.a. opp problemstillinger rundt uregulerte deler av markedet for investerings-tjenester. Departementet viser til at de konkrete eksemplene (andeler i komandittselskaper og ansvarlige selskaper) som nevnes i finanstilsynets brev, for tiden er til behandling i departementet, og at avklaring er planlagt i løpet av høsten.

Investeringsrådgivning er en konsesjonsbelagt tjeneste som det stilles strenge krav til gjennom verdipapirhandelloven og verdipapirforskriften. Departementet slutter seg derfor til Finanstilsynets vurdering av at det på det nåværende tidspunkt ikke foreslås endringer i lovgivningen.

Finanstilsynet skriver avslutningsvis i sitt brev at "når departementet har ferdigbehandlet saken, vil Fi-

nanstilsynet orientere verdipapirforetakene og bankene om myndighetenes lovforståelse". I det følgende redegjøres det bl.a. for departementets lovforståelse.

1. Salgsbasert avlønning av investeringsrådgivere

Departementet legger til grunn at salgsbasert avlønning av investeringsrådgivere som definert i departementets brev 22. april 2010, ikke er forenlig med verdipapirhandellovens krav til å organisere virksomheten slik at risikoen for interessekonflikter mellom foretaket og dets kunder reduseres til et minimum. Dette betyr at dersom ansatte som utfører den konsesjonsbelagte tjenesten investeringsrådgivning gis en avlønning som er direkte knyttet til hvilke produkter kunden investerer i, eller direkte knyttet til kundens valg om investering kontra ikke-investering, så vil dette utgjøre en interessekonflikt som er i strid med verdipapirhandelloven.

2. Vederlag fra andre enn kunden

Det framgår av Finanstilsynets brev 26. mai 2010 at det er vanlig praksis i bransjen at foretakene mottar provisjoner fra produktleverandører i forbindelse med rådgivningsfjenester. Departementet presiserer at foretaket ikke har anledning til å motta vederlag fra andre enn kunden, med mindre vilkårene i verdipapirforskriften § 10-8 er oppfylt. Vilrårene etter forskriften § 10-8 for å motta vederlag fra andre enn kunden er at (1) kunden skal få skriftlig informasjon om vederlagets art og verdi før tjenesten ytes, (2) vederlaget skal være egnet til å forbedre kvaliteten på investeringsrådgivningen, og (3) vederlaget skal ikke svekke foretakets plikt til å ivareta kundens interesser på beste måte. Alle tre vilrårene må være oppfylt. Departementet legger videre til grunn at foretak som

benytter seg av unntaksbestemmelsen kan dokumentere overfor Finanstilsynet at kravene er oppfylt.

Departementet har videre merket seg følgende fra Finanstilsynets svarbrev 26. mai 2010:

"I CESRs anbefaling av 2007 fremheves blant annet at vilråret om at et vederlag fra andre enn kunden skal være egnet til å forbedre kvaliteten på tjenesten kan være oppfylt der foretaket mottar provisjon fra andre enn kunden gjennom distribusjonsordninger, ved at foretaket kan gi investeringsråd ut fra et bredere utvalg av finansielle instrumenter som ellers ikke ville vært tilgjengelige for markedet. Det kan synes å være en oppfatning i bransjen om at dette momentet er tilstrekkelig for å oppfylle både vilrå 2 og 3. Finanstilsynet vil derfor understreke at et utvidet produktspekter bare inngår som et moment i vurderingen av om kriteriene i bestemmelsen er oppfylt."

Departementet vil, som Finanstilsynet, understreke at et utvidet produktspekter som følge av distribusjonsordninger ikke generelt kan anses som en tilstrekkelig betingelse for at kravene i forskriften (§10-8) er oppfylt.

3. Konklusjon

Finanstilsynet bes om å informere verdipapirforetakene og bankene om departementets lovforståelse i tråd med ovennevnte. Videre bes Finanstilsynet om å vektlegge disse forhold i tilsynet med foretakene.

Med hilsen

Jan Bjørland e.f.
ekspedisjonssjef

Per Øystein Eikrem
avdelingsdirektør

SPØRSMÅL NR. 807**Innlevert 8. februar 2012 av stortingsrepresentant Nikolai Astrup****Besvart 17. februar 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Det er i dag grunnavgift på PET-flasker som gjenvinnes på kr. 1,06. Det er ingen tilsvarende avgift på flasker som gjenbrukes.

Kan forskjellsbehandlingen av gjenbruksflasker og PET-flasker i avgiftssystemet forsvares i et miljøperspektiv?»

Svar:

Grunnavgiften på engangsemballasje ble etablert i 1994. Avgiften ilegges drikkevareemballasje som ikke kan gjenbrukes i sin opprinnelige form. Stortingets begrunnelse for å innføre avgiften var at den skulle være et virkemiddel for å fremme ombruk av emballasje fremfor materialgjenvinning. Dette ble ansett å ha en gunstig miljøeffekt. Avgiftssatsen for 2012 er 1,06 kroner per enhet. Provenyet for 2012 er budsjettert til 915 mill. kroner.

I 2007 åpnet ESA sak mot Norge om at grunnavgiften er i strid med EØS-avtalen. Det ble hevdet at importerte drikkevarer ble diskriminert, siden de i

hovedsak er tappet på engangsemballasje. Norske produsenter kan lettere omgå avgift ved å bruke ombruksemballasje. ESA hevdet videre at grunnavgiften ikke kan opprettholdes med en miljømessig begrunnelse etter EØS-avtalen, og at det uansett ikke kan dokumenteres at ombruksemballasje er mer miljøvennlig enn engangsemballasje som kan gjenvinnes. Norge fastholdt at grunnavgiften kan opprettholdes etter EØS-avtalen som en miljøavgift. I 2009 besluttet ESA å frafalle saken. ESA fant ikke grunnlag for å hevde at avgiften er diskriminerende for øl og kullsyrefritt vann.

På generelt grunnlag er det vanskelig å dokumentere en entydig miljøeffekt. Jeg er kjent med at Econ Pöry i en rapport fra 2011 (R-2011-003) trekker den miljømessige begrunnelsen for grunnavgiften på engangsemballasje i tvil. For å sammenligne miljøeffekten av gjenbruksemballasje med gjenvinningsemballasje må Econ Pöry basere seg på en rekke antagelser. Det er viktig å være klar over at slike beregninger er preget av betydelig usikkerhet.

SPØRSMÅL NR. 808**Innlevert 8. februar 2012 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 16. februar 2012 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Midtdelerne på E6 mellom Levanger og Skatval i Nord-Trøndelag har ifølge NRK.no reddet mange menneskeliv og spart samfunnet for 120 millioner kroner. Dette viser at trygge veier er det beste trafiksikkerhetstiltaket, slik FrP har påpekt i årevis. I dag har imidlertid under halvparten av veien midtrekkverk, og den vanskeligste strekningen nord for Stjørdal gjenstår.

Hva vil statsråden gjøre for å raskt og effektivt få på plass midtrekkverk på resten av strekningen, og når vil dette arbeidet være fullført?»

Svar:

På E6 mellom Stjørdal og Steinkjer har det siden 2005 vært en systematisk satsing på bygging av midt-

trekkverk. Strekningen fra nordenden av Helltunnelen i Stjørdal til Mule nord for Levanger er vel 53 km lang. Innen utgangen av 2013 vil det være bygd om lag 26,5 km midtrekkverk på denne strekningen. I tillegg er det planlagt 7 km midtrekkverk, hvorav reguleringsplanarbeid er igangsatt for knapt 5 km.

De resterende strekningene mellom Stjørdal og Levanger, Langstein – Åsen og Gråmyra – Branes, er krevende å bygge ut. På strekningen Langstein – Åsen går E6 og Nordlandsbanen parallelt i et bratt og rasfarlig parti langs sjøen, og det finnes ingen reelle omkjøringsmuligheter for E6-trafikken. For å skape plass for en omlegging/utvidelse av E6, inkl. bygging av et midtrekkverk, må jernbanen legges i tunnel. Det er derfor utarbeidet konseptvalgutredning (KVV) med tilhørende ekstern kvalitetssikring (KS1) som grunnlag for valg av transportløsninger for både veg

og bane på denne strekningen. På strekningen Gråmyra – Branes har det vist seg vanskelig å finne løsninger som ikke kommer i konflikt med bebyggelsen.

De bredt sammensatte tiltakene i regjeringens trafiksikkerhetsstrategi har gitt en gledelig og sterk nedgang i tallene på drepte og hardt skadde. Utbygging av tryggere veger er på et historisk høyt nivå, men dette er likevel bare ett element i den helhetlige strategien.

Midtrekkverk er et effektivt virkemiddel for å unngå møteulykker. Jeg viser i den forbindelse til at

det i perioden 2010-2013 er forutsatt bygd 93 km midtrekkverk på to- og trefelts veger. Prioriteringene så langt innebærer en oppfølgingsgrad på 88 prosent etter tre år (75 %) av planperioden. I tillegg kommer bygging av firefelts veg med fysiske adskilte kjørebane der oppfølgingsgraden er 81 prosent i samme periode. Bygging av midtrekkverk vil også være en prioritert oppgave i 2013 og i neste planperiode. Prioriteringene etter 2013 vil bli nærmere konkretisert gjennom arbeidet med Nasjonal transportplan 2014-2023 og påfølgende handlingsprogram.

SPØRSMÅL NR. 809

Innlevert 8. februar 2012 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal

Besvart 15. februar 2012 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Mattilsynet undersøkte dyrevelferden i kyllingproduksjonen i 2011. I 102 av de 152 kontrollerte besetningene fant tilsynet alvorlige avvik fra regelverket. Det har vært avdekket brudd på vesentlige krav som direkte påvirker dyrevelferden.

Kan statsråden redegjøre for hva som blir gjort fra landbruks- og matministeren for å oppnå en tilfredsstillende dyrevelferd i næringen?»

Svar:

Det er den enkelte dyreeier som har ansvar for dyrevelferden i kyllingproduksjonen og for at dyrevelferdsregelverket etterleves. Mattilsynet skal føre tilsyn, fatte nødvendige vedtak og ta i bruk de virkemidler som er til rådighet, når regelverket ikke etterleves.

Tilsyn med dyrevelferd er en prioritert oppgave for Mattilsynet, og jeg har bedt om at det spesielt føres tilsyn med slaktekylling og pelsdyr. Jeg er for-

nøyd med at Mattilsynet nå har gjennomført en grundig tilsynskampanje i slaktekyllingnæringen.

Den gjennomførte tilsynskampanjen viser at regelverksetterlevelsen er for dårlig. Dyrevelferden i slaktekyllingproduksjonen må bli bedre. Avvikene som er funnet, blir fulgt opp av Mattilsynet.

Som myndigheter er det vårt ansvar å sørge for at vi til enhver tid har et best mulig regelverk for dyrs velferd og at det føres tilsyn med at regelverket etterleves.

Jeg kan opplyse om at vi for tiden arbeider med utkast til et nytt og strengere regelverk for slaktekylling. Det tas sikte på en innretning av regelverket som vil gjøre det ulønnsomt å drive med dårlig dyrevelferd.

I tillegg kan jeg opplyse at dyrevelferdsloven har hjemmel for å ilegge overtredelsesgebyr når regelverket ikke overholdes. Det pågår også arbeid med å utarbeide utkast til en forskrift om fastsettelse og beregning av slike gebyrer.

SPØRSMÅL NR. 810**Innlevert 8. februar 2012 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde****Besvart 17. februar 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Bonuspoeng fra flyreiser som arbeidsgiver dekker er å anse som skattepliktig fordel dersom den ansatte får bonuspoengene.

Kan finansministeren bekrefte at slik korrekt innberetning til skattemyndighetene skjer i staten?»

BEGRUNNELSE:

Det ønskes også en oversikt over slike innberettede bonuspoeng per departementsområde, angitt med verdi for hvert område, samt antall tilfeller av slike fordeler.

Svar:

Spørsmålet fra representanten Tybring-Gjedde er om bonusytelse som opparbeides av statsansatte på flyreise dekket av arbeidsgiver innberettes dersom de benyttes privat.

Jeg finner grunn til først å si noe generelt om flybonuspoeng og den skattemessige behandlingen av bruken av flybonuspoeng.

Flybonuspoeng vil normalt opptjenes på én bonuskonto på den reisendes hånd for hvert flyselskap/gruppe av samarbeidende flyselskaper, uavhengig av hvem som har betalt for reisen. Dette innebærer at det på en persons bonuskonto typisk vil kunne være både "private" og "tjenstlige" bonuspoeng.

Flybonuspoeng er en form for betinget rabatt, ved at bruk av bonuspoeng kan redusere andelen kontantvederlag for en flybillett eller andre tjenester i tilknytning til en reise. Det er imidlertid først når man faktisk benytter poengene til å ta ut en (rabattert) tjeneste eller lignende at bonuspoeng medfører en fordel. Opptjeningen i seg selv representerer således ingen fordel, og følgelig oppstår det ingen skatte- eller innberetningsplikt på opptjeningstidspunktet, heller ikke for flybonuspoeng opptjent på tjenestereise.

Spørsmålet om skatteplikt mv. oppstår altså først ved uttak av bonuspoeng i form av bonusytelser, og det blir da et spørsmål om bonusytelsen kan anses å representere en privat, skattepliktig fordel for den ansatte.

Uttak av flybonuspoeng til nye reiser for arbeidsgiver gir i seg selv ingen skattepliktig privat fordel. Det samme gjelder eksempelvis oppgradering mv. på en tjenestereise. Det er bare dersom flybonuspoeng opptjent på en reise i tjenesten benyttes til private for-

mål at det vil oppstå spørsmål om skatteplikt. For å konstatere at det foreligger skattepliktig bruk av flybonuspoeng, må man altså kunne konstatere at en skattyter har benyttet ett eller flere flybonuspoeng, opptjent på en reise dekket av arbeidsgiver mv., til uttak av (rabatterte) tjenester mv. utenom en tjenestereise for denne arbeidsgiveren. Den skattepliktige fordel verdsettes da til markedsverdien av den yttelsen som oppnås ved bruk av bonuspoengene.

For statsansatte er det imidlertid ikke anledning til å bruke bonuspoeng som opptjenes på reiser dekket av staten til private formål.

Forbudet følger av reiseregulativene (både innenlandsavtalen og utenlandsavtalen) som er inntatt i Statens Personalhåndbok, og lyder:

"Arbeidstaker kan ikke privat benytte bonus eller andre lignende fordeler opparbeidet gjennom tjenestereiser. Privat bruk anses som brudd på arbeidstakerens tjenesteplikter."

Særavtalene fremforhandles mellom Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet og Hovedsammenslutningene (LO Stat, YS Stat, UNIO og Akademikerne) og gjelder for "alle som reiser i oppdrag eller tjeneste for statens regning", jf. avtalens § 1 nr. 2.

Brudd på tjenesteplikten rammes av tjenestemannsloven § 20, og kan medføre administrative sanksjoner fra arbeidsgiver.

For politisk ledelse gjelder tilsvarende forbud som for statsansatte. Dette fremgår av Håndbok for politisk ledelse punkt 6.3, som lyder:

"Når det gjelder bonusordninger ved tjenestereiser gjelder samme regler for politisk ledelse som for statstjenestemenn. Bonus- eller andre lignende fordeler opparbeidet gjennom tjenestereiser kan ikke benyttes i privat sammenheng. Halebilletter opparbeidet i tjenestesammenheng tilfaller arbeidsgiver og kan ikke benyttes privat."

Følgelig kan det legges til grunn at statstjenestemenn mv. ikke oppnår noen innberetningspliktig fordel i form av flybonuspoeng på reiser for statens regning.

Jeg har fått opplyst fra Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet at de ikke er kjent med at det skal ha forekommet privat bruk av flybonuspoeng opptjent på tjenestereise for statens regning.

SPØRSMÅL NR. 811**Innlevert 9. februar 2012 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr****Besvart 15. februar 2012 av justisminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Bruk av informanter er blitt viktigere som virkemiddel i politiets arbeid i kampen mot alvorlig kriminalitet. Dette fordi de kriminelle tar flere forhåndsregler og har blitt mer avanserte i kommunikasjonen seg i mellom. Mange viktige aktører som jobber med kriminalitetsbekjempelse mener at informantvernet er for dårlig i dag.

Hvordan vil statsråden bidra til å bedre verne informanter og sikre kildevern slik at flere tør å gi politiet viktig informasjon som kan avdekke alvorlig kriminalitet?»

Svar:

I mange saker er politiet helt avhengig av kilder og informanter. Det gjelder særlig i arbeidet med å nedkjempe kriminelle nettverk og ved grenseoverskridende kriminalitet. For politiet vil hensynet til informantens eller kildens liv og helse være overordnet. Når kilder og informanter blir utsatt for trusler eller vold fra det kriminelle miljøet, er det samtidig en trussel mot rettssamfunnet. Dersom kilder og informanter ikke kan føle seg sikre på at de kan gi opplysninger uten å sette seg selv eller sine nærmeste i fare, vil mange avstå fra å gi viktig informasjon til politiet.

Dette kan få alvorlige følger for politiets mulighet til å oppklare alvorlig kriminalitet.

Det siste tiåret er det foretatt en rekke lovendringer for å bedre beskyttelsen av politiets kilder og informanter, herunder innført et eget straffebud om motarbeidelse av rettsvesenet og regler om anonym vitneførsel. I tillegg har det vært gjennomført endringer i reglene om dokumentinnsyn og bevisavskjæring. Som det går frem av Meld. St. 7 (2010-2011) er det likevel behov for et vesentlig bedre vern av kilder og informanter samtidig som hensynet til et effektivt forsvar blir tilstrekkelig varetatt. Dette vil regjeringen følge opp i en proposisjon som legges frem for Stortinget i 2013 i forbindelse med oppfølgingen av NOU 2009: 15 Skjult informasjon – åpen kontroll. Det vises også til Innst. 300 S (2010-2011) og anmodningsvedtak nr. 77 (2011-2012).

Jeg vil også nevne at vern av kilder og informanter har en side til hvordan politiet oppbevarer opplysningene. I forbindelse med vedtakelsen av politiregisterforskriften vil det bli gitt en egen forskrift om informantregisteret, der den nærmere behandlingen av opplysninger knyttet til informanter vil bli regulert.

SPØRSMÅL NR. 812**Innlevert 9. februar 2012 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr****Besvart 15. februar 2012 av justisminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Lov av 14. august 1918 nr. 2 rettsutdragsloven § 5 tredje ledd bestemmer at det rettsutdrag av saken som er benyttet under behandling i Høyesterett skal oppbevares sammen med sakens dokumenter. Nærmere undersøkelser viser at lavere domstoler bryter lovens bestemmelser ved å makulere rettsutdraget og dermed ikke sikre oppbevaring.

Vil statsråden gjennom rundskriv eller på annen egnet måte sørge for at domstolene følger loven på dette punkt, og på hvilken måte vil statsråden følge opp de domstoler som har brutt loven?»

Svar:

Rettsutdragsloven regulerer bruk av utdrag av skriftlige bevis mv. for domstolene. Slike såkalte «faktiske» utdrag er ekstrakter av de dokumentbevis partene har lagt frem for retten og motparten i prosesskriv, og benyttes ved muntlige forhandlinger i Høyesterett og der retten krever utdrag utarbeidet i underinstansene, jf. rettsutdragsloven §§ 1 og 10. Utdrag skal oppbevares sammen med sakens dokumenter, jf. rettsutdragsloven § 5 tredje ledd, jf. § 10. Bestemmelsen om oppbevaringsplikt er å anse som en ordensforskrift, og loven oppstiller ingen sanksjon for

overtredelse av plikten. Om det skulle være slik at enkelte domstoler ikke overholder bestemmelsen, ser jeg likevel ikke behov for å gå inn for lovendringer her. Jeg viser til at de dokumentbevis som inngår i utdraget, allerede er lagt frem for retten og motparten i

prosesskriv. Oppbevaring av prosesskriv er omfattet av arkivloven med forskrifter. Jeg tilføyer for øvrig at jeg, av hensyn til domstolenes uavhengighet, ikke har mulighet til å instruere domstolene gjennom rundskriv el.

SPØRSMÅL NR. 813

Innlevert 9. februar 2012 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold

Besvart 17. februar 2012 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«En strekning på ca. 6,5 km på riksvei 3 skal få midtdele som et prøveprosjekt for å øke trafikksikkerheten.

Hvorfor kan man ikke heller prøve en svensk modell med 14 meter bred vei med vekslende 2+1 felts vei?»

Svar:

Etter gjeldende norske retningslinjer skal den aktuelle strekningen på rv 3 mellom Gita bru og Skjærodden ha en vegbredde på 10 m uten midtrekkverk. I 2009 var gjennomsnittlig døgntrafikk på denne strekningen 4 250 kjøretøy. Først ved en årstdøgntrafikk på 8 000 er det krav til midtrekkverk. Samferdselsdepartementet har nå bedt Statens vegvesen om å sende på høring et forslag om å senke denne grensen til 6

000, og samtidig tillate midtrekkverk på veger med bredde på 10 m etter en særskilt vurdering. Forslaget innebærer også at det vil bli mulig å sette opp midtrekkverk ved lavere døgntrafikk, dersom antall møteulykker tilsier at et slikt tiltak vil være effektivt.

Normalt vil det kreves en bredde på 12,5 meter der det er et kjørefelt i hver retning og 14,5 meter der det skal bygges en 2 + 1 veg for i henhold til vegnormalene å få midtrekkverk. En utvidelse på nevnte strekning til 14,5 meter vil gi en vesentlig kostnadsøkning. I tillegg vil dette få betydning for arealbruken bl.a. når det gjelder hvor mange boliger som vil bli berørt, mengden dyrket mark som vil bli beslaglagt osv. Den aktuelle strekningen går gjennom et tettsted og det ville således få store konsekvenser dersom vegen skulle bygges bredere.

SPØRSMÅL NR. 814

Innlevert 9. februar 2012 av stortingsrepresentant Ingebjørg Godskesen

Besvart 24. februar 2012 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Aust-Agders Fylkestings forslag til Regional delplan for senterstruktur og handel har møtt på vanskeligheter og innsigelser fra Fylkesmannen. Det er stor forskjell på praksis i forskjellige fylker når det gjelder kjøpesenterutbygging, og Aust-Agder ønsker å bli behandlet på samme måte som f.eks. Vest-Agder.

Er det rettferdig at praksisen er forskjellig i fylkene og når kan vi vente svar fra Departementet om Aust-Agders regionale delplan?»

BEGRUNNELSE:

Bakgrunnen for innføring av Forskrift om rikspolitisk bestemmelse for kjøpesentrene eller "Kjøpesenterstoppen" som det kalles, var slik jeg har forstått

det å sikre at byene fortsatt ble levende bysamfunn med handel som et viktig element. Det skulle forby handelsvirksomhet utenfor byer og tettsteder, samt legge til rette for at bilen ble mindre brukt i forbindelse med handel og dermed få redusert utslipp.

På Sørlandet og i Aust-Agder har praktiseringen av denne kjøpesenterstoppen virket stikk i strid med hensikten av intensjonen. Intensjonene var jo gode, men resultatet har blitt det motsatte.

I noen fylker praktiseres dette langt mer liberalt enn i andre fylker, noe som selvfølgelig gir store konsekvenser når fylkene som blir forskjellsbehandlet er nabofylker. Jeg vil berømme de fylker som har en fylkesmannsordning som ikke ødelegger investeringsinteressen næringslivet har i fylket. Det viser at det jobbes for et sterkt og godt næringsliv, og flere arbeidsplasser til fylket.

I Aust-Agder er det lagt så store begrensinger på kjøpesenterutviklingen at investeringene har stoppet opp. Dette lager en konkurransevridding som Aust-Agder Fylkeskommune ikke er tjent med. Det er særdeles merkelig at man får lov til utbygging i ett fylke, men ikke i et annet. Det blir jo svært vanskelig dersom regelverket som er innført av statlige myndigheter fører til at enkelte områder får klare konkurransefordeler fremfor andre.

Fylkesmannen i Aust-Agder har innsigelser til den Regionale delplan for senterstruktur og handel som Aust-Agder Fylkesting har fremlagt. Derfor er denne sent til Miljøverndepartementet for behandling i september 2011. Næringslivet i Aust-Agder er svært interessert i å få dette på plass, og ønsker å investere her. Dette vil gi flere arbeidsplasser til fylket, noe vi trenger og ser frem til å få.

Svar:

Saken ligger i Miljøverndepartementet til behandling.

Representanten Godskesen tar utgangspunkt i kjøpesenterutbyggingen i Agderfylkene.

Fylkesmannen i Aust-Agder har innvendinger til planen fordi man mener at den ikke ivaretar nasjonal politikk på en tilfredsstillende måte. Den nasjonale politikken er formidlet i Forskrift om rikspolitisk bestemmelse for kjøpesentre som trådte i kraft 1.juli 2008. Hensikten med bestemmelsen er å legge til rette for en sterkere regional samordning av politikken for etablering og utvidelse av kjøpesentre i hele landet – på tvers av fylkes- og kommunegrenser. Bestemmelsen gjelder i et fylke helt til den avløses av en regional plan med planbestemmelser. Aust-Agder fylkeskommune har tatt initiativ til å utarbeide en slik plan, og den er nå vedtatt av fylkestinget med retningslinjer og regionale planbestemmelser.

Jeg ser at behandlingen av kjøpesentersaker varierer mellom fylkene. Dette er ikke en ønskelig situasjon. Både handelsnæringen og departementet ønsker like lokaliseringsbetingelser uavhengig av på hvilken side av en administrativ grense lokaliseringen eller utvidelsen skjer. Vi har imidlertid mange eksempler på uheldige lokaliseringer, som både skaper økt biltrafikk og svekker handelen og attraktiviteten til nåværende byer og tettsteder. Jeg har stor oppmerksomhet mot disse utfordringene.

Miljøverndepartementet har Regional plan for senterstruktur og handel i Aust-Agder til behandling. Det er naturlig å se planen i sammenheng med Regional plan for Kristiansandsregionen som nettopp er oversendt departementet.

SPØRSMÅL NR. 815

Innlevert 9. februar 2012 av stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen

Besvart 20. februar 2012 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«FrP fremmet i 2010 representantforslaget Dokument 8:66 S (2009-2010) om å få gjennomført en ekstern uavhengig utredning om jernbaneforbindelse fra Sør-Varanger/Kirkenes til det russiske jernbaneliknet, og forslaget ble støttet av et flertall i transportkomiteen. Regjeringen la i juni 2011 frem en utredning om infrastrukturen i Nordområdene der jernba-

neforbindelse Nikel-Kirkenes nevnes som et aktuelt infrastrukturtiltak, og utredningen skal danne grunnlag for NTP 2014-2023.

Hva har skjedd i saken siden den gang?»

Svar:

I forbindelse med Dok 8:66/Innst. 304 S (2009-2010) ble følgende forslag fremmet:

”Stortinget ber regjeringen gjennomføre en ekstern, uavhengig utredning om jernbane- forbindelse fra Sør-Varanger til det russiske jernbanenettet, og fremlegge utredningen for Stortinget på egnet måte.”

Selv om et flertall i transportkomiteen i Stortinget støttet forslaget, ble det ikke vedtatt ved stortingsbehandlingen den 10. juni 2010.

På oppdrag fra Samferdselsdepartementet har transportetatene gjennomført en Nord- områdeutredning i to faser som ledd i arbeidet med Nasjonal transportplan 2014-2023. Fase 2 ble lagt fram i juni 2011. I utredningen er flere forslag til nye jernbane-

linjer i Nord-Norge vurdert, herunder jernbane Kirkenes – Nikel. Etatenes utredning anbefaler å gå videre med tiltak på to eksisterende banestrekninger i Nord Norge; Ofotbanen og Nordlandsbanen. Det er ikke tatt noen nye initiativ fra Jernbaneverkets side etter juni 2011 i forbindelse med utredning av jernbaneforbindelse mellom Nikel og Kirkenes.

Transportetatenes grunnlagsmateriale til Nasjonal transportplan 2014-2023 legges fram senere i denne måneden. Oppfølgingen av jernbane i nord vil deretter bli nærmere vurdert av regjeringen i arbeidet med stortingsmeldingen om NTP 2014-2023.

SPØRSMÅL NR. 816

Innlevert 9. februar 2012 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 17. februar 2012 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«Stami rapport 21 (2008) Arbeidstid og helse; dokumenterer at lange arbeidsdager fører til økt ulykkesrisiko og risiko for psykiske plager og sannsynligvis muskel- og skjelettplager og hjerte- og karsykdommer. Ansatte ved ortopedisk avdeling på sjukehuset i Elverum ønsker å innføre 12-timers vakter, i første omgang som prøveordning, for å få mer helgefri. Flere sykehus har lignende forsøk.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at det ikke via dispensasjoner innføres vaktlengder som kan gi alvorlige konsekvenser?»

BEGRUNNELSE:

Fra Rapporten Arbeidstid og helse fra STAM fra 2008, som er en litteraturstudie av forskning på området, kan vi lese at de siste årene har det vært en betydelig økning i andel arbeidstakere som arbeider skift eller turnus i hovedjobben. I dag omfatter dette ca. en av fire ansatte i Norge. Det har i de senere år foregått betydelig forskningsinnsats internasjonalt vedrørende mulige helse- og sikkerhetseffekter av ulike arbeidstidsbelastninger.

Rapporten gir en oppdatert oversikt over, og faglig vurdering av forskningsstatus på området, med hovedvekt på epidemiologiske studier.

7000 artikler er vurdert

Nærmere 7000 artikler ble initialt identifisert og sammenholdt med forhåndsdefinerte inklusjonskriterier. De 443 inkluderte artiklene som dette resulterte

i ble kvalitetsvurdert etter et score-system utviklet ved avdeling for arbeidsmedisin og epidemiologi. Basert på dette har forfatterne beskrevet forskningsstatus på de aktuelle områdene. En slik systematisk tilnærming har vært viktig som grunnlag for en balansert vurdering av status vedrørende ulike arbeidstidsordningers mulige effekter på helse, sikkerhet og funksjon.

Lange arbeidsdager gir økt ulykkesrisiko

Lange arbeidsdager/økter gir økt ulykkesrisiko, noe som underbygges av observasjoner av gradvis reduksjon av yteevne ved arbeid utover normal arbeidstid. Lange arbeidsdager gir også økt risiko for psykiske plager og sannsynligvis muskel- og skjelettplager og hjerte- og karsykdommer.

Det er også et politisk press på å såkalt " myke opp" arbeidstidsbestemmelsene. Dette presset tar ikke inn over seg disse forskningsresultatene.

Svar:

I Meld. St. 29 (2010–2011) Felles ansvar for eit godt og anstendig arbeidsliv (Arbeidslivsmeldinga) står det:

”Ei rekkje studiar har dokumentert at lange arbeidsdagar er assosierte med større risiko for arbeidsulykker, noko som blir underbygd av observasjonar av gradvis redusert yteevne ved arbeid utover normal arbeidstid. Fleire studiar tyder på ein vesentleg auke i ulykkesrisiko ved arbeid utover 8 timar per dag, men effekten er tydelegast ved lange arbeidsøkter utover

12 timar, der mange studiar viser ei dobling av ulykkesrisikoen”.

Denne teksten bygger blant annet på Stamis rapport ”Arbeidstid og helse” fra 2008. Et sentralt funn i rapporten er at lange arbeidsdager øker risikoen for ulykker og psykiske plager/ubehag. Effekten er moderat når det gjelder psykiske plager, og for psykiske diagnoser er dokumentasjonen mangelfull. Rapporten konkluderer også med at lange arbeidsdager sannsynligvis gir ”noe økt risiko” for muskel- og skjelettplager og hjerte- og karsykdommer. Dokumentasjonen for dette er begrenset.

Når det gjelder den konkrete arbeidstidsordningen representanten viser til, er det imidlertid planlagt å benytte to tolv timers vakter i helgene for å redusere antallet helgevakter. Omleggingen vil medføre at arbeidstakerne går fra å jobbe hver tredje helg til hver sjette helg. Stamis rapport gir ikke grunnlag for å hevde at kun to tolv timers vakter hver sjette uke medfører økt risiko for psykiske eller somatiske plager eller lidelser. Det fremkommer også i rapporten at lange skift kan fungere, forutsatt at det er tilstrekkelig fritid mellom skiftene, og nok hvilepauser.

Som omtalen av arbeidstid i Arbeidslivsmeldinga viser, tar regjeringen resultater fra forskning om effekter av arbeidstid på alvor. Stamis litteraturgjennomgang av ulik forskning dokumenterer på en god måte at de begrensningene i arbeidstiden som i dag finnes i arbeidsmiljøloven er relevante og viktige.

Lovens system er slik at den angir hovedregler for arbeidstid. Fra disse hovedregler er det ulike muligheter til å avtale unntak, eller søke Arbeidstilsynet om dispensasjon. Arbeidstilsynet har god kompetanse på spørsmål knyttet til arbeidstid, og tilsynet har ført en streng praksis når det gjelder godkjenning av lange arbeidsøkter. Ved søknader om utvidet arbeidstid legger Arbeidstilsynet særlig vekt på hensynet til at den utvidede arbeidstiden ikke må øke faren for helseskader eller arbeidsulykker. I tillegg blir det vurdert om ordningen kan medføre uheldige fysiske eller psykiske belastninger for arbeidstakerne. Tilsynet ser også de utvidede vaktene i sammenheng med deres plassering i relasjon til fri- og avspaseringsperioder.

Jeg har tillit til at Arbeidstilsynet forvalter dispensasjonsadgangen på en god måte.

SPØRSMÅL NR. 817

Innlevert 9. februar 2012 av stortingsrepresentant Bente Thorsen

Besvart 16. februar 2012 av fornyings-, administrasjons- og kirkeminister Rigmor Aasrud

Spørsmål:

«Kirken har en utfordring med at de ikke har et IKT-system som er kompatibelt på alle nivå. Dette gir mye ekstra arbeid og er en lite rasjonell måte å drifte på. Finansieringsansvaret for kirkens IKT-system er delt mellom kommunen og staten.

Hva må til for at kirken skal få fullt utbytte og et optimalt IKT-system som er kompatibelt og ser statsråden for seg en mulighet for at staten og kommunene kan samarbeide om finansieringen av en slik løsning?»

BEGRUNNELSE:

Den norske kirkes IKT-system har forskjellige leverandører og systemer, noe som gjør at de lokale og sentrale kirkelige organ ikke kan samarbeide. Dette gjør at det må utføres mye dobbelt arbeid i kirkelige organ som kunne vært unngått ved å ha samme system både lokalt og sentralt.

En utfordring for kirken er at det er et todelt fi-

nansieringsansvar for kirkens IKT-system. Alle landets kommuner har ansvaret for de lokale kirkene og det kan være en stor utfordring å enes om at de alle skal ha et felles IKT-system.

Staten har ansvar for den sentrale kirken inkludert prostene som nødvendigvis må kommunisere både med den lokale kirken, biskopen og kirken sentralt.

Kirken selv er opptatt av å bli samlet til en IKT-kirke for å drifte mest mulig effektivt.

Svar:

Menighetene (kirkelige fellesråd og menighetsrådene) kjøper i dag ikt-tjenester fra ulike leverandører, eller får sine ikt-tjenester levert av kommunen, mens bispedømmene og Kirkerådet, som er statlige forvaltningsorganer, får ikt-tjenester levert ved OVF-nett (Opplysningsvesenets fond).

Jeg er kjent med at det over tid har pågått et arbeid i regi av Kirkerådet og KA Kirkelig arbeidsgi-

ver- og interesseorganisasjon med utredninger knyttet til en fremtidig felles ikt-løsning for Den norske kirke.

Departementet har i årene 2009–2011 tildelt 3,5 mill. kroner til utredningsarbeidet. I tillegg er det gitt midler til tilrettelegging for elektronisk føring av kirkebøker, som er et tiltak som relativt raskt vil kunne redusere noe av det dobbeltarbeidet i kirken som representanten omtaler.

Utredningsarbeidet i regi av Kirkerådet har bestått i bl.a. å definere arkitektur, standarder og krav til de ikt-løsninger som Den norske kirke skal kunne be-

nytte, samt modeller for styring, organisering og finansiering. Det er etter det jeg forstår prosjekt- og styringsgruppen i Kirkerådet/KA sin intensjon gjennom utredninger å kartlegge og klargjøre hvilke forhold som er nødvendige for å optimalisere en eventuell felles ikt-løsning. Jeg viser til dette.

Når det gjelder samarbeid mellom staten og kommunene om finansiering, mener jeg at en eventuell felles ikt-løsning for Den norske kirke må reflektere oppgave- og ansvarsfordelingen i kirken, herunder den økonomiske ansvars- og oppgavefordelingen mellom staten og kommunene.

SPØRSMÅL NR. 818

Innlevert 10. februar 2012 av stortingsrepresentant Svein Harberg

Besvart 16. februar 2012 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«Etter søknad godkjenner Nav i noen tilfeller at studenter som har fått godkjent geografisk spredt studietilbud kan reise til de aktuelle studiesteder for å gjennomføre eksamen. Transportutgifter dekkes etter regning, men overnatting dekkes kun etter en fastsatt sats på kr. 168.- pr. natt. Satsen dekker ikke de reelle kostnadene og øker dermed studentenes kostnader.

Vil statsråden gripe fatt i denne urimelige dekningen og få den opp på et reelt nivå når det er dokumentert overnattingskostnader?»

BEGRUNNELSE:

Enkelte studenter får på grunn av funksjonshemming hjelp gjennom NAV til å fullføre sin utdanning på flere utdanningssteder som hver for seg kan tilby tilpassede tilbud på forskjellige deler av utdannelsen. Dette hjelper disse studentene til å lettere kunne samle nok studiepoeng. NAV dekker ekstra kostnader som studieavgift o.l. etter avtale i det enkelte tilfelle. I noen av disse tilfellene er det nødvendig for studentene å reise til studiestedet for å gjennomføre eksamen, og NAV dekker da reisekostnader. Satsene for slik utgiftsdekning synes å være fra en svunnen tid.

Svar:

Det er Arbeidsdepartementet som er ansvarlig for dette regelverket, så spørsmålet er overført til meg.

Personer som deltar på arbeidsrettede tiltak godkjent av Arbeids- og velferdsetaten, får dekket bestemte utgifter knyttet til deltakelsen. Medlemmer av folketrygden som av helsemessige årsaker har fått arbeidsevnen nedsatt med minst halvparten, kan blant annet få dekket boutgifter i forbindelse med tiltaket. For å få slik støtte må deltakeren ha nødvendige utgifter til bolig på det stedet der det arbeidsrettede tiltaket gjennomføres, i tillegg til sitt vanlige bosted. Stønnen er fra 1. januar 2012 173 kroner per stønadsdag. Personer som på grunn av funksjonshemming har høyere utgifter til bolig på det stedet der tiltaket gjennomføres enn andre i samme situasjon, kan få stønad til dekning av de faktiske ekstraavgiftene.

Jeg er kjent med at regelverket i liten grad har vært innrettet mot behov for mer kortvarig overnatting borte fra hjemstedet. Departementet arbeider for tiden med å forenkle og harmonisere regelverket for stønader til dekning av utgifter i forbindelse med deltakelse på arbeidsrettede tiltak. Innretningen av stønnen til bolig blir vurdert i forbindelse med dette arbeidet. Jeg tar sikte på å få sendt et forslag om en ny stønadsforskrift på alminnelig høring i vår.

SPØRSMÅL NR. 819**Innlevert 10. februar 2012 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 17. februar 2012 av kulturminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

«I forbindelse med momskompensasjonsordningen for frivillige organisasjoner, så er undertegnede kontaktet av flere som stiller spørsmål om hvordan man skal tolke regelverket i forhold til hva man kan søke kompensasjon for.

Er det på driftskostnader, eller totalomsetning i organisasjonen, og hvordan stiller dette seg i forhold til for eksempel drikke, middag, kaker og kaffe som blir solgt til inntekt til organisasjonen?»

BEGRUNNELSE:

Mange organisasjoner betaler mer i moms til staten enn de får i offentlig støtte, og frivillige organisasjoner sitter igjen med momsutgifter som næringsdrivende og kommuner slipper. Regjeringen har ikke fulgt opp sine egne løfter om å trappe opp ordningen.

Svar:

I 2012 er det bevilget 627,5 mill. kroner til momskompensasjonsordningen. Regjeringens satsning på momskompensasjon til frivillige organisasjoner er den største satsningen på frivillig sektor over statsbudsjettet noensinne. Økningen i bevilgninger for ordningen for perioden 2010 til 2012 utgjør hele 431 mill. kroner, dvs. rundt 220 prosent. I 2011 mottok mer enn 13 000 organisasjoner kompensasjon over ordningen.

I Prop. 1 S (2011-2012) for Kulturdepartementet heter det: "I Prop. 1 S (2009-2010) for Kulturdepartementet, s. 22 heter det:

"Regjeringen har besluttet å innføre en ny ordning for momskompensasjon til frivillige organisasjoner. Ordningen trer i kraft 1. januar 2010 og skal trappes opp med en milliard kroner fram til 2014."

I Prop. 1 S (2011-2012) Gul bok, i kap. 10 Flerårige budsjettkonsekvenser 2013-2015, under 10.5 Større planer og satsinger mv. som ikke inngår i bud-

sjettframskrivingene, heter det:

"Regjeringen har videre en målsetning om at rammen for momskompensasjonsordningen til frivillige organisasjoner skal økes til om lag 1,2 mrd. kroner innen 2014. Dette innebærer at bevilgningen til ordningen må økes med om lag 600 mill. kroner fram til 2014. Momskompensasjonsordningen medregnes i Kulturløftet."

Momskompensasjonsordningen er en enkel og ubyråkratisk ordning. For eksempel stilles ingen krav til rapportering for bruken av midlene. Organisasjonene kan velge å søke enten etter forenklet modell eller etter dokumentert modell. I forenklet modell søker organisasjonene om kompensasjon beregnet på grunnlag av totale driftskostnader knyttet til den frivillige og ikke-fortjenestebaserte delen av virksomheten.

Dokumentert modell innebærer at det søkes basert på totale merverdiavgiftskostnader på varer og tjenester knyttet til den frivillige og ikke-fortjenestebaserte delen av driften. I henhold til § 17, punkt c i forskrift om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner kan det ikke søkes om kompensasjon for kostnader som nevnt i lov 19.6.2009 nr. 58 om merverdiavgift § 8-3 første ledd og 8-4 første ledd, herunder bl.a. servering, leie av selskapslokaler i forbindelse med servering og anskaffelse, drift og vedlikehold av personkjøretøy. Det betyr at kostnader knyttet til servering er blant de kostnadene som ikke dekkes over dokumentert modell. Derimot vil disse kostnadene inngå som en del av driftskostnadene i forenklet modell, da dette er en beregningsmodell.

Det er etablert et brukerforum og en referansegruppe knyttet til ordningen med representanter fra frivillig sektor, deriblant Frivillighet Norge. Ordningen skal evalueres i 2012. Brukerforumet og referansegruppen vil bli trukket inn i arbeidet med evalueringen.

SPØRSMÅL NR. 820**Innlevert 13. februar 2012 av stortingsrepresentant Bent Høie****Besvart 17. februar 2012 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Importen av ulovlige legemidler til Norge øker. Det er behov for å gi Tollvesenet destruksjonsrett for legemidler. I VG 15.1 refereres en e-post fra statsråden der det heter: "Siden det i denne saken vil være nødvendig å endre loven, medfører lovgivningsprosessen at hjemmelen tidligst kan vedtas av Stortinget i 2013."»

Hvordan vil statsråden sikre seg at Tollvesenet så tidlig som mulig får anledning til å destruere ulovlige legemidler, og at aktuell hjemmel kan tre i kraft fra 1.1.2013?»

BEGRUNNELSE:

I fjor stoppet Tollvesenet mellom 10 000 og 20 000 pakker med ulovlige legemidler på vei til Norge, meldte VG 15. januar. Fra Statens Legemiddelverk har det kommet anslag på at om lag 60 pst. av legemidlene som sendes til privatpersoner i Norge fra utlandet, er falske. Per i dag blir legemidlene Tollvesenet oppdaget bare sendt tilbake til avsender, for så ofte å forsøkes sendt tilbake til Norge igjen. Tollvesenet har ikke hjemmel for å destruere ulovlige legemidler.

Under behandlingen av statsbudsjettet for 2012 sluttet en enstemmig helse- og omsorgskomite seg til et ønske om at innspillet fra LMI om "å gi Tollvesenet destruksjonsrett for legemidler" skulle "tas med i det videre arbeidet mot forfalskede legemidler".

I sitt høringsnotat påpekte LMI at forfalske legemidler kan inneholde feil mengde virkestoff, andre virkestoff, intet virkestoff eller toksiske tilsetningsstoffer og forurensninger, og uten kontroll med produksjonen. Til VG uttaler Liv Rundberget i Toll- og avgiftsdirektoratet at avsendere ofte er multikriminelle som driver med flere typer kriminalitet i kriminelle organisasjoner. Det er derfor en åpenbar risiko knyttet til denne importvirksomheten, og behov for å få stanset den så snart som mulig.

Til VG varsler helseministeren at departementet jobber med et høringsnotat, men at loven tidligst vil kunne endres i 2013. Statsråden skriver, i følge VG, i en e-post, at "hjemmelen tidligst kan vedtas i 2013". VG skriver senere at statsråden forsikrer om at lovendringen kan tre i kraft fra 1.1.2013. Undertegnede ber statsråden om å klargjøre hvordan hun kan forsikre om at en hjemmel kan tre i kraft 1.1.2013, og at dette er den raskeste måten å gi Tollvesenet muligheten til å destruere ulovlige legemidler.

Svar:

Omfanget av privatpersoners ulovlige import av potensielt farlige legemidler er økende. Departementet prioriterer derfor arbeidet med å utrede hvilke endringer som bør gjøres i gjeldende regelverk for å sikre at Tollvesenet kan gjennomføre importkontrollen på en bedre måte. Et av forslagene som utredes, er å gi mer effektive hjemler for beslaglegging og destruksjon av ulovlig importerte legemidler.

Jeg legger opp til en prosess med sikte på at et lovforslag skal kunne fremmes for Stortinget i løpet av høsten 2012. Det må understrekes at vi nå er i en utredningsfase og at et utkast med forslag til en lovendring må ut på vanlig høring. Det er derfor vanskelig nå å konkludere med hensyn til endelig innhold i et lovforslag eller når en endring kan tre i kraft.

Tollmyndighetene har opplyst at det anslagsvis kommer 120 000 postforsendelser daglig fra utlandet bare til Postens godssenter. Dette betyr at omfanget er så stort at alle pakker av praktiske årsaker ikke kan kontrolleres. Jeg vil derfor understreke at endringer i regelverket vil være et viktig tiltak, men regelverksendringer alene vil ikke hindre all privatimport av ulovlige legemidler. Informasjon om farene ved privatimport er viktig, og helsemyndighetene vil fortsette arbeidet med å informere publikum om den store helserisikoen de tar ved å kjøpe legemidler på internett.

SPØRSMÅL NR. 821**Innlevert 13. februar 2012 av stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen****Besvart 17. februar 2012 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Dagens kvinner mellom 50 og 69 år får tilbud om mammografi. I distriktene er det mammografi-buss der man får utført undersøkelsen. Det er bra! Det som ikke er bra er den ventetiden hvor en venter på svar som kan ta opp til tre uker. Dette handler om bekymringer og indre stress som kanskje kunne vært unngått. I beste fall blitt redusert i antall dager.

Så vil statsråden gjøre noe konkret for å få ned denne bekymringsventetiden hos oss kvinner?»

BEGRUNNELSE:

Kvinner mellom 50 og 69 år får tilbud om mammografi. Det er bra. I Hordaland tar 82 prosent av kvinnene i denne gruppen i mot dette tilbudet. Håpet hadde vært at alle hadde gjort det. Det er nok en del som tar mammografi og som ikke kommer med i oversikten da de velger private tilbud. Ute i distriktet er det mammografibussen som står for tilbudet. Det er da et nært tilbud og gjør det enklere for flere å få utført denne undersøkelsen. Vi kvinner er vant med å vente, la det være sagt. Men i dagens teknologiske verden og utvikling så skulle en tro at man var kommet så langt at en slapp å utsette kvinnene for den lange ventetiden som en nå har på svaret på mammografien. Det er bedre å få vite noe så raskt som mulig og i alle fall når det gjelder helsen vår. I dag så venter man opptil 3 uker på et svar. En ventetid som ikke er særlig behagelig. Forstår statsråden utfordringen og er det teknologiske fremskritt på dette området som kunne fått endret denne situasjonen og vil statsråden gjøre noe med dette.

Svar:

Mammografiprogrammet inviterer alle kvinner i landet i aldersgruppen 50 – 69 år til mammografiundersøkelse hvert annet år. Det er i overkant av 30 bil-detakingenheter i hele landet, hvorav fire mammografibusser som brukes i områder med mer spredt befolkning. Det er per i dag ca 560 000 kvinner i målgruppen for mammografiprogrammet. Ved screening ser man etter endringer som trenger videre undersøkelser. Det er ikke det samme som en diagnostisk undersøkelse. Screeningbildene tydes av to radiologer uavhengig av hverandre på det brystdiagnostiske senteret kvinnen tilhører. Det brystdiagnostiske senteret er lokalisert i helseforetaket.

For å svare på spørsmålet, har jeg tatt kontakt med Helse Sør-Øst RHF, da det er Oslo universitets-

sykehus HF ved Kreftregisteret som administrerer mammografiprogrammet. I svaret fra Helse Sør-Øst RHF fremgår det at ved negativt funn, det vil si normalt funn, vil kvinnen få brev om dette direkte. Hvis kvinnen har oppgitt i intervjuet i forbindelse med mammografiundersøkelsen at hun har kjent forandringer i brystet, eller hvis det gjøres funn på mammografibildene, vil hun få brev om at hun må komme til en etterundersøkelse. Dette gjelder ca 4-5 prosent av alle screenede.

I mammografiprogrammet er det utarbeidet en nasjonal kvalitetsmanual, som bygger på den europeiske kvalitetsmanualen. Når det gjelder tid fra screeningstest til negativt tyderesultat, så angir kvalitetsmanualen ønsket mål på én virkedag og akseptabelt mål på 5 virkedager. Dersom begge radiologene som tyder bildene angir negativt funn, overføres dette til Kreftregisteret etter 2-3 virkedager, og svarbrev sendes til kvinnen.

Hvorvidt det er mulig å overholde en så kort tydetid, er avhengig av radiologressurser på det enkelte brystdiagnostiske senter. Det er store mengder med bilder som skal tydes, og det stilles kvalitetsmessig strenge krav til de radiologene som skal tyde screeningbilder. I kvalitetsmanualen for mammografiprogrammet stilles det blant annet krav om et tydevolum per radiolog på minst 5000 kvinner per år. Det er også et krav at radiologen må arbeide med klinisk mammografi/ultralyd og være øvet i trippeldiagnostikk, det vil si mammografi, celleprøve og ultralyd.

Helse Sør-Øst RHF opplyser at de fleste stedene i landet vil kvinnen motta negativt svarbrev innen 14 dager, og at dette er avhengig av tilgjengelige radiologressurser på stedet. Tiden det tar å tyde bildene kan derfor ved noen sentre bli lenger enn ønskelig. Slik jeg har forstått det er det mer sjelden tekniske faktorer som gjør at svartiden kan være lenger enn ønskelig enkelte steder.

Jeg har stor forståelse for at ventetiden på svar fra en mammografiundersøkelse kan føles lang og ubehagelig. I et tidligere oppdragsdokument til de regionale helseforetakene har jeg bedt om at arbeidet med å utarbeide/revidere regionale planer for blant annet pasienter med de hyppigste kreftformer videreføres, og at planene skal identifisere betydningsfulle flaskehalser som kapasitet innen radiologi og laboratorietjenester, tilgang på spesialister og eventuelt annet helsepersonell. Jeg legger til grunn at dette følges opp i de regionale helseforetakene.

SPØRSMÅL NR. 822**Innlevert 13. februar 2012 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner****Besvart 17. februar 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Statssekretær i Finansdepartementet, Roger Schjerva, hevder i en artikkel i VG 10. februar 2012 følgende: "BSU-ordningen fører sannsynligvis i liten grad til økt samlet sparing, men i første rekke til omplassering av sparing." Denne påstanden underbygges kun med henvisning til at det var en liten økning etter siste justering av grensene i BSU-ordningen.

Kan statsråden oversende all nasjonal og internasjonal dokumentasjon som departementet bruker for å underbygge påstanden om at gode spareordninger ikke bidrar til økt sparing?»

Svar:

Når effekten av endringer i skattereglene på sparing skal vurderes, må det skilles mellom skatteendringer som endrer den marginale avkastningen etter skatt på sparingen, og endringer som ikke påvirker marginalavkastningen etter skatt. En generell reduksjon i skattesatsen på kapital (for eksempel gjennom redusert skatt på alminnelig inntekt eller redusert formuesskattesats) vil øke den marginale avkastningen etter skatt. Standard økonomisk teori (basert på såkalte livsløpsmodeller) tilsier at en slik generell satsreduksjon reduserer prisen på konsum i framtiden, slik at sparingen isolert sett øker (substitusjonseffekt). Samtidig gir økt avkastning etter skatt økte konsummuligheter. En del av de økte forbruksmulighetene tas ut raskt, slik at sparingen isolert sett reduseres (inntektseffekt). Teoretisk sett er det derfor ikke gitt om lavere skatt på sparing gir økt eller redusert sparing. Empirisk forskning tilsier imidlertid at høyere avkastning etter skatt samlet sett øker sparingen, men det er betydelig usikkerhet knyttet til hvor stor effekten er.

En skattefavisert spareordning med et tak på hvor mye som kan spares, som for eksempel BSU, vil innenfor standard økonomisk teori ikke endre marginalavkastningen etter skatt på sparingen. Det skyldes at det er økonomisk rasjonelt for den enkelte å benytte den skattefaviserte ordningen inntil taket er bindende. En ytterligere sparing vil da måtte skje i andre spareprodukter, som har samme marginalavkastning som før. I den grad eksisterende sparing ikke er nok til å fylle opp til taket i den skattefaviserte ordningen, vil det lønne seg å ta opp lån for det resterende. Dermed blir (marginal)avkastningen på ytterligere sparing uendret også i det tilfellet at skattyter i utgangspunktet sparer mindre enn taket i ordningen. Dermed har skattyter ingen insentiver til å øke den samlede sparingen.

I henhold til standard økonomisk teori er det altså rasjonelt for den enkelte sparer å omplassere eksisterende sparing til BSU og eventuelt i tillegg ta opp lån for å kunne utnytte BSU-ordningen maksimalt. Ingen av delene bidrar til å øke samlet sparing. Skattefavisering innebærer en overføring fra staten til den enkelte. En slik overføring vil øke konsummulighetene både nå og i framtiden. Det trekker isolert sett i retning av redusert samlet sparing (inntektseffekten).

Standard økonomisk teori er basert på en del foranklede forutsetninger. Blant annet forutsettes det at aktørene er rasjonelle og at kapitalmarkedene er perfekte. Enkelte utvidelser av standardmodellen som tar hensyn til dette, kan gi som resultat at enkelte vil øke sparingen ved innføring av en skattefavisert spareordning. For eksempel kan kredittrasjonering føre til at den enkelte ikke klarer å fylle opp til taket i BSU, slik at marginalsakten på sparing for enkelte er lavere med BSU enn uten. For disse kan derfor BSU gi ny sparing. Videre kan skattefaviserte spareordninger motvirke ikke-rasjonell spareatferd som gir seg utslag i for lav sparing. Det er imidlertid ikke gitt at bindende sparing til boligkjøp er et egnet virkemiddel for å motvirke slik eventuell adferd. Mest sannsynlig er dagens obligatoriske sparing gjennom folketrygden og obligatorisk tjenstepensjon mer hensiktsmessig for å motvirke eventuell ikke-rasjonell spareadferd.

Empirisk forskning knyttet til skattefaviserte spareordninger er i stor grad basert på erfaringer med slike ordninger i USA og Storbritannia. Departementet er ikke kjent med tilsvarende empirisk forskning knyttet til norske skattefaviserte spareordninger.

Empirisk estimering av sammenhenger mellom skatt og sparing er krevende, blant annet fordi det er vanskelig å vite hva sparingen ville ha vært i fravær av skattefaviserte ordninger. Resultatene er derfor svært avhengige av datakvaliteten og hvordan estimeringsmodellene spesifiseres. Enkelte undersøkelser viser en viss positiv effekt på sparingen. Andre finner ingen effekt, det vil si at sparingen i den skattefaviserte ordningen kommer fra omplassering av eksisterende sparing. Det er derfor en viss grad av usikkerhet knyttet til i hvilken grad skattefaviserte ordninger bidrar til ny sparing. Resultatene fra hovedtyngden av forskningen tilsier imidlertid at selv om slike ordninger kan ha en målbar positiv effekt på sparingen, vil hoveddelen av midlene mest sannsynlig komme fra eksisterende sparing.

Hovedtyngden av den empiriske forskningen

støtter dermed opp under det synet at skattefaviserte spareordninger er svært lite effektive for å stimulere til ny sparing. Kostnadene ved skattefaviserte spareordninger vil være uforholdsmessig store sammenlignet med en eventuell virkning på sparingen. I tillegg, siden det først og fremst er personer med relativt høy inntekt og formue som benytter slike ordninger (noe også norske tall viser), har slik skattefavisering ofte negative fordelingseffekter.

Vedlagt er et utvalg artikler som dels redegjør for det teoretiske grunnlaget, dels for empiriske resultater:

Vedlegg til svar:

- Attanasio og Wakefield (2010) The effects on Consumption and Saving of Taxing Asset Returns, kapittel 7 i Dimensions of Tax Design, Mirrlees Review. (<http://www.regjeringen.no/upload/FIN/Skatteok%20avd/attanasioe-wakefield.pdf>)

- Attanasio, O.P., J. Banks og M. Wakefield (2004) The effectiveness of tax incentives to boost (retirement) saving: Theoretical motivation and empirical evidence, OECD economic Studies No. 39, 2004/2. (<http://www.regjeringen.no/upload/FIN/Skatteok%20avd/attanasioe-banks.pdf>)
- Bernheim, B.D. (2002) Taxation and Saving, kapittel 18 i Auerbach og Feldstein (ed) Handbook of Public Economics, volum 3. (<http://www.regjeringen.no/upload/FIN/Skatteok%20avd/bernheim.pdf>)
- Engen, E.M., W.G. Gale og J.K. Scholz (1996) The effects of tax-based saving incentives on saving and wealth, NBER Working paper 5759. (<http://www.regjeringen.no/upload/FIN/Skatteok%20avd/Engen.pdf>)

SPØRSMÅL NR. 823

Innlevert 13. februar 2012 av stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen

Besvart 17. februar 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å hindre at banker og investeringsselskaper på ny markedsfører og selger justerte eller nye varianter av lånefinansierte "struktureerte spareprodukter" overfor norske forbrukere?»

BEGRUNNELSE:

I kjølvannet av bankers og andre finansinstitusjoners salg av "struktureerte spareprodukter" tidlig på 2000-tallet oppstod det en rekke rettstvister som fortsatt befinner seg i rettsapparatet, blant annet de mye omtalte Acta-sakene. Hovedkritikken mot de struktureerte spareproduktene har gått ut på at de har blitt solgt i stor skala til ikke-profesjonelle investorer som ikke har hatt grunnlag for å forstå de grunnleggende egenskapene ved produktene. Spareprodukter ble i stor grad lånefinansiert, og forbrukere opplevde til dels store tap. Finanstilsynet fastsatte på denne bakgrunn i februar 2008 skjerpede krav til salg av sammensatte produkter. Videre strammet Finansdepartementet i 2010 inn reglene for salgsbaserte avlønningssystemer for investeringsrådgivere. I tillegg har

Finanstilsynet styrket sitt fokus på forbrukermarkedet. Det gjorde at slike produkter langt på vei forsvant fra markedet.

En fersk undersøkelse fra Forbrukerrådet varsler imidlertid om at "struktureerte spareprodukter" igjen selges aktivt overfor forbrukere fra banker og investeringsselskaper, at lånefinansiert sparing igjen er utbredt, og at informasjonen som gis ved salg av slike produkter er mangelfull. Dette er i så fall både en uheldig og uønsket utvikling, og kan kreve nye tiltak fra myndighetene.

Svar:

Jeg viser til svar på spørsmål nr. 806 fra Hans Olav Syversen (vedlagt). I svaret peker jeg på at forbrukere sjelden er tjent med å investere i et finansielt spareprodukt dersom alternativet er å nedbetale gjeld. Forbrukerrådets undersøkelse tyder dessverre på at forbrukere likevel ofte får råd om å ta opp lån for å investere i finansielle spareprodukt.

Jeg er helt enig i at Forbrukerrådets undersøkelse tyder på at vi fortsatt må prioritere regelverk og tilsyn som skal bidra til at forbrukernes interesser ivaretas

på en god måte i møte med investeringsrådgivere, og at Finanstilsynet må prioritere dette saksfeltet høyt. Finansdepartementet vil derfor be Finanstilsynet særskilt om å passe på at ikke investeringsrådgivere iva-

retar eget foretaks inntjening på bekostning av forbrukernes interesser, og at regelverket for øvrig til enhver tid overholdes.

SPØRSMÅL NR. 824

Innlevert 13. februar 2012 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 20. februar 2012 av justisminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Har det nylig blitt avtalt en opsjon med nåværende eller tidligere avtaleparter om tjenester inntil 500 millioner i regi av Direktoratet for nødkommunikasjon uten at dette er en del av nødnettsutbyggingen, og er statsråden åpen for å legge direktoratets oppgaver under departementet eller mer naturlige underliggende etater med tilsvarende oppgaver for å redusere byråkrati og sørge for bedre samfunnssikkerhet?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede har fått opplysninger om at DNK skal ha avtalt en opsjon om tjenester på inntil 500 millioner, uten at det synes å være skjedd på basis av ønske fra noen av nødetatene. Det bes om tilbakemelding på om dette medfører riktighet. Det bes videre om en tilbakemelding på om statsråden er åpen for å vurdere å legge ned direktoratet for Nødkommunikasjon, både for å redusere byråkrati og styrke samfunnets beredskap ved f.eks. å legge direktoratets oppgaver til PDMT (Politiets data- og materielltjeneste) eller direkte under departementet? I den grad statsråden er åpen for en slik løsning bes det om en skisse til tidsplan for en slik avvikling.

Svar:

Stortinget har besluttet landsdekkende utbygging av nytt digitalt radiosamband til nødetatene – Nødnett i Innst. 371 S (2010-2011), jf. Prop. 100 S (2010-2011). Anskaffelsen består av et landsdekkende radiokommunikasjonsnett for politiet, helsetjenesten, de kommunale brannvesen og andre organisasjoner med beredskapsansvar i samfunnet. Kontrakten inkluderer drift og vedlikehold av radionettet i 20 år, nytt utstyr til samtlige av nødetatenes kommunikasjonssentraler og leveranse av håndholdte og kjøretøybaserte radioterminaler. Den alt vesentlige delen av investeringen gjelder utbygging av radionettet og drift og vedlikehold av dette.

Radionettet er felles for alle brukergruppene, mens kommunikasjonssentralene, som er en mindre del av anskaffelsen, er noe ulik for politi, helse og brann. Innen utløpet av 2015 skal nødnettet være i bruk i hele landet. All erfaring både fra kommersielle mobilnett og andre lands nødkommunikasjonsløsninger viser at det er kontinuerlige behov for tilpasninger, spesielt mht. dekning, kapasitet og robusthet. For Nødnett gjøres slike tilpasninger innenfor de bevilgede rammer. Slike investeringer kommer alle brukergruppene til gode, og bedrer tjenesten nødnettbrukerne får tilgang til.

Det foreligger ingen avtaler eller opsjoner mellom nåværende eller tidligere avtaleparter og Direktoratet for nødkommunikasjon om tjenester inntil 500 mill. kr. Ettersom kontraktene er langvarige (20 år for utbygging og drift fra oppstart), anskaffelsen har et stort omfang og omfatter kompleks teknologi, inneholder kontrakten en rekke bestemmelser om opsjoner, tilleggskjøp og mulighet for endringsordrer. Dette er helt vanlige mekanismer for denne type langvarige kontrakter. Bakgrunnen for at man har slike bestemmelser er for å sikre at staten til enhver tid skal kunne tilpasse leveransene til den virkelighet de skal fungere i. Denne dynamikken er nødvendig på en såpass kompleks anskaffelse.

Staten har påtatt seg et omfattende ansvar og forpliktelser ved å inngå Nødnettkontraktene, både når det gjelder å ta i mot leveranser, men også knyttet til det ansvaret som eierskapet og den langsiktige operatøravtalen krever. Direktoratet for nødkommunikasjon har over flere år bygget opp omfattende kompetanse for å sikre at statens interesser ivaretas, og at staten overholder sine forpliktelser i avtalen som eier av et landsdekkende radionett.

Stortinget ga ved sitt vedtak 9. juni 2011 om utbygging av et landsdekkende Nødnett jf. Innst. 371 S (2010-2011), Direktoratet for nødkommunikasjon fullmakt til å eie og forvalte Nødnett. I Prop 100S (2010-2011) pkt 7.3.1 fremgår det bl.a.:

”Direktoratet for nødkommunikasjon eier og forvalter Nødnett på vegne av staten. Direktoratet ivaretar kontrakten med leverandøren på vegne av Justis- og politidepartementet, og har myndighet til å opptre som kontraktspart overfor leverandøren. Direktoratet for nødkommunikasjon har utarbeidet styringsdokumentet for Nødnettprosjektet og skal lede arbeidet med planlegging og utbygging av Nødnett, sikre en fremdrift som ivaretar felles interesser på statens side, godkjenne leveranser og tjenester i henhold til kontrakt, samt beslutte endringer. Direktoratet er gitt myndighet til å treffe beslutninger som sikrer prosjektfremdrift, utrulling av teknisk utstyr og tidspunkter for når Nødnett kan tas i bruk. Direktoratet har også myndighet til å styre de etatsvise innføringsprosjektene for de kommunale brannvesen, helsetjenesten og politiet. Direktoratet for samfunnssikkerhet- og beredskap, politidirektoratet og helsedirektoratet er ansvarlig for innføringsprosjektene i henholdsvis brann-, politi- og helseetaten. De har et selvstendig ansvar for å sikre at utstyr og løsninger som leveres i prosjektet, tas i bruk på en slik måte at fastlagte oppgaver ivaretas, i henhold til krav og myndighet gitt i lovverket.”

I Innst. 371 S (2010-2011) kap. 2.7 gir flertallet i Transport- og kommunikasjonskomiteen bl.a. sin støtte til forslag til eierrolle og styring i prosjektet. Stortinget har således besluttet hvordan forvaltningen av Nødnettutbyggingen i Norge skal foregå.

Nødnett skal på sikt i tillegg til kjernebrukerne fra brann, helse og politi kunne benyttes av andre brukere med nød- og beredskapsansvar. Det er et mål at Nødnett skal kunne bidra til god kommunikasjon, ledelse og samhandling mellom alle involverte i en beredskaps- og krisesituasjoner, og på denne måten styrke samfunnssikkerheten i Norge ytterligere. Erfaringene fra 2011 har vist at dette er svært viktig å få etablert og tatt i bruk Nødnett i hele landet. Justis – og beredskapsdepartementet har opprettet Direktoratet for nødkommunikasjon for å bidra til at dette målet oppnås, og at den milliardinvesteringen som nå finner sted i samfunnskritisk infrastruktur, forvaltes på en for staten best mulig måte. Jeg har ingen planer om å omorganisere eller legge ned Direktoratet for nødkommunikasjon.

SPØRSMÅL NR. 825

Innlevert 13. februar 2012 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 27. februar 2012 av justisminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Kan statsråden redegjøre for hvorledes hun ser for seg at politiets ressursituasjon kan bedres ved klargjøring av ansvar mellom politi, barnevern og psykiatri, samt redegjøre for den nærmere bakgrunnen for ulikt regelverk for refusjon knyttet til henholdsvis barnevern og psykiatri?»

BEGRUNNELSE:

Politiets ressursituasjon er krevende. Stadig flere oppgaver gjør den enkelte politimesters handlingsrom lite. Utfordringene knyttet til barnevern og psykiatri får også betydning for politiet. Transport av psykisk syke eller barn som f.eks. har rømt fra institusjon stiller politiet på prøve ressursmessig, ikke minst i områder hvor det ikke er etablert døgnåpen barnevernsvakt. Regelverket for politiets bistand knyttet til psykiatri ser ut til å tolkes ulikt i ulike deler av landet. Videre er det ulikt regelverk knyttet til refusjon. Mens politiet kan få refundert kostnader knyttet til transport av psykisk syke fra de regionale helseforetakene, foreligger ikke slik refusjonsmulighet

knyttet til politiets håndtering av barnevernsbarn. Undertegnede ber statsråden redegjøre for hvorledes hun ser for seg at politiets ressursituasjon kan bedres ved klargjøring av ansvar mellom politi, barnevern og psykiatri. Det bes også om en redegjørelse for den nærmere bakgrunnen for ulikt regelverk for refusjon knyttet til henholdsvis barnevern og psykiatri.

Svar:

Politiets plikt til å yte nødvendig bistand til helsetjenesten i forbindelse med tvungent psykisk helsevern følger av politiloven § 2 nr. 5, jf. Lov om psykisk helsevern §§ 3-1, 3-5 og 3-8, jf § 1-3. Politiets plikt til å bistå med tilbakeføring etter rømming fra barnevernsinstitusjon fremgår av politiloven § 2 nr. 5, jf. barnevernloven § 6-8. Det er et krav i henhold til ovennevnte bestemmelser at bistand fra politiet skal vurderes som nødvendig.

Politidirektoratet og Helsedirektoratet har utgitt et felles rundskriv om «Helsetjenesten og politiets ansvar for psykisk syke – oppgaver og ansvar», rundskriv 2006/011 som blant annet gir nærmere ret-

ningslinjer for politiets bistandsplikt ved tvungen psykisk helsevern, vurderingen av nødvendighetskriteriet, samt for dekning av utgifter i forbindelse med politiets bistand. Det er i forbindelse med nødvendighetsvurderingen presisert at politiet ikke kan benyttes som ren transporttjeneste og at anmodning om bistand ikke kan være begrunnet i ressursmangel i helsetjenesten. Politiet kan heller ikke benyttes til ren oppsporing av pasienter som ikke møter til avtalt tid eller rømmer fra institusjon. Revidert utgave av rundskrivet sluttføres i disse dager. Formålet med revisjonen er ytterligere å klargjøre ansvars- og oppgavefordelingen, kostnadsfordelingen og rammene for samarbeidet mellom politiet og helsetjenesten på dette området.

Det er videre under arbeid et felles rundskriv fra Politidirektoratet og Barne-, omsorgs- og familiedirektoratet (BUFDIR) om retningslinjer for oppgave- og ansvarsfordeling mellom barneverntjeneste, politi og institusjon når barn og unge rømmer fra barneverninstitusjon. Formålet med retningslinjene er, i tillegg til å klargjøre oppgave- og ansvarsfordelingen mellom barneverninstitusjon og kommunal barneverntjeneste, også å styrke samarbeidet mellom barnevern og politi. Det vil også her bli gitt retningslinjer for nødvendighetsvurderingen.

Politiets bistand til annen offentlig myndighet er å betrakte som en ordinær politioppgave. I utgangspunktet er derfor politiet selv ansvarlig for utgifter som pådras i forbindelse med utførelsen av denne type oppgaver, med mindre annet er særskilt fastsatt.

Det følger av spesialhelsetjenesteloven § 5-2 at det regionale helseforetak i pasientens bostedsregion skal dekke utgifter ved gjennomføring av tvungen psykisk helsevern i den utstrekning disse utgiftene ikke dekkes av folketrygdens regler. Hvor politiet anmodes om nødvendig bistand til transport i forbindel-

se med psykisk helsevern, ytes politiet reise-, oppholds- og arbeidsgodtgjørelse av de regionale helseforetak, jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 2-6 og spesialhelsetjenesteloven § 5-5 og forskrift av 04.07.2008 om rett til dekning av utgifter ved pasientenes reise for undersøkelse eller behandling (syke-transportforskriften).

Det foreligger ikke tilsvarende refusjonsadgang for politiets bistand til barnevernet. Det kan riktignok anføres at en refusjonsordning som gir barnevernet ansvar for alle utgiftene knyttet til eget fagfelt, både kan bidra til at bruken av politiet som bistandsorgan begrenses til det absolutt nødvendige og vil synliggjøre de samlede utgiftene på fagfeltet. På den annen side dekkes utgiftene både til barnevern og politi over statsbudsjettet og en bør unngå kompliserende administrative rutiner mellom politiet og barnevernet for å fordele aktuelle kostnader.

Politiets har, i kraft av sin særstilling som samfunnets sivile maktapparat, en plikt til å yte andre offentlige myndigheter vern og bistand under deres virksomhet når dette følger av lov eller sedvane, og ellers gripe inn av eget tiltak på andre myndighetsområder hvor dette antas nødvendig for å verne liv, helse eller vesentlige samfunnsverdier. Det er i politiinstruksens § 13-1 presisert at politiet herunder skal gi organets tjenestemenn vern og hjelp dersom de er truet, hindret eller forulempet på annen måte under sin virksomhet.

Politiets ressursituasjon på dette området ivaretas primært gjennom å styrke samarbeidet mellom politi, barnevern og psykiatri, og å gi klare retningslinjer for nødvendighetsvurderingen av politiets bistand. Som vist til ovenfor, samarbeider Politidirektoratet, Helsedirektoratet og Barne-, omsorgs- og familiedirektoratet om felles retningslinjer som skal ivareta dette.

SPØRSMÅL NR. 826

Innlevert 14. februar 2012 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 23. februar 2012 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Kan statsråden gi et kvalifisert anslag av hvor mange personer som underviser i skolen uten godkjent undervisningskompetanse, samt den fylkesvise fordelingen av disse, i inneværende skoleår?»

BEGRUNNELSE:

I henhold til Grunnskolens Informasjonssystem (GSI) er det totalt 182 524 årsverk uten godkjent undervisningskompetanse for de trinnene de underviser på i skoleåret 2011/2012. Tilsvarende tall for årsverk med godkjent undervisningskompetanse er 4 876 682.

Undertegnede ønsker en kvalifisert vurdering fra departementet av hvor mange personer disse årsverkene representerer, samt – hvis mulig – en oversikt over hvilken formell kompetanse personer som underviser i skolen uten godkjent undervisningskompetanse vanligvis innehar.

Svar:

Innledningsvis vil jeg presisere at for å få et bilde av ressursituasjonen i grunnskolen når det gjelder kompetanse som benyttes i undervisningen, så gir antall årsverk et bedre bilde enn antall personer. Mange uten godkjent undervisningskompetanse arbeider trolig deltid, for eksempel ved siden av studier. Antall årsverk gir dermed et riktigere bilde på omfanget av undervisningen i grunnskolen med og uten godkjent undervisningskompetanse for de trinn de underviser på.

I Grunnskolenes informasjonssystem (GSI) registreres beregnede årsverk¹ til undervisning med og uten kompetanse for de trinnene de underviser på. Antall personer/lærere og hva slags kompetanse disse har registreres ikke i GSI. Tall fra GSI viser at det totalt er 50 592 årsverk i grunnskolen skoleåret 2011-12.² Av disse er 1 825 årsverk uten godkjent undervisningskompetanse for de trinn de underviser på, mens 48 767 årsverk er med godkjent undervisningskompetanse. Det betyr at de uten godkjent kompetanse utgjør en andel av årsverkene på 3,6 prosent. I kategorien årsverk uten godkjent undervisningskompetanse registreres også assistenter som utfører undervisningsoppgaver.

SSB produserer tall som viser antall lærere med og uten godkjent utdanning. Disse tallene er for sysselsatte lærere (arbeidsmarkedsstatistikk) og er ikke direkte sammenlignbare med det som registreres i GSI, bl.a. fordi registreringstidspunktet er ulikt. Per i dag foreligger ikke det nøyaktige tallet fra SSB for totalt antall lærere i grunnskolen i fjerde kvartal 2010, men i fjerde kvartal 2009 var det totalt 67 200 lærere ansatt i grunnskolen (SSB). Lærere uten godkjent kompetanse utgjorde da 12,3 % av lærerne. Det har ikke vært store endringer i antallet årsverk fra 2009 til 2010, og heller ikke i andelen årsverk uten godkjent kompetanse for de trinn de underviser på. Det er derfor grunn til å tro at også forholdstallet mellom andelen personer med og uten godkjent kompetanse er relativt stabilt.

Tall fra SSB viser at i fjerde kvartal 2010 var det totalt 8 971 lærere uten godkjent utdanning, dvs. lærere med universitets-/høgskoleutdanning uten peda-

gogisk utdanning og lærere med videregående utdanning eller lavere. 715 av disse hadde høyere universitets-/høgskoleutdanning uten pedagogikk, 3 058 hadde lavere universitets-/høgskoleutdanning uten pedagogikk, mens 5 198 hadde videregående opplæring eller lavere uten pedagogikk.

Tabellen under viser hvordan de 8 971 lærerne uten godkjent kompetanse i fjerde kvartal 2010 fordelte seg på de ulike fylkene:

Fylke	Lærere u/godkjent kompetanse (SSB, fjerde kvartal 2010)
Østfold	412
Akershus	1322
Oslo	1078
Hedmark	339
Oppland	365
Buskerud	498
Vestfold	390
Telemark	293
Aust-Agder	195
Vest-Agder	183
Rogaland	674
Hordaland	709
Sogn og Fjordane	229
Møre og Romsdal	476
Sør-Trøndelag	435
Nord-Trøndelag	201
Nordland	569
Troms	316
Finnmark	287
Sum	8 971

Tabellen under viser hvordan de 1 825 årsverkene uten godkjent undervisningskompetanse for de trinn de underviser på fordeler seg på fylker skoleåret 2011-12:

Fylke	Årsverk u/godkjent kompetanse for de trinn de underviser på (GSI-tall 2011-12)
Østfold	74
Akershus	352
Oslo	225
Hedmark	53
Oppland	81
Buskerud	128

¹ Årsverk i GSI beregnes på bakgrunn av årstimer, som er den størrelsen skoleeier rapporterer på.

² Antall årsverk i GSI oppgis i stillingsprosent, hvor 1 årsverk = 100. Dvs. at for å komme frem til antall årsverk må tallet i GSI divideres på 100.

Fylke	Årsverk u/godkjent kompetanse for de trinn de underviser på (GSI-tall 2011-12)
Vestfold	43
Telemark	32
Aust-Agder	26
Vest-Agder	23
Rogaland	142
Hordaland	86
Sogn og Fjordane	71
Møre og Romsdal	73
Sør-Trøndelag	55
Nord-Trøndelag	43
Nordland	116
Troms	88
Finnmark	113
Sum	1 825

At SSB-tallene viser at andelen personer/lærere uten godkjent kompetanse er høyere enn andelen årsverk til undervisning uten kompetanse for de trinnene

de underviser på (GSI), skyldes som nevnt at mange uten godkjent undervisningskompetanse trolig arbeider deltid, for eksempel ved siden av studier. I tillegg er som nevnt tallene ikke direkte sammenlignbare.

Utover det som fremkommer av tallene fra SSB har ikke Kunnskapsdepartementet noen fullgod oversikt over hvilken formell kompetanse personer som underviser i skolen uten godkjent undervisningskompetanse vanligvis har, men det er grunn til å tro at det er en lite ensartet gruppe. Lærere uten godkjent utdanning kan både være personer med lav kompetanse, men også personer med stor faglig kompetanse men som mangler formell pedagogisk kompetanse.

For øvrig vil jeg vise til at det var nær 1 400 flere kvalifiserte søkere med lærerutdanning som førstevalg i 2011 sammenliknet med startåret for GNIST-satsingen i 2008, dvs. en vekst på 45 prosent. Partnerskapet GNIST er et femårig samarbeid mellom Kunnskapsdepartementet, Utdanningsforbundet, KS, LO, NHO, Pedagogstudentene i Utdanningsforbundet, Norsk Studentorganisasjon, Norsk Lektorlag, Skolenes landsforbund, Norsk Skolelederforbund, Nasjonalt råd for lærerutdanning og Elevorganisasjonen. Partnerskapet jobber bl.a. for å øke statusen til lærerne og rekruttere flere gode lærere for fremtiden.

SPØRSMÅL NR. 827

Innlevert 14. februar 2012 av stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen

Besvart 17. februar 2012 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«Mange kommuner og bydeler sender hver måned inn lister over hvilke barn som går i barnehage. Dette for å stoppe kontantstøtten. Det viser seg at man må manuelt gjennomgå flere hundre slike lister. Det at Nav virker og er mest mulig effektiv i bruken av ressursene sine bør være et mål.

Mener statsråden at dette er rett bruk av ressurser, og har en planer om å effektivisere dette opp mot de ulike datasystemene?»

BEGRUNNELSE:

Hver måned blir det sendt lister fra kommuner og bydeler inn til Nav med opplysninger om hvilke barn som går i barnehage. Disse listene kommer i papirform. Det vil si at det ofte kan være bunker på hundrevis som hver måned kommer i postkassen til Nav.

Disse blir så gjennomgått manuelt og blir sjekket opp mot Nav sitt datasystem for å sjekke om noen av disse barna er begynt i barnehage. Dette for å stanse kontantstøtten. Det sier seg selv at dette er tidkrevende. I dagens datasamfunn og ikke minst det fokuset en har hatt på nettopp datasystemer i Nav som skal virke og "snakke sammen" virker dette som gammeldags og tungrodd. Man skulle tro at også slike problemstillinger ble ivarettatt og ordnet slik at ressursene ble brukt på andre og mer viktige områder.

Svar:

Ifølge barnehageloven § 8 fjerde ledd skal hver kommune opprette og føre register til bruk for Arbeids- og velferdsetaten i forbindelse med kontroll av beregning og utbetaling av kontantstøtte. Registeret kan samkjøres mot Arbeids- og velferdsetatens register over mottakere av kontantstøtte. Barne-, likestil-

lings- og inkluderingsdepartementet gir forskrifter med utfyllende bestemmelser om føringen av registret, hvilke opplysninger registeret skal inneholde og behandlingen av disse opplysningene. I følge kontantstøtloven § 19 skal overføring av informasjon fra kommunale registre til Arbeids- og velferdsetaten skje hver måned. Arbeids- og velferdsdirektoratet kan gi nærmere regler til dette. I følge barnehageloven § 7 plikter barnehageeieren å gi barnets bostedskommune de opplysninger som er nødvendige for å kunne føre et register som nevnt i § 8 fjerde ledd.

Det er ikke utviklet et felles IKT-system for landets kommuner for registrering og overføring av elektronisk informasjon til Arbeids- og velferdsetaten vedrørende bruk av barnehageplasser. Etatens IKT-systemer er heller ikke utviklet for å kunne ta imot rapportene elektronisk. Staten mottar derfor rapportene i papirform.

Arbeids- og velferdsetaten mottar månedlig to papirrapporter fra alle kommuner i Norge. Én rapport (totalrapporten) gir en oversikt over barn og barnets oppholdstid i barnehagen. Den andre rapporten (endringsrapporten) gir en oversikt over hvilke endringer som har skjedd den siste måneden, om barn har

begynt, sluttet eller endret oppholdstiden i barnehagen. Stønadmottakeren har også plikt til å melde fra til etaten når det gjøres endringer i bruk av barnehageplass.

Det pågår for tiden et planarbeid for IKT-modernisering i Arbeids- og velferdsetaten. Planverket legger til grunn at systemstøtten for kontantstøtten skal inngå i moderniseringsarbeidet, og at etaten da kan motta elektronisk informasjon fra kommunene om kontantstøtte. Som ledd i IKT-moderniseringen legger Arbeids- og velferdsetaten til grunn en elektronisk samhandling med alle samhandlere, herunder kommunene. Det vil imidlertid fortsatt gjenstå at kommunene utvikler IKT-løsninger slik at de kan sende elektronisk informasjon til etaten. Arbeids- og velferdsetaten kan ikke pålegge kommunene dette.

Jeg legger til grunn at en elektronisk samhandling mellom kommuner og etaten vil bidra til økt effektivitet for begge parter, og at også kommunene vil se nytten av dette.

Inntil videre vil jeg imidlertid presisere at manuell kontroll av listene er viktig for å sikre korrekte utbetalinger fra etaten.

SPØRSMÅL NR. 828

Innlevert 14. februar 2012 av stortingsrepresentant Susanne Bratli

Besvart 23. februar 2012 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Kva gjer Samferdselsdepartementet, Statens vegvesen og Jernbaneverket for å stimulere utanlandske selskap til å delta i konkurransar om bygging av veg og bane i Noreg, og kan statsråden gje døme på byggjeprojekt som er eller blir utført av utanlandske selskap?»

Svar:

Statens vegvesen og Jernbaneverket nyttar store delar av løyvingane til bygging av infrastruktur og til drift og vedlikehald av denne. Det er derfor viktig at det finst ein velfungerande entreprenørmarknad som gir best mogleg konkurranse om oppdraga. Vidare er det viktig at etatane har strategiar som sikrar god konkurranse og effektiv gjennomføring av oppdraga.

Staten vegvesen og Jernbaneverket fylgjer lov og forskrift om offentlege innkjøp som stiller krav om kunngjering av anbodskonkurransar. For konkurran-

sar under 40 mill. kr er det berre krav om nasjonal kunngjering, medan det er krav om utlysing i EØS-marknaden for konkurransar over 40 mill. kr. Tidlegare har interessa frå den utanlandske marknaden vore retta mot dei større oppdraga, og oppdrag av spesiell art. Etatane seier no at dei også merkar større interesse om mindre oppdrag.

For å stimulera interessa frå utanlandske aktørar gjennomfører Jernbaneverket og Statens vegvesen mellom anna informasjonsmøte med entreprenørar. Her blir prosjekta presenterte og det blir mellom anna gitt informasjon om vilkåra for oppdrag i Noreg. I den seinare tid har det vore halde informasjonsmøte for mellom anna E6 Trondheim-Stjørdal, E6 Helgelandspakka og Ferjefri E39 Kristiansand-Trondheim. Vidare blir det gjennom ambassadar og handelskammer arrangert informasjonsmøte, til dømes med det tyske handelskammer i Berlin 14. november 2011 og det svenske eksportrådet i Oslo 23. november 2011. Deltaking på internasjonale messer som Nordic Rail

og Innotrans er òg viktige kanalar for å stimulera utanlandske aktørar si interesse for prosjekt i Noreg. Etatane arbeider også med å gjera sentrale dokument tilgjengelege på engelsk.

Etatane opplever at det er aukande interesse frå utanlandske entreprenørar til å delta i anbodskonkurransar i Noreg. Nedanfor fylgjer nokre eksempel på pågåande eller nyleg avslutta prosjekt der utanlandske entreprenørar har fått oppdrag. I tillegg til desse har utanlandske selskap levert tilbod på ei rekkje prosjekt utan å nå opp:

Veg

Alpine Bau GMBHb (Østerrike)
E6 Storsandnes - Alta, Kåfjordbrua, brubygging
Skråstagsbru, 109 mill. kr

Bilfinger Berger (Tyskland)
Fv. 609 Dalsfjordbrua - entreprise bru, 102 mill. kr

E Pihl og sønn As (Danmark)
E6 Storsandnes - Alta, 223 mill. kr

MT Højgaard AS (Danmark)
Hardangerbrua, 761 mill. kr

Implenia (Sveits)
Fv. 766 Åsnes bru, 30 mill.

HSM BV (Nederland)
Fv. 609 Dalsfjordbrua, stål- og montasjearbeid,
160,3 mill.

PEAB Sverige AB NUF
E6 Stubberumyra bru - forsterkning bru, 51 mill. kr

KB Electrotech (Danmark)
Hardangerbrua, elektroarbeid, 60 mill. kr

Svevia AB (Sverige)
Driftskontrakt, Mosjøen 2011 – 2016, 164 mill. kr

YIT AS (Finland)
E 18 Sky-Langangen, elektroarbeid

Jernbane

Strukton
KL-anlegg Barkåker – Tønsberg, ferdig i november 2011. Strukton er nederlandsk eigd og Strukton Norge var deira utførande dotterselskap.

Wiebe (Tyskland)
Leverte spor på Barkåker – Tønsberg.

Marti IAV (Sveits/Island)
Snekestadentreprisen på Holm – Nykirke, 414 mill. kr.

InfraNord (Sverige)
Leverer boring av fundamenter for køyreleidning på Minnesund – Kleverud.

Et er oppteken av at vi får mest mogleg veg og jernbane for løyvingane. Etatane vil difor halda fram med det viktige arbeidet å stimulera utanlandske selskap til å delta i konkurransar om bygging av veg og jernbane i Noreg.

SPØRSMÅL NR. 829

Innlevert 14. februar 2012 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 23. februar 2012 av justisminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Hordaland politidistrikt har bedt Tingretten om lov til å ransake redaksjonslokalene til avisen Hordaland i søk etter mulige bilder som kan brukes som bevis i en straffesak. En slik ransaking reiser mange prinsipielle spørsmål om hvor langt politiet bør kunne gå i sin maktutøvelse og ikke minst om hvilket samfunn vi skal ha. En slik utvikling kan røkke ved prinsippet om en fri og uavhengig presse.

Kan statsråden redegjøre for hvilke retningslinjer som gjelder for politiets inntreden i redaksjonslokaler?»

Svar:

I utgangspunktet gjelder de alminnelige reglene om ransaking i straffeprosesslovens kapittel 15 også for ransaking av redaksjonslokaler. Av hensyn til pressens kildevern ble det imidlertid ved lovendring

4. juni 1999 nr. 37, som trådte i kraft 1. juli samme år, gitt enkelte særlige saksbehandlingsregler for ransaking av redaksjonslokaler. I den forbindelse er påtalemyndighetens hastekompetanse ved ransaking av redaksjonslokaler lagt til statsadvokaten, og hastekompetansen kan bare benyttes dersom det er sannsynlig at etterforskningen vil bli vesentlig skadelidende dersom man skulle vente på rettens beslutning, jf. straffeprosessloven § 197 annet ledd annet punktum. Videre er politimenns begrensede myndighet til å foreta ransaking uten beslutning av retten eller påtalemyndigheten ytterligere begrenset når det gjelder ransaking av redaksjonslokaler, jf. straffeprosessloven § 198 annet ledd annet punktum. I tillegg bestemmer straffeprosessloven § 200 annet ledd annet punktum at redaktøren eller dennes stedfortreder skal tilkalles, når det kan skje uten ugrunnet opphold.

Jeg vil for øvrig nevne at et tvangsmiddel – som for eksempel ransaking – bare skal brukes når det er tilstrekkelig grunn til det, og ikke kan brukes når det etter sakens art og forholdene ellers ville være et uforholdsmessig inngrep, jf. straffeprosessloven § 170 a.

Foruten ovennevnte regler, vil jeg tilføye at hensynet til kildevernet er gjenspeilet i reglene om vitneplikt og beslag. I den forbindelse begrenser straffeprosessloven § 125 redaktørens og andres vitneplikt av hensyn til kildevernet. Også beslagsretten er tilsvarende innskrenket med samme begrunnelse, jf. straffeprosessloven §§ 204, jf. 125.

uttaket av makrell. Det er først de senere år at man har kunnet se en endring i vandringsmønsteret til makrellen som gjør at den nå også er innom islandsk farvann. Det er fullt ut mulig at dette vandringsmønsteret vil kunne endre seg tilbake like raskt som det har skjedd nå. Det er i den forbindelse at man ikke må sette seg i en slik situasjon som gjør at norske fiskere vil måtte betale en høy pris for at man skulle si at man har kommet frem til en forhandlingsløsning. Hvis vi gir fra oss kvoter på dette området så vil dette få konsekvenser i årevis fremover. Det forventes at norske myndigheter står fast på den fordeling som nå ligger til grunn.

SPØRSMÅL NR. 830

Innlevert 14. februar 2012 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik

Besvart 21. februar 2012 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen

Spørsmål:

«Ifølge oppslag i Fiskeribladet Fiskaren av 3. februar så spekuleres det i om at Norge og EU kan gi etter for press fra Island og vil kunne komme til å godta at Island og Færøyene skal kunne få til sammen 16 prosent av makrellkvotene. Dette vil i så fall ligge langt over det fiske etter makrell disse landene historisk har kunnet fiske.

Kan statsråden redegjøre for hva som er det norske standpunktet, og vil statsråden sørge for man fra norsk side ikke gir etter for press i forhandlingene om makrell?»

BEGRUNNELSE:

Fiskebåtrederne ber om at norske myndigheter sammen med EU står fast mot Island og Færøyene under de forhandlingene som nå pågår hva gjelder fremtidig fordeling og uttak av makrell. Det er viktig at man under disse forhandlingene sørger for at det ikke blir gitt innrømmelser til Island og Færøyene i disse forhandlingene som fort kan bli oppfattet som en belønning for at man bare har tatt seg til rette hva gjelder fiske etter makrell og derigjennom bare fastsatt egne kvoter som er utenfor det planlagte totale

Svar:

Jeg vil ikke kommentere oppslag i pressen om den norske forhandlingsstrategien, og av forhandlingsstrategiske årsaker vil det være uheldig å redegjøre offentlig for hva som er det norske standpunktet i forhandlingene. Forhandlingene i forrige uke var imidlertid resultatløse, og dette er en indikasjon på at vi har ikke til hensikt å gi etter for press eller inngå en makrellavtale til en hver pris.

SPØRSMÅL NR. 831**Innlevert 14. februar 2012 av stortingsrepresentant Svein Flåtten****Besvart 27. februar 2012 av nærings- og handelsminister Trond Giske****Spørsmål:**

«Investinor har i løpet av de siste to år bokført tap på 300 mill. kroner. Selskapets investeringsmandat er gitt av Stortinget, men av media fremgår at selskapet tenker seg også å investere i mer modne selskaper, samtidig som det ikke skal gå utover eksisterende virksomhet iht. mandatet.

Med bakgrunn i tapene, tilførselen av 1,5 mrd. i budsjettet for 2012 og uttalelser om endret investeringsstrategi, vil statsråden ta skritt for en gjennomgang av selskapets investeringsmandat i RNB 2012?»

Svar:

Jeg er kjent med at Investinor har foretatt relativt store nedskrivninger av enkelte av sine investeringer. I selskapets rapport for fjerde kvartal 2012 redegjøres det for at nedskrivningene representerer hva transaksjonskursen ville ha vært dersom et salg skulle vært gjennomført i de aktuelle selskapene nå. Det gjøres samtidig rede for at verdireduksjonen ikke nødvendigvis gjenspeiler den målsettingen Investinor har for

de berørte selskapene, all den tid Investinor har en lengre horisont med sitt eierskap.

I henhold til gjeldende retningslinjer for Investinor AS skal selskapet fortrinnsvis investere i bransjer hvor Norge står sterkt, og hvor det er vekstpotensial. Selskapet skal ha et særskilt fokus på følgende fem satsingsområder: miljø, energi, reiseliv, marin og maritim sektor. I tillegg skal selskapet ha et spesielt fokus på klima- og miljøprosjekter. I Prop 1 S. (2011-2012) ble det varslet at Nærings- og handelsdepartementet ville se nærmere på en eventuell utvidelse av selskapets satsingsområder. Dette arbeidet er påbegynt, og regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med denne saken på egnet måte.

I de samme retningslinjene framgår det at selskapets investeringsfokus primært skal være i bedrifter som er i tidlig vekstfase, med noe fleksibilitet mot ekspansjonsfasen.

I den gjennomgangen vi nå foretar, er det således satsingsområdene som vil bli vurdert nærmere, og jeg vurderer det ikke som aktuelt å foreta en revurdering av hvilke faser selskapet skal investere i.

SPØRSMÅL NR. 832**Innlevert 14. februar 2012 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde****Besvart 23. februar 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«NOKUS-reglene er til hinder for at norske bedrifter investerer i utviklingsland.

Vil finansministeren ta sikte på å endre regelverket slik at ikke norske skatteregler hindrer vekst og velstand i slike land?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen signaliserer et ønske om at norsk næringsliv skal investere i utviklingsland. Samtidig straffer NOKUS-reglene bedrifter som forsøker å bygge opp virksomheter i slike land, dersom de har for lavt skattenivå. Dette kommer frem i en artikkel i DN 14. februar der en bedrift vurderer å flagge ut av Norge fordi bedriften må betale høy skatt til Norge, fordi Togo etter norske regler blir definert som lavskatteland.

Togo har imidlertid satt et lavt skattenivå for å trekke til seg kapital og investeringer og dermed skape arbeidsplasser og økonomisk vekst.

Det kan stilles spørsmål ved om dette er en positiv effekt av de norske skattereglene for lavskatteland, og om ikke de bør justeres.

Svar:

Reglene om skattlegging av norskkontrollerte utenlandske selskaper (NOKUS) skal motvirke skattemotivert kapitalflukt fra Norge ved å sørge for skattemessig likebehandling av inntekt av investeringer i norske selskaper og inntekt av investeringer i selskaper etablert i lavskatteland (kapitaleksportnøytralitet). Internasjonalt blir denne typen beskatning ofte kalt Controlled Foreign Company (CFC) taxation. En

rekke land har i dag slike regler, herunder de fleste EU-landene, USA, Japan og Australia.

De norske NOKUS-reglene fremgår av skatteloven §§ 10-60 ff. De innebærer at norske eiere som til sammen har kontrollerende innflytelse over et selskap i et lavskatteland, blir skattlagt løpende for selskapets inntekter. Til gjengjeld blir senere hjemføring av tilsvarende beløp som utbytte til de norske eierne ikke skattlagt her. I tilfeller hvor investeringene gjøres i et selskap hjemmehørende i Norge (eller i et annet normalskatteland), er det selskapet som blir skattlagt for de løpende inntektene, mens eierne blir skattlagt først når inntektene tas ut av selskapet. Eierne av NOKUS-selskaper skattlegges med andre ord i takt med inntjeningen i selskapet i stedet for i takt med de senere utbytteuttakene.

At et land blir ansett som et lavskatteland, kan skyldes at selskapet som er under vurdering nyter godt av spesielle incentivordninger ("tax holidays") med lav eller ingen beskatning. Slike skattemessige incentiver forekommer både i industrialiserte land og i utviklingsland.

Når det gjelder utviklingsland, er det i Monterrey-konsensusen om finansiering av utvikling som verdens ledere ble enige om i 2002, og oppfølgingen gjennom Doha-deklarasjonen i 2008, et hovedtrekk at utviklingsland skal støttes i sine bestrebelser på å styrke sin evne til å mobilisere egne økonomiske ressurser. Utviklingen av skattesystemer som er robuste og genererer skatteinntekter til styrking av utviklingslandenes offentlige budsjetter, er helt sentralt i disse bestrebelsene. Dette innebærer blant annet at

utviklingsland bør gis hjelp til å utvikle regelverk og kapasitet i skatteadministrasjonene til å beskatte foretak som investerer på deres territorium, slik at landene får beholde en andel av inntektene som er generert der til egne formål.

Industriland som Norge bør etter Regjeringens syn arbeide for at utviklingslandene får beholde sitt skattefundament. Eksempelvis er det en viktig del av det arbeidet som fra norsk side gjøres innen "skatt for utvikling", blant annet gjennom OECD og FN, å gjøre utviklingsland mindre utsatt for tap av skattefundament gjennom internprising i multinasjonale foretak. Det vil være lite konsistent med disse bestrebelsene om norske myndigheter samtidig skulle tilpasse internt regelverk for å understøtte ordninger i utviklingsland som avskjærer dem fra å beskatte inntekter opptjent i det aktuelle landet. Vi bør ikke medvirke til at landene blir utsatt for et press fra investorer i industriland til å lage skatteincentivordninger, hvor etter de bakenforliggende investorene sikrer seg retten til hele overskuddet gjennom fritak for beskatning i utviklingslandet. Denne form for skattekonkurranse er i seg selv svært betenkelig, men har også flere problematiske sider innen øvrige deler av skattesystemene. Blant annet vanskeliggjøres skattekontrollen, og det legges til rette for unndragelse av skatt av inntekt som ikke omfattes av "tax holidays".

Jeg anser på dette grunnlag at norske myndigheter ikke bør legge opp til å oppmuntre utviklingsland til å bruke skattefritak som næringspolitisk virkemiddel.

SPØRSMÅL NR. 833

Innlevert 14. februar 2012 av stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen

Besvart 21. februar 2012 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Viser til Altaposten den 13. februar 2012 hvor det fremkommer at 20 års kamp for å få på plass gang- og sykkelsti for å ivareta myke trafikanter har endt opp med null meter sykkel- og gangsti. Den aktuelle strekningen på rv. 93 ble uteglemt internt hos Statens vegvesen, og er over tid nedprioritert. Hvordan Statens vegvesen kan glemme 800 meter sykkel- og gangsti over ti-femten, ja nærmere tyve år, er for meg en gåte.

Hvilke tiltak vil statsråden gjøre for at denne

strekningen blir fulgt opp med midler til sykkel- og gangsti?»

BEGRUNNELSE:

Jeg er fullstendig klar over at etter overdragelsen 1. januar 2010 av over 17 000 kilometer riksvei fra staten til fylkeskommunene så er det Fylkeskommunen som har det formelle ansvaret for denne strekningen i dag. Men man skulle tro at det var slik at staten også har et ansvar for den veien som staten har levert fra seg til Fylkeskommunen. I dette tilfellet så har

ikke staten utøvd sitt ansvar som tidligere eier av strekningen. Er det allment akseptert at Statens vegvesen glemmer, eller overser denne type trafiksikkerhetstiltak, og i tilfelle hvem er det som er ansvarlig i så måte. For det er, ifølge avisen, ingen tvil om at forglemmelsen har skjedd under den tiden staten og regjeringen satt med ansvaret.

Svar:

Jeg kjenner ikke til at Statens vegvesen har glemt den aktuelle gang- og sykkelvegen.

Statens vegvesen opplyser at det foreligger vedtatt reguleringsplan for gang- og sykkelvegprosjektet langs rv 93 på den om lag 800 meter lange strekningen fra Salkobekken til Steinfossveien. Vedtak ble fattet i 2009. For å få til en tilfredsstillende løsning

omfatter prosjektet også en kurveutbedring langs rv 93. I forbindelse med arbeidet med handlingsprogrammet for perioden 2010-2013 ble kostnaden vurdert til 18 mill. kr.

I handlingsprogrammet for perioden 2010-2013 er dette og andre gang- og sykkelvegprosjekter rundt Alta lagt inn med 50 pst. statlig og 50 pst. annen finansiering. Bakgrunnen for dette var at Alta kommune i 2009 fattet et positivt prinsippvedtak om å utrede "Altapakken". Alta kommune har imidlertid gjort vedtak som ikke støtter bompengefinansiering av en Altapakke. Samtidig har de åpnet for annen lokal medfinansiering. Videre samarbeid med lokale myndigheter om utviklingen og finansiering av transportsystemet i Alta vil derfor avgjøre når denne gang- og sykkelvegen kan realiseres.

SPØRSMÅL NR. 834

Innlevert 14. februar 2012 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 27. februar 2012 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Jeg viser til svar på skriftlig spørsmål nr. 4 (2011-2012) om utvikling av kollektivandelen innen persontransport i Bergen etter 1 år med Bybane i forhold til forutsetningene i Bergensprogrammet. Det henvises til manglende mål og manglende reisevaneundersøkelse. I BT 26.1.2012 meldes om passasjervekst på 12,4 pst. for Skyss i 2011. Trafikkveksten måles i antall påstigninger, men ruteomlegging har medført at flere enn før bytter buss underveis.

Kan statsråden, på bakgrunn av 2011-trafikken for Skyss, gi bedre svar på hvordan mål for Bybanen er oppnådd?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til St.prp. nr. 76 (2001-2002) Om delvis bompengefinansiering av Bergensprogrammet for transport, byutvikling og miljø.

Omtale av mål og trafikkmessige virkninger fremkommer som gjengitt under:

"4.1 Kollektivtransport

En viktig del av Bergensprogrammet er satsingen på kollektivtransport. Kollektivsatsingen er innrettet på flere tiltak, der Bybanen mellom sentrum og Flesland er definert som det viktigste enkeltprosjektet. I tillegg skal det gjennomføres framkommelighetstiltak og prioritering for kollektivtrafikken (buss og taxi)

både på tilfarts- og hovedveger i ytre by og i sentrum. Kollektivsatsingen innebærer et trendbrudd der kollektivtrafikken skal ta en større del av trafikkveksten, og dermed bidra til å redusere de problemene som økt trafikk på vegnettet vil medføre. Målet er å tilrettelegge for at trafikkveksten kan tas med kollektivtrafikken, slik at kø- og miljøproblemene i Bergen dempes.

5.2 Trafikkmessige virkninger

Begrunnelsen for å etablere en Bybane i sørkorridoren er at den forventede trafikkveksten vil føre til kapasitetsproblemer i dette området. Ved å bygge en Bybane vil transportkapasiteten og kapasitetsreserver i sørkorridoren øke. Trafikkanalysen kan imidlertid ikke påvise at det blir en reduksjon i biltrafikken ved å etablere en Bybane. Analysene tyder på at det er dagens busspassasjerer som vil reise med Bybanen. Begrensninger i trafikkmodellene gjør det imidlertid vanskelig å framstille et egnet tallgrunnlag. Samtidig viser resultater fra byer i Norge og utlandet at kollektivtransportens konkurransekraft i betydelig grad er blitt styrket gjennom utbygging av løsninger med samordning mellom buss og bane."

Jeg viser videre til St.prp. nr. 75 (2004-2005) Om revidert bompengoordning for Bergensprogramme der det bl.a. heter (pkt 4.2):

"Når det gjelder trafikk tall, har Bergen kommune hevdet at det er om lag 40 millioner kollektivreiser i året i Bergensområdet, mens Statens vegvesen mener det riktige er omlag 21,5 millioner reiser. TØIs kon-

klusjon er at det beste anslaget er 30-33 millioner reiser pr år. Antallet reisende har betydning for beregning av prosjektets samfunnsøkonomiske lønnsomhet, kapasitetsberegninger og billettinntekter.

Konklusjonene fra arbeid som er gjennomført av blant annet TØI og Sintef, er at bygging av Bybanen i Bergen ikke vil påvirke resemiddelfordelingen mellom bil og kollektivtrafikk. Bybanen vil derfor ikke avlaste vegnettet for biltrafikk og redusere behovet for framtidige veginvesteringer. Statens vegvesen har i sin vurdering konkludert med at bygging av Bybanen vil føre til økt behov for veginvesteringer fordi en banetrase vil legge beslag på vegareal i Inndalsvegen og Bjørnsøns gate. Trafikken fra disse vegene flyttes da over på annet vegnett som dermed må rustes opp for å kunne ta i mot den økte trafikken, jf. omtalen av de såkalte «hasteprojektene» nedenfor. Statens vegvesen konkluderer dermed med at det ikke kan dokumenteres at Bybanen oppfyller kravene om alternativ bruk av riksvegmidler slik disse er formulert i St.prp. nr. 1 (2001-2002)."

For et så stort prosjekt som Bybanen - med så stor usikkerhet knyttet til effekt - bør det foretas prosjekt-

revisjon/effektkontroll. Trinn 2 er under bygging og trinn 3 under planlegging og finansiering skjer med bompenger. Dette underbygger behovet for etterkontroll av trinn 1.

Svar:

Det foreligger ingen konkrete delmål for de enkelte utbyggingsetapper for Bybanen innen Bergensprogrammet. Det er derfor ikke mulig å svare direkte på det spørsmålet som representanten Sortevik stiller, selv ikke med de nye tallene fra Skyss. For å kunne si noe sikkert om utviklingen av andelen av kollektivtrafikk i Bergensområdet sammenlignet med privatbiltrafikk, gåing og sykling, er det behov for en mer omfattende reisevaneundersøkelse for byområdet. På nasjonalt nivå har praksis vært å gjennomføre en reisevaneundersøkelse hvert 4. år. Siste undersøkelse er fra 2009. Neste reisevaneundersøkelse vil kunne gi bedre svar.

SPØRSMÅL NR. 835

Innlevert 15. februar 2012 av stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen

Besvart 17. februar 2012 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Hva mener statsråden om å gi pasientene en større valgmulighet, også når det er snakk om andre helsetjenester, og akutt behov for hjelp, som for eksempel fødsler?»

BEGRUNNELSE:

Et eksempel på problemstillingen: På grunn av regioninndelingen må en del pasienter i Telemark reise til for eksempel Rjukan sykehus for å få utført røntgen eller ved akutte innleggelser. Samtidig er Sykehuset i Telemark i Skien større og har bedre kapasitet samt kortere reisevei for en del. Pasienter i flere kommuner i Telemark uttrykker misnøye over lange reiseavstander og noen er også bekymret for at det skal være forskjell i kvalitet på fagmiljøene. Pasienter har i dag fritt sykehusvalg når det er snakk om større operasjoner.

Svar:

Fritt sykehusvalg gjelder ved fødsler. Pasient- og brukerrettighetsloven § 2-4 som regulerer retten til fritt sykehusvalg, skiller ikke mellom pasientgrupper

eller mellom ulike helsetjenester. Retten til fritt sykehusvalg gjelder all planlagt utredning og/eller behandling innenfor somatikken og det psykiske helsevernet, herunder også radiologiske tjenester. Når det gjelder fødselshjelp, utøves vanligvis valget i forbindelse med forhåndstildeling av fødeplass. Bestemmelsen gir pasienter generelt en valgt rett når det gjelder hvor helsehjelpen skal mottas.

Pasient- og brukerrettighetsloven § 2-4 fastsetter at pasienter har rett til å velge på hvilket sykehus, distriktpsykiatriske senter eller institusjon som tilbyr tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelmissbruk (eller behandlingssted i en slik institusjon) helsehjelpen skal gis. Valgetten omfatter også poliklinikk som er organisert som en del av et sykehus. Det er en forutsetning at institusjonen eies av et regionalt helseforetak eller at den har avtale med et regionalt helseforetak. Pasienten kan benytte seg av retten til fritt sykehusvalg ved de ulike trinnene i helsehjelpen. Det vil si at vurdering av pasientens helsetilstand kan skje på ett sykehus, pasienten kan få utført en operasjon ved et annet og motta rehabilitering ved et tredje sykehus.

Retten til fritt sykehusvalg gjelder kun for helse-

hjelp som er planlagt. Den gjelder ikke ved øyeblikkelig hjelp. Når øyeblikkelig-hjelp-situasjonen er opphørt, har imidlertid pasienten rett til fritt sykehussvalg på vanlig måte. Det vil si at eventuell oppfølgende behandling foretas der pasienten selv velger. Så lenge pasientens tilstand krever øyeblikkelig hjelp, det vil si at den krever livreddende innsats eller

innsats for å avverge alvorlig helseskade, er situasjonen oftest tidskritisk. Da vil det være nødvendig og riktig at det kun brukes tid og ressurser på å foreta medisinskfaglige vurderinger av hvor helsehjelpen best kan ytes. Dessuten vil pasientens tilstand ofte medføre at det ikke ligger til rette for at han/hun kan ta informerte valg.

SPØRSMÅL NR. 836

Innlevert 15. februar 2012 av stortingsrepresentant Siri A. Meling

Besvart 20. februar 2012 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen

Spørsmål:

«Danske fiskere, har i motsetning til de norske, anledning til å drive rekefiske i norsk økonomisk sone på søndager. Helligdagsfredningen synes viktig for fiskerne og denne ordningen ønskes videreført. Imidlertid gir ulikheten til danske fiskere markedsmessige utfordringer.

Hva er bakgrunnen for denne ulikheten, og vil statsråden gjøre endringer som medfører at danske rekefiskere også blir omfattet av helligdagsfredningen i norsk økonomisk sone?»

Svar:

Helligdagsfredningen har opp gjennom årene vært gjenstand for flere vurderinger og i Ot.prp. nr. 66 (1999 – 2000) ble loven speilvendt fra et generelt forbud mot fiske på helligdager, til å ha en hjemmel for å fastsette forbud i forskrift. I den nye havresurslova er dette tatt ut, men regulering av samme hensyn kan likevel besluttes med hjemmel i andre bestemmelser.

Helligdagsfredningen i rekefisket sør for 62°N er en av bestemmelsene som er beholdt. Dette er basert på ønske fra norske fiskere, og i arbeidet med fiske-

rireguleringene for 2012 kom det frem at Norges Fiskerilag ønsket å videreføre ordningen, noe representanten også viser til.

Som representanten videre peker på gjelder reglene bare for norske fiskere. Årsaken til dette er at vi tradisjonelt ikke pålegger andre lands fiskere som fisker i norske farvann, regler som er til hinder for en rasjonell gjennomføring av fisket. Selvsagt skal de underlegges samme regelverk for utøvelse av fisket dersom formålet er å oppnå et bærekraftig fiske. Dette er imidlertid ikke tilfelle med helligdagsfredningen, som er en særnorsk bestemmelse ut fra andre hensyn. Skulle det imidlertid komme et ønske fra norske fiskere om å oppheve helligdagsfredningen vil jeg vurdere det. Da ville man oppnådd samme regler for norske og danske fiskere.

Nå er det også slik at Norge og EU, som forhandler på vegne av Danmark og Sverige, har som mål å ha mest mulig harmoniserte regler både i Nordsjøen og Skagerrak. Her vil jeg vise til at vi i fjor oppnådde enighet om sentrale felles regler for blant annet rekefisket i Skagerrak. Dette arbeidet fortsetter, og jeg ser derfor ikke bort fra at denne problemstillingen kan tas opp på et senere tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 837**Innlevert 15. februar 2012 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen****Besvart 21. februar 2012 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken****Spørsmål:**

«Buf-direktoratet har vedtatt å nedlegge Søvik omsorgssenter i Nordland, på tross av at institusjonen leverer resultater blant de beste i landet. Søvik er eneste EMA (enslig mindreårig asylsøker) senter nord for Gjøvik og en nedlegging vil medføre en dramatisk svekkelse av oppfølgingstilbudet til mindreårige. Søviks kompetanse på høyt nasjonalt nivå foreslås lagt i ruiner.

Hva vil statsråden foreta seg for å stanse vedtaket om nedlegging av det eneste EMA senter nord for Gjøvik?»

BEGRUNNELSE:

Søvik, tidligere rusinstitusjon for ungdom ble omgjort til EMA (enslig mindreårig asylsøker)-senter med oppstart 1.jan. 2009. Senteret ble i 2010 omstilt fra 56 årsverk til 32 årsverk som det eneste senteret i Bufetat systemet. Likeledes er Søvik det eneste EMA nord for Gjøvik. Stortinget har vedtatt (2011) reduksjon i antall EMA senter p.g.a. mindre tilstrømming av barn. Kriterier som skulle legges til grunn var økonomi, fag, kommunesamarbeid og skole. Søvik er "beste institusjon i Norges -klassen," slik at det fremstår som vanskelig å forstå de faglige argumentene for å legge ned nettopp denne institusjonen. Søvik driver godt økonomisk, iflg. Bufdirektoratets egne tall. Søvik har all fagkompetanse som kreves, og tilsyn fra fylkesmannen dokumenterer god kvalitativ drift. Det samme gjør Bufetats egen interne revisjon for 2010. Alstahaug kommune har lang og god tradisjon med flyktninger og samarbeidet mellom skole og helsevesen har fungert utmerket.

Søvik vil raskt ha kapasitet til å ta imot flere barn til en svært lav kostnad, og dermed økt inntektene. Den faglige standarden ved institusjonen er meget høy. Barn trives meget godt på Søvik, noe som dokumenteres i tilgjengelige rapporter. Institusjonen lykkes svært godt bl.a. på integrering og forebygging av kriminalitet og rus.

Å nedlegge en slik institusjon som har fremstått med betydelig suksess, harmonerer dårlig med statsministerens uttalelse:

"Den beste integreringen skjer ute i distriktene."

En sentralisering av EMA-senter medfører et nytt anslag mot arbeidsplasser i distriktsnorge og i særlig grad mot kvinnearbeidsplasser, dersom 30 - 40 arbeidsplasser nedlegges for å prioriteres i hovedstadsregionen. Et slikt vedtak får enorme negative lokale ringvirkninger, uten at direktoratet har lagt fram en faglig begrunnelse for vedtaket.

Svar:

Vi har nå hatt omsorgssentre i drift i Norge i vel fire år og har utvidet kapasiteten etter hvert som behovet for omsorgsplasser har økt. Dette har vært nødvendig for å oppfylle det lovfestede kravet om tilbud som enslige mindreårige asylsøkere under 15 år skal ha. Det siste året har antall ankomster av enslige mindreårige gått ned sammenlignet med tidligere år. Dette er en utvikling som ser ut til å fortsette i 2012 og 2013. I budsjettet for 2012 ble det derfor lagt til grunn at det var behov for færre plasser enn for 2011 og bevilgningsforslaget ble justert i samsvar med dette. Dette sluttet Stortinget seg til.

Dagens prognoser tilsier at det er behov for 120 plasser i gjennomsnitt ved omsorgssentrene i 2012. Dette innebærer at det må gjennomføres en nedbygging fra de 162 plassene som vi har i dag. Hvor mye som bevilges til drift av omsorgssentrene avhenger av hvor mange som vil komme til å bo der. Barne- og familiedirektoratet (Bufdir) har ikke budsjettmessig dekning til å finansiere omsorgsplasser som står tomme over et lengre tidsrom. Direktoratet har av denne grunn valgt å legge ned to omsorgssentre i 2012. Dette for å tilpasse kapasiteten til dagens behov for omsorgssenterplasser.

Bufdir har ansvaret for å gjennomføre nedbyggingsprosessen. Avgjørelsen om hvilke regioner og omsorgssentre som påvirkes av omstillingen er derfor tatt av direktoratet. Jeg har forståelse for at denne nødvendige nedbyggingen skaper reaksjoner, men jeg mener likevel at dette ikke kan forsvare å opprettholde kostnadskrevende plasser som ikke er i bruk. Nedleggelse av Søvik Omsorgssenter vil ikke innebære en svekkelse av tilbudet til barna. Tilbudet til barna vil bli ivaretatt gjennom andre omsorgssentre.

Bufdir har i arbeidet med å omstille tilbudet til enslige mindreårige asylsøkere ledet en bredt sammensatt arbeidsgruppe som har utredet alternative måter å gjøre dette på. Gruppen har bestått av representanter fra direktoratet, de tre berørte regionene og tillitsvalgte. Arbeidsgruppen har levert en omforent innstilling som ligger til grunn for beslutningen. Kriteriene som vurderingen baserer seg på er hensynet til barna, de ansatte, kvalitet i tjenestetilbudet samt økonomi og kommunesamarbeid. Jeg har tillit til at direktoratet, på dette grunnlaget, har fattet en faglig forsvarlig beslutning når det gjelder nedleggelse av Søvik Omsorgssenter.

SPØRSMÅL NR. 838**Innlevert 15. februar 2012 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 22. februar 2012 av justisminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Hva er grunnen til at forbeholdet om personlig informasjon knyttet til asylsøknaden ikke er med i returavtalen med Etiopia, slik det er i avtaler med andre land, og på hvilke måter vil statsråden forsikre seg om at returnerte flyktninger til Etiopia ikke utsettes for menneskerettighetsbrudd som vilkårlig fengsling, drap og tortur?»

BEGRUNNELSE:

Norge har forhandlet frem en returavtale med Etiopia som åpner for retur av flyktninger. Det er åpnet for tvangsretur for de som ikke reiser frivillig fra 15. mars i år. Etiopia er, i følge Amnesty International sin rapport fra 2011, et land som er ansvarlig for omfattende menneskerettighetsbrudd mot folk som er i opposisjon til det nåværende regimet. Det rapporteres både om vilkårlig fengsling, drap og tortur. Landet har hatt en negativ demokratisk utvikling de senere årene noe som øker spørsmålsstillers bekymring for rettssikkerheten til Etiopiske flyktninger som nå risikerer å bli sendt tilbake.

I returavtalene mellom Norge og Afghanistan fra 2005 og mellom Norge og Irak fra 2009 er informasjonsutvekslingen om den returnerte nedfelt i omtrent likelydende setninger. I disse avtalene står det at:

"relevant information, except specific personal information related to the content of asylum claims, will be shared between the Parties".

I avtalen som ble inngått 26. januar mellom Etiopia og Norge heter det i artikkel 3, punkt 4 at

"The Norwegian side shall provide the Ethiopian side with as much information as possible with regard to the returnees".

Flyktningkonvensjonen forplikter norske myndigheter til ikke å utlevere sensitiv personinformasjon til hjemlandet så lenge en asylsøknad er til behandling.

Etter avslag på beskyttelsesgrunnlag forplikter forvaltningsloven fortsatt norske myndigheter iflg generelle taushetsplikt i § 13 om personsensitiv informasjon.

Svar:

Jeg vil først understreke at det ikke er aktuelt å returnere flyktninger til Etiopia, slik representanten gir uttrykk for. De som har beskyttelsesbehov får bli i Norge. Personene det gjelder har ikke fått opphold i Norge, fordi de ikke oppfyller vilkårene for å anses som flyktning.

Avtalen som er fremforhandlet med etiopiske myndigheter åpner for at etiopiske borgere uten lovlig opphold i Norge kan returnere frivillig til Etiopia med støtte til reintegrering, eller om nødvendig returneres med tvang.

Informasjon knyttet til vedkommendes anførsler i forbindelse med asylsaken skal ikke utgis til etiopiske myndigheter. Den informasjonen om returnerte som skal utleveres iht. artikkel 3.4. i avtalen, dreier seg om informasjon som fylles ut av politiet i et standardskjema som er vedlegg til avtalen (vedlegg 3). Det dreier seg om ikke-sensitive personopplysninger, dokumentasjon på identitet, samt særlige forhold knyttet til helsetilstand og om personen ev. anses som særlig farlig.

Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE) foretar en individuell vurdering av om en asylsøker risikerer forfølgelse ved retur til hjemlandet. Både UDI og UNE er godt kjent med sikkerhets- og menneskerettighetssituasjonen i de landene Norge mottar asylsøkere fra. Jeg har full tillit til at UDI og UNE i hver enkelt sak foretar grundige og korrekte vurderinger.

SPØRSMÅL NR. 839**Innlevert 15. februar 2012 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik****Besvart 27. februar 2012 av nærings- og handelsminister Trond Giske****Spørsmål:**

«I forbindelse med regjeringens pågående arbeid med utarbeidelse av egen strategi for mineralutvinning i Norge, kan jeg be statsråden redegjøre for hvilke garantier statsråden vil gi for at det i denne sammenheng tas hensyn til miljøutfordringer, og er med på å sikre framtidig sameksistens med sjømatnæringen langs Norskekysten?»

BEGRUNNELSE:

I en artikkel i Fiskeribladet Fiskaren 15. februar 2012 er nærings- og handelsministeren, i forbindelse med seminar om rammebetingelser for norsk bergverksnæring arrangert av blant andre LO og Norsk Industri i november 2011, sitert på at en skal åpne og gjenåpne gruver i Norge.

Imidlertid har mineralutvinning en del miljøutfordringer, her spesielt knyttet til utslipp og deponering av miljøavfall i sjø. Dette vil kunne få store konsekvenser for fremtidig sjømatnæring i Norge med hensyn til fiskebestanders gyting samt havbruk i norske fjorder og langs Norskekysten, dersom en ikke sørger for en grundig gjennomgang og dokumentasjon på at det som en eventuelt vil tillate deponert i fjordsystemet er garantert giftfritt.

Svar:

De siste årenes sterke økning i prisene på metaller og industrimineraler har ført til økende interesse for å starte opp nye og gjenåpne gamle gruver i Norge. Dette gir muligheter for nye arbeidsplasser i mange kommuner med lovende mineralressurser i årene fremover. Regjeringen har besluttet at det skal utarbeides en strategi for mineralnæringen. Arbeidet med strategien er godt i gang.

Ved etablering og drift av mineralvirksomhet stilles det krav til ivaretagelse av naturmiljø. All mineralutvinning må ha tillatelse etter mineralloven, plan- og bygningsloven og forurensningsloven, og hver sak skal vurderes individuelt. Tillatelse til mineraluttak skal bare gis dersom nytten av tiltaket vurderes som større enn ulempene. Hensynet til naturmangfoldet må også være tilstrekkelig ivarettatt.

Dersom det skal etableres nye gruver og nye sjødeponier, gjennomføres det en kommunal planprosess. For større uttak gjelder også regelverket om konsekvensutredninger og bedrifter som skal forestå utvinning må utarbeide et planprogram og gjennomføre en konsekvensutredning av beslutningsrelevante spørsmål, herunder hensynet til miljø og forurensning. I denne prosessen høres alle berørte interesser, og innspill og innsigelser kan gis på faglig grunnlag, slik at en grundig samlet vurdering kan foretas. Det må også søkes om utslippstillatelse fra forurensningsmyndighetene.

For utvinning av mineralressurser ved kysten, vil sjødeponi kunne være et aktuelt alternativ, da det normalt er mindre kostnadskrevende enn deponering på land. Miljømessig forsvarlig forvaltning av marine ressurser og naturmiljøet skal også sikres i slike tilfeller. Spørsmålet om etablering av sjødeponi må vurderes i hvert enkelt tilfelle, og den endelige beslutningen må tas etter en vurdering av alle beslutningsrelevante forhold.

For sjømatnæringen er det særlig spørsmål knyttet til utslipp til sjø og sjødeponi som kan innebære miljøutfordringer. Jeg er opptatt av å innhente informasjon fra berørte aktører og sørge for en god samordning mellom berørte departementer for å få en god håndtering av disse spørsmålene. I den forbindelse vil jeg vise til at statssekretærer fra Nærings- og handelsdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet og Miljøverndepartementet hadde et møte med Fiskeri- og havbruksnæringens landsforening, Norges Fiskarlag og Norske sjømatbedrifters landsforening 4. januar 2012. På møtet fikk disse organisasjonene god anledning til å fremme sine synspunkter om utfordringer knyttet til utslipp til sjø og sjødeponi. Jeg har også mottatt flere skriftlige innspill fra sjømatnæringen. Dette er synspunkter som vil bli tatt med i det videre arbeidet med strategien. Jeg legger opp til et nært samarbeid med Miljøverndepartementet og Fiskeri- og kystdepartementet med sikte på en god og forsvarlig håndtering av disse spørsmålene i strategien.

SPØRSMÅL NR. 840**Innlevert 15. februar 2012 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 27. februar 2012 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Viser til svar på skriftlig spørsmål nr. 712. Fra svaret fremgår følgende: "Når Fylkesmannen vurderer hvorvidt en arealplan er i strid med nasjonale interesser eller bestemmelser, vil det ofte være et innslag av skjønn i vurderingen." Problemer kan oppstå når det brukes stor grad av skjønn og ulik praksis, slik at omfang av innsigelser fra fylkesmann varierer mellom embetene.

Kan statsråden legge frem oversikt over antall konfliktsaker innenfor arealbruk hos de ulike fylkesmannsembetene og opplyse hvordan enhetlig regelpraktisering sikres?»

BEGRUNNELSE:

I en oversikt over konfliktsaker er det ønskelig å vise både saker som løses på fylkesnivå og saker som går videre til avgjørelse i departementet.

Jeg understreker også at sentralt i skjønnsutøvelsen står spørsmålet om når ny plan avløser gammel plan. Det kunne derfor være opplysende om statsråden kan avklare også dette forhold gjennom sitt svar på spørsmålet.

Svar:

Antall innsigelser som fremmes til kommuneplaner og reguleringsplaner har blitt rapportert i KOSTRA-systemet siden 2004. Tallene viser at det er store variasjoner fra år til år. Det er også store variasjoner mellom embetene. Dette må ses i sammenheng med at det er stor variasjon i hvor mange planer som fremmes, og i konfliktpotensialet. Departementet har, med utgangspunkt i Kostratallene, arbeidet systematisk i forhold til fylkesmennene med en mer enhetlig vurdering i innsigelsessakene. Tall for 2010 er gjengitt nedenfor.

Departementet gir føringer om innsigelsespraksisen til fylkesmennene gjennom tildelingsbrevet fra Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet og i embetsoppdraget til fylkesmennene. Her redegjør departementet for hvilke oppgaver fylkesmannen har på planområdet og hvordan fylkesmannen

skal medvirke i planarbeidet. Dette følges opp i styringsmøter og samlinger med fylkesmennene.

Departementet har en løpende og tett oppfølging av fylkesmennene i forbindelse med praktisering av plan- og bygningsloven. Dette skjer i tilknytning til konkrete saker, i landsdekkende nettverk knyttet til kommunal og regional planlegging, planjuss, strandsonen og flere. Departementet har i tilknytning til ny plan- og bygningslov et stort opplæringsprogram for kommunene der fylkesmennene sammen fylkeskommunene har en sentral plass. Dette programmet bidrar til en mer enhetlig praksis og skjønnsutøvelse hos fylkesmennene.

Departementet har også utarbeidet en rekke veiledere knyttet til ny plan- og bygningslov, og mange fylkesmenn har i samarbeid med fylkeskommunene utarbeidet regional veiledning som bygger på de nasjonale føringene. Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging ble vedtatt ved kongelig resolusjon 24. juni 2011. De skal følges opp av statlige organer inkludert fylkesmannen, og vil gi økt forutsigbarhet for fylkesmannens medvirkning i planprosessene.

Statlige planretningslinjer og bestemmelser etter plan- og bygningsloven gir føringer som alle fylkesmenn skal legge til grunn i sin praktisering. De gjelder sentrale områder som for eksempel areal- og transportplanlegging, kjøpesentre og strandsonen. De ulike departementer gir føringer for fylkesmannens skjønnsutøvelse innen sine ansvarsområder. Regionale planer for eksempel for kystsonen skal legges til grunn for fylkesmannens praksis, og vil gi økt forutsigbarhet for kommunene.

Plan- og bygningsloven forutsetter at det skal utarbeides en konsekvensutredning dersom det fremmes reguleringsplan i strid med godkjent kommuneplan. Dersom kommunen er i gang med revisjon av sin kommuneplan, bør fylkesmannen være varsom med å godkjenne reguleringsplaner i strid med utkast til ny kommuneplan. Årsaken til dette er at de helhetlige vurderingene i kommuneplanen, som bygger på oppdaterte nasjonale føringer, bør legges til grunn for framtidige reguleringsplaner.

Østfold	16	Rogaland	50
Akershus	14	Hordaland	54
Oslo	1	Sogn og Fjordane	14
Hedmark	21	Møre og Romsdal	26
Oppland	24	Sør-Trøndelag	48
Buskerud	52	Nord-Trøndelag	16
Vestfold	10	Nordland	7
Telemark	20	Troms	8
Aust-Agder	27	Finnmark	6
Vest-Agder	37	SUM	451

Kilde: SSB/Kostra

Tabellen på forrige side viser oversikt over fordeling av de 451 kommune- og reguleringsplanene det ble fremmet innsigelse fra fylkesmennene til i 2010.

27 planer ble oversendt Miljøverndepartementet for sluttbehandling i 2010.

SPØRSMÅL NR. 841

Innlevert 15. februar 2012 av stortingsrepresentant Åge Starheim

Besvart 28. februar 2012 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Eg viser til skriftlig spørsmål nr. 782 til statsråd Kleppa om statsråden meinte at det var rett av ho å framsetje feilaktig påstand/svar til eigar av Nikkino borerigg, og eg viser til statsråden sitt svar. Eg er kjend med at statsministeren har fått same spørsmål frå eigar av denne boreriggen.

Meiner statsministeren, ut i frå vedlagte dokumentasjon, at det er rett av statsråden og av statsministeren å framsetje feilaktige påstandar/svar til eigar av Nikkino borerigg?»

GRUNNGJEVING:

Eg viser til skriv frå Statens vegvesen, ref. nr. 2010/024999-002, til eigar av Nikkino borerigg.

Eg viser til skriv frå eigar av Nikkino borerigg til Statsministerens kontor, datert 21.12.2011.

Eg viser til tidlegare skriv frå Statsministerens kontor og Samferdsledepartementet, ref. nr. 2010/00194/IAR/gg, datert 17.01.2012.

Svar:

Eg viser til spørsmål nr. 841 frå stortingsrepresentant Åge Starheim til statsminister Jens Stolten-

berg. Statsministeren har bede om at eg svarar på spørsmålet på vegne av Regjeringa.

Stortingsrepresentanten har i spørsmålet vist til skriftleg spørsmål nr. 782. Spørsmålet var her om eg syntest det var rett å framsetja uriktige opplysningar om at Nikkino borerigg har blitt tilbakelevert eigar. I mitt svar på spørsmålet viste eg til svar på skriftleg spørsmål nr. 615 i 2010 og at eg ikkje har fleire kommentarar utover det som alt er svara på.

Av mitt svar på skriftleg spørsmål nr. 615 går det i siste avsnitt klart fram at Samferdselsdepartementet i motsetnad til det som blir hevda i spørsmålet, ikkje har gått inn i saka og at departementet ikkje har tatt stilling til om riggen er tilbakelevert eigar:

”Når det gjelder omstendighetene vedrørende riggens faktiske lokalisering, har Samferdselsdepartementet overfor Ingvar og Einar Osen avvist saken som et anliggende for departementet og bedt om at konflikten løses direkte mellom de involverte partene. Der- som eier av riggen mener at den fortsatt er i Statens vegvesens besittelse, har departementet ansett det mest hensiktsmessig at eierne går til rettslige skritt for en endelig avklaring av ansvarsforholdet.”

Eigar av Nikkino borerigg har i brev av 27. januar 2010 og 21. desember 2011 retta spørsmål til statsmi-

nisteren om riggen. Førstnemnde brev blei oversendt frå Statsministerens kontor til Samferdselsdepartementet som rett departement og er svara på frå departementet. Det andre brevet blei svara ut frå Statsministerens kontor til Einar Osen. Det blei her oppgitt at Statsministerens kontor ikkje vil gå inn i saka. Som

det går fram av dette har Statsministerens kontor ikkje gått inn i saka.

Det er etter mi vurdering ikkje rett at eg har tatt stilling til lokalisering av boreriggen og heller ikkje at det er gitt uriktige opplysningar frå Regjeringa si side.

SPØRSMÅL NR. 842

Innlevert 15. februar 2012 av stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen

Besvart 24. februar 2012 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«I 2010 ble fylkene påtvunget over 17 000 kilometer riksvei i svært dårlig forfatning, og fylket overtok ansvaret for Rv. 882 Øksfjordtunnelen. Denne rasfarlige tunnelen er på strekninger preget av istapper fra taket, store issvuller, dårlig belysning og snusplasser for kjøretøy helt uten lys. Tunnelen har lenge vært under oppgradering, men fylkeskommunen har ikke tilstrekkelig ressurser.

Innser statsråden at regjeringen umiddelbart må bidra med finansiering for at tunnelen skal bli trygg så fort som mulig?»

BEGRUNNELSE:

Rv. 882 og Øksfjordtunnelen er det eneste veialternativet for befolkningen i både Hasvik og Loppa kommune til det øvrige veinettet. Arbeidet med tunnelen var planlagt ferdig innen utgangen av 2011. Dessverre så ble ikke dette innfridd, noe som medfører at befolkningen og næringslivet i to kommuner må leve med en situasjon som er trafikkfarlig. Store issvuller og istapper i taket. En belysning som umulig

kan være i henhold til forskrifter for krav til belysning i denne type tunneler. Alle snuplasser ligger i fullstendig mørke. Håper Statsråden griper tak i denne sak. Den er uverdig overfor befolkningen i Hasvik og Loppa.

Svar:

I tråd med forvaltningsreformen ble det tidligere øvrige riksvegnettet, etter ønske om det, overført fra staten til fylkeskommunene per 01.01.2010. Det er også bevilget økte statlige midler til investering, drift og vedlikehold av dette vegnettet. Siden Øksfjordtunnelen ligger på fv 882 i Finnmark er utbedringene av tunnelen Finnmark fylkeskommunes ansvar i tråd med gjeldende ansvarsdeling. Samferdselsdepartementet er imidlertid kjent med at det i fylkeskommunens regi er gjennomført en del utbedringsarbeider og at det er under prosjektering ytterligere utbedringer, blant annet av belysning.

På bakgrunn av det ovenstående bør videre spørsmål om tunnelen stiles til Finnmark Fylkeskommune.

SPØRSMÅL NR. 843**Innlevert 15. februar 2012 av stortingsrepresentant Bent Høie****Besvart 28. februar 2012 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Regjeringen henviser stadig til tall for overlevelse på kreft fra OECD-rapporten Health at a Glance 2011.

Hvor mange færre dødsfall på grunn av kreft hadde Norge hatt alderstandardisert pr. 100 000 innbygger hvis vi hadde hatt samme resultatene som henholdsvis Sverige, Finland og Island?»

BEGRUNNELSE:

OECD-rapporten Health at a Glance 2011 har ulike mål for resultater i helsesektoren. Dødelighet, alderstandardisert pr. 100 000 innbygger, er et av målene som trekkes frem. Det er diskusjon om overlevelse etter fem år eller dødelighet er beste mål for resultater i helsevesenet. Regjeringen viser til stadighet til overlevelsesmålet, mens dødelighet kriteriet gir et noe mer nyansert bilde av de norske resultatene.

Svar:

OECD-rapporten "Health at a Glance 2011" viser resultater på en rekke parametre for de ulike OECD-landene. Målet "dødelighet" utgjøres av forekomst (insidens) og overlevelse. Bedre behandling påvirker overlevelse, mens en lavere dødelighet kan skyldes både lavere forekomst og bedre behandling. Forskjeller i dødelighet sier derfor ikke nødvendigvis noe om forskjeller i behandlingskvalitet. Dødelighet alene gir derfor liten indikasjon på kvaliteten i be-

handlingen, da det kan være en rekke andre faktorer som spiller inn (for eksempel levevaner og ytre miljøfaktorer mv.).

Dødelighet og sammenligningen av dødelighet kan derimot være en indikator for behovet for å satse på folkehelse og forebyggende tiltak, som eks. screeningprogrammet.

Begge målene er viktige og bør sees i sammenheng med tall på forekomst, men begge målene kan altså brukes til å vurdere resultatene for kreftbehandling.

Ved sammenligning av fem års relativ overlevelse kommer Norge godt ut i OECD-rapporten. For livmorhalskreft ligger vi helt i topp i OECD, for brystkreft er vi best i Europa og for tarmkreft ligger vi også godt over gjennomsnittet av OECD-landene. Tallene fra OECD-rapporten viser at for alle disse kreftformene er Norge best i Norden.

OECD-rapporten viser videre at antall mennesker som døde i Norge av kreft per 100 000 innbygger var 185 (alderstandardisert; alle kreftformer). Tilsvarende tall for Sverige, Finland og Island var henholdsvis 165, 165 og 177. Likevel er tallet for Norge svært godt sammenlignet med OECD-gjennomsnittet og Danmark. For brystkreft har Norge de beste resultatene i Norden målt både i fem års relativ overlevelse og alderstandardiserte dødelighetsrater.

Det er et mål å øke antall nasjonale kvalitetsindikatorer slik at vi får økt kunnskap om kvaliteten i norsk helsetjeneste.

SPØRSMÅL NR. 844**Innlevert 15. februar 2012 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold****Besvart 21. februar 2012 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«Ser statsråden en mulighet for ytterligere lemping på boplikt på landsbrukseiendommer?»

Svar:

Reglene om boplikt på landbrukseiendommer er lovfestet i konsesjonsloven, og begrunnet ut fra hensynet til bosetting, en helhetlig ressursforvaltning og

hensynet til kulturlandskapet. Lovbestemt boplikt på landbrukseiendom oppstår hvis nær slekt eller odelsberettiget overtar en eiendom med bolighus som består av mer enn 25 dekar fulldyrka eller overflatedyrka jord, eller 500 dekar produktiv skog. Disse arealgrensene ble valgt ved lovendringen i 2009. I Ot.prp.nr. 44 (2008-2009) heter det om arealgrensen og boplikt:

”Departementet mener bestemmelsene om boplikt bør omfatte eiendommer som folk flest oppfatter som en landbrukseiendom og som det er boligmasse på... Departementet mener at eiendommer som fyller kravene til odlingsjord i departementets forslag til nye arealgrenser i odelsloven (se punkt 6.1) har tilstrekkelig ressursgrunnlag til at de vil bli oppfattet som landbrukseiendom. Selv om høringsinstansene har hatt ulike oppfatninger av hvor arealgrensene bør trekkes, oppfatter departementet at det er alminnelig tilslutning til departementets syn om at odelseiendom og eiendommer boplikten gjelder for bør ha like grenser.”

I Meld. St. 9 (2011-2012), Landbruks- og matpolitikken, Velkommen til bords, er det lagt til grunn at de juridiske virkemidlene i eiendomspolitikken i all hovedsak er oppdatert i forhold til de behov som foreligger i dag. Det er videre lagt til grunn at arealgrense for konsesjon og reglene om bo- og driveplikt ligger fast.

Jeg mener det er et riktig standpunkt. Senest i skriftlig svar på spørsmål 1541 fra juni 2011 til representanten Bredvold som også gjaldt forslag om å

lempe reglene om boplikt, ga jeg følgende begrunnelse for mitt syn:

”Den lovbestemte boplikten påvirker hvem som rent faktisk overtar landbrukseiendom, og dermed hvordan eiendommene vil bli brukt. Ved familieoverdragelser vil mange kanalisere eiendommen til den i familien som ønsker og er i stand til å bo på eiendommen. I tillegg kan plikten få noen av dem som er i tvil om de vil flytte til eiendommen til å flytte dit. Plikten vil dessuten kunne føre til at noen av dem som ikke selv ønsker å bo selger eiendommen videre til andre som ønsker å bo på og drive eiendommen. Reglene har dermed en direkte betydning for bosettings- og distriktpolitikken, for helhetlig ressursforvaltning og kulturlandskap. Dette er viktige samfunnshensyn som må veie tyngre enn eierens rett til å råde over eiendommen som han eller hun selv ønsker. De aktuelle hensynene gjør seg gjeldende uavhengig av om eiendommen bare består av skog eller om det hører både jord og skog til eiendommen.”

Jeg ser ikke behov for å utdype denne begrunnelsen ytterligere i tilknytning til det spørsmålet som nå er satt fram fra representanten Bredvold.

SPØRSMÅL NR. 845

Innlevert 15. februar 2012 av stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen

Besvart 17. februar 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Hvordan har sysselsettingsveksten vært i Norge sammenlignet med Sverige, både samlet og i privat og offentlig sektor siden 2005 og 1993, hvordan har sysselsettingsandelen i offentlig forvaltning (som andel av den samlede sysselsettingen) utviklet seg i Norge og Sverige siden 1993, og hvor stor del av sysselsettingsveksten i privat sektor i Sverige har sammenheng med at produksjonen av skattefinansierte velferdstjenester har blitt overført fra offentlig forvaltning til privat sektor?»

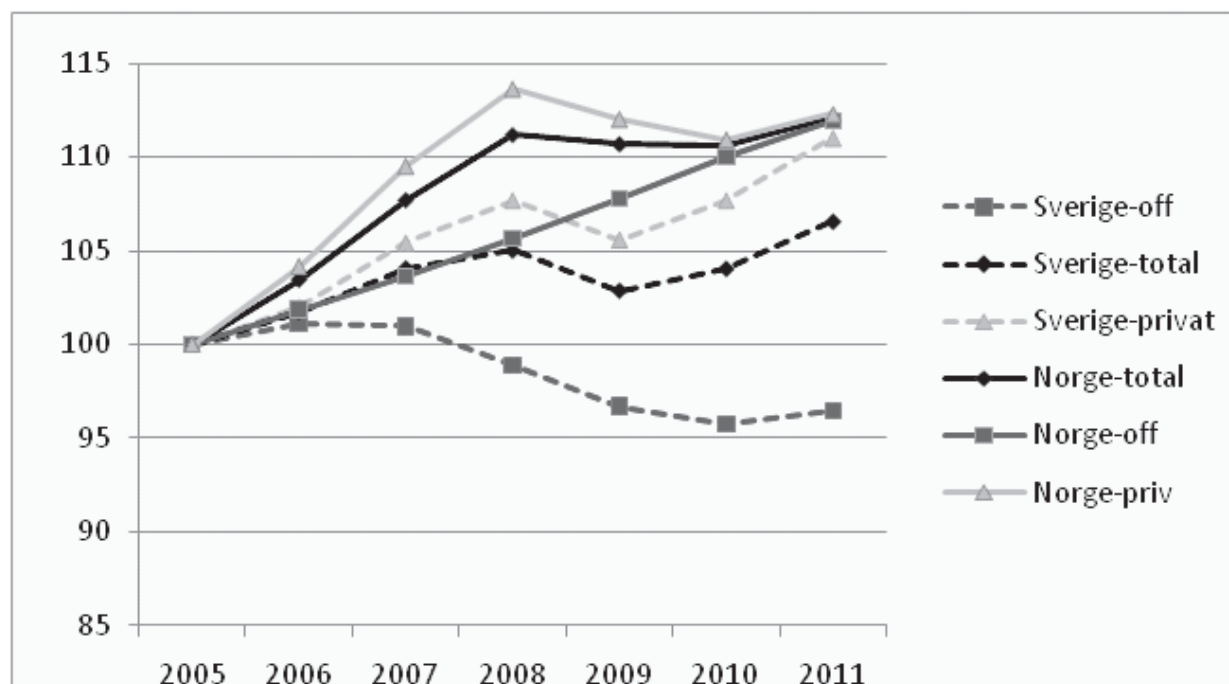
Svar:

Figur 1 og 2 nedenfor viser utviklingen i sysselsetting i Sverige og Norge fra hhv 1993 og 2005, fordelt på offentlig forvaltning og privat sektor (definert som differansen mellom samlet sysselsetting og sys-

selsettingen i offentlig forvaltning).

Det framgår av figur 1 at veksten i sysselsettingen har vært sterkere i Norge enn i Sverige, både samlet og i privat sektor, fra 2005. Figur 2 viser at sysselsettingsveksten, samlet og i privat sektor har vært høyere i Norge enn i Sverige helt siden 1993. Samtidig tydeliggjøres den ulike utviklingen i offentlig sektor. Mens sysselsettingen i offentlig sektor har avtatt i Sverige, har den fortsatt å øke jevnt i Norge.

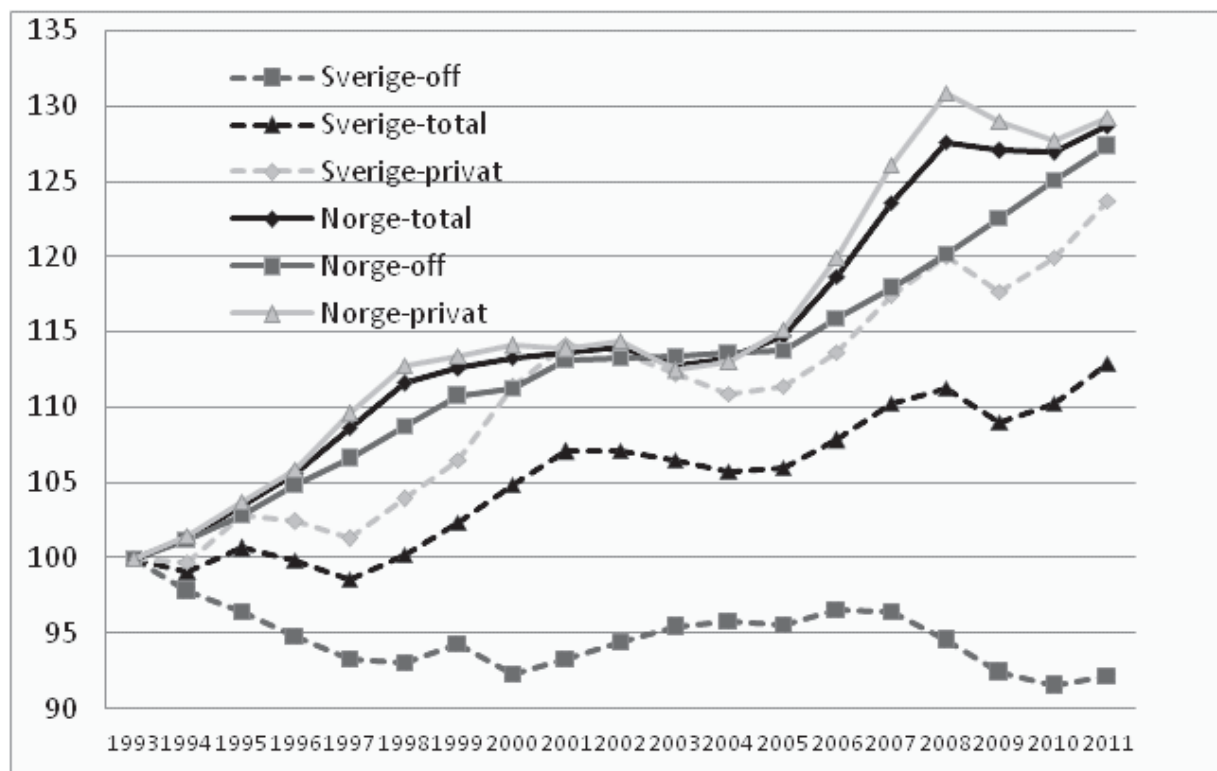
Når sysselsettingen i offentlig sektor har avtatt i Sverige, særlig de siste årene, mens den har økt i Norge, må dette ses i sammenheng med at andelen sysselsatte i offentlig forvaltning har vært høyere i Sverige enn i Norge helt fram til 2008. I Sverige har andelen offentlig ansatte sunket fra 34 pst. i 1993 til 28 pst. i 2001. I samme periode har andelen offentlig ansatte i Norge holdt seg rundt 30 pst.

Figur 1 Sysselsatte i alt, i offentlig forvaltning og i privat sektor mv. Indeks 2005=100¹⁾²⁾

Kilde: SSB, SCB og FIN

¹⁾ Sysselsetting i privat sektor mv. framkommer som differansen mellom samlet sysselsetting og sysselsettingen i offentlig forvaltning. Offentlig eide foretak inngår dermed i privat sektor, også i de tilfelle der offentlig forvaltning har en eierandel på over 50 prosent.

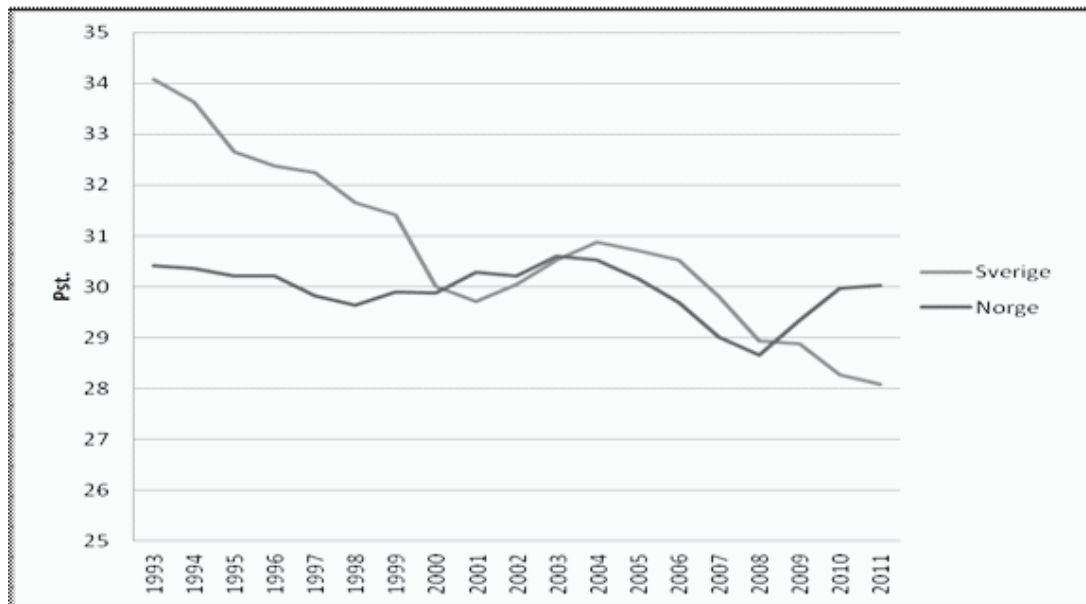
²⁾ For 2011 er veksten fra 1.-3. kvartal 2010 til samme periode i 2011 lagt til grunn for å beregne årsveksten for Sverige.

Figur 2 Sysselsatte i alt, i offentlig forvaltning og i privat sektor mv. Indeks 1993=100^{1) 2)}

Kilde: SSB, SCB og FIN. 1) og 2): Se figur 1.

Figur 3 viser hvordan sysselsettingen i offentlig forvaltning som andel av samlet sysselsetting har utviklet seg i de to landene. Som det går fram av figuren, har antall sysselsatte i offentlig forvaltning målt på denne måten ligget betydelig høyere i Sverige enn i Norge helt fram til de siste par årene.

Figur 3 Sysselsettingen i offentlig forvaltning som andel av samlet sysselsetting. Prosent

Kilde: SSB, SCB og FIN

Sysselsettingen i offentlig forvaltning i Sverige har avtatt med om lag 34 000 personer fra 2008 til 2011 (basert på utviklingen t.o.m. 3. kvartal 2011), hvorav om lag 4000 i staten og 30 000 i kommunal og fylkeskommunal forvaltning. Samtidig har sysselsettingen i privat sektor økt med rundt 100 000 personer. Denne utviklingen må delvis ses i sammenheng med at produksjonen av skattefinansierte velferdstjenester i økende grad overføres fra offentlig forvaltning (særlig kommunene) til private tilbydere ("utkontraherte tjenester"). I statistikken gir en slik endring seg utslag i at sysselsettingen faller i offent-

lig forvaltning og øker i privat sektor mv.

Det publiseres foreløpig ikke løpende statistikk for omfanget av utkontraherte tjenester. Det svenske konjunkturinstituttet har imidlertid anslått at sysselsettingen i kommunalt finansierte velferdstjenester utført i privat sektor økte med vel 40 000 personer fra 2005 til 2011. Om lag 2/3 av veksten kom i perioden 2008-2011. Justert for denne endringen i arbeidsdeling, reduseres forskjellen i utvikling mellom privat og offentlig sektor de siste par årene. I tillegg kommer utkontraherte statlige tjenester som ikke inngår i beregningene.

SPØRSMÅL NR. 846**Innlevert 15. februar 2012 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 28. februar 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Årsavgiften er for mange en stor utgift, og hele beløpet må betales i sin helhet innen 20. mars. For en del personer er det å få en stor belastning å få en regning på 2885 kr i tillegg til de vanlige utgiftene. Det er imidlertid for mange lettere å håndtere en månedlig innbetaling enn å stor utgift en gang i året.

Vil statsråden åpne opp for at folk kan få muligheten til å dele opp årsavgiften i månedlige avdrag?»

BEGRUNNELSE:

I Sverige betaler man ingen årsavgift hvis man ikke bruker bilen, fordi bilen kan registreres og avregistreres på kort varsel. Dette kan gi en miljøgevinst, fordi folk vil kunne la bilen stå i de verste vintermånedene for heller å kjøre kollektivt uten å måtte betale årsavgift for denne perioden.

Svar:

Jeg forstår representanten slik at spørsmålet er todelte og gjelder både oppdeling av årsavgiften i månedlige innbetalinger og om årsavgiften kan eller bør pådras på månedlig basis, jf. henvisningen til ordningen i Sverige. Jeg vil understreke at det ikke er noen nødvendig sammenheng mellom tidspunktet for innbetaling av årsavgiften og tidspunktet den pådras. Årsavgiften kan eksempelvis tenkes pådratt på månedlig basis, men likevel forfalle til betaling samlet en gang i året og vice versa. Disse spørsmålene vil jeg følgelig besvare separat, og jeg begynner med spørsmålet om månedlig innbetaling av årsavgiften.

Skattebetalingsloven § 10-40 fastsetter forfalls- tidspunktet for årsavgiften til 20. mars, men åpner for at det i forskrift kan fastsettes nærmere bestemmelser om forfallstidspunktet. En oppdeling av årsavgiften til månedlige innbetalinger antas å ville få relativt små virkninger for samlet innbetaling av årsavgift. Visse forsinkelser og restanser vil oppstå, fordi ikke alle klarer å holde god rede på så hyppige forfall, selv om de skulle få tilsendt betalingsblankett før hvert månedlige forfall.

Månedlig innbetaling av årsavgiften vil imidlertid medføre betydelig høyere administrasjonskostnader for staten. Det er Toll- og avgiftsdirektoratet som administrerer innbetaling av årsavgiften. Direktoratet antar at månedlig fakturering av årsavgiften (utsending av betalingsblanketter) vil medføre en vesentlig økning i deres kostnader. Månedlig fakturering vil også medføre økning i kostnader knyttet til skriving,

pakking og utsendelse av fakturaer, noe som anslås til om lag 50 kroner i året per person som ønsker månedlig fakturering. Det vil i tillegg bli et behov for flere ansatte til å håndtere en slik ordning.

Det er ikke mulig å anslå hvor mange som ønsker månedlig fakturering av årsavgiften. TAD har derfor gjort noen regneeksempler: Dersom 200 000 personer blir fakturert månedlig, kan den årlige faktureringskostnaden anslås til om lag 10 mill. kroner. Den årlige kostnaden øker til om lag 30 mill. kroner dersom 600.000 personer ønsker månedlig fakturering. Det vil si at bare utsendelseskostnaden i det året frivillig månedlig fakturering av årsavgiften innføres, kan øke med 10-30 mill. kroner, dersom 200.000-600.000 velger månedlig fakturering.

For 2011 ble det utskrevet i overkant av 3,7 millioner krav på årsavgift. Totalkostnaden ved månedlig fakturering kan bli høyere dersom flere enn 600.000 ønsker månedlig fakturering. Kostnadene ved fakturering kan reduseres noe ved økt bruk av e-faktura og lignende, mens det er enkelte andre kostnader knyttet til eksempelvis innkreving og regnskap som ikke er tatt med i beregningene over. I dag benyttes 25 - 30 årsverk til jobben, og dette kan mer enn doble seg avhengig av antallet avgiftspliktige som vil betale årsavgiften i månedlige terminer.

Ved månedlig betaling vil det oppstå noen problemstillinger som kan innebære ytterligere kostnader, bl.a. knyttet til eierskifte, stansningsretten og tilleggsavgift ved forsinket betaling. Dette er problemstillinger som vil kreve nærmere utredninger. Omlegging til månedlig betaling vil ha betydelig systemmessige konsekvenser. Kostnadene knyttet til dette kan ikke estimeres uten nærmere utredninger.

Et system med månedlig betaling kunne tenkes forenklet noe dersom alle 12 betalingsblankettene blir sendte ut på en gang. Men mange ville da ikke klare å sørge for å bruke en av dem på hver månedlige forfallsdag. Et system uten konkret varsel om den enkelte måneds forfall blir for usikkert, og bør ikke legges til grunn.

Dagens ordning med forfall av årsavgiften 20. mars er allment kjent og godt fungerende. En ordning med månedlig betaling av årsavgiften for dem som ønsker det, vil føre til komplisering av avgiftssystemet. Ordningen vil videre medføre økte administrasjonskostnader. Dersom omleggingen skal være provenynøytral, må årsavgiftssatsen økes. Etter en helhetsvurdering mener jeg derfor at det ikke er hensiktsmessig å innføre en slik ordning.

Når det gjelder spørsmålet om årsavgiften kan eller bør pådras på månedlig basis, viser jeg til at i dagens ordning skrives årsavgiften ut for alle kjøretøy som er påregistrert per 1. januar i avgiftsåret. For kjøretøy som registreres i løpet av første halvår, skal det betales full avgift og halv avgift dersom kjøretøyet registreres i annet halvår. Dagens ordning tar imidlertid ikke hensyn til eventuell avskilting. Det kan gi

uheldige utslag. Jeg ser derfor behov for å vurdere en ordning der det betales avgift for tiden det er kjennermerket på kjøretøyet. Departementet har bedt Toll- og avgiftsdirektoratet foreta en vurdering av saken, herunder av hvilke økonomiske og administrative konsekvenser en slik ordning vil medføre. Et eventuelt forslag om innføring av fleksibel årsavgift vil bli sendt på høring.

SPØRSMÅL NR. 847

Innlevert 15. februar 2012 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 23. februar 2012 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«FrP mener at båndlegging av eiendom i forbindelse med samferdselsprosjekter automatisk må følges opp med tilbud om innløsning til markedspris. En familie som hadde bolig 20 meter fra riksvei 3 får ikke lov til å bygge huset sitt opp igjen etter at huset ble totalskadet i brann, fordi dagens byggegrense er 50 meter fra riksvei. Familien har heller ikke fått penger for tomten fra Staten.

Mener statsråden det er rettferdig at Statens vegvesen fratar folk tomter uten å gi kompensasjon til markedspris?»

BEGRUNNELSE:

Familien har nå kjøpt seg ny tomt et annet sted for ca. 150 000 kroner, men har ikke fått penger for tomten de har mistet. Prosessen mellom familien og Statens vegvesen har nå pågått siden huset brant ned i 2008, og familien opplever det som om Statens vegvesen har brukt branntragedien til å tilegne seg gratis tomt for fremtidig utvidelse av riksvei 3. Dette har også medført at familien har pådratt seg store ekstrautgifter osv. på grunn av prosessen mellom familien og SVV. Det eneste riktige i slike situasjoner er at staten kjøper tomten til en pris tilsvarende det markedsprisen hadde vært dersom det var tillatt å gjenoppbygge. Jeg regner også med at statsråden i dette tilfellet er enig i at familien også må få kompensert for de ekstra utgiftene de er påført som følge av den prosessen de har hatt med statens vegvesen.

Svar:

Vegloven § 35 fastsetter at en må ha løyve fra vegmyndighetene etter vegloven § 30 dersom en skal bygge opp igjen et hus innenfor byggegrensene etter

vegloven § 29. Dersom huset ikke tillates bygget opp på samme stedet, er det i enkelte tilfeller aktuelt å plassere huset et annet sted på tomten, mens det i andre tilfeller ikke er mulig å gjenoppføre huset på tomten.

Vegloven har ikke en egen bestemmelse som hjemler erstatningsplikt for det offentlige overfor grunneier i de tilfeller det ikke gis dispensasjon til å gjenoppføre et nedbrent hus på tomten. Utgangspunktet er at det bare er snakk om erstatning så langt dette følger av grunnloven § 105 analogisk anvendt på rådighetsinnskrenkninger. Det vil si at det bare blir tale om erstatning i særlige tilfeller hvor det foreligger et vesentlig tap. Den foreliggende rettspraksis, som gjelder vegloven og plan- og bygningslovens bestemmelser om byggegrenser, viser også til at det normalt ikke kan kreves erstatning for rådighetsinnskrenkninger av en slik karakter. Det må foreligge særlige forhold om erstatning skal kunne kreves, og vurderingen må skje konkret og bero på rådighetsinnskrenkningens betydning for den berørte eendommen.

Statens vegvesen må forholde seg til gjeldende rettstilstand vedrørende erstatningsplikt for avslag på dispensasjon til gjenoppbygging av hus innenfor byggegrensene. Lovgiver og Høyesterett har vurdert i hvilken grad det offentlige er erstatningsansvarlig for rådighetsinnskrenkninger som følger av veglovens byggegrenser. Jeg finner ikke grunnlag for å vurdere rimeligheten av den rettstilstanden som i dag gjelder på området. Jeg kan heller ikke uttale meg konkret om saksforholdet det vises til. Kriteriene som legges til grunn i rettspraksis er skjønnsmessige. Det må i hvert enkelt tilfelle foretas en konkret vurdering fra Statens vegvesen sin side av om vilkårene for erstatning er til stede.

SPØRSMÅL NR. 848**Innlevert 16. februar 2012 av stortingsrepresentant Knut Storberget****Besvart 15. mars 2012 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«I arbeidet med verneplan for Femundsmarka er det skapt usikkerhet for muligheten noen få oppsittere i Femundsmarka har til å kunne anvende snøscooter til nødvendig transport, noe de har gjort i flere år. De trenger forutsigbarhet for en særdeles sårbar næringsmessig situasjon. Og måtte søke adgang til slik nødvendig bruk av snøscooter hvert år vil for disse være en stor usikkerhetsfaktor. De mener de i dag har en hevdvunnen rett, og viser dessuten til forskrift fastsatt av Miljødepartementet 1974-11-22-04.

Gjelder forskriften 1974-11-22-04, og vil det sikres at slik nødvendig transport fortsatt kan foretas?»

Svar:

Jeg takker for spørsmålet. Spørsmålet er aktualisert som følge av revisjonen av forvaltningsplanen for Femundsmarka nasjonalpark, hvor det har vært vurdert om praksis for motorferdsel med snøscooter i forbindelse med utleie av buer i de indre delene av nasjonalparken skal endres. Fylkesmannen har nå signalisert at gjeldende praksis skal videreføres, og vil legge opp til at berørte oppsittere får en 10-årig tilatelse slik at det oppnås forutsigbarhet for næringen.

Representanten spør videre om forskrift 1974-11-22-04 fortsatt er gyldig.

Femundsmarka nasjonalpark ble opprettet ved Kongelig resolusjon 9. juli 1971 med tilhørende verneforskrift av samme dato. I etterkant har denne verneforskriften blitt endret flere ganger. Først 22. november 1974, deretter 7. mai 1982, og til sist 23. februar 2003. De to endringene fra 1974 og 1982 innebar mindre endringer og tilføyelser i den opprinnelige forskriftsteksten. Endringen i 2003 var en større revisjon hvor hele den eksisterende forskriftsteksten ble erstattet med en ny og mer detaljert tekst. Ved endringen i 2003 kan det se ut til at man ved en feil unnlot å foreta en særskilt opphevelse av de to tidligere forskriftene om endringer fra henholdsvis 1974 og 1982. Det kan derfor stilles spørsmål ved om disse to forskriftene fortsatt står ved lag. Det er imidlertid ikke tvilsomt at endringsforskriften fra 2003 går foran de eldre forskriftene, slik at denne formelle feilen ikke får noen praktisk betydning. Departementet vil allikevel sørge for at denne feilen blir rettet slik at de eldre forskriftene fra 1974 og 1982 blir formelt opphevet.

SPØRSMÅL NR. 849**Innlevert 16. februar 2012 av stortingsrepresentant Line Henriette Hemdal****Besvart 2. mars 2012 av olje- og energiminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

«Hva er statsrådens strategi for å få fortgang i saksbehandling og realisering av de beste fornybarprosjektene i Norge, slik at vi sikrer at halvdel av de 26 TWh med fornybar energi som nå skal bygges ved hjelp av grønne sertifikater bygges i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge Energi Norge står det per i dag 731 vannkraftprosjekter i kø hos Norges vassdrags og energidirektorat (NVE). Køen er lengre i dag enn for 2 år siden, til tross for at saksbehandlingskapasiteten i NVE

er økt noe de siste årene. I 2011 behandlet direktoratet 60 søknader. Dersom direktoratet fortsetter i samme tempo vil det ta mer enn ti år å ta unna den allerede eksisterende køen. Samtidig vet vi at søknadene nå fortsetter å strømme inn som en effekt av etableringen av ordningen med grønne sertifikater.

Grønne sertifikater innebærer dessuten at det bare er kraftverk som leverer strøm til nettet innen 2020 som får adgang til sertifikatmarkedet. Når det i snitt tar vel to år å prosjektere og bygge et kraftverk etter at konsesjonen er gitt, er det forståelig at panikken nå brer seg blant potensielle kraftutbyggere. Det fortøner seg underlig at regjeringen satser stort på ut-

bygging av grønn energi og samtidig ikke makter å organisere virksomheten i NVE slik at man kan benytte det potensialet som ligger i blant annet småkraftutbygging.

Svar:

Regjeringen er opptatt av å få ned saksbehandlingstiden for ny fornybar energi, og en rekke tiltak som allerede gir resultater, er gjennomført. Konesjonsbehandlingsskapasiteten er styrket betydelig de siste årene. NVEs kapasitet er doblet siden 2005, samtidig som departementet er i ferd med å omorganisere og styrke kompetansen på sin konsesjonsbehandling. I tillegg er det gjort flere andre tiltak de senere år for å forbedre og effektivisere konsesjonsbehandlingen.

Norge har store fornybare naturressurser, og det er betydelig interesse for fornybarutbygging. Det store omfanget av prosjekter har skapt et etterslep av sa-

ker til behandling, men et ensidig fokus på å redusere behandlingstiden for konsesjonssøknader ville likevel ikke være det rette. Det kreves tid, den rette kompetanse og ressurser for å gjennomføre forsvarlige, helhetlige vurderinger i tråd med det meget omfattende lovverk som gjelder på denne sektoren. Mengden av prosjekter øker også behovet for å se sakene i sammenheng. Hensynene til fremdrift og forsvarlig saksbehandling må balanseres.

Effektiviseringstiltakene som er gjennomført har gitt resultater. Mengden saker som avgjøres årlig har økt kraftig siden denne regjeringen tok over. Likevel betyr ikke det at vi er fornøyde. Elsertifikatavtalen med Sverige viser regjeringens høye ambisjoner innen fornybar energiutbygging. Fremdriften i konsesjonsbehandlingen må øke ytterligere for at vi skal nå våre ambisjoner. Dette er en utfordring som regjeringen har stor oppmerksomhet på.

SPØRSMÅL NR. 850

Innlevert 16. februar 2012 av stortingsrepresentant Henning Skumsvoll

Besvart 2. mars 2012 av olje- og energiminister Ola Borten Moe

Spørsmål:

«For å redde deler av regnskogen i Brasil og Indonesia bevilger Stortinget flere milliarder kr årlig. Når Lars Haltbrekken i Naturvernforbundet foreslår at norske skogeiere skal få en milliard kr for å la skogen stå, avviser Statsråd Borten Moe ifølge Dagens Næringsliv dette med å si at "Vern av skog ikke er et klimatiltak".

Dersom vern av regnskog er klimamessig viktig i Brasil og Indonesia, kan statsråden utdype hvorfor verving av skog i Norge ikke er et klimatiltak som det

er verd å følge opp med statelige tilskudd?»

Svar:

I et klimaperspektiv er det antall kubikkmeter stående skog, og eventuelt økningen i dette som er relevant. I Norge har vi ikke problemer med avskoging, og vår stående kubikkmasse er økende. Potensialet er imidlertid stort for ytterligere økning av stående volum og dermed CO₂-opptak. I et klimaperspektiv blir ulike tiltak for økt CO₂-opptak det relevante.

SPØRSMÅL NR. 851**Innlevert 16. februar 2012 av stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad****Besvart 29. februar 2012 av olje- og energiminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

«Meiner statsråden at vi har en fullgod kontroll med at kraftbørsen Nord pool spot har det rammeverk som trengs for å kunne betjene alle kundene på en konkurransedyktig måte?»

GRUNNGJEVING:

Vi kan i media lese urovekkende opplysninger om aktivitet i Europas største kraftbørsar som skulle hindre fri konkurranse på dette omsetningsleddet, noko som ville føre til stor skade for forbrukarane.

Svar:

Av energiloven kreves det konsesjon for å drive kraftbørs i Norge. Det er kun Nord Pool Spot som har slik konsesjon i dag. I energilovforskriften og i konsesjonen stilles det strenge krav til at konsesjonæren skal opptre nøytralt og ikke-diskriminerende. Inntektene skal dekke kostnader og gi en rimelig avkastning ved effektiv drift.

Det følger også av konsesjonen at Nord Pool Spot skal ha på plass en effektiv markedsovervåking. Flere tilsynsmyndigheter har ansvar for overvåking av kraftmarkedet. NVE tildeler markedsplasskonsesjonen og følger opp at betingelsene i konsesjonen overholdes, i nær kontakt med energiregulatorene i de øvrige nordiske landene. Konkurransetilsynet har et overordnet ansvar for en effektiv konkurranse mellom

aktørene i kraftmarkedet uavhengig av hvilke delmarkeder de handler i. Finanstilsynet har tilsyn med børser, autoriserte markedsplasser og oppgjørssentraler.

Det nordiske kraftmarkedet er langt på vei modell for det felles europeiske kraftmarkedet som EU er i ferd med å etablere. Det arbeides med å få på plass et felles europeisk regelverk rundt utforming av markedsplasser og prisberegninger.

Nord Pool Spot har om lag 350 medlemmer og organiserer engroshandel mellom produsenter, leverandører, store forbrukere, meglere og energiselskaper. Medlemmene må ha balanseavtale med systemoperatøren eller via tredjepart i området handelen skal foregå.

Husholdningskunder handler ikke selv direkte på kraftbørsen Nord Pool Spot. Omsetningen på sluttbrukermarkedet i Norge er preget av mange aktører og høy grad av konkurranse.

Jeg har registrert at EU-kommisjonen i samarbeid med EFTA Surveillanee Authority (ESA) og det norske konkurransetilsynet nylig har vært på inspeksjon hos Nord Pool Spot grunnet antatte konkurransebegrensende tiltak. Det har også vært gjennomført slike inspeksjoner på andre markedsplasser i Europa. Jeg har ikke mottatt informasjon om hva dette går ut på utover pressemeldingene fra ESA og Kommisjonen.

SPØRSMÅL NR. 852**Innlevert 16. februar 2012 av stortingsrepresentant Bente Thorsen****Besvart 28. februar 2012 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Akershus Utdanningsforbund gjennomførte i uke 45 i 2011 en undersøkelse om vikarbruk i fylket. Undersøkelsen viser at omfanget av ukvalifisert personell og elevtimer uten vikar er økende. Det er stor enighet om at læreren er den viktigste ressursen for eleven. Resultatet av undersøkelsen står i stor kontrast til dette.

Hva vil statsråden gjøre for å bedre dette slik at flere elever får utdannet personell i timer med behov for vikar?»

Svar:

På oppdrag fra Utdanningsdirektoratet kartla NIFU STEP vikarbruk i den norske grunnskolen for skoleåret 2009/10. Undersøkelsen ble gjennomført

på lignende måte som tidligere studier av vikarbruk i Akershus, Vest- Agder og Aust- Agder (gjennomført av Utdanningsforbundet mellom 2007 og 2009). Ifølge NIFU STEPs undersøkelse svarer lærerfraværet i norsk grunnskole seg til ca sju prosent av alle årstimer. Dette utgjør i underkant av 4000 lærerårsverk på landsbasis per år.

Undersøkelsen viser at en av tre vikartimer i grunnskolen i skoleåret 2009/10 ble utført av vikarer uten godkjent utdanning. Dette utgjør 2,4 prosent av alle undervisningstimer i grunnskolen det skoleåret. Halvparten av fraværstimene ble dekket inn av vikar med godkjent utdanning mens 15 prosent av timene ble ikke dekket inn med vikar i det hele tatt.

NIFU gjennomførte en tilsvarende undersøkelse av vikarbruk i videregående opplæring for skoleåret 2010/11. De finner at lærerfraværet i videregående skole er omtrent halvparten av det i grunnskolen. Videre finner de at to tredjedeler av vikartimene i videregående dekkes av lærere med godkjent utdanning, mot rundt halvparten i grunnskolen. Under 10 prosent dekkes inn med lærere uten godkjent utdanning (mot 1 av 3 i grunnskolen). I rundt 25 prosent av lærerfraværet settes det ikke inn vikar (mot ca 15 prosent i grunnskolen).

Det er kun gjennomført to landsdekkende undersøkelser som kartlegger vikarbruk, en for grunnskolen og en for videregående opplæring. Det er ikke grunnlag for å si noe om utvikling over tid, på nasjonalt nivå, i omfang av vikarbruk uten godkjent utdanning.

Læreren er den faktoren i skolen som påvirker elevenes læring, mestring og gjennomføring sterkest,

både direkte og mer indirekte. God fagbakgrunn er viktig for å kunne motivere og formidle kunnskap med tyngde, trygghet og entusiasme. Jeg er opptatt av å styrke lærernes kompetanse, og gjennom strategien Kompetanse for kvalitet er det foretatt en omfattende satsing på etter- og videreutdanning. Det er et mål at lærere skal ha relevant utdanning i alle fag de underviser i.

Den som skal tilsettes i undervisningsstilling skal ha relevant faglig og pedagogisk kompetanse, jf. opplæringsloven § 10-1. Dersom det ikke er søkere som fyller kompetansekravene, kan andre tilsettes midlertidig ut skoleåret eller for kortere tid. Det kan også tilsettes midlertidig etter arbeidsmiljølovens regler (vikarer). Det er derfor bare når en ikke har søkere med rett kompetanse, at det er anledning til å tilsette noen som er ikke kvalifisert. Dersom det ikke fantes en slik mulighet, ville det ved mangel på kvalifiserte vikarer være svært vanskelig for skoleeier å oppfylle elevenes rett til opplæring.

Et visst nivå på lærerfravær er dessverre ikke til å komme utenom. Selv om faglæreren er fraværende er det imidlertid viktig at elevene får de timene til opplæring de har krav på. Ved fravær som er forutsigbart, for eksempel fravær i forbindelse med planlagt etter og videreutdanning, er det sentralt at skolene planlegger slik at fraværet dekkes av lærer med godkjent utdanning. Fravær kan imidlertid naturligvis oppstå uten særlig forvarsel og jeg har forståelse for at det i slike tilfeller ikke alltid er mulig å innhente vikar med godkjent utdanning. Det er likevel viktig at skolene i størst mulig utstrekning sørger for å benytte lærervikarer med godkjent utdanning.

SPØRSMÅL NR. 853

Innlevert 16. februar 2012 av stortingsrepresentant Åse Michaelsen

Besvart 23. februar 2012 av justisminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Hvordan har statsråden sikret samfunnets interesser i forhold til misbruk av Internett i fengslene?»

BEGRUNNELSE:

Da justiskomiteen var på komitereise i Canada og USA var noen av temaene terrorplanlegging og organisert kriminalitet. Der ble det poengtert hvor viktig det var og ikke la den innsatte få lov til å ha tilgang på "åpent Internett". Vi vet i dag at planlegging, kon-

taktnettoppbygging og andre kriminelle handlinger finner sted via Internett. Selv om den tekniske løsningen IFI er tilgjengelig i fengslene i dag, så blir jeg gjort oppmerksom på av flere innen kriminalomsorgen at systemet uthules og misbrukes. Den enkelte innsatte må selv ta ansvar og risiko ved et eventuelt brudd på bestemmelsen, da hovedregelen er at kommunikasjonen den enkelte har ikke undergis kontroll. Det har blant annet vært avdekket at tidligere ofre har blitt forfulgt via sosiale medier, at narkotikahandel har blitt utført og trusler fremsatt.

Svar:

Bruk av Internett for innsatte (IFI) er regulert av Kriminalomsorgens regelverk for kommunikasjonskontroll og retningslinjer for bruk av IKT/Internett i opplæring for innsatte i kriminalomsorgen (KSF – Rundskriv: 5/2009). Når innsatte gis tilgang til begrenset internett gjøres dette kun etter en individuell sikkerhetsvurdering, kun for undervisningsformål og kun gjennom IFI modellen. I følge gjeldende læreplaner er bruk av IKT/tilgang til internett en av fem basisferdigheter (lesing, skriving, regning, tale og IKT). Det gis ikke IFI tilgang utenfor undervisningslokalene.

All bruk av IFI finner sted i et klasserom med lærer til stede og hvor all internettrafikk logges. Disse loggene skal kontrolleres ukentlig. Det betyr at kriminalomsorgen kan finne ut hva som har skjedd dersom det er mistanke om misbruk. Det er få holdpunkter for at ordningen med IFI «uthules og misbrukes». Det brukes store ressurser for å kontrollere innsattes bruk av internett.

De episoder representanten omtaler i begrunnelsen for sitt spørsmål, hvor innsatte har framsatt trusler, har kontaktet tidligere ofre eller organisert narkotikahandel, har i all hovedsak skjedd ved hjelp av innsmuglede mobiltelefoner eller gjennom brev og vanlig telefonkontakt som ikke har vært kontrollert. I fengsler med høyt sikkerhetsnivå skal som hovedregel all kommunikasjon kontrolleres. I fengsler med lavere sikkerhetsnivå skal brev og telefoner kunne kontrolleres, men av ressurs hensyn gjennomføres dette kun i spesielle tilfeller. De sakene som har blitt

avdekket har vært nøye undersøkt. I et tilfelle manipulerte trolig innsatte en lærer til å slippe dem ut på ukontrollert internett. Vi har ikke holdpunkter for at IFI i fengsel med høyt sikkerhetsnivå har vært brukt til å true, kontakte tidligere ofre eller til å organisere narkotikahandel. Det er usikkerhet i et tilfelle i et fengsel med lavere sikkerhetsnivå om IFI har vært benyttet til å fremme trusler.

Den største utfordringen når det gjelder misbruk av internett i fengslene er, etter det jeg får opplyst fra kriminalomsorgen, knyttet til innsmugling av mobiltelefoner. Det kan dreie seg om telefoner med mulighet til direkte oppkopling til internett eller at man kobler telefon eller USB-modem til en PC for å komme på nett. En innsmuglet mobiltelefon eller andre kommunikasjonsenheter vil ikke kunne koples til en IFI maskin, da disse er sperret for tilkopling av ukjente/ikke godkjent enheter. Kriminalomsorgen skal i nær framtid gjennomgå regelverket og praksis for bruk av PC uten tilknytning til IFI.

Internett er vår tids største arena for spredning av kunnskap og informasjon. Det er viktig ikke å pålegge innsatte unødig avskjerming, både med tanke på undervisning, men også i et generelt rehabiliteringsperspektiv. Jeg registrerer at IFI løsningen som er utviklet her i landet vekker internasjonal interesse. Det å kunne bruke internett for å tilegne seg informasjon er blitt stadig mer nødvendig for å klare seg i et moderne samfunn. Det er derfor positivt dersom innsatte tilegner seg IKT ferdigheter under straffegjennomføring. Dette vil gjøre mange bedre i stand til å få arbeid og klare seg som lovlidende borgere etter løslatelse.

SPØRSMÅL NR. 854

Innlevert 16. februar 2012 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 21. februar 2012 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Ordningen med boplikt synes mange steder å bli praktisert lemfeldig og urimelig. Et eksempel er øya Veierland i Tjøme kommune, hvor det er boplikt, men fravær av elementær infrastruktur. Statens landbruksforvaltning synes å spille en rolle ved innføring av boplikt, men samtidig synes det å mangle en instans hvor boplikt kan påklages.

Vil ministeren ta initiativ til at en instans kan vurdere og fatte vedtak i klager om boplikt?»

BEGRUNNELSE:

Boplikt kan oppfattes som en tvang. Boplikt burde ikke eksistere i områder med særdeles dårlig infrastruktur og manglende kommunalt tjenestetilbud.

Svar:

Kommuner som ønsker det kan be om å få innført forskrift om såkalt 0-grense etter konsesjonsloven slik at det må søkes konsesjon dersom eiendom som har vært brukt som helårsbolig skal brukes til fritidsformål. I områder som er regulert til boligformål er

det også mulig å få tilsvarende forskrift for eiendom med bebyggelse som ikke er tatt i bruk som helårsbolig, herunder eiendom med bebyggelse under oppføring. Denne "boplikten" er et av mange virkemidler som tas i bruk for å opprettholde levende lokalsamfunn, enten det gjelder i distriktene eller i små sørlandsbyer. Det kan være grunn til å merke seg at de kommunene som har valgt å ha boplikt på boligeiendommer er kommuner som politisk styres av partier fra hele den politiske fargeskalaen. Svært få kommuner har opphevet reglene når de først er innført.

Departementet har i rundskriv M-2/2009, Konesjon og boplikt, gitt veiledning om bruken av reglene. I rundskrivet går det fram at kommunen i sin anmodning om å få innført forskrift, må ta stilling til hvilket eller hvilke alternativ i bestemmelsen det er nødvendig å innføre regler etter. Det går videre fram at kommunen ikke har krav på å få innført forskrift. Det er Statens landbruksforvaltning (SLF) som avgjør om forskrift skal fastsettes. SLF vil derfor ta stilling til om kommunen har gitt tilstrekkelige opplysninger for at forskriften kan vedtas. I den grad kommunene har spørsmål om innføring av forskrift eller tolking av en eksisterende forskrift vil SLF også ha veiledningsansvar.

Selv om kommunen har fått innført regler om 0-grense, innebærer forskriften ikke at helårsboliger i alle tilfeller må brukes til helårs bosetting. Kjøpere som ønsker å bruke boligen til fritidsformål kan søke kommunen om konsesjon til fritidsbruk. Ved vurderingen av søknaden skal kommunen vurdere konkret om det er nødvendig å hindre at den aktuelle boligen

blir brukt til fritidsformål. I henhold til konsesjonsloven skal det ved vurderingen legges vekt på en rekke momenter, bl.a. eiendommens beliggenhet, om området der eiendommen ligger har karakter av å være et utpreget fritidsområde, bebyggelsens art og standard, hvor lang tid det er gått siden eiendommen ble brukt som helårsbolig, hvor lang tid den ble brukt som helårsbolig og om det er påregnelig at andre vil bruke den til helårsbolig. Kommunens vedtak kan påklages til Fylkesmannen.

Statistikk over kommunenes praksis viser at kommunene foretar en konkret vurdering slik loven gir anvisning på. I 2009 behandlet kommunene 255 søknader i alt, og i 234 saker fikk kjøperne tillatelse til å bruke eiendommen som fritidsbolig. I 2010 behandlet kommunene 175 søknader. I 158 saker ble søknaden innvilget. Også i Vestfold viser statistikken at det utøves et konkret skjønn. I 2010 behandlet Vestfoldkommuner med 0-grense 15 søknader om konsesjon. I 10 saker ble søknaden innvilget.

Jeg er kjent med at Nøtterøy kommune som har et borgerlig flertall i kommunestyret sitt har innført 0-grense på øya Veierland. Jeg er også kjent med at det har vært mye debatt omkring dette, bl.a. en folkeavstemming knyttet til om reglene skal gjelde på øya. Jeg ser ikke at denne debatten tilsier endringer med hensyn til hvem som bør ta stilling til om det skal være 0-grense eller ikke. Avgjørelsen skjer i dag av Statens landbruksforvaltning, i form av en forskrift som har vært sendt på høring blant de som er berørt. Jeg ser heller ikke grunnlag for en annen klageordning i enkeltsaker enn den som er beskrevet ovenfor.

SPØRSMÅL NR. 855

Innlevert 16. februar 2012 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 24. februar 2012 av fornyings-, administrasjons- og kirkeminister Rigmor Aasrud

Spørsmål:

«I rapporten fra OECD "Economic Survey of Norway 2012" fortelles det at Norge ligger på topp i verden når det gjelder offentlige utgifter i forhold til fastlands-BNP. Dette indikerer at Norges bestrebelser på å redusere offentlige utgifter ikke er effektive.

Hvilke tiltak vil ministeren ta i bruk for å effektivisere offentlig forvaltning og redusere offentlige utgifter?»

BEGRUNNELSE:

Mye tyder på at det er et stort misforhold i Norge mellom offentlige utgifter og offentlige tjenester til befolkningen. På en rekke sektorer ligger Norge dårlig an i forhold til andre sammenliknbare land. Norsk infrastruktur, som veier, er den dårligste i Vest-Europa. Resultatene i norsk skole ligger under gjennomsnittet i OECD-landene. Norske sykehus sliter med foreldet utstyr. Norsk politi er underbemannet og underfinansiert, og i deler av Norge er trygghet for liv og eiendom svært dårlig ivarettatt. I sum synes det

temmelig klart at det må skje gjennomgripende reformer som dreier offentlige utgifter i retning av bedre tjenester til befolkningen, samtidig som utgiftene holdes under kontroll.

Svar:

Målt i forhold til samlet BNP er de offentlige utgiftene noe lavere enn gjennomsnittet for euroområdet. Dette må ses i sammenheng med at petroleumsinntektene gir et ekstraordinært bidrag til BNP i Norge, og en tilsvarende lav utgifts andel. Det er derfor vanlig, som OECD her har gjort, å måle offentlige utgifter som andel av verdiskapningen i fastlandsøkonomien. Målt på denne måten er de offentlige utgiftene i 2012 om lag som gjennomsnittet for de siste 25 perioden. Når offentlige utgifter måles som andel av fastlands-BNP, framstår de som forholdsvis høye i Norge sammenliknet med nivået i andre land. Offentlige utgifter som andel av BNP for Fastlands-Norge vil imidlertid overvurdere finansieringsbyrden på lang sikt. Dette har bl.a. sammenheng med at en ser bort fra alternativ anvendelse av ressursene som nå brukes i petroleumsvirksomheten.

De vesteuropeiske landene har gjennomgående en mer omfattende velferdsstat enn andre OECD-land. Offentlige utgifter som andel av BNP er høyere i de skandinaviske landene enn i euroområdet. Dette skyldes særlig at de skandinaviske land har en godt utbygd velferdsstat der tilbudet av barnehager, utdanning og helse i hovedsak er offentlig drevet og finansiert gjennom skatter. Videre er det stor forskjell fra land til land i det offentliges ansvar for alderspensjoner.

Spørsmålet fra representanten Hagesæter synes å

legge til grunn at det er et mål i seg selv å ha lave offentlige utgifter. Det stemmer ikke. Det forholdsvis høye offentlige utgiftsnivået i Norge er et resultat av bevisste politiske valg under skiftende regjeringer. Regjeringen vil satse på fellesskapsløsninger og en sterk offentlig sektor også i framtiden. Nettopp derfor er det et mål at offentlig sektor er effektivt organisert og drevet, slik at vi får best mulig resultater ut av pengene våre. Som det fremgår av Soria Moria-erklæringen vil regjeringen forsterke, forbedre og fornye den norske samfunnsmodellen.

Fornyingen av offentlig sektor skal skje gjennom forbedret bruk av teknologi, utnyttning av beste praksis, en mest mulig hensiktsmessig organisering, utvikling av de ansattes kompetanse og bedre bruk av deres talenter, ideer og evne til å finne gode løsninger.

Jeg vil spesielt trekke fram digitalisering av offentlig forvaltning og utvikling av digitale selvbetjeningsløsninger som helt sentrale områder i regjeringens strategi for effektivisering av offentlig sektor. I statsbudsjettet 2012 signaliserte regjeringen at vi ønsker å øke farten på utviklingen av offentlige digitale tjenester. Vi foreslo derfor store bevilgninger til IKT-relaterte formål og statlige IKT-prosjekter, bl.a. 220 millioner kroner til modernisering av IKT-løsninger i Nav, 80 millioner kroner til modernisering av IKT-løsninger i politiet og 162 millioner kroner til videreutvikling av Altinn.

Regjeringen vil fortsette satsingen på digitaliseringen av offentlig sektor, og satsingen på fellesløsninger for å understøtte dette. Dette vil innebære store skritt i retning av effektivisering av offentlig forvaltning og reduserte offentlige utgifter.

SPØRSMÅL NR. 856

Innlevert 16. februar 2012 av stortingsrepresentant Arve Kambe

Besvart 29. februar 2012 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«De kommunale/fylkeskommunale pensjonskassene som står utenfor de store selskapene har de fire siste årene forsøkt å få etablert elektronisk oppkopling med Nav. I januar 2012 ble det klart at Nav Pensjon heller ikke for 2012 fant budsjettdekning for å starte arbeidet med elektronisk oppkopling mot Nav av "de mindre pensjonskassene" som representerer over 150 000 medlemmer.

Hvordan vil statsråden sikre at alle pensjonskasser, bl.a. med brukerbetaling, kan kobles elektronisk opp mot Nav innen første halvår?»

BEGRUNNELSE:

I januar 2012 ble det klart at Nav Pensjon hadde sendt melding til Gabler Wassum/Pensjonskonsult om at direktoratet heller ikke for 2012 fant budsjettdekning for å starte arbeidet med elektronisk oppkop-

ling mot Nav av "de mindre pensjonskassene".

I likhet med Statens pensjonskasse, KLP, Oslo Pensjonsforsikring og livselskapene, OPF, er de selvstendige kommunale og fylkeskommunale pensjonskasser avhengige av en effektiv kommunikasjon med Nav. Nav, på sin side, forutsettes å ville oppnå de samme fordeler som oppnås i forhold til ovennevnte pensjonsinnretninger mht. redusert ressursbruk ved informasjonsutvekslingen.

De aktuelle kommunale/fylkeskommunale pensjonskasser dette gjelder er Akershus, Buskerud, Arendal, Bergen, Bodø, Drammen, Elverum, Flekkefjord, Halden, Haugesund, Kristiansand, Moss, Sandefjord, Sandnes, Skien og Trondheim. Totalt representerer disse pensjonskassene ca. 150 000 personer. En elektronisk tilknytning vil generelt ha åpenbare fordeler for begge parter.

Pensjonskassene slipper å anmode skriftlig/muntlig om vedtak/endringsmeldinger fra Nav. For de fleste saker hvor de er avhengig av informasjon fra Nav, må deres anmodning være skriftlig. Slipper pensjonskassene skriftlige henvendelser og svar pr. post, vil dette selvsagt være svært tidsbesparende, gi reduserte porto-/telefonutgifter og høyere servicegrad.

Nav vil kunne oppnå merkbare fordeler knyttet til administrasjonsutgifter, effektivitet og omdømme. For Nav vil elektronisk oppkobling medføre åpenbare besparelser. Den enkelte pensjonskasse kan selv gjøre registreringer direkte i samordningsregisteret. Dette må innebære betydelige ressursbesparelser for Nav. Ingen skriftlige utsendelser av vedtak/endringsmeldinger til pensjonskassene, færre refusjonskrav og telefonsamtaler, raskere saksbehandling, spesielt i saker med samordningspliktige ytelser og reduserte porto- og telefonutgifter.

Nav sender i dag flere skriftlige meldinger/endringsmeldinger pr sak. Der hvor pensjonsselskapene sender én melding, sender Nav ofte opp til ti. Pensjonsselskapene har på det sterkeste anmodet Nav å prioritere arbeidet med elektronisk oppkobling av pensjonskassene i 2012.

Manuell rutine for utveksling av data er risikomessig ugunstig. Pensjonskassene er helt avhengige av å motta korrekte data løpende fra Nav, for å kunne beregne korrekt tjenstepensjon. Det er avgjørende å få dette på plass for å klare å opprettholde kvalitet i pensjonsberegningene. Sett fra pensjonskassenes side vil den vesentlige økonomiske belastningen ved en oppkobling mot Nav bli dekket av pensjonskassene. Jeg antar at dette for Nav vil være en moderat utviklingsjobb, da det forutsettes at Nav i stor utstrekning kan benytte de spesifikasjoner for den datatek-

niske oppkoblingen som allerede er til stede i forhold til SPK og KLP. KLP er «standardsettende organ» for elektronisk interaksjon mellom pensjonsinnretningene i KS-området.

På denne bakgrunn ber jeg statsråden sørge for at Nav sørger for elektronisk oppkobling til Nav for alle pensjonskasser og at statsråden bidrar på en løsningsorientert måte.

Svar:

I tildelingsbrevet for 2012 fra departementet har jeg gitt føringer om at Arbeids- og velferdsdirektoratet som den største og viktigste pensjonsleverandøren skal samhandle med andre pensjonsleverandører for å bidra til at brukerne får best mulig veiledning om sine samlede pensjonsrettigheter, og best mulig grunnlag for sine beslutninger om uttak av alderspensjon. I styringsdialogen med direktoratet vil jeg forsikre meg om at det også legges til rette for elektronisk oppkobling mot Arbeids- og velferdsetaten for de mindre pensjonskassene.

Det er en del av Arbeids- og velferdsetatens strategi å etablere effektive grensesnitt for samhandling og datautveksling med andre virksomheter, og det ligger klare gevinster i å koble flere offentlige tjenstepensjonsordninger (TP-ordninger) på det eksisterende elektroniske grensesnittet. Per februar 2012 utveksler Arbeids- og velferdsetaten informasjon med 36 offentlige TP-ordninger, og så langt er 6 av disse koblet opp på de elektroniske tjenestene. For de resterende TP-ordningene utveksles samordningsdata fremdeles via brev.

Erfaringsmessig vil det ta opptil 6 måneder å koble på nye TP-ordninger da man må gå gjennom et omfattende løp med klargjøring, systemtest og akseptansetest. Selve oppkoblingen vil være ressurskrevende for både Arbeids- og velferdsetaten og den aktuelle TP-ordningen. Jeg er orientert om at etaten er positiv til å gjennomføre dette med de resterende ordningene. Direktoratet har imidlertid også orientert meg om at de foreløpig ikke har kunnet prioritere å sette av nødvendige ressurser til å gjennomføre nye oppkoblinger i 2012.

Arbeids- og velferdsdirektoratet vil likevel kunne bistå de aktuelle pensjonskasser med materiale slik at de kan planlegge og gjøre forberedelser på sin side til oppkobling. Departementet vil i dialog med Arbeids- og velferdsdirektoratet se på mulighetene for å starte planlegging og forberedelser i løpet av 2012, slik at en oppkobling av de aktuelle pensjonskassene kan skje så raskt som mulig.

SPØRSMÅL NR. 857**Innlevert 16. februar 2012 av stortingsrepresentant Arve Kambe****Besvart 28. februar 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Jeg viser til mitt spørsmål som ble besvart av finansministeren 27.01.12 om mva-refusjon til utenlandske transportører. Registreringsfritaket for utenlandske transportører er en utbredt og praktisk ordning. Tilsvarende ordninger finnes i andre land, noe som kommer norske selskap til gode. Jeg er blitt kontaktet av flere i bransjen som mener statsrådets svar er mangelfullt.

Vil statsråden på denne bakgrunn ta en ny gjennomgang av saken, slik at alle får refusjon og at ikke norske selskaper i utlandet rammes?»

BEGRUNNELSE:

I sitt svar skriver statsråden at fritaket ble avvirket 1. januar 2010. Det er mye som tyder på at dette er et diskusjonstema. Jeg har fått opplyst fra kompetent hold at frem til desember 2011 ble fritaket praktisert som normalt. 8. desember 2011 ble det sendt et brev hvor Skattedirektoratet konkluderer med at fritaket allikevel var falt vekk nesten to år i forkant. Det er jo et problem at en etablert ordning faller bort, og at bortfallet gis en form for tilbakevirkende kraft. Videre kan bortfallet være i strid med Stortingets forutsetninger fra vedtagelsen av ny merverdiavgiftslov. Dessuten forverres problemet av at SKD ikke synes å ha noe klart svar på hvordan aktørene skal løse de utfordringer som nå er oppstått.

Regelendringen går isolert sett kun på registreringsplikten, men resultatet er at en stor gruppe utenlandske næringsdrivende mister adgangen til refusjon. Grovt sett kan utenlandske næringsdrivende som driver virksomhet mot Norge deles opp i to grupper; 1. næringsdrivende som ikke har fast driftssted i Norge. Dersom disse betaler merverdiavgift i Norge kan de kreve denne refundert. 2. næringsdrivende som har fast driftssted i Norge. Disse kan ikke kreve refusjon, men må registrere seg på normalt vis.

Meningen med den nye loven var først og fremst å få en mer oversiktlig lovtekst, ikke nødvendigvis å gjøre store endringer i avgiftssystemet. Det er derfor presisert i proposisjonen: "Med unntak for de innholdsmessige endringene som er skissert ovenfor, er bestemmelsene i lovforslaget utformet med sikte på uendret realitet eller mindre realitetsendringer."

Registreringsfritaket var ikke nevnt i proposisjonen, og alle parter forventet derfor at fritaket ble videreført. Fritaket er faktisk med i Merverdiavgiftshåndboken 2011. Jeg er også kjent med at utenlandske selskap fikk aksept for at de var omfattet av regis-

teringsfritaket så sent som i oktober 2011. Skatteetatens begrunnelse er at deres hjemmel er falt bort, men ut fra lovens forarbeider er det helt klart at det var aldri noen intensjon om at denne ordningen skulle vekk.

Det blir derfor noe misvisende når statsråden presenterer saken som om det gjelder en ordning som ikke ble videreført, og som man nå vurderer om man skal ta inn igjen. Realiteten er at det er en ordning som skulle videreføres, og som alle parter har ment ble videreført.

Mitt spørsmål gjaldt transportselskaper, men vil også være aktuelt for f. eks cruisebåter, fly og tog. Situasjonen i dag er at utenlandske bedrifter får ekstra administrative oppgaver for å dokumentere inntekt som uansett ikke skal avgiftsbelegges i Norge. Flere firma sitter på flere millioner i refusjonskrav som de nå kommer til å ta opp med sine lands myndigheter. Jeg er kjent med at det danske og svenske motstykket til Lastebileierforbundet har begynt å engasjere seg ovenfor sine politiske myndigheter.

Bransjen mener bestemt at det er skapt et problem uten politisk grunnlag og opplever at skatte Staten ikke forstår eller ønsker å forstå problemene som er oppstått. Jeg er også kjent med et rundskriv fra Skatt Øst etter første spørsmål som i praksis informerer om å fortsette dagens praksis. På denne bakgrunn ber jeg statsråden sette seg grundig inn i saken og bidra til at saken løser seg på en bedre måte enn hittil.

Svar:

Ved utforming av merverdiavgiftssystemet er jeg opptatt av at avgiften skal virke mest mulig nøytralt og gi færrest mulig uheldige vridninger i økonomien. Videre er det viktig å stenge muligheter for avgiftsunndragelser, samtidig som administrative kostnadene knyttet til rapportering og innbetaling skal være lavest mulig både for de næringsdrivende og avgiftsmyndighetene.

Både fradragsretten for virksomheter registrert i Merverdiavgiftsregisteret og refusjonsordningen for næringsdrivende i utlandet er mekanismer som skal opprettholde nøytraliteten i merverdiavgiftssystemet.

Selv om inngående merverdiavgift blir løftet av både gjennom fradragsretten for registrerte virksomheter og gjennom refusjonsordninger for næringsdrivende i utlandet, er det som representant Kambe er inne på, betydelig forskjeller knyttet til mekanismene. Spørsmålet om virksomheter skal registreres, kan

derfor ikke bare vurderes ut fra adgangen til refusjon. Nedenfor vil jeg forsøke kort å belyse disse forholdene.

Lovens system er at de som driver virksomhet i Norge skal registreres i Merverdiavgiftsregisteret, mens de som driver virksomhet utenfor Norge kan søke refusjon. For utenlandske tilbydere av elektroniske tjenester er det introdusert en forenklet registreringsordning som innebærer en slags mellomløsning.

Som registrert i Merverdiavgiftsregisteret vil den næringsdrivende både bli underlagt plikter og innvilget rettigheter. Registrering i Merverdiavgiftsregisteret krever for det første enten et forretningssted eller en representant i Norge. Merverdiavgiftslovens bestemmelser om dokumentasjon, opplysningsplikt og kontroll vil i sin helhet komme til anvendelse, men merverdiavgiftssystemet er selvdeklarerende slik at registrerte næringsdrivende må på eget initiativ sende inn omsetningsoppgaver. I utgangspunktet skal oppgave sendes inn for terminer på to måneder av gangen. For virksomheter hvor inngående merverdiavgift regelmessig overstiger utgående merverdiavgift, kan skattekontorene beslutte terminer ned til én uke.

Næringsdrivende uten virksomhet i Norge står som hovedregel utenfor merverdiavgiftsloven. Norsk merverdiavgift betalt ved kjøp av varer og tjenester vil imidlertid ikke være fradragsberettiget i det landet disse næringsdrivende er registrert. Refusjonsordningen vil derfor sørge for at næringsdrivende i utlandet får tilbakebetalt den norske merverdiavgiften. Refusjon forutsetter en søknad som vedlegges salgsdokumenter og en beskrivelse av virksomheten. Søknad må fremsettes senest innen seks måneder etter utløpet

av det kalenderår anskaffelsene er foretatt. Søknaden kan omfatte et tidsrom på mellom tre måneder og ett år.

Hvorvidt næringsdrivende som i en eller annen form driver virksomhet i Norge, vil oppfatte registrering i Merverdiavgiftsregisteret som mer administrativt krevende enn refusjonssøknader, vil jeg anta avhenger av den type virksomhet som drives. For næringsdrivende med større anskaffelser over lenger tidsrom vil registrering med korte terminer kunne være mer hensiktsmessig enn refusjonssøknader.

Mitt mål er at registrering i Merverdiavgiftsregisteret og søknad om refusjon skal være fullt overkommelige administrative oppgaver. Den spesielle ordningen som Skattedirektoratet fastsatte med hjemmel i den opphevede forskrift nr. 71 til merverdiavgiftsloven 1969 (forskrift 31. mars 1977), er bortfalt. Jeg ser imidlertid at transportsektoren, både norske transportører i utlandet og utenlandske transportører i Norge, står overfor særegne problemstillinger. Finansdepartementet vurderer derfor allerede saken og har bedt Skattedirektoratet se nærmere på hvordan vi kan sørge for at næringsdrivende i utlandet som utelukkende utfører transporttjenester direkte til og fra merverdiavgiftsområdet ikke skal oppfatte det norske merverdiavgiftssystemet som administrativt krevende. Arbeidet er høyt prioritert.

Jeg vil også legge til at Skattedirektoratet samtidig er bedt om å kartlegge utfordringene som norske transportører møter i utlandet. Jeg kan i denne sammenheng opplyse om at Skattedirektoratet allerede har henvendt seg til Norges Lastebileier-Forbund og Logistikk og Transportindustriens Landsforening for informasjon.

SPØRSMÅL NR. 858

Innlevert 16. februar 2012 av stortingsrepresentant Elizabeth Skogrand

Besvart 22. februar 2012 av justisminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Hvordan er statsråden fornøyd med dagens rutiner for innkjøp av kostbart materiell, herunder biler og båter i politiet, og hvordan vil statsråden bidra til effektivisering av innkjøp og investeringer i politiet?»

BEGRUNNELSE:

Politidistriktene må i dag prioritere innkjøp av biler, båter, andre transportmidler og investeringer opp mot ansettelser av polititjenestemenn og øvrig drift på grunn av trange budsjetttrammer får ikke politidistriktene tilgang til utstyret som er nødvendig for å bekjempe og forebygge kriminalitet mest mulig målrettet.

Svar:

For å få en god kriminalpolitisk måloppnåelse er regjeringen opptatt av at ressursene benyttes på en mest mulig effektiv måte. Regjeringen jobber systematisk for å få mest mulig politikraft ut av de til enhver tid tilgjengelige ressurser, og dette er et kontinuerlig arbeid. For tiden pågår blant annet arbeidet med en resultatreform i politi- og lensmannsetaten. Reformen er bredt anlagt, og formålet er å gjøre etaten enda bedre i stand til forebygge og bekjempe kriminalitet, samtidig som publikums behov for trygghet, beredskap og service ivaretas med god kvalitet i oppgaveutførelsen. Det er også igangsatt en omfattende satsing på IKT i politi- og lensmannsetaten, herunder en fornying av IKT-infrastrukturen og nye IKT-systemer som skal bidra til en mer effektiv ressursbruk i etaten.

Politidirektoratet har utarbeidet bestemmelser for materiellanskaffelser i etaten. Bestemmelsene definerer rolle- og ansvarsfordelingen i anskaffelsesprosessen, og gir en beskrivelse av hvordan prosessene

skal gjennomføres. Videre etablerte Politidirektoratet våren 2010 et prosjekt for å utarbeide en innkjøpsstrategi for politi- og lensmannsetaten. En ønsket å utvikle mål, strategier og handlingsplaner for hele etaten som tilrettelegger for en fornuftig organisering av innkjøpsprosessen. Strategien omfatter områdene materiell, IKT, samband, samt eiendom, bygg og anlegg (EBA). Implementeringen av strategien startet høsten 2011 som et eget prosjekt underlagt Politidirektoratet. Det er satt fokus på områdene sentralisering, standardisering, kompetanseheving og e-handel.

Jeg er opptatt av at politiet må ha kontinuerlig oppmerksomhet på effektiv og god ressursbruk. Omfanget av innkjøpsvirksomheten i politi- og lensmannsetaten tilsier at det må rettes stor oppmerksomhet på anskaffelser og effektiv ressursbruk, samt evaluering av anskaffelsesprosesser. I stortingsmeldingen om Resultatreformen i politiet vil innkjøpsordninger bli behandlet.

SPØRSMÅL NR. 859

Innlevert 16. februar 2012 av stortingsrepresentant Elizabeth Skogrand

Besvart 27. februar 2012 av justisminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Hvilke tiltak er iverksatt og planlagt for å sikre økt effektivitet og bedre ressursutnyttelsen i kriminalomsorgen?»

Svar:

Regjeringen har iverksatt en rekke tiltak for å nå hovedmålene for kriminalomsorgen om redusert kriminalitet, økt trygghet og samfunnssikkerhet. Samtidig har Regjeringen kontinuerlig fokus på effektivitet og god ressursutnyttelse i kriminalomsorgen.

Det er helt sentralt for bruk av straff som virkemiddel at straffegjennomføringen kommer raskt etter pådømmelse. Dette er viktig både for straffens allmennpreventive og individualpreventive formål og av hensyn til ofrene for lovbruddene. Tiltak for å redusere soningskøen er derfor prioritert. Som en følge av dette opereres det med et krav til kapasitetsutnyttelse på 94 prosent. Per 18. februar 2012 var gjennomsnittlig kapasitetsutnyttelse 96 prosent. Jeg er oppmerksom på at høy kapasitetsutnyttelse over tid kan medføre slitasje på de ansatte. Jeg er derfor glad

for at det sentrale arbeidsmiljøutvalget i kriminalomsorgen (SAMU) har vedtatt å gjennomføre en landsomfattende arbeidsmiljøundersøkelse i 2012. Den skal bidra til bedre kunnskap om de tilsattes arbeidsmiljø, og hvilke forbedringstiltak som bør gjennomføres. Hensynet til effektivitet og ressursutnyttelse må ses i sammenheng med hensynet til de ansattes arbeidsforhold.

Jeg vil også trekke fram bruk av elektronisk kontroll som nå er utvidet til 10 fylker og utgjør 215 plasser. Dette tiltaket bidrar til bedre straffegjennomføring ved at domfelte kan opprettholde bolig, skoleplass og arbeid, samtidig som det også bidrar til bedre ressursutnyttelse. Regjeringen arbeider også for å øke bruken av annen straffegjennomføring i samfunnet, både når det gjelder alternative straffereaksjoner og alternative straffegjennomføringsformer.

Som et resultat av en økende andel utenlandske innsatte, ønsker Regjeringen å legge til rette for at disse raskere kan overføres til fortsatt straffegjennomføring i hjemlandet. Antall soningsoverføringer har økt betydelig de siste årene. I 2008 ble 12 innsatte

overført, mens tallet for 2011 var 52. Flere av disse har lange dommer, og overføring til hjemlandet medfører derfor en betydelig innsparing i antall soningsdøgn. For ytterligere å øke antallet utenlandske statsborgere som overføres til fortsatt straffegjennomføring i hjemlandet, har departementet satt i gang tiltak for å effektivisere saksbehandlingen i overføringssakene.

Det også satt i gang tiltak for å omgjøre en avdeling ved Ullersmo fengsel til en avdeling primært forbeholdt utenlandske innsatte som skal utvises og uttransporteres eller overføres til fortsatt straffegjennomføring i hjemlandet. En slik avdeling vil bidra til en effektivisering av uttransportering og soningsoverføring. Tiltaket vil også legge til rette for styrket samarbeid i justissektoren og muliggjøre sambruk av tjenester, spesielt tolketjenester, og kompetanseoverføring mellom kriminalomsorgen og politiets utlendingsinternat på Trandum.

Kriminalomsorgens sentrale forvaltning (KSF) har nylig sendt på høring i kriminalomsorgen en ka-

pasitetsplan med enhetsstruktur for fengslene og friomsorgskontorene. I planen vurderes kriminalomsorgens kapasitet med tanke på fremtidige behov, effektivitet og hvordan man best kan legge til rette for en straffegjennomføring i tråd med St.meld. nr. 37 (2007-2008). Departementet vil få den endelige planen når høringen er gjennomført.

KSF skal også gjennomføre en analyse av forholdet mellom ressurser og oppgaver ved enkelte enheter. Analysen skal gjennomføres av eksterne konsulenter, og skal bidra til bedre kunnskap om forholdet mellom aktiviteter og ressurser. KSF har videre satt i gang en prosess for å vurdere om kriminalomsorgens regioner bør omorganiseres fra dagens seks til færre og større regioner, og om dette vil bidra til en mer effektiv kriminalomsorg.

Jeg vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte med nærmere informasjon om blant annet kapasitetsplanen med enhetsstruktur og resultatet av en eventuell omorganisering av regionene.

SPØRSMÅL NR. 860

Innlevert 16. februar 2012 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 22. februar 2012 av justisminister Grete Faremo

Spørsmål:

«I svar på spørsmål nr. 812 fra undertegnede skriver statsråden at hun på grunn av "domstolenes uavhengighet, ikke kan instruere domstolene gjennom rundskriv e.l." Når det gjelder den dømmende virksomheten er dette en selvfølge, men ikke når det gjelder den administrative utviklingen av domstolene.

Er det slik å forstå at statsråden fraskriver seg ansvaret for den administrative utviklingen av domstolene, og dermed ikke kan gripe inn dersom det blir en uheldig administrativ utvikling?»

Svar:

Ved opprettelsen av Domstoladministrasjonen i 2002 ble det domstoladministrative arbeidet flyttet ut av Justisdepartementet. Samtidig ble det bestemt at Justisdepartementet ikke skulle kunne instruere ver-

ken Domstoladministrasjonen eller den enkelte domstol.

Det fremgår av Ot.prp.nr.44 at en slik omorganisering skulle støtte opp om og synliggjøre utad uavhengigheten i dommerarbeidet. Slik ville også folks tillit til domstolene styrkes. Det ble lagt til grunn at en ny og mer uavhengig domstoladministrasjon ville ha større legitimitet og gjennomslagskraft enn Justisdepartementet til å gripe inn overfor uheldige administrative forhold ved den enkelte domstol.

Kongen i statsråd kan treffe vedtak om domstoladministrasjonens virksomhet og administrasjonen av domstolene, jf. domstolloven § 33 tredje ledd første punktum. Det er imidlertid klart forutsatt i forarbeidene at denne instruksjonsmyndigheten kun skal brukes i unntakstilfeller.

SPØRSMÅL NR. 861**Innlevert 16. februar 2012 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal****Besvart 24. februar 2012 av kulturminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

«Jeg var 27.01.12. på besøk i Radio Harstad, der jeg ble orientert om forprosjektet "Ungdomsradio Hele Norge". Jeg ble også gjort kjent med at statsråden er kjent med prosjektet.

Kan statsråden redegjøre hvor langt man er kommet med prosjektet, og når kan man forvente et positivt svar fra statsråden?»

Svar:

Jeg er kjent med Radio Harstads prosjekt "Ungdomsradio Hele Norge". Formålet med prosjektet er etter det jeg kjenner til å kartlegge den kompetansen radiostasjonen sitter på, og tilgjengeliggjøre den for andre for derigjennom å legge til rette for at ungdom

over hele landet kan lage radio. Dette synes jeg er et positivt tiltak.

Kulturdepartementet fikk i 2010 en forespørsel fra Radio Harstad om å bidra til finansiering av prosjektet. Det er etablert en tilskuddsordning for lokalkringkasting som forvaltes av Medietilsynet. Gjennom ordningen kan det søkes om tilskudd til blant annet kurs og utviklingsprosjekter. I brev av 22. juni 2010 anbefalte jeg Radio Harstad om å søke Medietilsynet om støtte til prosjektet.

I søknad av 19. august 2010 søkte Radio Harstad om støtte til prosjektet. Søknaden ble avslått av Medietilsynet i brev av 15. januar 2011. Medietilsynet har opplyst at Radio Harstad ikke har påklaget vedtaket.

SPØRSMÅL NR. 862**Innlevert 16. februar 2012 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal****Besvart 21. februar 2012 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for hvor mye av de bevilgede Smil-midlene i landbruket som går bort i administrasjon?»

Svar:

SMIL-ordningen (Spesielle miljøtiltak i jordbruket) er en ordning over Landbrukets utviklingsfond på jordbruksavtalen (kapittel 1150 post 50). Det er kommunene som forvalter denne ordningen. Kommunene har ikke anledning til å trekke fra administra-

tive kostnader på denne bevillingen. Midlene skal gå uavkortet til miljøtiltak som for eksempel istandsetting av verneverdige bygninger, ivaretagelse av biologisk mangfold, tilrettelegging for friluftsliv i jordbrukslandskapet, eller til forurensningsforebyggende tiltak som fangdammer og etablering av kantsoner mot vassdrag.

De administrative kostnadene kommunene måtte ha ved å forvalte ordningen må de dekke av rammetilskuddet kommunene får fra staten.

SPØRSMÅL NR. 863**Innlevert 17. februar 2012 av stortingsrepresentant Borghild Tenden****Besvart 23. februar 2012 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Vil statsråden sørge for at Sandnessjøen lufthavn, Stokka, kommer inn i det reviderte statsbudsjettet i 2012 og forlenges til 1 199 meter?»

BEGRUNNELSE:

Næringslivet på ytre Helgeland er i sterkt vekst. Olje- og gassrelatert virksomhet og oppdrettsnæringen fører til optimisme og investeringslyst. Derfor er det beklagelig at infrastrukturen ikke legger til rette for videre utvikling.

Sandnessjøen lufthavn, Stokka, er blitt en flaskehals i arbeidet for å sikre lokale ringvirkninger av olje- og gassaktiviteten. Rullebanen må forlenges for å få ned større fly og øke kapasiteten. En forlengelse av rullebanen til 1199 meter var i april 2010 kostnadsberegnet til 11,7 millioner kroner. Etter avtale med Avinor, har Alstahaug kommune for egen regning allerede gjennomført grunnarbeidet for en baneforlengelse. Det som gjenstår er så å si bare asfaltering og montering av belysning. 11,7 millioner kroner er altså prisen for å legge til rette for ytterligere vekst og utvikling i en region som lenge har opplevd nedgang i folketallet.

Nordland fylkesting har i en enstemmig uttalelse fra desember 2011 anmodet regjeringen om å instruere Avinor til å gjennomføre prosjektet ved siden av de prioriteringer som legges i Nasjonal transportplan

2014-23. Videre anmodet Fylkestinget om at prosjektet søkes gjennomført innen utgangen av 2012, og at dette fullfinansieres gjennom revidert statsbudsjett for 2012.

Svar:

Regjeringen arbeider for å sikre et godt og tidsmessig flytilbud i hele landet. Både kortbanenettet og stamrutenettet er en viktig del av transportinfrastrukturen i Norge.

Jeg mener med bakgrunn i dette at det er viktig med en helhetlig vurdering av utformingen av lufthavnnettet, og at dette bør skje innenfor rammen av det etablerte plansystemet, jf. Nasjonal transportplan.

Det er tatt en rekke lokale initiativ om bl.a. rullebaneforlengelser og nye lufthavner. En forlengelse av rullebanen ved Sandnessjøen lufthavn, Stokka, er et av disse. Samferdselsdepartementet har derfor i forbindelse med etatenes og Avinors arbeid med Nasjonal transportplan 2014-2023 gitt et utredningsoppdrag om lokale initiativ knyttet til lufthavnstrukturen. Utredningen er ment å være en del av grunnlaget for det videre arbeidet med stortingsmeldingen og skal ferdigstilles sammen med etatenes og Avinors forslag til Nasjonal transportplan 2014-2023. Forslaget fra etatene og Avinor legges frem 29. februar 2012 og vil bli sendt på høring.

SPØRSMÅL NR. 864**Innlevert 17. februar 2012 av stortingsrepresentant Borghild Tenden****Besvart 2. mars 2012 av olje- og energiminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

«Er miljøvernministeren fornøyd med dagens situasjon rundt forvaltningen av biologisk mangfold i konsesjonsprosessene for ny, fornybar energi, og ser miljøvernministeren for seg noen nye tiltak for å sikre biologisk mangfold i disse prosessene i tiden som kommer?»

BEGRUNNELSE:

1. januar i år ble elsertifikatordningen innført i Norge. Sammen med Sverige skal det innen 2020 bygges ut over 26 TWh med fornybar kraft.

Dette er bra, men det er et åpent spørsmål om vi per i dag klarer å håndtere effektene dette vil gi på biologisk mangfold.

Det er mange måter å få bedret situasjonen på.

Overordnet kan inngrepenes sumeffekt bli tillagt større vekt i konsesjonsprosessen. NVE har fått økt kapasitet for å kunne behandle flere saker, men det er rom for å øke ressursene til naturfaglige vurderinger. Koordineringen mellom ulike departementer kan også bli bedre.

Det kan stilles strengere krav til utredningsprogrammene og konsesjonsvilkårene må strammes inn. I arbeidet med konsekvensutredningene kan det gjøres grundige befaringer i området og flere sesonger må dekkes, slik at ulike arters bruk av området kartlegges.

I konsesjonsvilkårene kan det settes krav om bruk av biologisk kompetanse og detaljplanleggingen.

Det kan også stilles strengere krav til anleggsfasen. Det kan gjøres langt flere kontroller og etterundersøkelser som ser på konsekvensene av utbyggingen. Dette er viktig for å få et bedre kunnskapsgrunnlag og nettopp kunne velge de beste prosjektene i fremtiden. Det er også viktig at vårt generelle kunnskapsnivå om naturmangfold i Norge bedres gjennom en kraftig økning i kartleggingstakten, og gjennom nye forskningsprosjekter.

Svar:

Konsesjonsbehandlingen av energiprojekter som jeg har ansvaret for, er meget omfattende, samtidig som den kjennetegnes av grundighet og stor grad av åpenhet. Det er full anledning for alle og enhver å engasjere seg og ta del i vår behandling av slike prosjekter. Under konsesjonsbehandlingen er det et siktemål å få belyst alle sider av saken. Det sørger vi for blant annet gjennom faglige utredninger av virkninger for natur- og andre berørte interesser, høringsrunder, folkemøter og befaringer. For øvrig er det hele tiden en målsetning for denne regjeringen at beslutninger skal være basert på gode prosesser mellom de berørte myndigheter og departementer.

Større energiprojekter utredes i tråd med forskrift for konsekvensutredninger. For mindre vannkraftverk har Norges vassdrags- og energidirektorat og Direktoratet for naturforvaltning utgitt en egen veileder for undersøkelser av biologisk mangfold. Dersom gjennomførte utredninger ikke gir et tilfredsstillende kunnskapsgrunnlag, pålegges tilleggsutredninger. Prosjekter i samme område vurderes i sammenheng der dette er mulig. På den måten får vi vurdert den samlede belastning av tiltaket, samtidig som dette er med på å sikre en god ressursutnyttelse. Dette er også i tråd med vannressursloven og naturmangfoldloven sine krav til utredning og vurderinger. Samordnet behandling er også viktig for koordinering av nett og produksjon. Hensynet til naturmangfold inngår i den skjønnsutøving som konsesjonsmyndighetene skal foreta etter vassdrags- og energilovgivningen. Etter at konsesjon er gitt, følger NVEs miljøtilsyn tett opp fastsatte miljøkrav i anleggsperioden.

Utbygging av anlegg for produksjon og overføring av fornybar kraft vil ofte være omstridt og økt utbyggingstakt vil nødvendigvis medføre et økt press på naturmiljøet. Dette stiller krav til at konsesjonsprosessen er god og grundig. Hensynet til å sikre tilstrekkelig tilgang på klimavennlig energi, gjør det samtidig nødvendig at vi når regjeringens mål for fornybarutbygging. Da er det viktig at utredningene vi gjennomfører på en så effektiv måte som mulig sikrer oss det kunnskapsgrunnlaget som skal til for å fatte de riktige beslutningene om fornybarutbygging i tide. I den sammenheng utvikler vi stadig utredningsprogram og konsesjonsvilkår for å sikre innhenting av den dokumentasjon som er beslutningsrelevant, og for å tilpasse tiltaket så langt det lar seg gjøre til alle berørte hensyn.

Jeg mener at lovverk og praksis som følges i konsesjonsbehandlingen sikrer at nasjonale interesser knyttet til naturmangfold blir godt ivaretatt.

SPØRSMÅL NR. 865**Innlevert 17. februar 2012 av stortingsrepresentant Morten Høglund****Besvart 27. februar 2012 av forsvarsminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

«Mener statsråden at det er uproblematisk og tjenstemessig fornuftig å benytte uniformerte soldater fra Garnisonen i Sør-Varanger i kunstprosjekter som fremstilles som nordkoreansk propaganda, og er det føringer for hva norske soldater kan benyttes til når det gjelder sivile arrangementer?»

BEGRUNNELSE:

Kunstner Morten Traavik har benyttet uniformerte soldater fra Garnisonen i Sør-Varanger i hans kunstprosjekt "The Promised Land". Bildespillet, Arirang, ble nylig vist i Kirkenes under kulturfestivalen Barents Spektakel. Traavik hadde samlet 256 mennesker, de fleste soldater fra GSV, som dannet pikslene i levende bilder. Oppsettingen var gjennomført under ledelse av nordkoreanske masseinstruktører.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 17. februar 2012 med spørsmål fra stortingsrepresentant Morten Høglund om soldater fra Garnisonen i Sør-

Varanger (GSV) sin deltakelse i et kunstprosjekt under kulturfestivalen Barentsspektakel i Kirkenes 8.-12. februar i år.

Forsvaret opplyser at henvendelsen om å benytte soldater kom fra organisasjonen «Pikene på broen», som arrangerte kulturfestivalen. Sjef for GSV godkjente forespørselen etter å ha sett bildene som skulle inngå i prosjektet. Forsvarets retningslinjer åpner for bruk av soldater til sivile arrangement som dette. I ettertid har det imidlertid blitt klart at kunstprosjektet fikk en annen vinkling.

Det fremgår av programmet at hensikten med kulturfestivalen var å sette fokus på grenseområdet. Det er viktig for Forsvaret og GSV å være en synlig organisasjon i kommunen, og å bidra som en positiv medspiller i Øst-Finnmark. Å støtte opp om lokale kulturaktiviteter er én måte garnisonen kan gjøre dette på. Det er imidlertid uheldig dersom Forsvarets bidrag i dette tilfellet ble oppfattet negativt.

Forespørsler om støtte fra Forsvaret til sivile arrangementer vurderes alltid nøye. Det pågår for øvrig et arbeid for å revidere retningslinjene for slik bistand. Forsvaret vil ta med seg erfaringene fra dette arrangementet i sitt videre arbeid.

SPØRSMÅL NR. 866**Innlevert 17. februar 2012 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde****Besvart 29. februar 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Regjeringen hevder oljepengebruken i statsbudsjettet tar hensyn til konjunkturer i norsk økonomi, og at oljepengebruken tilpasses konjunktturene.

Kan finansministeren gi oversikt over hvor godt regjeringen i sine 5 siste budsjettforelegg har truffet med sine anslag for BNP, og på hvilken måte oljepengebruken har blitt justert ned (opp) i nysalderingen e.l. når avvik fra forventningene i budsjettet er blitt kjent?»

Svar:

Regjeringen legger handlingsregelen til grunn for

budsjettpolitikken. Handlingsregelen er en strategi for jevn og gradvis økning i bruken av petroleumsinntekter i takt med utviklingen i forventet realavkastning av Statens pensjonsfond utland. Samtidig skal bruken av petroleumsinntekter det enkelte år tilpasses situasjonen i norsk økonomi. Handlingsregelen åpner således for å bruke mer enn forventet fondsavkastning i år med tilbakeslag og lav aktivitet. Dette må motsvares av tilbakeholdenhet i bruken av oljeinntekter i år med gode vekst og høy aktivitet i økonomien.

Den handlefriheten som ligger i de finanspolitiske retningslinjene har blitt benyttet i stabiliseringspolitikken. Dette illustreres bl.a. av figur 3.2A i Nasjo-

nalbudsjettet 2012, som viser at bruken av oljeinntekter siden 2001 har svingt rundt 4-prosentbanen. Tidlig på 2000-tallet, da veksten i norsk økonomi var lav, lå bruken av oljeinntekter over forventet avkastning av fondet. Det samme var tilfelle i 2009, da norsk økonomi ble rammet av det internasjonale tilbakeslaget i kjølvannet av finanskrisen. Under høykonjunkturen rundt midten av forrige tiår lå bruken av oljeinntekter under forventet fondsavkastning.

Budsjettet bidrar også til å stabilisere økonomien gjennom de såkalte automatiske stabilisatorene. Bruken av oljeinntekter måles ved det strukturelle, oljekorrigerte underskuddet på statsbudsjettet. Det innebærer at overføringene fra fondet til budsjettet tillates å øke når skatteinntektene faller i en lavkonjunktur, mens det er omvendt i en høykonjunktur. På den måten skjerms budsjettets utgiftsside fra konjunkturelle svingninger i skatteinntektene.

I nasjonalbudsjettet gjør regjeringen rede for de vurderingene av den økonomiske situasjonen som ligger til grunn for forslaget til statsbudsjett. Disse vurderingene oppdateres i revidert nasjonalbudsjett og noen ganger ved andre anledninger, slik det ble gjort i St.prp. nr. 37 (2008-2009) Om endringer i statsbudsjettet 2009 med tiltak for arbeid. Siden nysaldert budsjett legges fram i månedsskiftet november/desember, er mulighetene for i denne sammenhengen å fremme nye tiltak i den økonomiske politikken for det inneværende budsjettåret i praksis begrenset.

Tabell 1 nedenfor viser anslag for vekst i BNP for Fastlands-Norge i nasjonalbudsjettene for årene 2007-2011 og utfall ifølge nasjonalregnskapet. Tabell 2 viser tilsvarende tall for BNP i alt. BNP for Fastlands-Norge brukes ofte som en samleindikator

for konjunkturutviklingen. Anslagene for årene 2007-2009 bør ses i sammenheng med den uvanlig sterke konjunkturoppgangen i fastlandsøkonomien fram til 2007 og med at internasjonal økonomi deretter gikk inn i det kraftigste tilbakeslaget siden annen verdenskrig, med betydelige konsekvenser også for Norge.

Tabell 1 Vekst i brutto nasjonalprodukt for Fastlands-Norge.

Anslag i nasjonalbudsjettene og regnskap

	Anslag ¹	Regnskap
2007	2,9	5,3
2008	2,8	1,5
2009	1,9	-1,6
2010	2,1	1,9 ²
2011	3,1	2,6 ²

¹ Publisert i nasjonalbudsjettet oktober året før budsjettåret.

² Foreløpig regnskap

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet

Tabell 2 Vekst i brutto nasjonalprodukt for Norge.

Anslag i nasjonalbudsjettene og regnskap

	Anslag ¹	Regnskap
2007	3,6	2,7
2008	3,1	0,0
2009	2,3	-1,7
2010	1,3	0,7 ²
2011	2,1	1,6 ²

¹ Publisert i nasjonalbudsjettet oktober året før budsjettåret.

² Foreløpig regnskap

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet

SPØRSMÅL NR. 867

Innlevert 17. februar 2012 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold

Besvart 27. februar 2012 av nærings- og handelsminister Trond Giske

Spørsmål:

«I forbindelse med regjeringens pågående arbeid med å utarbeide en strategi for mineralnæringen i Norge, har statsråden vurdert å utvide dagens hovedregel om frist for retten til private undersøkelser fra dagens 7 år?»

BEGRUNNELSE:

Lov 19.juni 2009 nr 101 om erverv og utvinning av mineralressurser (mineralloven) regulerer forvaltning og bruk av mineralressurser i Norge.

Grunnlag for gruvedrift starter hovedsaklig med undersøkelser om ressursene en leter etter finnes i området samt om det foreligger grunnlag for kommersiell utvinning.

Lovens § 22 fastsetter at undersøkelsesretten opphører etter 7 år, men kan forlenges med inntil 3 år, jf § 23.

Undersøkelser kan gjerne ta lang tid og kan fort overgå den tid en er gitt for å undersøke de aktuelle områder.

Svar:

Regelverket om undersøkelsesrett til statens mineraler skal ivareta flere hensyn. Et hovedformål er å bidra til at flere mineralforekomster blir undersøkt, noe som igjen kan gi grunnlag for utvinning. En annen viktig målsetning er å legge til rette for effektive undersøkelsesarbeider. Dette omfatter både å gi den som har undersøkelsesrett tilstrekkelig tid til å gjennomføre nødvendige undersøkelser, samtidig som man unngår at vedkommende blokkerer området for andre interessenter i lenger tid enn nødvendig. Varigheten på syv år for undersøkelsesrett er basert på en avveining av disse hensynene.

Som kjent arbeider Nærings- og handelsdeparte-

mentet med å utarbeide en strategi for mineralnæringen. Spørsmålet om hvordan man kan legge til rette for effektive undersøkelsesarbeider, som både ivaretar undersøkerens behov for nødvendig tid og hensynet til andre interessenter, er en av utfordringene vi ser nærmere på i dette arbeidet.

Jeg er opptatt av å legge til rette for gode og forutsigbare rammebetingelser for å utløse vekst i mineralnæringen. Jeg vil ta med meg problemstillingen inn i dette arbeidet. Imidlertid vil jeg gjøre oppmerksom på at Direktoratet for mineralforvaltning har opplyst at de i snitt mottar en søknad i året om forlengelse av undersøkelsesrett ut over perioden på syv år. Videre opplyser direktoratet at de aktuelle sakene fortrinnsvis har dreid seg om mindre aktører og deres utfordringer knyttet finansiering av undersøkelsesarbeidene, og dermed ikke selve tidsbruken ved gjennomføring av undersøkelsene. Dette er også momenter som må tas hensyn til i vurderingen av om det er behov for å endre reglene om varigheten på undersøkelsesrett.

SPØRSMÅL NR. 868

Innlevert 17. februar 2012 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 28. februar 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Regjeringen hevder oljepengebruken justeres i tråd med perioder med høy aktivitet på sokkelen.

På hvilken måte ble oljepengebruken i budsjettet redusert da OLF (Oljeindustriens Landsforening) høsten 2011 fremla nye anslag for investeringer på norsk sokkel, hvor forventet investeringsbeløp på sokkelen for 2012 økte med 33 mrd. kroner sammenlignet med tilsvarende investeringsanslag fremlagt 4. kvartal 2010?»

BEGRUNNELSE:

Statssekretær i Finansdepartementet Hilde Singsaas skriver i DN 14. februar at

"[o]ljeaktiviteten påvirker norsk økonomi gjennom etterspørselen etter arbeidskraft. Det tar vi hensyn til i statsbudsjettene."

Det er ofte betydelig justeringer i statsbudsjettets anslag for BNP, oljeinntekter, skatteinntekter, oljeinvesteringer etc. Forventede inntekter fra oljenæringen ble gradvis oppjustert ved alle "kontrollposter"

for 2011. Dersom statsbudsjettet virkelig justeres for endringer i aktiviteten på norsk sokkel, så bør dette kunne kvantifiseres i budsjettet.

I budsjettdokumentene fremkommer ingen informasjon om at oljepengebruken i statsbudsjettet ble bevisst nedjustert for å holde igjen mens oljeinvesteringene stadig økte. OLF bekjentgjorde høsten 2011 at "Anslaget på 184,6 milliarder kroner er 12,6 milliarder kroner høyere enn ved foregående telling, og hele 33,8 milliarder høyere enn tilsvarende anslag for 2011 gitt i 4. kvartal 2010."

Svar:

Utformingen av den økonomiske politikken må ta utgangspunkt i en helhetlig vurdering av den økonomiske situasjonen. I nasjonalbudsjettene gjør regjeringen rede for sine anslag for den økonomiske utviklingen, herunder utviklingen i husholdningenes forbruk, investeringene i fastlandsøkonomien og andre forhold av betydning for produksjon, sysselsettning, arbeidsledighet mv.

Oljeinvesteringene er en av flere viktige størrel-

ser som påvirker det økonomiske forløpet. Anslag for utviklingen i disse investeringene bygger på flere ulike kilder, herunder informasjon fra Olje- og energidepartementet og de kvartalsvise tellingene som publiseres av Statistisk sentralbyrå (SSB). Slike anslag er beheftet med betydelig usikkerhet. Ved vurdering av SSBs oljeinvesteringstillinger og liknende undersøkelser må en bl.a. ta hensyn til at de første tellingene for et bestemt år normalt undervurderer investeringsnivået.

I tabell 1 i "Konjunkturrapport 2011" fra OLF (Oljeindustriens Landsforening) framgår det at OLF anslår oljeinvesteringene på norsk sokkel til 174,7 mrd. 2011-kroner i 2012, stigende til 185,3 mrd. 2011-kroner i 2014. I de etterfølgende årene anslår OLF at investeringene vil gå noe ned igjen. I Nasjonalbudsjettet 2012 ble oljeinvesteringene i 2012 anslått til i underkant av 168 mrd. 2012-kroner.

Regjeringen vil legge fram en oppdatert vurdering av den økonomiske situasjonen i Revidert nasjonalbudsjett i mai.

SPØRSMÅL NR. 869

Innlevert 17. februar 2012 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 28. februar 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Obligasjonsporteføljen har trolig illikvide papirer tilsvarende 100 milliarder kroner, hvorav ca. 35 milliarder kroner det ikke er kurser på.

Stemmer dette, og hvordan ser statsråden på at det er så store beløp investert i illikvide papirer?»

Svar:

SPUs investeringer verdsettes til virkelig verdi. For obligasjoner som ikke omsettes i likvide markeder med observerbare markedspriser, fastsettes virkelig verdi ved hjelp av modeller.

I tråd med de internasjonale regnskapsreglene (IFRS) som Norges Bank er pålagt å følge, inneholder kvartals- og årsrapportene om SPU en egen note om verdsettelse. Noten deler obligasjonsporteføljen inn i tre kategorier. Nivå 1 består av obligasjoner som er verdsatt basert på observerbare markedspriser. Her er usikkerheten knyttet til verdsettelse liten. Investeringer tilordnet nivå 2 har en prisfastsettelse basert på modeller med observerbare markedsdata. Her er det noe høyere usikkerhet om verdsettelsen. Investeringer tilordnet nivå 3 er i stor grad verdsatt med hjelp av modeller uten tilgang til observerbare data, noe

som innebærer en betydelig usikkerhet rundt fastsettelsen av virkelig verdi.

I henhold til siste offentlige kvartalsrapport for SPU utgjorde fondets investeringer i obligasjoner pr. 30. september i fjor 1312 milliarder kroner. Note 6 i kvartalsrapporten viser at 769 milliarder kroner ble tilordnet nivå 1, 528 milliarder kroner nivå 2 og 16 milliarder kroner nivå 3. Disse tallene endrer seg fra kvartal til kvartal i samsvar med utviklingen i likviditeten i obligasjonsmarkedene. Ved utgangen av 2010 var 23 milliarder kroner av en total obligasjonsportefølje på 1253 milliarder kroner tilordnet nivå 3.

I mandatet for forvaltningen av SPU har departementet stilt krav om at banken skal fastsette utfyllende rammer for likviditetsrisiko, jf. § 3-7 (5) c). I tråd med dette har hovedstyret i Norges Bank fastsatt en bestemmelse om at minst 10 pst. av aksje- og obligasjonsporteføljen skal holdes i likvide obligasjoner.

Statens pensjonsfond utland har en lang investeringshorisont og ingen eksplisitte betalingsforpliktelser. Det gjør at deler av fondet kan investeres i illikvide aktiva. Stortingets tilslutning til å investere inntil fem pst. av fondskapitalen i eiendom illustrerer også dette.

SPØRSMÅL NR. 870**Innlevert 17. februar 2012 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 28. februar 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Hvordan vil finansministeren sikre at obligasjonsporteføljen i Statens pensjonsfond utland vil gi forventet realavkastning i årene fremover?»

BEGRUNNELSE:

De siste 40 årene har de fleste industrialiserte land stadig økt sin statsgjeld. Gjeldsnivåene i mange land er nå så høye at det er økende bekymring for om mange land noen gang vil kunne tilbakebetale sin gjeld med penger som har mye av verdien intakt på tilbakebetalingstidspunktet.

Jeg ønsker svar på hvorvidt fondet har mandat til å selge seg helt ut av statsobligasjoner i land som har høy og voksende statsgjeld og samtidig lave nominelle renter på statsobligasjonene.

Svar:

Som representant Rytman er kjent med, arbeider departementet for tiden med referanseindeksen for Statens pensjonsfond utlands obligasjonsinvesteringer. Det er naturlig å komme tilbake til det i forbindelse med årets melding om forvaltningen av Statens pensjonsfond.

Risikoen i fondet er redusert ved å spre investeringene på flere aktivaklasser, geografiske regioner og sektorer. Det er en bred oppslutning på Stortinget om denne innretningen av fondets investeringer. Vi må akseptere at avkastningen varierer over tid og mellom aktivaklassene aksjer, obligasjoner og eiendom. Det er den realavkastningen vi kan oppnå i fondet samlet sett og over tid, som bør være avgjørende.

Representant Rytman spør om Norges Bank har mandat til å selge seg helt ut av statsobligasjonsmarkedet i enkelte land. Norges Bank viste ved fremleggelsen av resultatene for tredje kvartal at de hadde vridd investeringene bort fra statsobligasjoner utstedt av enkelte sør-europeiske land. Når det gjelder rammene for aktiv forvaltning vil jeg vise til at Stortinget diskuterte det i Meld. St. 10 (2009-2010) Forvaltningen av Statens pensjonsfond i 2009. Fremskrittspartiet mente den gang at fondet burde ha et svært begrenset innslag av aktiv forvaltning. Jeg noterer meg at det kan synes som at representanten nå etterlyser større rammer for Norges Banks aktive forvaltning.

SPØRSMÅL NR. 871**Innlevert 20. februar 2012 av stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen****Besvart 29. februar 2012 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«Ansatte hos Nav opplever av til en konflikt kollegaer imellom vedrørende saksbehandlere som på den statlige siden vil unngå å få mennesker over på uføretrygd. Samtidig er det kommunalt ansatte, der sosialtjenesten er inne i Nav, som mener at de heller må hjelpe "våre" svake over på uføretrygd. Tross ulike rundskriv og forskrifter fra den statlige delen så blir det ulike signal til saksbehandlere på de ulike nivå.

Hva mener statsråden om dette, og ser statsråden at det burde ha vært kun én statlig forvaltning av sosialtjenesten?»

BEGRUNNELSE:

Etter å ha vært i kontakt med ansatte hos Nav som arbeider med å få mennesker på rett ytelse, er det en stor frustrasjon over uklare signal fra statlige politikere. Den statlige delen får beskjed gjennom forskrifter og rundskriv om at færrest mulig skal på uføretrygd. Samtidig får man fra kommunale politikere beskjed om "å hjelpe" de svakeste over på uføretrygd. Det blir nærmest en krangling om hva som blir løsningen. Det blir et dårlig arbeidsklima og dårlig saksbehandling. Dette viser at sosialhjelpen skulle vært statlig. En aktør som saksbehandler helhetlig overfor hvert enkelt menneske hadde løst et slikt dilemma.

Svar:

Utformingen av NAV-reformen ble valgt etter omfattende utredninger og en bred politisk debatt. Et vesentlig formål med NAV-reformen var å samle kommunale sosiale tjenester og statlige arbeids- og velferdstjenester. På denne måten ville brukerne få tilgang til et helhetlig og større spekter av tjenester og ytelser fra samme kontor. Dette er en særlig fordel for personer med sammensatte behov og som trenger ulike tjenester.

I henhold til arbeids- og velferdsforvaltningsloven har alle brukere av NAV-kontorene, uavhengig av om de har rett på en statlig eller kommunal ytelse, rett til en behovsvurdering og eventuelt også en arbeidsevnevurdering. Arbeids- og velferdsetaten har innført en ny felles metodikk for vurdering av brukernes arbeidsevne og bistandsbehov. Denne vurderingen legger grunnlag for videre arbeid i samråd med den enkelte bruker.

Det er en målsetting for Regjeringen at flest mulig skal kunne være i inntektsgivende arbeid. Mange er i dag utenfor arbeidslivet og mottar midlertidige eller varige trygdeytelser. For å styrke arbeidslinja legges det derfor stor vekt på å iverksette tiltak og redusere langtidsfravær og uførepensjonering. På den annen side er det helt klart at de som er for syke til å delta i arbeidslivet, har krav på inntektssikring.

Enkelte steder kan det nok finnes eksempler på ulike målsettinger mellom kommune og stat innenfor NAV-kontoret. Det finnes eksempler på at enkelte kommuner har vært opptatt av å avklare sosialhjelpsmottakere over på en statlig inntektssikringsordning som for eksempel Arbeidsavklaringspenger (AAP). Arbeids- og velferdsdirektoratet har informert meg om at dette ikke oppfattes som noe stort problem. Generelt er inntrykket at arbeidsmiljøet i NAV-kontorene ikke er preget av konflikter eller frustrasjoner mellom statlige og kommunale medarbeidere. Tvert imot er inntrykket at det er god samhandling.

Uførepensjon er en rettighet for de som fyller inngangsvilkårene. Loven stiller klare vilkår for å få

en uførepensjon, og det er ikke opp til den enkelte saksbehandler å bestemme om en person skal få en slik varig ytelse eller ikke.

Sosialhjelp er en subsidiær ytelse, og den er som hovedregel bare aktuell for personer uten andre muligheter til inntektssikring. Vilkårene for rett til økonomisk sosialhjelp er knyttet til manglende inntektsmuligheter uavhengig av årsak. Det er andre vurderinger som gjøres ved en søknad om økonomisk sosialhjelp enn ved en søknad om uførepensjon.

Som en følge av partnerskapet i NAV-kontorene vil en eventuell statliggjøring av økonomisk stønad først og fremst være et spørsmål om det er staten eller kommunen som skal stå for utbetalingen stønaden. Det vil ikke ha betydning for vilkårene for rett til de ulike ytelsene, og vil i liten grad påvirke prosessen i forkant av vedtak. For den enkelte søker vil det antagelig være av mindre interesse om stønaden utbetales av stat eller kommune så lenge rettssikkerheten ivaretas ved at tilstrekkelig stønad utbetales til rett tid.

Kommunene har ansvar for en rekke tjenester som har nær sammenheng med økonomisk stønad. Etter min vurdering er det viktig ikke å løsrive den økonomiske stønaden fra det øvrige sosiale arbeidet knyttet til boforhold, økonomisk veiledning, gjeldsrådgivning, oppfølging av søkerens totale situasjon - om nødvendig i samarbeid med det øvrige kommunale tjenesteapparatet. Slik rådgivning og oppfølging bør skje lokalt, i et system som kjenner de lokale forholdene. Økonomisk stønad til livsopphold utgjør ett element i de sosiale tjenestene som kommunen har ansvar for.

Etter min vurdering vil en eventuell statliggjøring av sosialhjelpen kunne bidra til å svekke mulighetene for å få til en helhetlig og individuelt tilpasset innsats i forhold til den enkelte den enkelte brukers behov. En helhetlig og samordnet arbeids- og velferdsforvaltning er nødvendig for å lykkes i å få flere over i en situasjon hvor de er uavhengige av økonomisk sosialhjelp.

SPØRSMÅL NR. 872**Innlevert 17. februar 2012 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde****Besvart 28. februar 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Under sin årstale 16. februar 2012 omtalte sentralbanksjefen de kriserammede landene Portugal, Hellas, Spania og Italia. Han uttalte: "I noen av landene vil det etter hvert være nesten like mange pensjonister som yrkesaktive. Grunnlaget for økonomisk vekst er dermed svekket."

Hvordan forholder dette seg i Norge dersom man inkluderer uførepensjonister, og hvordan tror finansministeren utviklingen blir i årene fremover?»

Svar:

Yrkesdeltakingen er høy i Norge sammenliknet med i andre land. Forskjellen er særlig stor for kvinner og for eldre arbeidstakere. Motstykket til den høye yrkesdeltakingen er at Norge er blant de landene i OECD-området som har lavest andel personer i yrkesaktiv alder utenfor arbeidsstyrken. Arbeidskraftundersøkelsen (AKU) fra Statistisk sentralbyrå (SSB) kartlegger hvordan denne delen av befolkningen fordeler seg etter hovedaktiviteter. Denne kartleggingen viser at om lag 11 prosent av personer i alderen 20-66 år var uføre eller førtidspensjonerte i fjor. I tillegg kommer en andel som er delvis uføre eller førtidspensjonerte. Andelen uføre og tidligpensjonister har økt mye de siste 20 årene. Samtidig har andelen hjemmeværende avtatt. Andelen alderspensjon-

nister har holdt seg relativt stabil. Tall fra NAV for antall mottakere av helserelaterte trygdeytelser viser en liknende utvikling. Andelen mottakere av slike ytelser utgjorde om lag 19 pst. i 2011, om lag som i 2005, men 6 prosentenheter høyere enn i 1995.

Befolkningsutviklingen peker i retning av at dette bildet vil endre seg framover. Middelalternativet i siste befolkningsframskriving fra (SSB) viser en vedvarende økning i andelen eldre i befolkningen i tiårene framover. Andelen eldre anslås å øke fra i overkant av 20 per 100 personer i yrkesaktiv alder i dag til i overkant av 25 per 100 personer i 2020 og videre til 40 per 100 personer i 2060. Dette er illustrert i figur 3.7B i Nasjonalbudsjettet 2012, der det også går fram hvordan utviklingen i forsørgelsesbyrden (definert som antall personer over 67 år i prosent av befolkningen i yrkesaktiv alder 20-66 år) synes å være enda mer utfordrende for EU-landene.

Også figur 3.7C i samme dokument illustrerer de langsiktige utfordringene for offentlige finanser. I beregningene er det lagt til grunn en videreføring av dagens trygdemønster og arbeidsmarkedstilknytning for ulike demografiske grupper. Det understrekes at dette er en teknisk forutsetning og ikke kan ses på som en prognose eller et uttrykk for regjeringens ønskede utvikling. De nevnte forutsetningene innebærer følgende utvikling i antall mottakere av uføretrygd og alderspensjon:

	Mottakere av uføretrygd		Mottakere av alderspensjon	
	1000 personer	Andel av hele befolkningen*	1000 personer	Andel av hele befolkningen*
2012	308	6,1	734	14,5
2017	314	5,8	855	15,8
2022	333	5,8	934	16,3
2027	354	5,9	1 033	17,2
2032	372	6,0	1 152	18,6

* SSBs befolkningsframskrivninger MMMM11 fra 2011.

Høy yrkesdeltaking og arbeidsinnsats er avgjørende for å sikre bærekraften i velferdsordningene framover. Et sentralt mål for Regjeringens sysselsettingspolitikk er derfor at flest mulig deltar i arbeidslivet. Vi har derfor iverksatt en rekke tiltak for å holde utsatte grupper i arbeidsmarkedet de siste årene. Arbeidsevnevurdering og tidlig innsats er et felles trekk i satsingen. Dette er ikke minst viktig fordi vei-

en til permanent uførhet gjerne går via langvarig sykefravær og andre midlertidige helserelaterte trygdeordninger. En egen jobbstrategi for personer med nedsatt funksjonsevne ble lagt fram i forbindelse med budsjettet for 2012 og en ny uførereform er nylig vedtatt. Pensjonsreformen er også viktig i denne sammenhengen fordi den gir insentiver til økt arbeidsinnsats.

SPØRSMÅL NR. 873**Innlevert 20. februar 2012 av stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen****Besvart 28. februar 2012 av nærings- og handelsminister Trond Giske****Spørsmål:**

«Reiselivsnæring med utgangspunkt i cruisetrafikk er ikke enkelt i Norge. På en 60 fots båt som er sertifisert for 70 passasjerer, fordelt på to salonger, medfører årlige utgifter til årlig flåtekontroll på tre flåter kr. 32 689 kr. I tillegg kommer Sjøfartsdirektoratets årlige kontroll av båten på kr 31 814 kr Til sammen nesten 65 000 kr. Dette tilsier at om båten har tusen passasjerer i året så vil hver passasjer betale 65 kr. i kontrollavgifter til staten.

Hva vil statsråden gjøre for å senke kontrollgebyrene?»

BEGRUNNELSE:

Jeg vil understreke at jeg ikke ønsker å redusere sikkerheten til sjøs. Men båteier i denne sak gjennomfører evakueringsøvelser to til fire ganger pr. måned. Brannøvelser og mann over bord like ofte. Ved disse øvelsene blir alt som kan sjekkes med hensyn til flåter, redningsvester, slukkeapparater, osv. gjennomført av mannskapet. Man kan derfor undre seg over om det er behov for årlig kontroll når båteier og mannskap gjennomfører den samme kontrollen to til fire ganger i måneden. Ved kontroll av Sjøfartsdirektoratet, så er dette en kontroll av båt som tar mellom tre til fem timer. Prisen for dette er som tidligere nevnt nesten 32 000 kr. Dette burde være en kontroll som burde vært satt til selvkost, hvis det er et ønske om å tilby denne næringen levelige vilkår.

Svar:

Krav til årlig kontroll av skip er basert på internasjonale regler utviklet i FNs sjøfartsorganisasjon, IMO (International Maritime Organisation) i blant annet konvensjonen SOLAS (Safety Of Life At Sea), og gjennomført i nasjonal rett (skipssikkerhetsloven). Når det gjelder passasjerskip er Norge forpliktet til å føre kontroll med de fleste skip som fører mer enn 12 passasjerer.

Gebyr knyttet til årlig flåtekontroll kr 32 689

Dette er en regning fra servicestasjoner som er godkjent for kontroll av redningsflåter. Flåtekontrollen utføres årlig, og gjennomføres for å verifisere og sikre flåtens funksjonalitet, det vil si ivareta flåtens sikkerhet. Denne utgiften er ikke regulert av Sjøfartsdirektoratet, men er konkurranseutsatt og markedsorientert.

Sjøfartsdirektoratets årsgebyr kr 31 814

Årsgebyret skal dekke direktoratets totale tilsyn med passasjerfartøyet. I dette ligger det årlig tilsynsaktiviteter og et mer omfattende tilsyn/inspeksjon hvert 5 år. Gebyret er ment å dekke Sjøfartsdirektoratets kostnader.

Gebyret blir utstedt i henhold til gebyrtariff. For passasjerfartøy fra 15 m, men under 100 BT, inngår ett grunngebyr på kr 6 916 og tilsynsgebyr på kr 24 898.

Sjøfartsdirektoratet har blant annet følgende arbeid som skal dekkes i årsgebyret:

- Årlig besiktigelse av skipet med tilhørende saksbehandling inkl. reisekostnad
- Godkjenner endringer av brannplaner, redningsarrangement m.v.
- Sertifikatfornyelse førstegang, periodisk og fem-årlig, med tilhørende saksbehandling
- Uanmeldte tilsyn med tilhørende saksbehandling og etterkontroll inkludert reisekostnad

Reder er ansvarlig for at skipet overholder gjeldende krav. Det er positivt og i tråd med regelverket at båteier tar dette ansvaret alvorlig, og gjennomfører løpende øvelser som lar mannskapet bli kjent med utstyret ombord. Reders egenkontroll er imidlertid ikke tilstrekkelig til å sikre at passasjerskip holder høy sikkerhetsstandard og dette må verifiseres gjennom Sjøfartsdirektoratets tilsyn.

SPØRSMÅL NR. 874**Innlevert 20. februar 2012 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik****Besvart 27. februar 2012 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«I forbindelse med søknad om dispensasjon for deponering av miljøgiftig avfall i spesielt Repparfjorden i Finnmark, kan jeg be statsråden redegjøre for om det er tatt kontakt med Nærings- og handelsdepartementet for å sikre at deponering i sjø ikke vil ha framtidig negative miljøvirkninger for marine miljø, og jeg forutsetter at en i forbindelse med overvåkingen av dette benytter seg av den beste teknologien og forskningsresultater som er tilgjengelig til enhver tid?»

BEGRUNNELSE:

I en artikkel i Fiskeribladet Fiskaren 13. februar 2012 blir det vist til at det er søkt Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif) om å tillate utslipp i Repparfjorden i Finnmark av mellom en til to millioner tonn giftig gruveavfall i året i en 15-årsperiode.

Ifølge artikkelen er avfallet så giftig at det ikke er tillatt å bruke som fyllmasse på land.

Inntrykket er at Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet stiller seg skeptisk til metodikken bak vurderingen for å gi en slik dispensasjon.

Undertegnede stiller seg undrende til at miljøavfall som åpenbart anses som uegnet som fyllmasse på land, likevel kan anses egnet for deponering i sjø tatt i betraktning det marine miljø som raskt kan påvirkes av de minste miljøendringer.

Undertegnede ønsker at statsråden kan garantere at det ikke gis en slik utslippsdispensasjon før det foreligger dokumentasjon på at det marine miljø i Repparfjorden spesielt og langs Norskekysten generelt, ikke vil bli påvirket i vesentlig negativ grad både på kort og lang sikt.

Svar:

Søknaden fra Nussir om gruvedrift i Kvalsund og deponering i Repparfjorden er til behandling i Klima- og forurensningsdirektoratet. Ettersom en eventuell klage i denne saken vil kunne komme til Miljøverndepartementet for behandling, kan jeg ikke uttale meg konkret om denne saken, men jeg kan si noe generelt om ivaretagelsen av miljøhensyn ved gruvevirksomhet.

Tillatelse til gruvedrift skal bare gis dersom nytten av tiltaket vurderes som større enn ulempene og hensynet til miljøet er godt nok sikret. Dersom gruvedrift tillates settes det strenge vilkår, blant annet til avbøtende tiltak og overvåking av miljøpåvirkningen under og ved avsluttet drift. Dette er særlig relevant for deponier for avgangsmasser på land eller i sjø. Jeg er opptatt av at miljøet både i og rundt fjordene våre skal ivaretas, og miljømyndighetene stiller strenge krav til slike deponier. Beslutninger om gruvedrift og deponering gjøres ut fra grundige vurderinger. Klima- og forurensningsdirektoratet vil gjennom høringen som nå pågår motta ytterligere faglige innspill.

Det viktig å sørge for at hensynet til miljøet blir ivaretatt ved gruvevirksomhet i Norge.

Det er økende interesse for å drive gruvevirksomhet i Norge. Regjeringen arbeider med en strategi for mineralnæringen med sikte på å legge til rette for økt verdiskaping basert på utnytting av mineralressurser. Berørte departementer vil i dette arbeidet også samarbeide tett om aktuelle problemstillinger knyttet til blant annet sjødeponi og utslipp til sjø.

SPØRSMÅL NR. 875**Innlevert 20. februar 2012 av stortingsrepresentant Laila Dávøy****Besvart 2. mars 2012 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Jeg viser til regjeringens beslutning om å ta bort fastlegers muligheter for å reservere seg fra å henvise til abort og assistert befruktning. Dette har vært praktisert slik at leger har kunnet reservere seg, samtidig som kvinner har fått oppfylt sine rettigheter. Helsetilsynets rundskriv IK-24/95 dokumenterer en slik praksis og legger ansvaret på kommunen for å finne løsninger som ivaretar kvinners rettigheter.

Hvor mange saker/henvendelser danner grunnlag for at regjeringen nå har fjernet reservasjonsmulighetene?»

BEGRUNNELSE:

Alle fastleger som har kunnet følge sin samvittighet ved å reservere seg mot henvisning til abort eller assistert befruktning rammes nå av regjeringens rundskriv, også leger som har nedfelt dette i sine arbeidavtaler med kommunen. Slike avtaler om dette eller praktisering av dette har ikke vært endret etter at fastlegereformen ble en realitet.

Praksisen har latt seg løse godt, og alle parter har hele veien vært enige i at kvinnen skal få sine rettigheter ivaretatt. Noen fastleger kan på grunn av dyp overbevisning og samvittighet, ikke delta i det som er starten til at et befruktet egg ødelegges. Når dette praktisk kan løses, gjennom f.eks. å utarbeide retningslinjer for reservasjon, mener jeg dette burde vært forsøkt, slik flere har tatt til orde for. Det er viktig å vite hvor mange som har sendt klage til helsetilsynet, fylkeslege eller departement om at de ikke har fått sine rettigheter til abort og assistert befruktning oppfylt.

Helsepersonells reservasjonsrett er også nedfelt i resolusjon 1763 (2010) fra Europarådet. Der heter det bla følgende:

"No person, hospital or institution shall be coerced, held liable or discriminated against in any manner because of a refusal to perform, accommodate, assist or submit to an abortion, the performance of a human miscarriage, or euthanasia or any act which could cause the death of a human foetus or embryo, for any reason."

Jeg ber statsråden om å kommentere det nye regelverket opp mot denne resolusjonen.

Fastleger som allerede er i et arbeidsforhold, som har praktisert sin reservasjon, rammes nå slik av regjeringens nye regelverk at de må slutte i sin stilling. Tusenvis av mennesker vil miste sin fastlege, dette

vil spesielt ramme små kommuner der man har en eller få fastleger.

Det finnes praktiske løsninger som gjør at kvinner fullt og helt kan få ivaretatt sine rettigheter på en god måte, også alternative løsninger til de som hittil har eksistert.

Svar:

Det er ikke vedtatt en lovbestemt reservasjonsrett for helsepersonell i spesialisthelsetjenesten ved gjennomføring av assistert befruktning, slik det er gjort ved abort.

I forbindelse med behandlingen av felles ekteskapslov i 2008 fattet Stortinget et anmodningsvedtak der regjeringen ble bedt om å "sørge for at det legges til rette for at helsepersonell som av samvittighetsgrunner ønsker det i enkelttilfeller, skal kunne fritas fra å utføre eller assistere ved assistert befruktning", jf. anmodningsvedtak nr. 614.

Anmodningsvedtaket omfattet ikke henvisning til assistert befruktning. Stortinget har heller ikke bedt om reservasjonsrett eller - adgang for henvisning til abort eller forskrivning av prevensjon.

Når det gjelder reservasjonsadgangen knyttet til å utføre eller assistere ved assistert befruktning, har departementet fulgt opp Stortingets vedtak gjennom å be de regionale helseforetakene organisere og tilrettelegge sitt tilbud om assistert befruktning slik at helsepersonell som av samvittighetsgrunner ønsker det, i enkelttilfeller kan fritas fra å utføre eller assistere ved assistert befruktning.

Helsetilsynet har i rundskriv fra 1995 og i senere praksis, bl.a. i tilsynssak fra 2005, lagt til grunn at det er anledning for leger til å reservere seg mot å henvise til abort m.v. av samvittighetsgrunner. Helsetilsynets rundskriv IK-24/95 er fra 1995. Den gang hadde tilsynet fortolkningsansvaret for regelverket, noe de ikke har i dag. Rundskrivet kom også før fastlegeordningen ble innført og fastlegeforskriftens regler om listeansvar trådte i kraft.

Rådet for legeetikk drøftet spørsmålet om legers reservasjonsadgang i forhold til etiske regler for leger i møte 20. august 2008. Rådet hadde da fått henvendelser fra leger som av overbevisningsgrunner ikke så seg i stand til å henvise lesbiske par til assistert befruktning. Rådet kom til at leger må kunne reservere seg mot å utføre oppgaver som de av alvorlige overbevisningsgrunner er mot, blant annet å henvise til provosert abort eller henvise lesbiske par til assistert befruktning.

I brev til Rådet 24. februar 2009 og brev til Legeforeningen 23. juni 2009 uttrykte Helse- og omsorgsdepartementet aksept for en ordning der kommuner gav leger mulighet til å overlate henvisning til assistert befruktning til andre leger så lenge det lesbiske paret får den nødvendige henvisningen. Uttalelsen gjaldt allmennleger generelt og ikke fastleger spesielt.

Helse- og omsorgsdepartementet har mottatt reaksjoner på departementets uttalelser, blant annet fra Legeforeningen og Landsforeningen for lesbiske, homofile, bifile og transpersoner (LLH). LLH viste blant annet til at de har fått mange henvendelser fra lesbiske om svært ubehagelige opplevelser fordi leger nekter å henvise til assistert befruktning.

Etter en nærmere gjennomgang av det juridiske grunnlaget fant Helse- og omsorgsdepartementet at fastlegeforskriftens regler om fastlegenes listeansvar fra 2001 ikke åpner for en adgang til å reservere seg mot å henvise til abort, assistert befruktning eller forskrivning av prevensjon for fastleger med listeansvar. Dette var bakgrunnen for at departementet 31. oktober 2011 gav ut rundskriv I-4/2011 om reservasjon for leger i den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Rundskrivet presiserer hva som er gjeldende rett for allmennleger generelt, og for leger som har listeansvar som fastleger spesielt.

Listeansvaret følger av forskriften § 7, der det fremgår blant annet at "fastlegen skal ha ansvaret for allmennlegetilbudet til personer på sin liste innen de rammer som gjelder for fastlegeordningen i lov, forskrift og sentral avtale". Listeansvaret omfatter også henvisning til andre helsetjenester etter behov. Med andre ord er det pasientens behov for henvisning som er styrende for fastlegen. Bestemmelsen gir ikke en rett for fastlegen til å nekte eller unnlate å henvise pasienten videre av andre grunner enn at pasienten ikke har behov for en videre henvisning. Det er heller ikke i forskriften gitt adgang for kommunen og fastlegen til å fravike denne bestemmelsen.

Etter at fastlegeforskriften trådte i kraft i 2001 har kommuner og fastleger derfor med grunnlag i forskriften ikke hatt anledning til å inngå avtaler som begrenser fastlegens listeansvar.

Europarådets resolusjon 1763 (2010) er en oppfordring til medlemslandene om å sikre en nasjonal regulering av reservasjonsordninger for helsepersonell. Bakgrunnen for arbeidet med resolusjonen var bekymring over en omfattende og økende praksis i mange medlemsland der helsepersonell nekter å utføre visse helsetjenester av samvittighetsgrunner. Europarådets parlamentarikerforsamling var bekymret for at denne praksisen var uforholdsmessig belastende for kvinner, særlig kvinner med lav inntekt og kvinner bosatt utenfor sentrale strøk, jf. Doc. 12347. Resolusjonen oppfordrer derfor medlemsstatene til å sikre et klart og forståelig regelverk som definerer og regulerer hvilke muligheter helsepersonell har til å reservere seg av samvittighetsgrunner og som ivaretar både hensynet til helsepersonellet og hensynet til kvinners rett på tilgang til lovlige helsetjenester.

I Norge har vi en slik regulering av retten til å reservere seg mot abortinngrep i abortloven og abortforskriften. Helsepersonell som av samvittighetsgrunner ønsker det, skal etter abortforskriften § 15 fritas fra å utføre eller assistere ved abortinngrep. Retten til fritak gjelder ikke for helsepersonell som gir kvinnen stell og pleie før, under og etter inngrepet. Den gjelder heller ikke for henvisning til abort. Ved medikamentell abort gjelder retten til fritak for helsepersonell som assisterer ved eller utfører avbruddet, også de som forskriver eller administrerer medikamenter i forbindelse med aborten. Dette gjelder selv om kvinnen selv inntar medikamentene.

For å få bedre oversikt over omfanget og betydningen av avtalebaserte reservasjoner, har departementet bedt Helsedirektoratet om å kartlegge dette.

SPØRSMÅL NR. 876

Innlevert 20. februar 2012 av stortingsrepresentant Arve Kambe

Besvart 27. februar 2012 av justisminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Etter folkeregisterforskriften kan en person søke om at det nedlegges forbud mot at vedkommedes adresse oppgis til private personer og institusjo-

ner. Mange nordmenn opplever trusler, uønskede besøk og innbrudd fordi det er vanskelig og byråkratisk å få hemmelig adresse. Adressen må selvsagt være tilgjengelig for offentlige myndigheter og eventuelle kreditorer.

Hvordan vil statsråden ivareta sikkerheten til privatpersoner ved å gjøre det lettere å få adressesperre ovenfor privatpersoner enn det er i dag?»

BEGRUNNELSE:

Etter folkeregisterforskriften av 4. mars 1994 nr. 161 § 37 kan en person søke om at det nedlegges forbud mot at vedkommendes adresse oppgis til private personer og institusjoner.

Det er vanskelig å få adressesperre i Folkeregisteret, og vilkåret er at «det kan dokumenteres at det foreligger fare for skade på liv, legeme eller helse». Her kreves det ofte en trusselvurdering fra politiet.

Slik som samfunnet har utviklet seg med en rekke kriminelle individer og organisasjoner i Norge, samt at vi har en rekke kriminelle som forflytter seg over landegrensene for å begå kriminelle handlinger, er det blitt flere som har behov for adressesperre.

Ovennevnte regelverk gjør det vanskelig å beskytte seg mot at bopeladressene blir lett tilgjengelige på nettet. Man kan nå få bort bopeladressen fra telefonselskapenes sine register, men tidligere var også dette problematisk.

Jeg ønsker økt oppmerksomhet for de som av ulike årsaker ikke ønsker navnet sitt bekjentgjort fra Folkeregisteret. Det kan være alt fra leger, barnevernsansatte, politifolk, profilerte mennesker, rike mennesker som profileres gjennom offentliggjorte skattelister som kan bli utsatt for angrep, represalier, hærverk og innbrudd.

Registrerer man et firma i Brønnøysundsregistrene kommer bopeladressen til styreleder opp på nettsøk. Brønnøysundregisteret sier at de ikke kan gjøre noe med det, da de innhenter bopeladresse fra Folkeregisteret. Dette bør statsråden se på.

Slik som reglene nå er, må folk som etter en omstendelig prosess har fått sperret adresse i inntil ett år, søke på nytt igjen når tiden utløper. Dette krever at mange ansatte i byråkratiet bruker mye tid på saksbehandling som kunne vært unngått ved enklere prosedyrer og lengre varighet på sperretiden. Trusselvurdering fra politiet, og deretter saksbehandling hos Folkeregisteret tar mye ressurser.

Mange glemmer å søke om å fornye sperren når ettårsfristen er gått ut og da kan bli utsatt for uønskede hendelser.

Hemmelig adresse vil selvsagt ikke løse problemet for veldig mange av dem det gjelder, men vil bidra positivt for økt trygghet for mange.

Jeg er bekymret for at det er for enkelt å få ut offentlig informasjon om enkeltmennesker hvis man har tilgang til et fødselsnummer og navn.

Det bør også opplyses bedre at oppføring i nett-kataloger bør begrense seg til navn og telefonnumre.

Jeg ber derfor på denne bakgrunn om at statsråden vurderer ulike måter å gjøre ordningen med

adresesperre bedre kjent, at ordningen forenkles for både søker og offentlige etater, at dokumentasjonskravet lempes på, at tidsperioden økes betydelig, at man tar hensyn til at offentlige virksomheter og kreditorer kan nå vedkommende og at ordningen utvides til ikke bare å gjelde ved skade på liv, legeme eller helse.

Svar:

Opplysninger om privatpersoners adresse lagres som kjent i folkeregisteret. Innsamling, lagring og bruk av slike personlige opplysninger følger regler som er nedfelt i folkeregistreringsloven av 16. januar 1970 med forskrifter av 9. november 2007, som opphevet forskriften fra 4. mars 1994.

Loven og forskriften legger, som en hovedregel, til grunn at opplysningene i folkeregisteret er undergitt taushetsplikt. Men det gis unntak fra taushetsplikten i tilfeller der det er nødvendig for å ivareta lovmessige rettigheter eller plikter. Det er også gitt unntak fra taushetsplikten overfor offentlige myndigheter til bruk i deres virksomhet.

Det er gode grunner til at vi har denne ordningen med at personlige opplysninger, lagret i folkeregisteret, i utgangspunktet ikke er offentlig tilgjengelig samtidig som myndigheter og andre som forvalter borgernes rettigheter og plikter i unntakstilfeller kan få tilgang på opplysningene. Det er i dag vanskelig å tenke seg at offentlige velferdstjenester skal kunne gis på en effektiv og tryggende måte uten tilgang på enkeltmenneskers navn og adresse. Av samme grunn er det bestemt i folkeregisterlovens § 13,2.ledd at personer og private institusjoner kan få utlevert opplysninger når det er nødvendig for å ivareta lovmessige rettigheter eller plikter.

At opplysningene registrert i folkeregisteret er tilgjengelige kan imidlertid føre til misbruk. En adresseopplysning i folkeregisteret som kommer uvedkommende i hende kan for eksempel utnyttes av voldelige eller truende personer til å spore opp mennesker som forsøker å beskytte seg mot overgrep ved å holde oppholdsstedet sitt ukjent.

For å hindre denne type misbruk er det behov for regler som tar sikte på å verne personopplysninger om personer som er utsatt for trusler og vold. Etter Folkeregisterforskriftens § 9-5 kan en person søke om at det nedlegges forbud mot at hans eller hennes adresse oppgis til private og institusjoner. Sperring innebærer også at adressen graderes etter beskyttelsesinstruksen, jf. tredje ledd, enten som «fortrolig» (kode 7) eller «strengt fortrolig» (kode 6). Vilkåret for å få adressesperre er at «det kan dokumenteres at det foreligger fare for skade på liv legeme eller helse». I enkelte saker kommer politiet til at graderingen «strengt fortrolig» er nødvendig. I slike tilfeller skal det foreligge «fare for betydelig skade på liv legeme

eller helbred». I kode 7 tilfellene er skadepotensialet mindre og slik adressesperring benyttes eksempelvis i telefonsjikanetilteller.

I dag er det Skattedirektoratet (SKD) som behandler og fattar beslutning i søknader om hemmelig adresse. Dette gjøres på bakgrunn av søknad fra den enkelte. Søknaden skal inneholde trusselvurdering fra politiet eller andre offentlige etater, uttalelser fra advokat og lignende.

Vilkårene for innvilgelse av adressesperre i Folkeregisteret anses av politiet ikke å være for strenge slik de praktiseres i dag. Adressesperre er alltid ett av flere tiltak som vurderes i forhold til politidistriktets beskyttelse av personer som av ulike årsaker er utsatt for trusler.

Det vil alltid gjøre seg gjeldende motstridende hensyn når det reises spørsmål om å sperre en persons adresse. Det er imidlertid klart at vedkommentenes behov for sikre liv og helse veier meget tungt. Etter min vurdering er dagens lovverk tilfredsstillende avbalansert, og gir de nødvendige åpninger for å holde personers privatadresse skjult der hvor dette er nødvendig.

Spørsmålet om adressesperre som beskyttelsestiltak reiser imidlertid problemstillinger knyttet til

den belastningen dette innebærer for den trusselutsatte. På den ene siden er dette tiltaket åpenbart en effektiv form for beskyttelse i den forstand at vedkommende ikke lenger vil kunne spores i offentlige registre. For at adressesperre som beskyttelsestiltak skal ha den intenderte effekt er det imidlertid påkrevet at den som skal beskyttes selv utviser stor grad av forsiktighet og i ytterste konsekvens vil måtte bryte kontakten med familie og omgangskrets. Følgelig har en adressesperre relativt store konsekvenser for den trusselutsatte, belastninger svært få er innstilt på å bære. Adressesperre bør derfor kun benyttes i tilfeller slik beskyttelse er vurdert å være påkrevet.

Når det gjelder spørsmålet om å utvide adgangen til å benytte adressesperre til å gjelde en mye bredere personkrets enn tilfellet er i dag, kan jeg ikke se at det samlet sett er tilrådelig å gjøre slike endringer i lovverket. Det vil trolig skape flere samfunnsmessige ulemper enn fordeler ved å gi adgang for alle dem som av ulike årsaker ikke ønsker navnet sitt bekjentgjort fra folkeregisteret til å holde dette skjult.

Jeg er ellers enig i at det er viktig at politiet og andre myndigheter bidrar til å gjøre de gjeldende reglene om adressesperre alminnelig kjent, og legger til rette for at de kan fungere på en god måte.

SPØRSMÅL NR. 877

Innlevert 20. februar 2012 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 28. februar 2012 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Vanligvis er det dessverre slik at bilistene må betale merkostnadene når kostnaden i bompengeprosjekter øker, mens kronebeløpet som staten bidrar med holdes konstant.

For alle eksisterende bompengeprosjekter kan det bes om estimert byggekostnad da Stortinget behandlet prosjektet, reell byggekostnad da prosjektet stod ferdig, estimert bompengandel ved Stortingenes behandling av prosjektet, og reell bompengandel i dag?»

Svar:

Det foreligger ikke et sammenlignbart oppsett av de data som etterspørres av representanten Hoksrud,

og det vil innebære et betydelig arbeid å lage en slik oppstilling for over 50 bompengeprosjekter.

Det er for øvrig ikke riktig at bompengeselskapene finansierer alle kostnadsøkninger knyttet til bompengeprosjekter. Ved kostnadsøkninger følges et standardisert opplegg nettopp for å begrense bompengeselskapenes risiko, og dette beskrives vanligvis detaljert i hver enkelt bompengeproposisjon. Hovedregelen er at bompengeselskapenes ansvar er begrenset til å finansiere sin andel av kostnadsøkninger opp til 10 pst. eller til kostnadsrammen. Kostnadsøkninger ut over dette er statens eller fylkeskommunens ansvar, avhengig av om det er et riksveg- eller et fylkesvegprosjekt. Bompengeselskapene har følgelig et begrenset og forutsigbart ansvar for å dekke kostnadsøkninger.

SPØRSMÅL NR. 878**Innlevert 20. februar 2012 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 28. februar 2012 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Fra 1. januar 2014 må teknisk leder ved godkjent kjøretøyverksted ha fagbrev, og folk med 40 år i faget må tilbake til skolebenken for å beholde jobben. Statsråden skriver i sitt svar på skriftlig spørsmål 1795 (2010-2011) at regelendringen ikke rammes av forbudet mot å gi regler tilbakevirkende kraft. Norske rederier vant imidlertid frem i Høyesterett da Ap, SV og Sp prøvde å innføre rederibeskatning med tilbakevirkende kraft.

Hvilke juridiske betenknninger ble foretatt da kravene til teknisk leder ble utarbeidet?»

Svar:

Jeg vil først understreke at det ikke nødvendigvis er slik, som hevdet i spørsmålet, at folk med 40 års fartstid i faget må tilbake til skolebenken for å oppfylle fagbrevkravet. Flere veier kan lede til fagbrevkompetansen, f.eks. gjennom realkompetansevurdering utført av fylkesopplæringsnemnda. Etter mitt syn bør det å bestå en slik vurdering være overkommelig for en fagperson med lang yrkeserfaring.

Det følger av Høyesteretts praksis og juridisk teori at ikke all tilbakevirkning til skade for enkeltpersoner rammes av forbudet om tilbakevirkende lover i Grunnlovens § 97; det som rammes er urimelig tilbakevirkning. Forbudet er særlig strengt på strafferettens område. Utenfor strafferettens område må det gås mer konkret til verks for å bedømme om en lov-

eller forskriftsregel fremstår som urimelig og dermed rammes av grunnlovens forbud mot tilbakevirkning.

Jeg har fått opplyst at Vegdirektoratet, ved utarbeidelsen av de nye kravene til teknisk leder, la til grunn at Grunnloven § 97 på forvaltningsrettens og næringslovgivningens område ikke er til hinder for at lovgivningen skjerper kravene for å drive en virksomhet, dette selv om den det gjelder tidligere har fått en offentlig godkjenning til å drive virksomheten. Særlig gjelder dette dersom det gis en rimelig overgangsperiode til å tilpasse seg de skjerpete kravene.

Det er her gitt en overgangsperiode på 4,5 år, og det må anses som en overkommelig oppgave å oppfylle kompetansekravene, som skal tilgodese hensynet til trafikksikkerheten ved å bidra til sikre bilrepasjoner, og hensynet til like konkurransevilkår. På denne bakgrunn har Vegdirektoratet konkludert med at innføringen av de nye kompetansekravene ikke innebærer en slik tilbakevirkning som rammes av Grunnloven § 97. Jeg støtter Vegdirektoratet i denne vurderingen.

Når det gjelder sammenligningen med rederibeskatningssaken, vil jeg bemerke at det er stor forskjell mellom et regelverk om skattlegging og et regelverk som stiller skjerpede krav til yrkesutøvere. Jeg finner derfor sammenligningen lite relevant.

Jeg viser for øvrig til mine svar på spørsmål nr. 1248 (2009-2010) og 1795 (2010-2011).

SPØRSMÅL NR. 879**Innlevert 16. februar 2012 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 29. februar 2012 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Det foreligger nå KVV (konseptvalgutredning) for InterCityutbygging på Østlandet. Samlet investering er beregnet til 130 mrd.kr. Jeg viser til svar på spm. 549 om statens kostnader for hhv jernbanebasert og veibasert transport. Statsråden konkluderer med at "statens direkte utgifter per utført transportarbeid er langt lavere enn tilsvarende på jernbane."

Kan statsråden gi et mer presist svar når det gjelder statens samlede årlige driftskostnader pr. person-km. på hhv. bussbasert og jernbanebasert persontransport?»

Svar:

Jeg viser til mitt svar på spørsmål 549 om statens kostnader for henholdsvis jernbane- basert og veiba-

sert transport. Som jeg gjorde rede for i mitt svar er det krevende, uten å ha gjennomført en grundig utredning, å svare presist på spørsmålet også når det gjelder statens samlede årlige driftskostnader per personkilometer på hhv bussbasert og jernbanebasert persontransport.

Når det gjelder spørsmålet om statens samlede årlige driftskostnader per personkilo- meter for hhv busstransport og persontransport med jernbanen, gjør jeg oppmerksom på følgende forhold:

- 1) Det er fylkeskommunene som har driftsansvaret for det ordinære lokale kollektivtilbudet i Norge. Staten har dermed ikke direkte utgifter til kjøp av persontransport med buss. Fylkeskommunenes utgifter til lokal kollektiv- transport dekkes dels gjennom rammetilskuddet over kommunal- og regionaldepartementets (KRD) budsjett og dels av egne inntekter. I tillegg bevilger Samferdselsdepartementets (SD) øremerkede tilskudd gjennom belønningsordningen til noen større byer for å få redusert privatbilbruken og til forsøksprosjekter for å bedre kollektivtilbudet i distriktene. Jeg legger derfor fylkeskommunenes innrapporterte kostnadstall til grunn. Det er derfor ikke statens direkte utgifter, men det offentlige (staten og/eller fylkeskommunenes) utgifter til kjøp av persontransport med buss som legges til grunn for beregningene.
- 2) Kostnader knyttet til drift, vedlikehold og fornyelse av infrastrukturen kan vanskelig relateres presist til ett bestemt transportmiddel. Jernbaneverket anslår at om lag 59 pst. av drifts- og vedlikeholdskostnadene for infrastrukturen kan tilskrives persontogtrafikken. Anslaget er gjort på bakgrunn av forholdstallet mellom tonnkilometer (goods) og personkilometer (persontrafikk). På vegsiden er det vanskeligere å anslå hvor stor del av kostnadene som kan tilskrives buss- trafikk. Forholdet kompliseres ytterligere av at eierskapet til vegnettet som trafikkeres av buss, er delt mellom stat, fylkeskommune og kommune. Videre utgjør busstrafikken en relativt liten andel av den totale trafikken på vegnettet, slik at marginalkostnadene for vegeier som følge av busstrafikk

er lave. Drift- og vedlikeholdskostnadene for veginfrastrukturen er derfor utenfor i beregningene. Dette gjør at kostnadene per passasjerkilometer for buss vil fremstå som noe lavere enn reelle kostnader. For å få et mest mulig sammenliknbart tallmateriale, har jeg for jernbanens del tatt med kostnadene per passasjerkilometer både med og uten kostnader for drift og vedlikehold av infrastrukturen.

I henhold til Statistisk Sentralbyrås (SSB) KOSTRA-tall for 2010, brukte fylkes- kommunene 4,6 mrd. kroner i tilskudd til rutebiler. Antall passasjerkilometer var på drøye 3,1 mrd. I tillegg utgjør kommersielle ekspressbussers kjøring om lag 600 millioner (2005-tall) passasjerkilometer. Staten på sin side bevilget i 2010 om lag 1,7 mrd. kroner til kjøp av persontogtjenester. Antall passasjerkilometer var på om lag 3,1 mrd., hvorav drøyt 2,1 mrd. passasjerkilometer omfattet tog som inngår i avtalen for statlig kjøp.

Det betyr at det offentlige utgifter til kjøp av persontransport med buss i 2010 var på i gjennomsnitt 1,24 kroner per passasjerkilometer, mens utgiftene per passasjerkilometer med tog var på i gjennomsnitt 0,55 kroner. Hvis kommersielt tilbud på tog og ekspressbuss holdes utenfor, blir det offentlige utgifter per passasjerkilometer på jernbanen 0,81 og med buss 1,48 kroner.

Hvis vi legger til kostnader knyttet til drift og vedlikehold av jernbaneinfrastrukturen, og forutsetter en fordelingsnøkkel som tilsier at 59 pst. av disse utgiftene er relatert til persontogtrafikken, var de samlede utgiftene knyttet til persontog om lag 4,6 mrd. kroner i 2010. Kostnader per passasjerkilometer på jernbanen blir ut fra en slik beregning 1,48 kroner per passasjerkilometer når hele togtilbudet ses under ett. Hvis kommersielle togtilbud holdes utenfor er kostnadene per passasjerkilometer 2,22 kroner. Da er imidlertid også drift- og vedlikeholdskostnadene til strekninger hvor det kun kjøres kommersielle togtilbud inkludert. Den reelle kostnaden per passasjerkilometer for togtilbud som omfattes av offentlige kjøp er derfor noe lavere.

Tabell. Kostnader per passasjerkilometer. 2010. Kilde: Statistisk sentralbyrå: StatRes og KOSTRA. Tall i parentes gjelder kun tog og buss som er omfattet av offentlig kjøp/fylkeskommunale tilskudd til rutebiler. For ekspressbusser er tall fra 2005 benyttet.

	Busstransport	Togtransport
Offentlige tilskudd/kjøp, milliarder kroner	4,6	1,7
Passasjerkilometer, milliarder	3,7 (3,1)	3,1 (2,1)
Tilskudd per passasjerkilometer, kroner	1,24 (1,48)	0,55 (0,81)
Utgifter drift og vedlikehold av infrastruktur, milliarder kroner	-	2,9
Samlet offentlige utgifter per passasjerkilometer, kroner	-	1,48 (2,22)

Disse tallene kan ikke uten videre tolkes dit hen at tog generelt er en rimeligere drifts- form enn buss når drift- og vedlikeholdskostnader på jernbaneinfrastrukturen holdes utenfor. Utgiftsforskjellene mellom tog og buss kan i stor grad forklares med at hovedtyngden av togtrafikken produseres i befolkningstunge områder, og passasjerene reiser over lengre avstander enn med øvrig lokal kollektivtransport. Dette gir generelt relativt lave kostnader per

passasjerkilometer uavhengig av type transportmiddel. Store deler av den lokale busstransporten i distriktene har et dårligere passasjergrunnlag og kjører kortere avstander. Tallene viser imidlertid at persontransport med tog kan være gunstig der togtrafikken har relative fortrinn, som kjennetegnes med rask transport av mange mennesker over lengre avstander, i og mellom folketette områder. Særlig gjelder dette områder med arealmangel og køproblemer på veiene.

SPØRSMÅL NR. 880

Innlevert 20. februar 2012 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 28. februar 2012 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Jernbaneverkets konseptvalgutredning (KVU) om InterCity-strekningene er 16.2.2012 overlevert til samferdselsministeren. Den bekrefter at dagens jernbane kan moderniseres i løpet av 10 år og gi Østlandsområde samferdselsrevolusjon for 130 mrd.kr. Også veiforbindelsene fra Oslo til henholdsvis Bergen, Stavanger og Trondheim trenger en slik omfattende modernisering for å gi effektiv, sikker og miljøvennlig person- og godstransport.

Vil statsråden snarlig sørge for tilsvarende KVU for moderne motorveier fra Oslo til Bergen, Stavanger og Trondheim?»

Svar:

Statens vegvesen presenterte i april 2011 sin stamnettutredning for hele riksvegnettet. Denne er basert på rutevise utredninger for de 18 riksvegruter som utgjør dagens riksvegnett. I disse inngår også rutene fra Oslo til henholdsvis Bergen, Stavanger og Trondheim. Utredningene gjør rede for utfordringer, mål, strategier, og ressursbehov i et langsiktig perspektiv for å sikre et effektivt overordnet vegnett med god standard til nytte for næringsliv og innbyggere,

samtidig som hensynet til sikkerhet, miljø, og tilgjengelighet for alle er godt ivarettatt.

For flere delstrekninger på rutene fra Oslo til Bergen, Stavanger og Trondheim er det dessuten gjort konseptvalgutredninger. Basert på blant annet riksvegutredningene og gjennomførte konseptvalgutredninger, vil transportetatene og Avinor 29. februar legge fram sitt forslag til Nasjonal transportplan 2014-2023.

Det foreligger derfor et godt grunnlag for politiske beslutninger om utvikling av vegforbindelser med god standard fra Oslo til Bergen, Stavanger og Trondheim. Det er ikke behov for nye konseptvalgutredninger for disse strekningene i sin helhet for å få dette til. Det kan derimot bli aktuelt med konseptvalgutredninger på ytterligere noen delstrekninger som grunnlag for å velge transportløsning der det er flere tenkbare alternativer.

Det er min ambisjon å fortsette å styrke regjeringens samferdselssatsing og utvikle et riksvegnett med god standard i løpet av en 20-årsperiode. Regjeringen vil presentere en plan for den første tiårsperioden i stortingsmeldingen om Nasjonal transportplan 2014-2023, som vil bli lagt fram for Stortinget våren 2013.

SPØRSMÅL NR. 881**Innlevert 20. februar 2012 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik****Besvart 28. februar 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Flere kjøpere av finansielle instrumenter som føler seg lurt av Acta klager over kvaliteten på saksbehandling i Finansklagenemnda.

Hvilken gjennomgang har Finanstilsynet eller eventuelt Finansdepartementet gjort av kvaliteten på saksbehandling i Finansklagenemnda, og mener finansministeren saksbehandlingen i nemnda er tilfredsstillende?»

Svar:

Finansklagenemnda er lovmessig forankret i finansavtaleloven og forsikringsavtaleloven. Jeg har derfor forelagt spørsmålet for Justisdepartementet, som opplyser:

”Finansklagenemnda er etablert ved avtale mellom representanter for brukersiden (Forbrukerrådet og Næringslivets Hovedorganisasjon) og representanter for tilbydersiden (Finansnæringens Fellesorganisasjon, Finansieringsselskapenes Forening og Verdipapirfondenes Forening). Adgangen til ved slik avtale å etablere nemnder for behandling av tvister om finansavtaler eller i forsikring, er forutsatt i lov 25. juni 1999 nr. 46 om finansavtaler og finansoppdrag (finansavtaleloven) § 4 første ledd og i lov 16. juni 1989 nr. 69 om forsikringsavtaler (forsikringsavtaleloven) § 20-1 første punktum. Finansavtaleloven § 4 annet ledd for forsikringsavtaleloven § 20-1 første punktum gir videre adgang til å legge frem avtalen om Finansklagenemnda for Kongen til godkjenning. Dersom godkjenning gis, medfører dette rettsvirkninger som er nærmere angitt i finansavtaleloven § 4 tredje til femte ledd og forsikringsavtaleloven § 20-1. Godkjenningskompetansen er ved forskrift 19. mai 2000 nr. 441 og forskrift 15. desember 1989 nr. 1241 delegert til Justisdepartementet.

Finansklagenemnda ble opprettet 1. juli 2010 ved sammenslåing av tidligere Bankklagenemnda, Forsikringsklagekontoret og Forsikringsklagenemnda. Jus-

tisdepartementet har tidligere vurdert og godkjent avtaleverket for de tre sistnevnte organene. Justisdepartementet vurderer for tiden det konsoliderte og oppdaterte avtaleverket for Finansklagenemnda, herunder regler om saksbehandlingen i nemnda, med sikte på eventuell godkjenning av avtaleverket.”

Jeg kan for øvrig opplyse at en offentlig utredning, NOU 2010: 11 Nemndsbehandling av forbrukertvister, har vært på høring. Utredningen blir fulgt opp av Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet. Utfallet av dette arbeidet vil kunne påvirke virksomheten i Finansklagenemnda.

Jeg vil bemerke at det er viktig med et velfungerende nemndsystem, som både forbrukersiden og næringsiden har tillit til. Dette forutsetter at nemnda blir tilført tilstrekkelige ressurser fra avtalepartene, slik at nemnda har kapasitet til å behandle klager på en forsvarlig måte med en rimelig saksbehandlingstid. Videre er det viktig for tilliten at de nemndvedtakene som går i forbrukernes favør, blir respektert av finansinstitusjonen. Jeg vil i denne forbindelse nevne at Finanskriseutvalget i sin utredning, NOU 2011: 1, foreslo at det ble utredet hvordan det kan innføres et lovkrav om at finansinstitusjoner som ikke etterlever nemndsvedtak i forbrukerens favør, må dekke forbrukerens saksomkostninger ved behandling av saken for domstolene. Jeg vil følge opp dette forslaget.

Avslutningsvis understreker jeg at det viktigste for forbrukernes tillit til finansmarkedene er at Finanstilsynet fører tilsyn med at finansinstitusjonene virker på en hensiktsmessig og betryggende måte. Jeg legger til grunn at Finanstilsynet i sitt tilsyn med finansinstitusjonene legger stor vekt på forbrukerhensyn. Finanstilsynets forebyggende arbeid gjennom tilsynsvirksomheten bidrar til å redusere antallet konflikter mellom finansinstitusjonene og deres kunder.

SPØRSMÅL NR. 882**Innlevert 20. februar 2012 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen****Besvart 24. februar 2012 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Jeg viser til debatten i forbindelse med utenriksministerens redegjørelse og Norges stemmegivning over spørsmålet om palestinsk medlemskap i UNESCO. Av utenriksministerens svar fremgår det at norsk stemmegivning kom som følge av at palestinerne valgte å gå til UNESCO med ønske om medlemskap og at Norge derfor ikke ville "frasi dem retten til å gjøre det". Det var imidlertid også forholdet da statsråd Halvorsen holdt sitt innlegg med motsatt konklusjon.

Hva var årsaken til Norges snuoperasjon i denne saken?»

BEGRUNNELSE:

Den 27. september anbefaler UNESCOs eksekutivstyre palestinsk medlemskap i UNESCO. Kort tid i forveien har palestinerne levert søknad om medlemskap i FN til sikkerhetsrådet. De palestinske posisjonene var helt klare da Norge holdt sitt innlegg i UNESCOs generalkonferanse 27. oktober og mente at det var bedre om dette ble avgjort i New York, jf. Kristin Halvorsens tale i generalkonferansen. Den 31. oktober stemmer Norge for medlemskap for palestineren i UNESCO stikk i strid med holdningen Norge presenterte i hovedinnlegget. Palestinerne posisjoner har vært klare hele tiden, UNESCOs eksekutivkomité har vært klar på sin anbefaling. Det som imidlertid er helt uklart er årsaken til Norges snuoperasjon.

Svar:

Det palestinske ønsket om å bli medlem av UNESCO ble første gang fremmet i 1989 og det har vært gjentatt på alle UNESCOs generalkonferanser. Palestinerne har ønsket medlemskap i UNESCO for å sikre et bedre vern av kulturminner i Det palestinske området, som for eksempel Fødselskirken i Bethlehem og Haram Al Sharif – komplekset i Jerusalem.

Søknaden som ble gjentatt til UNESCO i 2011, kom samtidig som søknaden om palestinsk FN-medlemskap ble overrakt FNs generalsekretær. Palestinerne har fortalt oss at deres UNESCO-søknad ble sendt i januar 2011; lenge før de hadde tatt en beslutning om å søke fullt medlemskap gjennom FNs hovedorganer i New York. UNESCOs styre vedtok deretter med stort flertall 5. oktober 2011 at spørsmålet om palestinsk medlemskap skulle diskuteres på generalkonferansen tre uker etter.

Norge og flere andre land syntes tidspunktet for å behandle UNESCO-søknaden var uheldig. Vår holdning er at FN-medlemskap og oppgradering av status bør behandles av FNs hovedorganer i New York først; før man søker FNs særorganisasjoner om medlemskap. Spørsmålet om palestinsk FN-medlemskap lå i oktober 2011 til behandling hos FNs sikkerhetsråd. Dette sa statsråd Halvorsen i sitt innlegg. Da innlegget ble holdt, var Norge og en rekke andre land og FN-representanter i dialog med palestinske myndigheter ut fra et mål om å finne en løsning som var god både for palestinerne og for UNESCO. Statsråd Halvorsen sa også at Norge støtter palestinske rettigheter og ambisjoner om statsdannelse innenfor rammene av folkeretten og at vi støtter initiativer som vil sikre bedre vern av kulturminner i Det palestinske området.

Norges holdning og våre råd ble delt med palestinsk side både gjennom embetsverk og politisk ledelse. Fra en rekke hold, også fra norsk side, ble det foreslått at palestinerne kunne anmode om å utsette avstemmingen om palestinsk UNESCO-medlemskap inntil prosessen om FN-medlemskap hadde blitt behandlet i FNs sikkerhetsråd. Vi rådet også palestinske myndigheter til å se på andre tilknytningsformer til UNESCO som i mellomtiden kunne sikre palestinsk kulturarv.

Vi hadde en åpen og god dialog med palestinerne om dette og vi hadde løpende kontakt med UNESCOs generaldirektør. Palestinerne ønsket imidlertid ikke å trekke sin UNESCO-søknad og den gikk til votering 31. oktober 2011. Det var støtte for palestinsk medlemskap blant et stort flertall av UNESCOs medlemsland, deriblant et flertall av EUs medlemmer og et flertall av de nordiske land.

Da spørsmålet kom til votering, valgte Norge å stemme for et palestinsk medlemskap i UNESCO fordi vi mener palestinske forventninger og behov når det gjelder beskyttelse av deres nasjonale kulturarv er legitime.

Dette var ingen snuoperasjon, men en støtte statsråd Halvorsen uttrykte allerede i sitt innlegg. Vi mener det er viktig at det internasjonale samfunn og palestinske myndigheter sammen styrker beskyttelsen av kulturarven i det palestinske området, særlig i en situasjon der konflikten fortsatt ikke er løst. Palestinsk medlemskap i UNESCO er et viktig skritt i så måte.

At medlemskapet har satt UNESCO i en krevende økonomisk situasjon, kan med respekt å melde

ikke belastes palestinerne. Dette er resultat av amerikansk lovgivning som førte til at USA innstiller sine bidrag til organisasjonen.

Forøvrig vil jeg vise til mitt innlegg i forbindelse med utenrikspolitisk debatt i Stortinget 16. februar 2012.

SPØRSMÅL NR. 883

Innlevert 20. februar 2012 av stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal

Besvart 27. februar 2012 av justisminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Vil justisministeren snarest gripe inn og gjøre noe med den svært prekære bemanningssituasjonen ved Sandeid fengsel som medfører truet sikkerhet samt fri flyt av narkotiske stoffer?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til den prekære fengselssituasjonen i Haugaland- og Sunnhordland politidistrikt som blant annet medfører bruk av store politiresurser for å frakte arresterte ut og inn av politidistriktet, samt innspill fra Kriminalomsorgen om å bygge et nytt fengsel i distriktet med 100 plasser.

Undertegnede håper disse planer kan realiseres meget raskt.

Det viser seg nå også at ressursituasjonen ved Sandeid fengsel er prekær. I et oppslag i Haugesunds Avis 4. februar slår de ansatte ved fengselet alarm og hevder at den lave bemanningen går ut over både de ansatte og de innsatte. De hevder blant annet at sikkerheten ved fengselet er truet spesielt etter at fengselet nå har endret struktur fra en soningsleir for promilledømte til et ordinært fengsel med de fleste typer innsatte uten at bemanningen er endret. Disse vanskelige bemanningsforholdene bekreftes også av regiondirektøren for Kriminalomsorgen region sørvest.

I samme avis 14. februar står en av fengselets fanger frem og hevder at soning i dette fengselet skaper narkomane. Ressursmangelen i fengselet er så prekær at de ansatte ikke har kapasitet til å gjøre noe med de alvorlige rusproblemene i fengselet som derfor også rekrutterer nye rusmisbrukere. En slik situasjon er fullstendig uholdbar og kan ikke fortsette.

Svar:

Kriminalomsorgens sentrale forvaltning har opplyst meg om at Sandeid fengsel drives forsvarlig. Det var tre unnvikelser fra fengselet i 2011. Alle tre vendte tilbake til fengselet etter kort tid. To av de innsatte

hadde et ulovlig opphold på fengselets ytre område. Det var ett forsøk på unnvikelse som ble oppdaget av tjenestemenn ved fengselet. Det var ingen unnvikelser fra fremstillinger utenfor fengselet.

Det var ikke noen tilfeller av vold mot tjenestemenn ved fengselet i 2011, mens det var to tilfeller av trusler som ble anmeldt til politiet.

Narkotikasituasjonen ved fengselet er under kontroll. Det blir rutinemessig og på mistanke gjennomført visiteringer, tatt urinprøver og foretatt søk med narkotikahund. Ved siste søk med narkotikahund den 17. februar 2012 ble det ikke funnet narkotiske stoffer.

I 2011 ble det beslaglagt narkotika ved 41 tilfeller, og det ble avlagt 476 urinprøver. 100 av prøvene påviste illegalt inntak av narkotika i fengselet.

Innsatte blir overført til fengsler med høy sikkerhet ved lovbrudd og ved brudd på interne regler.

Bekymringsmeldingene fra Sandeid fengsel tas på alvor og det iverksettes tiltak. Men jeg deler ikke representantens syn på at sikkerheten ved Sandeid fengsel er truet. Det er heller ikke riktig at det er fri flyt av narkotiske stoffer i Sandeid fengsel. Endringene i innsattpopulasjonen medfører at det er utfordrende å finne tid til rehabiliterende arbeid. Dette er en problemstilling som berører flere fengsler med lav eller begrenset sikkerhet.

Kriminalomsorgens regioner skal derfor gjennomføre risikovurderinger av arbeidsprosesser, arbeidstidsordninger, mål og resultatkrav i 2012. Forholdet mellom oppgaver og ressurser ved den enkelte enhet skal inngå i risikovurderingene. Tiltak skal iverksettes for å redusere risiko.

Det skal også utføres egne, grundigere analyser av forholdet mellom ressurser og oppgaver ved enkelte fengsler i 2012. Sandeid fengsel er foreslått som ett av disse fengslene. Dette arbeidet skal gjøres av ekstern kompetanse. Tjenestemannsorganisasjonene og vernetjenesten er trukket inn i dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 884**Innlevert 20. februar 2012 av stortingsrepresentant Dagrun Eriksen****Besvart 28. februar 2012 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Etter at bibelskolene ble overflyttet til Voksenopplæringsloven, har det oppstått usikkerhet rundt tolkningen av regelverket. Departementet har avgjort anken til ACTA Bibelskole med positivt utfall. Flere bibelskoler venter nå utålmodig på svar på sine søknader om godkjenning/utvidelse.

Vil resultatet av denne anken føre til endrede kriterier for behandlingen av liknende saker, og når kan disse skolene vente seg svar?»

Svar:

Nytt kapittel 4 Diverse skoler i voksenopplæringsloven trådte i kraft 1. juli 2010, og erstattet kapittel 6A i privatskoleloven som ble opphevet fra samme dato. De av skolene som var i drift under kapittel 6A på skjæringstidspunktet ble samlet overflyttet til nytt lovverk, hvor de beholdt de samme rammebetingelser som tidligere.

Voksenopplæringsloven kapittel 4 gir hjemmel til å godkjenne nye skoler og driftsendringer ved eksisterende skoler. Godkjenningsbestemmelsen er skjønnsmessig – det "kan" godkjennes "etter en sam-

let vurdering." Også etter det gamle kapittel 6A var godkjenningsbestemmelsen skjønnsmessig.

Jeg vil understreke viktigheten av å etablere en fast og ensartet forvaltningspraksis knyttet til godkjenninger etter nytt regelverk. Dette ikke minst for å skape forutsigbarhet for skolene. Departementet sendte derfor i februar 2011 et brev til Utdanningsdirektoratet med angivelse av de kriterier som skal inngå i den skjønnsmessige vurderingen.

Som representanten Dagrun Eriksen viser til, har departementet tatt til følge klagen fra Acta IMI-kirkens bibelskole. Vedtaket i denne saken innebærer en presisering av brevet til direktoratet av februar 2011, og vil på vanlig måte være retningsgivende for behandlingen av lignende saker.

Når det gjelder saksbehandlingstid kan jeg opplyse at Utdanningsdirektoratet vil ferdigbehandle søknader som ble satt frem før 1. april 2011 innen 1. april i år, forutsatt at søknaden er fullstendig og dokumentert.

Jeg tar sikte på å avgjøre de klagesakene etter voksenopplæringsloven kap. 4 som nå er til behandling i departementet før sommeren.

SPØRSMÅL NR. 885**Innlevert 20. februar 2012 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde****Besvart 24. februar 2012 av kulturminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

«Medieoppslag og ulike "ekspertuttalelser" tyder på at Nasjonalgalleriet trenger en omfattende oppussing dersom bygningen skal fortsette å huse kunstverk også i fremtiden. Blant annet rapporteres det om fuktskader i bygget.

Medfører det riktighet at Nasjonalgalleriet trenger en omfattende oppussing for å kunne huse kunstverk i fremtiden, og hva er i så fall årsaken til at regjeringen har latt Nasjonalgalleriet gradvis forfalle?»

Svar:

Nasjonalgalleriet er en statlig bygning som forvaltes av Statsbygg, som har en leieavtale med Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design. Statsbygg har vedlikeholdsansvaret for bygningen, og løpende vedlikehold utføres i et nært samarbeid mellom Statsbygg, museet og Riksantikvaren og i henhold til vedlikeholdsplaner. Spesielt de seneste årene har Statsbygg gjennomført mange vedlikeholdstiltak. Bl.a. er en rekke branntekniske forbedringer gjennomført, taklekkasje i forbindelse med takavrenning er utbedret og nedløpsrør er skiftet, garderobe- og toalettforhold er forbedret, innvendige overflater i en

rekke rom er pusset opp og i 2012 planlegges oppussing av inngangsdører og vinduer.

De store utfordringene i bygningen er knyttet til utilfredsstillende klimaforhold for kunstsamlingene og til brannteknisk standard i takkonstruksjonen. Dette er det redegjort for bl.a. i Riksrevisjonens Dokument 3:10 (2007-2008) og St.prp. nr. 67 (2008-2009). Disse forholdene må det gjøres noe med, så langt det rent bygningsteknisk lar seg gjøre. Det er snakk om grunnleggende bygningsforhold som må utbedres når bygningen er tømt for aktivitet. Som kjent vil dette være mulig når Nasjonalmuseet om noen år kan flytte sin aktivitet til det planlagte nybygget på Vestbanen.

De forholdene som utgjør de største problemene i Nasjonalgalleriet, er ikke et resultat av forfall. Bygningen ble oppført i en tid med andre tekniske krav enn det som gjelder i dag. Bygningen har aldri hatt den klimastandard og ventilasjonsteknikk som i dag kreves av bygninger som skal brukes til kunstmuseumsformål. Det samme gjelder manglende universell utforming, som medfører at bevegelseshemmede har vansker med tilgang til utstillingene. Bygningen trenger med andre ord oppgradering og rehabilitering for å kunne være et viktig møtested også i framtiden. Alle tiltak må selvsagt gjennomføres med godkjenning fra Riksantikvaren i samsvar med fredningsforskriften for Nasjonalgalleriet.

SPØRSMÅL NR. 886

Innlevert 21. februar 2012 av stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland

Besvart 28. februar 2012 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken

Spørsmål:

«Når begrunnelsen for endringer i folketrygdloven hva gjelder foreldrepermisjon er økt likestilling, hvorfor gis ikke mor og far like rettigheter når det kommer til uttaksrett og vilkår for uttak?»

BEGRUNNELSE:

I Prop. 64 L (2011-2012) står det at:

"Når far tar ut fedrekvoten, stilles det ikke krav om at mor er i aktivitet... Hvis far skal ta ut mer enn fedrekvoten, må mor ut i aktivitet. Når mor tar ut foreldrepenger, stilles det aldri krav til aktivitet hos far."

Svar:

Stortingsrepresentant Hofstad Helleland viser til at det i Prop. 64 L (2011-2012) som foreslår tredeling av foreldrepengerperioden, ikke er foreslått endringer i foreldrepengerordningens aktivitetskrav. Det betyr at dagens regler videreføres: Når mor tar ut foreldrepenger, stilles det ikke aktivitetskrav til far. Når far tar ut foreldrepenger som ikke er fedrekvote, stilles det aktivitetskrav til mor. Det er ikke aktivitetskrav under fedrekvoten.

Tredeling av foreldrepengerperioden legger til

rette for en jevnere fordeling av permisjonen mellom foreldrene. En tredelt ordning signaliserer i større grad enn dagens ordning at den valgfrie delen tilhører begge foreldre og de må aktivt ta stilling til fordelingen av denne. Tredeling av foreldrepengerordningen er derfor et viktig likestillingspolitisk tiltak.

På samme måte som det i dag bare er fedrekvote når begge foreldre har opptjent rett til foreldrepenger, vil en tredeling med mødre- og fedrekvote bare være aktuell når begge foreldre har opptjent rett. Tredeling er altså aktuelt i familier med to yrkesaktive foreldre. De har dermed gode muligheter for å tilpasse seg regelverket slik at far kan ta ut mer enn fedrekvoten dersom foreldrene ønsker det.

For øvrig fremgår det av Meld. St. 6 (2010-2011) Likestilling for likelønn at regjeringen vil beholde aktivitetskravet, men samtidig se nærmere på grupper av fedre som i dag er forhindret fra å ta permisjon, med tanke på å vurdere endringer i deres uttaksmuligheter. Dersom flere grupper fedre skal gis selvstendig uttaksrett, vil regjeringen prioritere fedre i familier der mor er i aktivitet og orienterer seg mot yrkeslivet, men ikke har mulighet til å tilpasse seg løvens aktivitetskrav.

SPØRSMÅL NR. 887**Innlevert 21. februar 2012 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal****Besvart 29. februar 2012 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«Mener statsråden det er rett å styrke tollvernet for å hindre import fra EU, og ser statsråden at hvis man iverksetter økt tollvern vil det føre til økt grensehandelen som i neste omgang vil ramme norske arbeidsplasser?»

BEGRUNNELSE:

I dagsavisen Nationen 20.02.12. Bondelaget skulder EU for dumping. Generalsekretæren i Bondelaget uttaler at "regjeringa må følge opp løfta og nytte handlingsrommet til å skjerpe tollvernet. Vi betalar ikkje for styrka tollvern i jordbruksoppgjeret eitt år til".

Svar:

I Meld. St. 9 (2011-2012) om landbruks- og matpolitikken slås det fast at importvernet er en bærebjelke i norsk landbrukspolitik. Importvernet er en forutsetning for å kunne få avsetning av norske landbruksvarer, oppnå fastsatte priser i jordbruksavtalen og for å kunne utnytte de ressurser Norge har for produksjon av mat. Uten et importvern ville den norske produksjonen av landbruksvarer falle dramatisk og bli erstattet av import fra land med lavere pris- og kostnadsnivå og med andre/bedre naturgitte forutset-

ninger for landbruksproduksjon.

Av og til skapes det inntrykk av at Norge ikke handler med jordbruksvarer. Dette er ikke riktig. Norge er en handlende nasjon, også med jordbruksvarer. Importen av jordbruksvarer til Norge er betydelig og økende. I 2011 var importen i størrelsesorden 40 mrd kroner. I underkant av 70 % av importen kommer fra EU. Ettersom import av ost er et stadig tilbakevendende tema, vil jeg nevne at importen av ost i 2011 var i størrelsesorden 9000 tonn, en økning på 13 % fra året før. Fra 1. januar 2012 har EU en tollfri importkvote for ost til Norge på 7200 tonn. Det vesentligste av importen er dessertoster som bidrar til et økt mangfold for forbrukerne.

Grensehandelen er en utfordring for Norge som for andre land der forskjeller i lønns- og kostnadsnivå gjør det lønnsomt å handle varer billigere på den andre siden av grensen. Dette er et kjent fenomen i hele Europa. Grensehandelen inn til Norge ble i 2010 beregnet til 10,5 mrd kroner. Av dette utgjør om lag halvparten matvarer.

For typiske grensehandelsvarer som alkohol, tobakk og enkelte matvarer, skyldes grensehandelen delvis politiske vedtak som avgifter og landbrukspolitik. Her må politikken løpende avveie kryssende hensyn.

SPØRSMÅL NR. 888**Innlevert 21. februar 2012 av stortingsrepresentant Per Sandberg****Besvart 9. mars 2012 av justisminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Kan statsråden fremvise oversikt over hvor mange dommere i virke ved norske domstoler som ikke har avgitt dommerforsikring eller dommered, og er statsråden komfortabel med at det avsies en rekke dommer som ikke er gyldige fordi dommeren ikke har avgitt slik forsikring?»

BEGRUNNELSE:

Jeg har fått informasjon om at en rekke dommere ikke har avgitt den nødvendige dommerforsikring eller -ed man skal avlegge, før dommergjerning starter. Sammenhengen i rettergangslovgivningen tilsier at en dom skal oppheves dersom dommeren i saken ikke har avgitt forsikring. Det finnes også tilfeller fra rettspraksis på at dommer har blitt opphevet på et slikt grunnlag.

På denne bakgrunn finner jeg det svært viktig å finne ut hvor mange dommere det her er snakk om og hvor mange dommer det eventuelt måtte gjelde.

Svar:

Domstolloven § 60 stiller krav om at alle dommere, unntatt meddommere og skjønnsmenn, skal avgi skriftlig forsikring. Denne må ikke forveksles med den embetsed som skal avlegges etter Grunnloven § 21. Forsikringer oppbevares av Domstoladministrasjonen og embetseder oppbevares ved Statsministerens kontor. Jeg forutsetter i det følgende at spørsmålet gjelder dommerforsikring.

Det domstoladministrative arbeidet ble 1. november 2002 flyttet ut av Justisdepartementet, og til den nyopprettede Domstoladministrasjonen (DA). Blant annet skulle omorganiseringen støtte opp om og synliggjøre utad uavhengigheten i dommerarbeidet.

Før opprettelsen av DA var det vekslende rutiner for innhenting og oppbevaring av dommerforsikringer. Den enkelte domstol hadde ansvaret for at nytilsatte dommere avga nødvendig forsikring. Før 1991 skulle forsikringer oversendes Justisdepartementet for oppbevaring. Fra 1991 til 5. juli 2002 var fylkesmennene rett adressat, før Justisdepartementet en kort periode fra 5. juli 2002 til 31. oktober 2002, igjen var ansvarlig for oppbevaringen. Det går frem av Justisdepartementets rundskriv G-49/91 av 15. mars 1991 og G-12/02 av 5. juli 2002, at det var grunn til å sette spørsmålsteget ved den enkelte domstols rutiner når det gjaldt innhenting av dommerforsikringer. I begge rundskrivene ble det derfor minnet om plikten til å avgi forsikring. Domstolene ble også bedt om å sørge for avgivelse av eventuelt manglende

forsikringer. Fra og med 1. november 2002 har DA hatt ansvaret for dommerforsikringene.

DA foretok i 2009 en kartlegging av journalførte dommerforsikringer. Det ble oppdaget mangler i dokumentasjonen, og DA iverksatte derfor flere tiltak. Blant annet tok DA kontakt med fylkesmennene, Justisdepartementets dokumentasjonssenter og ledere ved aktuelle domstoler, for å innhente manglende dokumenterte dommerforsikringer.

Jeg har fått opplyst fra DA at det per i dag mangler dokumenterte dommerforsikringer for 150 av 564 dommere. Dommerne dette gjelder, ble alle oppnevnt før 1. november 2002.

Det kan ikke slutes fra dette at vedkommende dommere ikke har avgitt forsikring. Som nevnt har det opp gjennom årene vært vekslende rutiner for innhenting og oppbevaring av dommerforsikringer.

Den klare hovedregelen er uansett at selv dommer det hefter feil ved, blir stående, inntil de eventuelt oppheves ved anke eller domsresultatet endres etter gjenåpning. Jeg er kjent med at en avgjørelse fra Borgarting lagmannsrett ble anket inn for Høyesteretts ankeutvalg 25. januar 2012. Saken omhandler blant annet manglende dommerforsikring. Høyesterett har ikke avgjort saken ennå.

Det er viktig at dommerforsikringer avgis på korrekt måte, og det er ikke heldig at det ikke uten videre kan dokumenteres at alle dommere i Norge har avgitt slik forsikring. Jeg er trygg på at DA er seg sitt ansvar bevisst, og gjør det som skal til for å rette opp i situasjonen.

SPØRSMÅL NR. 889

Innlevert 21. februar 2012 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 27. februar 2012 av justisminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Jussbuss har nylig pekt på svakheter ved forliksrådsordningen og hvordan dette ofte rammer de svakeste i samfunnet som ofte ikke har forutsetninger for å kunne hevde sin rett. Bl.a. pekes det på at fraværssdommer ofte innebærer svekket rettssikkerhet.

Hvordan mener statsråden at forliksrådsordningen fungerer, og hvordan er erfaringene med småkravprosessen som ble innført i den nye tvisteloven?»

Svar:

Forliksrådet er en viktig, lokalt forankret samfunnsinstitusjon med lange tradisjoner. Forliksrådet har kompetanse til å behandle en rekke ulike sivile tvistesaker og formålet med ordningen er å gi folk mulighet til å løse tvistene sine på en enkel, hurtig og billig måte som står i forhold til sakens betydning. Ordningen bidrar til en verdifull avlastning av rettsapparatet, samtidig som reelle tvister løses på en forsvarlig måte.

Tvisteloven fastsetter en grense for sakskostnadene som kan kreves i disse sakene, i dag tilsvarende

denne beløpsgrensen 4730 kroner. Beløpsgrensen gir forutsigbarhet for den enkelte, og ved at kostnadene holdes nede åpnes det for at også de mindre ressurssterke i samfunnet har råd til å få prøvd saken sin. Samtidig kan avgjørelsene fra forliksrådet bringes inn for domstolene til overprøving. På den måten mener jeg forliksrådsordningen styrker rettssikkerheten til den enkelte.

Forliksrådene behandlet i 2010 hele 129 802 saker, mens det i 2011 kom inn om lag 115 000 saker. Til sammenligning behandler tingrettene hvert år omkring 15 000 sivile tvistesaker. Dette tyder på at forliksrådene er et lavterskeltilbud som mange har nytte av.

Det avholdes årlige kurs for forliksrådsmedlemmene hvor temaene blant annet er gjennomgang av regelverk, og opplæring i megling og meglingsteknikk. Kursene gir forliksrådene økt kompetanse, som igjen vil kunne bidra til økt effektivitet.

Justisdepartementet arbeider nå med evalueringen av tvisteloven, der vi vil foreta en helhetlig gjennomgang av loven for å se om den har hatt den ønskede effekt. Dette omfatter også en gjennomgang av tvistelovens regler om behandlingen av saker i forliksrådet, og reglene om småkravprosess. Det inngår også i arbeidet å se på lovens regler om fraværdom.

SPØRSMÅL NR. 890

Innlevert 22. februar 2012 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 27. februar 2012 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Hva vil miljøvernministeren gjøre for å forhindre at viktige verneverdier ved smelteverket i Odda forringes gjennom ytterligere riving – med den potensielt alvorlige konsekvens at et komplett arbeiderkultur- og industriminne fragmenteres, og at mulighetene for å nå opp på UNESCOs verdensarvliste for hele serienominasjonen Rjukan/Notodden/Odda/Tyssedal svekkes?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede er nylig gjort kjent med planer om at viktige elementer knyttet til kalkovner og kokstørke skal rives på smelteverket i Odda.

Ifølge brev av 17. januar d.å. til statsråden fra presidenten i TICCIH, rådgivende organ for UNESCO og ICOMOS i saker som gjelder verdens industrielle kulturarv, vil "integriteten" til smelteverket i Odda svekkes som en følge av en eventuell riving av denne art. Presidenten understreker videre at dette vil kunne svekke sjansene til alle stedene som er serienominert som en "pakke" ift. UNESCO.

Smelteverket og kraftanlegget i Tyssedal er velkjent internasjonalt som viktige store 1. generasjonsanlegg i verden som fremdeles har sin integritet i behold. Smelteverket og området det ligger i representerer noe helt unikt og vil kunne sette både Hardanger og Norge ytterligere på kartet internasjonalt om man oppnår UNESCO-status. En slik status vil utvilsomt

også medføre ringvirkninger for reiselivs- og regionsutvikling. Det ligger videre svært godt til rette for å kombinere vern gjennom ny og fremtidsrettet aktivitet i byen Odda.

Undertegnede etterspør på denne bakgrunn et engasjement fra statsrådens side vedrørende et anlegg som er oppført på norsk tentativ liste til UNESCO og som er i nominasjon.

Svar:

Proessen med å avklare omfang og innhold av et framtidig vern av industrianleggene etter smelteverket i Odda har pågått siden konkurs ble åpnet for smelteverket 3. mars 2003. Riksantikvaren fattet sitt fredningsvedtak den 31. mars 2011 på bakgrunn av svært grundige faglige utredninger, herunder en rådgivende rapport fra internasjonale eksperter på feltet utarbeidet som ledd i arbeidet med å nominere Odda, Tinn og Notodden som verdensarv. Deler av smelteverkstomta er i tillegg regulert til bevaring av Odda kommune.

Riksantikvarens fredningsvedtak er påklaget og ligger for tiden til behandling i departementet. Jeg vil ikke kommentere de forhold som er tatt opp i klagesaken konkret ut over at jeg tar sikte på å fatte en avgjørelse i saken i løpet av kort tid.

Jeg kjenner for øvrig godt til de utfordringer som er knyttet til framtidig vern og utvikling av smelteverkstomta og de ulike syn berørte aktører har på sa-

ken, både gjennom å ha vært på stedet og gjennom møter med partene.

Sikring av arbeiderkulturen og teknisk industrielle kulturminner har vært og er høyt prioritert av den rød grønne regjeringa. Oppføringen av kraftanleggene og produksjonsanleggene i Odda/Tyssedal, Rju-

kan og Notodden på Norges tentative liste til verdensarvkonvensjonen i 2009 og oppstarten av nominasjonsprosessen i 2010 er et uttrykk for dette. Det bør derfor ikke være tvil om mitt engasjement verken i denne konkrete saken, eller i fagfeltet for øvrig.

SPØRSMÅL NR. 891

Innlevert 22. februar 2012 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 28. februar 2012 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Kan statsråden signalisere hvorvidt regjeringen snarlig vil gi politisk støtte til gjeldsrevisjon for Zimbabwe, redegjøre for hvor Zimbabwes gjeld til Norge stammer fra, samt redegjøre for fremdriften i det norske arbeidet med gjeldsrevisjon generelt?»

BEGRUNNELSE:

Zimbabwes gjeld vokste gjennom 1980-tallet som følge av perioder med tørke og påfølgende lån fra utenlandske regjeringer og investorer til ulike prosjekter. Flere av disse prosjektene klarte imidlertid ikke å gi den avkastningen som var nødvendig for å møte kravene om tilbakebetaling.

I 2000 klarte ikke Zimbabwe lenger å betale tilbake renter og avdrag på gjelden. Gjeldsnivået er i dag skyhøyt, og kvalifiserer til såkalt ubetalbar gjeld. Landets utenlandsgjeld utgjør nå 163 prosent av BNP, og i 2009 brukte Zimbabwe 48 pst. av sine inntekter til å betjene gjeld. Det er antatt at Zimbabwe til sammen skylder det internasjonale samfunnet mer enn 7 mrd. dollar.

Internasjonale diskusjoner er nå i gang for å finne måter å håndtere Zimbabwes gjeld på. Jubilee Debt Campaign, Zimbabwe Europe Network og EURO-DAD har gått sammen om rapporten "Uncovering Zimbabwe's debt: The case for a democratic solution to the unjust debt burden". Rapporten er et bidrag til ZIMCODDs (Zimbabwe Coalition on Debt and Development) arbeid i å avsløre hvor Zimbabwes gjeld stammer fra. Snarere enn å bli en del av IMF og Verdensbankens HIPC-prosess foreslås en gjeldsrevisjon. En slik gjennomgang vil kunne kartlegge hvorvidt lånene i det hele tatt har kommet Zimbabwes folk til gode, og den kan legge et grunnlag for en mer ansvarlig låne- og utlånspolitikk.

I forbindelse med behandlingen av St.meld. nr.

13 (2008-2009) Klima, konflikt og kapital, ga en enstemmig Utenrikskomité uttrykk for behovet for "en gjeldsrevisjon ved at norske myndigheter går gjennom alle lån gitt fra Norge til utviklingsland og dagens utlånsrutiner for å se om det foreligger illegitim gjeld som bør slettes og for å forbedre regelverket på dette området." Regjeringen stadfestet forpliktelsen til å gjennomføre en gjeldsrevisjon i regjeringserklæringen Soria Moria II. Undertegnede legger til grunn at regjeringen følger opp dette.

Svar:

Norge støtter samlingsregjeringen i Zimbabwe, som var og er et modig politisk kompromiss. Før innsettelsen av samarbeidsregjeringen var den økonomiske, sosiale og fysiske infrastrukturen i landet kollapset, med fatale konsekvenser for befolkningen. Siden samarbeidsregjeringen ble inngått er den økonomiske situasjonen stabilisert. Samtidig er det enorme utfordringer som gjenstår i forhold til gjenoppbygging, sosiale og humanitære behov, og den økonomiske situasjonen, inkludert gjeld. Det er vel kjent at det er krefter innenfor Mugabes parti som ikke ønsker at samlingsregjeringen skal lykkes. Jeg tror at snarere enn å styrke Mugabe og hans støttespillere, vil det å bidra til at Zimbabwe løser sine økonomiske problemer bygge opp om de demokratiske kreftene. Det er også det budskapet som gjentas av finansminister Tendai Biti. Men det er en lang vei og mange praktiske problemer knyttet til det å løse Zimbabwes gjeldsproblemer.

I den sammenheng er det viktig med fortsatt samarbeid med IMF og de andre internasjonale finansieringsinstitusjonene. Videre er prosessen for å få fram et økonomisk reformprogram for Zimbabwe første steg på veien mot løsning av gjeldsspørsmålet. Stort og langvarig mislighold av gjeld til de multila-

terale finansieringsinstitusjonene stenger for nye kreditter og et normalisert forhold til disse. De økonomiske utsiktene har forverret seg noe de siste månedene. Underskudd finansieres med nye lån, hovedsaklig ikke-konsesjonelle. Landets gjeld utgjør nå 120 % av BNP (150 % ansees som ikke håndterbart) og risikoen for en gjeldskrise øker.

Zimbabwe var i en annen økonomisk situasjon da det internasjonale initiativet for sletting av gjelden til fattige og gjeldstyngede land ble etablert (HIPC-initiativet). Landet omfattes derfor ikke av initiativet. Finansminister Biti ønsker at Zimbabwe reklassifiseres som HIPC-land. Statsminister Morgan Tsvangirai sa nylig at det er viktig å begynne håndteringen av utenlandsgjelden snarlig, slik at man er godt forberedt når rammebetingelsene endrer seg. Landet avstemmer gjeldstall med sine kreditorer.

Gjeldsspørsmålet er omstridt, også innad i Zimbabwes regjering. Selv om det er tydelig at Zimbabwe nå trenger assistanse til å håndtere sitt gjeldsproblem, og finansministeren arbeider aktivt med å finne en løsning, får han ikke full støtte innad i samlingsregjeringen. Enkelte regjeringspartnere vil ikke akseptere at Zimbabwe nå er et "gjeldstynget land" eller underlegge seg et IMF regime, som ville innebære større innsyn i Zimbabwes finanser.

Norge har en progressiv gjeldsagenda. Dette innebærer for eksempel at vi mener man ikke bare bør slette gjeld basert på hvor mye gjeld et land kan tåle, men også åpne for å se på hvordan gjelden kom til. Imidlertid mener jeg at Norge ikke nå alene skal gå bresjen for støtte til revisjon av Zimbabwes utenlandsgjeld uten at Zimbabwes finansminister først har tatt stilling til dette og fremmer det som et forslag.

Garantiinstituttet for eksportkreditt – Giek sier at Zimbabwes gjeld til Norge stammer fra leveranser innen elektrifisering, master til telekommunikasjon, utstyr til drivstofflagre og rør til drikkevann. Hovedstol pluss ordinære renter tilsvarer ca 155 mill. kroner.

Den Norske Regjeringens målsetting om å gjennomføre en gjeldsrevisjon står fast. For at Regjeringen skal ha best mulig grunnlag for en beslutning, har UD og andre berørte departementer over lengre tid arbeidet med sentrale problemstillinger som avgrensninger, kriterier og valg av metode for en slik prosess. Det finnes i dag ingen internasjonal enighet og liten praksis omkring metode og utførelse av denne type gjeldsgjennomgang. Arbeidet er derfor krevende. Jeg vil holde Stortinget oppdatert om framdriften.

SPØRSMÅL NR. 892

Innlevert 22. februar 2012 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal

Besvart 29. februar 2012 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Kan statsråden redegjøre hvor mye av de bevilgede BU-midlene i landbruket som går bort i administrasjon?»

Svar:

De bedriftsrettede fylkesvise BU-midlene forvaltes av Innovasjon Norge og administrasjonskostnadene ved forvaltning av disse midlene er per i dag 30 mill. kroner. Beløpet er i hovedsak basert på Innovasjon Norges timekostnader for gjennomføring av ordningen.

Innovasjon Norges kostnader til administrasjon av sine oppdrag ble tidligere belastet Nærings- og handelsdepartementets budsjettkapittel 2421, post 70. Våren 2010 ble det utarbeidet en harmonisert modell for finansiering av kostnader knyttet til adminis-

trasjon og gjennomføring for alle Innovasjon Norges oppdrag. I forbindelse med dette ble det derfor foretatt en rammeoverføring på 30 mill. kroner fra Nærings- og handelsdepartementets budsjett til Landbruks- og matdepartementets budsjett, for å dekke Innovasjon Norges kostnader ved forvaltning av BU-ordningen.

Det er Fylkesmannen som forvalter de fylkesvise BU-midlene til utviklings- og tilretteleggingstiltak. Disse administrasjonskostnadene blir belastet Fylkesmannens ordinære driftsbudsjett over Fornyings- og administrasjonsdepartementets budsjettkapittel 1510, post 01. Det er ingen øremerking av administrasjonskostnader til BU-ordningen over dette budsjettet, og utgiftene vil variere fra fylke til fylke avhengig av aktivitet.

På landbruksområdet er kommunene bl.a. første- linjesaksbehandler for søknader om midler over BU-

ordningen. De administrative kostnadene for kommunenes arbeid på landbruksområdet dekkes gjennom kommunenes inntektssystem over Kommunal- og regionaldepartementets budsjett.

I tillegg eksisterer det en ordning med lokal forvaltning av BU-midler gjennom regionrådene i Valdres og Nord-Gudbrandsdalen. Ordningen har eksistert som en prøveordning fra 2004 og fram til 2012, da ordningen ble gjort om til en permanent ordning. I denne perioden har de to regionrådene til sammen

fått 1.460 000 kroner til dekning av administrasjonskostnader med ordningen over Landbruks- og matdepartementets budsjettkapittel 1150, post 50 Landbruks utviklingsfond.

I Meld. St. 9 (2011-2012) Landbruks- og matpolitikken, er det lagt opp til at videre spørsmål om bl.a. administrative kostnader knyttet til lokal forvaltning av BU-midler skal gjøres rede for i revidert forskrift om midler til bygdeutvikling.

SPØRSMÅL NR. 893

Innlevert 22. februar 2012 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 5. mars 2012 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Ungdomsorganisasjonen Juvente har de siste fem årene gjennomført kontroller av dagligvarebutikker over hele landet med mindreårige ungdommer. Resultatene har vært nedslående; hvert år har ungdommene fått kjøpe alkohol i mellom 43 og 58 prosent av butikkene. I den kommende stortingsmeldingen om ruspolitikk har regjeringen mulighet til å foreslå rusforebyggende tiltak. Overholdelse av aldersgrensene er god rusforebygging.

Hvilke tiltak vil helseministeren fremme for å redusere omfanget av alkoholsalg til mindreårige?»

BEGRUNNELSE:

Tidlig alkoholdebut og et høyt alkoholforbruk i tenårene fører til store problemer for ungdom - både i drikkesituasjonen i form av for eksempel vold og ulykker, og senere i livet.

Kommunenes viktigste virkemiddel for å sikre at aldersgrensene for kjøp av alkohol overholdes er gjennomføringen av kontroll og anledningen til å inndra bevillinger dersom kontrollene avdekker brudd på alkoholloven.

I dag er kommunene pliktige til å årlig gjennomføre i snitt minimum tre kontroller per bevilning som er gitt, og minimum en kontroll hos hver enkelt bevilningshaver. Ofte prioriteres kontroller av skjenkesteder, noe som kan føre til at butikker kun blir kontrollert en gang i året.

Kontrollrutinene, hvem som gjennomfører kontrollene og hvilken opplæring kontrollørene får varierer sterkt fra kommune til kommune. Oslo er et eksempel på en kommune med gode rutiner for butik-

kontroller, mens forskning har påpekt svakheter ved kontrollrutinene i andre kommuner, for eksempel i Skien, Porsgrunn og Bamble (Bryn, 2009).

Kommunene har i dag full frihet til å avgjøre hvor lenge en butikk som bryter alkoholloven skal miste bevillingen sin. Dette fører til at alvorlige brudd på alkoholloven som salg til mindreårige i mange tilfeller fører til milde sanksjoner, eller ingen sanksjoner i det hele tatt. Det fører også til en svært uforutsigbar og uheldig situasjon for bransjen, da et lovbrudd som alkoholsalg til mindreårige vil kunne føre til 2-3 ukers inndragning av bevillingen i én kommune, og kun en skriftlig advarsel i en annen.

Juvente foreslår tre tiltak som vil føre til bedre legitimasjonskontroll i dagligvarebransjen. 1) At minimumskravet til antall kontroller økes fra 3 til 5 i alkoholforskriftens § 9-7. 2) At det lages en minimumsstandard for gjennomføringen av kommunenes kontroll av salgs- og skjenkesteder. 3) At det vedtas nasjonale retningslinjer for hvilke sanksjoner som skal gjelde ved brudd på alkoholloven.

Svar:

Aldersgrensene er et av de sentrale virkemidlene i alkoholpolitikken. Det er uakseptabelt at mindreårige får kjøpt alkohol – aldersgrensene skal overholdes.

Kommunene har ansvaret for å håndheve aldersgrensene. Dette er en del av ansvaret kommunen har som bevillingsmyndighet etter alkoholloven. Det følger av alkoholforskriften at aldersgrensene er et av de områdene kommunen særlig skal rette sin kontrollvirksomhet inn mot. Det er uakseptabelt at alders-

grensene brytes, og jeg forventer at kommunene prioriterer arbeidet for å sikre overholdelse.

Staten har en rolle å spille når det gjelder å understøtte kommunenes arbeid på dette området. Helsedirektoratet og de regionale kompetansesentrene for rusmiddelspørsmål tildeles derfor midler for å utvikle verktøy og drive veiledning overfor kommunene, jf. Prop. 1 S (2011–2012) for Helse- og omsorgsdepartementet:

”Det er et mål å bidra til økt kunnskap om og mer bevisst bruk av alkoholoven og dets bevillingssystem i kommunene. Bevilgningen dekker arbeidet for å sikre kvalitet i kommunenes arbeid med alkoholoven,

herunder å legge til rette for mer effektiv kontroll og økt kompetanse på salgs- og skjenkestedene.”

For tiden arbeider Helsedirektoratet med en veileder for kontroll. Denne vil blant annet fokusere på hvordan god alderskontroll kan skje. Stortingsmeldingen om rusmiddelpolitikken som er under utarbeidelse, vil favne hele rusmiddelpolitikken, og de regulatoriske virkemidlene knyttet til alkohol vil naturligvis vies oppmerksomhet i meldingen. I den sammenheng vil jeg komme nærmere tilbake til tematikken knyttet til kontroll av bevillinger og øvrige krav etter alkoholoven.

SPØRSMÅL NR. 894

Innlevert 22. februar 2012 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 15. mars 2012 av justisminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Kriminalomsorgens sentrale forvaltning har tatt initiativ til å utrede spørsmålet om hvorvidt færre og større regioner vil bedre måloppnåelsen. Utredningen foreligger nå og konsulentene anbefaler å redusere antallet regioner fra seks til fire.

Burde det ikke heller vært en evaluering av dagens regionstruktur, og vurdering av etableringen av et direktorat for kriminalomsorgen, fremfor å starte et arbeid med færre regioner?»

Svar:

Justisdepartementet varslet i budsjettproposisjonen i 2011 at Kriminalomsorgens sentrale forvaltning ville se nærmere på regioninndelingen i kriminalomsorgen, og vurdere om dagens struktur er den mest hensiktsmessige både av faglige og effektivitetsmessige hensyn. Kriminalomsorgens sentrale forvaltning inngikk derfor en avtale med eksterne konsulenter for å få utredet konsekvensene av en eventuell omorganisering av regionalt nivå. Denne rappor-

ten foreligger nå, og Kriminalomsorgens sentrale forvaltning vurderer en eventuell omstrukturering av regionene. Justisdepartementet vil vurdere forslaget når det foreligger. Kriminalomsorgen er en liten etat, og dersom det er noe som kan gjøres strukturelt for å arbeide mest mulig ressurseffektivt vil departementet vurdere organisatoriske grep. Jeg er trygg på at Kriminalomsorgens sentrale forvaltning vurderer grundig hvordan regionalt nivå best bør organiseres.

Representanten stiller også spørsmålet om det ikke heller burde vært vurdert å etablere et direktorat for kriminalomsorgen. Kriminalomsorgens sentrale forvaltning er i dag integrert i Justisdepartementet. I første rekke er det en vurdering av regioninndelingen som er satt på dagsorden. Det vil være naturlig å se organiseringen av hele kriminalomsorgen under ett som en oppfølging av dette. Jeg vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte med nærmere informasjon om resultatet av en eventuell omorganisering av regionene.

SPØRSMÅL NR. 895**Innlevert 22. februar 2012 av stortingsrepresentant Peter N. Myhre****Besvart 29. februar 2012 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«Vil regjeringen sørge for å få fortgang i arbeidet for å liberalisere handelen med landbruksvarer mellom Norge og EU?»

BEGRUNNELSE:

EØS-avtalens artikkel 19 slår fast at Norge og EU skal fortsette sine bestrebelser på en gradvis liberalisering av handelen med landbruksvarer. I et møte mellom Utenriks- og Forsvarskomiteen og en delegasjon fra EU-parlamentet 21/2-2012 ble det fra EU hold gitt uttrykk for misnøye med fremdriften i dette arbeidet. De etterlyste mer regularitet i møtene i ekspertgrupper, og raskere fremdrift.

Norge har allerede fått god tilgang når det gjelder eksport av fisk til EU, norsk politikk når det gjelder import av matvarer oppfattes i EU som vesentlig mer proteksjonistisk.

Mer frihandel med matvarer vil gi norske forbrukere et bedre utvalg, mer mangfold, bedre kvalitet og lavere priser. Derfor er dette tatt med i EØS-avtalen. Det er god grunn til å arbeide effektivt for å få dette til.

Svar:

EØS-avtalen omfatter som kjent ikke EUs felles marked for landbruksvarer og felles landbrukspolitikk.

Etter EØS-avtalens artikkel 19 skal avtalepartene med to års mellomrom gjennomgå vilkårene for handelen med basis landbruksvarer med sikte på en gradvis liberalisering. Det er en forutsetning at forhandlingene skal skje innenfor rammen av partenes respektive landbrukspolitikk, og at videre reduksjoner av handelshindringer skal skje på gjensidig fordelaktig basis.

Det er inngått to artikkel 19-avtaler med EU. Den første avtalen ble iverksatt 1. juli 2003. I januar 2010 ble Norge og EU enige om en ny artikkel 19 avtale. Avtalen fikk enstemmig tilslutning i Stortinget i april 2011 og ble iverksatt fra 1. januar 2012.

Utgangspunktet for forhandlingene var at Norge fortsatt skulle ha et sterkt importvern, men at Norge kunne gi EU toll-lettelser der dette er fordelaktig for norsk næringsmiddelindustri. Dette gjelder for eksempel for varer der industrien allerede har et importbehov og der det er import til ordinær toll.

Samtidig åpner den nye avtalen for mer import av matspesialiteter som skaper et større mangfold for forbrukerne. Den tollfrie ostekvoten til EU ble økt med 2700 tonn til 7200 tonn. Denne kvoten nyttes i hovedsak til import av dessertoster. Norge har også gitt EU tollfrie importkvoter for kjøttspesialiteter som skinker, pølser og andebryst.

For Norge innebærer avtalen at kvoten for tollfri eksport av ost inn til EU øker fra 4000 tonn til 7200 tonn. Videre innebærer avtalen tollfrihet eller tollfrie kvoter inn på EU-markedet for bl.a. vegetabiliske oljer, bær, snacks, hunde/kattemat og tran. Dette er konsesjoner som det er realistisk at norske bedrifter vil kunne utnytte.

Regjeringen legger i Meld. St.9 opp til å videreføre et sterkt importvern for landbruksvarer. Importvernet er en forutsetning for å kunne få avsetning for norske varer, oppnå fastsatte priser i jordbruksavtalen og for å kunne utnytte de ressursene Norge har for produksjon av mat.

Jeg vil her nevne at også EU har tilsvarende målsettinger om matproduksjon og ressursutnyttelse i sin landbrukspolitikk – og at importvern for landbruksvarer er et sentralt virkemiddel for å oppnå disse målsettingene i EU som i Norge.

SPØRSMÅL NR. 896**Innlevert 22. februar 2012 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen****Besvart 2. mars 2012 av forsvarsminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

«Forsvarets tilstedeværelse rundt om i landet båndlegger til dels store arealer. I noen tilfeller gjelder det statsgrunn, i andre tilfeller privat grunn hvor grunneier inngår en avtale med Forsvaret.

Mitt spørsmål er om statsråden finner det rimelig at Forsvaret gjennom avtaler med private grunneiere deretter leier ut den samme grunnen til annen kommersiell virksomhet, og slik tar ut inntekter grunneier ellers ville fått?»

BEGRUNNELSE:

At Forsvaret har behov for, og benytter, store arealer er i seg selv ingen nyhet. Men samtidig som Forsvaret reduserer sin aktivitet finnes det tilfeller der grunneiere føler seg overkjørt av sin leietager. Undertegnede har mottatt henvendelse om et slikt tilfelle der Forsvaret er leietager men samtidig driver framleie av kommersiell utnyttelse av det samme are-

alet. Det fremstår som noe uryddig slik jeg ser det. Jeg mener også at Grunnloven § 105 er svært tydelig i så måte. Det bør derfor sikres at grunneiere i slike tilfeller tas vare på, av hensyn til deres rett som rettmessig eier og Staten v/Forsvaret som en ryddig leietager.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 23. februar 2012 med spørsmål fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen om Forsvarets fremleie av leid grunn.

Når det gjelder den type leieforhold som representanten Ellingsen viser til i spørsmålet sitt, skal Forsvaret på lik linje med andre private eller offentlige aktører forholde seg til det som er avtalt mellom partene i leieavtalen. Dette kan også medføre at Forsvaret har anledning til å fremleie eiendom.

SPØRSMÅL NR. 897**Innlevert 22. februar 2012 av stortingsrepresentant Ine M. Eriksen Søreide****Besvart 1. mars 2012 av forsvarsminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

«Forsvarsjefens EBA-direktiv trådte i kraft den 1. februar 2012. I dette direktivet beskrives også fjernarbeid som arbeidsform i Forsvaret. Beskrivelsen av fjernarbeid i EBA-direktivet synes i praksis å sette "Bestemmelser for fjernarbeid i Forsvarets militære organisasjon (FMO) ", utstedt av Forsvarsstaben i 2007 til side.

Hvilke vurderinger er gjort av samsvaret mellom direktivene, og mener Forsvarsministeren at fjernarbeid skal avvikes som arbeidsform i Forsvaret?»

BEGRUNNELSE:

Fjernarbeid er i dag en utbredt arbeidsform i alle forsvarsgrener. Det gir pendlere en mulighet til å tilbringe mer tid sammen med familie og på sitt hjemsted. Forutsetningen er da at Forsvaret er lokalt tilste-

de med et kontorfellesskap der folk bor - og at man kan drive gradert saksbehandling i et kontorfellesskap enten ved en vertsavdeling eller i et fjernarbeidssenter.

EBA-direktivet (2012) legger opp til å fjerne fjernarbeidssenter som begrep og omdefinere arbeid ved vertsavdeling til «økt utnyttelsesgrad av avdelingenes faste kontorarbeidsplasser». Fjernarbeid ved vertsavdeling synes å forutsette at noen fast ansatte ved vertsavdelingen er fraværende dersom fjernarbeidere ønsker benytte kontorplass å jobbe fra. Det vil med andre ord bli vanskelig for den enkelte ansatte å planlegge fjernarbeid fordi man er avhengig av at kolleger ved vertsavdeling er fraværende.

Bestemmelser for fjernarbeid i Forsvarets militære organisasjon sier at den enkelte driftsenhet i Forsvaret (DIF) bør legge til rette for at det er mulig for arbeidstaker fra andre DIF å ha fjernarbeid. Eventuell

kontorutrustning og eventuelle kostnader forbundet med dette skal avtales mellom DIF' ene.

Fjernarbeidssenter er et kontorfellesskap der arbeidstakere fra flere forskjellige virksomheter arbeider under samme tak.

Et av eksemplene på et slikt velfungerende fjernarbeidssenter er Langnes fjernarbeidssenter i Tromsø, som ble etablert i 2009 med Forsvarets informasjonsinfrastruktur (INI), som vertsavdeling. Dette er et kontorfellesskap som sannsynligvis ikke lar seg avhende til sivile kjøpere eller leietakere, og fjernarbeiderne som benytter fjernarbeidssenteret bidrar til økt trivsel og sikkerhet for den ene sivilt ansatte (INI) med tjenestested Tromsø. Fjernarbeidssenteret på Langnes brukes av INI, Heimevernet, Luftforsvaret, Sjøforsvaret, Etterretningstjenesten, Hæren, FLO samt personell på pensjonistvilkår. Tillitsvalgte, organisasjonene i Forsvaret og verneombudet i Forsvaret har reagert på signaler fra arbeidsgiversiden i Forsvaret som ønsker å implementere EBA-direktivet og derved fjerne tilbudet om fjernarbeidssenter, som på Langnes i Tromsø.

Flere av de ansatte som benytter Langnes fjernarbeidssenter i Tromsø har signalisert at de ser seg om etter andre arbeidsgivere enn Forsvaret dersom tilbudet om fjernarbeid fra kontorfellesskap i Tromsø faller bort. EBA-direktivet synes også å kunne medføre avvikling av tilsvarende fjernarbeidssenter i Oslo, Harstad, Alta og andre byer som Forsvarets ansatte har bosatt seg i.

Svar:

Fjernarbeid er et nyttig personalpolitisk verktøy, og skal ikke avvikles som arbeidsform i Forsvaret. De to dokumentene som Eriksen Søreide tar opp om hhv. fjernarbeid i Forsvaret og EBA, har ulike formål, og kompletterer hverandre. Basert på erfaringene med de eksisterende bestemmelsene for fjernar-

beid i Forsvaret, vil disse dokumentene også bli ajourført løpet av 2012.

Forsvarssjefens bestemmelser om fjernarbeid har bl.a. til hensikt å avklare sentrale forutsetninger for fjernarbeid i Forsvaret, sette en felles standard for praktisering av fjernarbeid, klargjøre hvilke regler og føringer som gjelder ved fjernarbeid og gi en mal for avtale om fjernarbeid mellom driftsenhet og den enkelte arbeidstaker. Disse bestemmelsene definerer dermed hva Forsvaret vurderer som fjernarbeid og gir rammer og forutsetninger for gjennomføringen. Bestemmelsene beskriver at det er tre former for fjernarbeid: hjemmekontor, arbeid ved vertsavdeling og arbeid ved fjernarbeidssenter.

Forsvarssjefens reviderte direktiv for EBA har til hensikt å styre EBA-virksomheten i Forsvaret gjennom å klarlegge aktørenes ansvar, myndighet og oppgaver, med fokus på å presisere hvordan brukerrollen skal ivaretas. Forsvarssjefen gir i dette direktivet også føringer for grunnlaget for beregning av EBA-behovet for ulike funksjoner. I prinsippet er det driftsenhetenes organisasjonsplaner som legges til grunn ved dimensjonering av kontorplasser, forlegninger, undervisningsrom mv. Disse organisasjonsplanene utarbeides med bakgrunn i de oppdrag de enkelte underlagte sjefer har.

Dersom forsvarssjefen anser at det er behov for å etablere fjernarbeidssenter, vil det bli gitt som oppdrag til en underlagt sjef. Denne sjefen vil ta dette oppdraget med i sitt dimensjoneringsgrunnlag for den EBA vedkommende trenger til å kunne gjennomføre pålagt virksomhet. Dette vil sikre at blant annet krav til helse, miljø og sikkerhet, ressursbehov og medbestemmelse ivaretas. Pr. i dag har ikke forsvarssjefen tatt noen formell beslutning om å etablere fjernarbeidssentre. De sentrene som er i funksjon er basert på lokale initiativ.

SPØRSMÅL NR. 898**Innlevert 23. februar 2012 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl****Besvart 29. februar 2012 av justisminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Hvordan har statsråden fulgt opp saken overfor POD, og når vil statsråden presentere oversikten over stillingsprosent for familievoldskoordinatorerne i samtlige politidistrikt?»

BEGRUNNELSE:

Både den sittende og den nylig avgåtte justisministeren har gjentatte ganger uttalt, både i Stortinget og til ulike medier, at arbeidet med bekjempelse og etterforskning av vold i nære relasjoner skal ha særlig høy prioritet i politiet. I St.prp. nr. 1 (2008-2009), Programområde 06 Justissektoren, står det følgende:

"Ordningen med familievoldskoordinator er viktig i politiets arbeid med vold i nære relasjoner. Fra 2008 er politidistriktene pålagt en minstestandard der familievoldskoordinatorfunksjonen skal være en 100 % stilling. I de største politidistriktene skal det etableres egne team. Det er avgjørende at alle politidistrikt har tilstrekkelig kompetanse til å håndtere denne type saker og at de sikres bistand ved behov."

TV2 har kontaktet samtlige politidistrikt for å undersøke om alle har familievoldskoordinatorer som er ansatt i full stilling. Tilbakemeldingene TV2 fikk var at kun i 12 av 27 politidistrikt jobber familievoldskoordinatoren i full stilling. Statsråden uttalte i den forbindelse at hun hadde fått opplyst fra POD at samtlige familievoldskoordinatorer er ansatt i full stilling, og at hun skulle sjekke opplysningene fra POD én gang til.

Svar:

Bekjempelse av vold i nære relasjoner er et av denne regjeringens hovedsatsingsområder. Den som utsettes for vold i en nær relasjon skal vite at hjelp finnes og at vold som utøves innenfor husets fire vegger ikke gir grunnlag for straffefrihet, snarere tvert om. Dette er alvorlig kriminalitet der konsekvensene for den som utsettes for vold ofte er langvarige og dyptgripende. Alvorlighetsgraden reflekteres i den betydelige skjerpingen av straffenivået som er foretatt de senere årene.

Ordningen med egne familievoldskoordinatorer er hjørnesteinen i politiets arbeid med dette kriminalitetsområdet. Den nære relasjonen mellom offer og gjerningsperson gir disse sakene en dimensjon som krever særskilt innsikt, forståelse og ikke minst empati fra politiets side. Familievoldskoordinatorerne

innehar slik kompetanse og det enkelte distrikt er forutsatt å ha koordinatorene i 100 % stilling jf. retningslinjer gitt av Politidirektoratet 10. mars 2008. Retningslinjene angir videre at det etableres egne team i de større distriktene, og at disse teamene bistår distrikt der slike team ikke er etablert.

En kartlegging gjennomført av TV 2 er egnet til å skape tvil om ordningen fungerer etter intensjonen. Undersøkelsen viser blant annet at flere av koordinatorene oppgir å bruke 50 % av arbeidstiden på vold i nære relasjoner og at en oppgir en tidsbruk på mellom 20 og 30 %. TV 2 har også sett nærmere på spørsmålet om etablering av egne familievoldsteam i de store distriktene. Her fremkommer det at de team som er etablert eksempelvis i Hordaland, Søndre Buskerud og Salten, kun dekker de større byene i disse distriktene, henholdsvis Bergen, Drammen og Bodø.

For å unngå ytterligere uklarhet om hvorvidt ordningen fungerer slik det er forutsatt, har jeg bedt om at Politidirektoratet gjennomgår situasjonen i samtlige politidistrikt. Gjennomgangen skal inneholde en beskrivelse av det enkelte distrikts arbeid med vold i nære relasjoner, herunder gi en beskrivelse av organisatorisk plassering, stillingsbrøk og oppgaveportefølje for koordinatoren. Det skal også fremgå om stillingen p.t. er besatt. Dersom stillingsbrøken til koordinatoren knyttet til arbeidet med vold i nære relasjoner er mindre enn minstekravet på 100 % i et distrikt, har jeg bedt om en nærmere redegjørelse om hvilke vurderinger som ligger til grunn for dette.

Det er også bedt om en nærmere beskrivelse av hvordan ordningen med egne team fungerer i de distrikt der slike er etablert. Denne beskrivelsen skal også gjøre rede for i hvilken utstrekning teamene bistår andre distrikt, slik det fremkommer i retningslinjene av 2008.

Politidirektoratet er gitt en frist til 1. april 2012 for å innhente den nødvendige oversikten fra politidistriktene. Når oversikten foreligger vil jeg invitere politidirektøren til et møte for å diskutere hvordan vi kan legge opp arbeidet fremover slik at området vold i nære relasjoner gis den prioritet som vi har forutsatt fra regjeringens side.

Avslutningsvis vil jeg føye til at Politihøgskolen nå gjennomfører en evaluering av politiets arbeid med vold i nære relasjoner. Evalueringsrapporten vil foreligge i slutten av 2012 og resultatene herfra vil gi oss et godt grunnlag for å stake ut den videre kursen for politiets innsats på dette område.

SPØRSMÅL NR. 899**Innlevert 23. februar 2012 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 5. mars 2012 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Hva synes finansministeren om at norske myndigheter hindrer offentlige sykehus å ta i bruk norske produkter som viser seg å være billigere (og trolig bedre) enn utenlandske konkurrerende produkter, og vil finansministeren be om at de økonomiske konsekvensene av en forskriftsendring som utelukker norsk medisinsk teknologi blir utredet?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede er opptatt av at norske gründerbedrifter får så stabile og forutsigbare rammebetingelser som mulig. I Norge har det de siste årene versert tildels opphetet debatt hvor det gjentatte ganger har vært fremmet forslag om å utestenge en norskprodusert HPV-test for forebygging av livmorhalskreft. Ifølge den norske produsenten og gründerbedriften NorChip (fra Buskerud) har dette ført til at flere norske sykehus, som ønsket å gå bort fra utenlandske og kostnadsdrivende alternativer, ikke har kunnet ta i bruk den norske testen. På grunn av den store faglige uenigheten besluttet Helse - og omsorgsministeren i juni i fjor at det faktiske bruk av de ulike testene i et prøveprosjekt fra årene 2005 til 2008 skulle evalueres slik at man hadde et saklig grunnlag som basis for en endelig avgjørelse. Kreftregisteret presenterte en slik evaluering 8. desember 2011. Til tross for at evalueringen viser nær identiske egenskaper mellom den norske HPV-testen og de utenlandske alternativene, at norske sykehus er meget godt fornøyd med testen, at testen avdekker flere kvinner med kreft og alvorlige cytologiske celleforandringer og fører til at færre kvinner blir mistet i den medisinske oppfølgningen, diskuteres ikke resultatene og Kreftregisteret fremmer en konklusjon som fører til at Helse - og omsorgsdepartementet innfører nye retningslinjer som i praksis forbyr bruk av den norske testen. Dette står i kontrast til at danske helsemyndigheter i januar 2012 kom med oppdaterte retningslinjer for bruk av HPV-tester i sekundærscreening hvor den norske testen er anbefalt brukt for fire av fire pasientkategorier i sekundærscreening, mens den testen norske helsemyndigheter nå fastslår er "gullstandard" kun anbefalt brukt for en av fire pasientkategorier i sekundærscreening. Slik gründerbedriften NorChip forstår dette, viser det seg at deres test gir minst like god sikkerhet for kvinner i Norge som utenlandske alternativer

med en betydelig reduksjon i unødvendige henvisninger, undersøkelser og behandlinger.

Denne saken har også en budsjettmessig side. I et høringsbrev til Helse - og omsorgsdepartementet i juni 2011 skriver Oslo universitetssykehus: "Patologiavdelingen i OUS har som landets største HPV laboratorium, flere års erfaring i bruk av HPV DNA testing med genotyping for 13 høyrisiko HPV typer. Vårt inntrykk er at disse testene genererer mange unødvendige henvisninger til gynekolog for koloskopi og biopsier (dvs. det påvises ikke behandlingstrenghende celleforandringer). Mange kvinner blir gående i et langvarig kontrollopplegg som genererer engstelse og hvor det forbrukes store ressurser i helsevesenet (både hos allmennpraktiker, privatpraktiserende gynekologer, i gynekologiske poliklinikker og ikke minst i patologiavdelinger)." Fagmiljøet i Norge har anslått at merkostnaden ved bruk av utenlandske alternativer i forhold til bruk av den norske testen årlig vil bli titalls millioner kroner, tilsynelatende med lavere oppdagelse av livmorhalskreft. Danske helsemyndigheter gjorde i 2007 en økonomisk vurdering av forskjellen mellom bruk av den norske testen og den testen norske helsemyndigheter nå fastslår som "gullstandard". Deres beregninger viser en besparelse ved bruk av den norske testen på rundt 16 millioner kroner per år. I helsevesen hvor budsjettkronene stadig får flere bein å gå på er dette betydelige beløp. I tillegg vil mer nøyaktig oppfølging av pasienter også frigjøre ressurser til annen kreftforebygging.

Svar:

Regjeringens mål er best mulig kvalitet i de helsetjenester som befolkningen tilbys. Så langt det er mulig må forebygging, utredning og behandling bygge på forskningsbasert kunnskap. Andre hensyn må underordnes dette.

Endringene i forskriftene fra 1. januar 2012 stiller som krav for refusjon at kriteriene for HPV-testing i masseundersøkelsen mot livmorhalskreft følges. Det er Helsedirektoratet som har ansvaret for de faglige retningslinjene for masseundersøkelsen mot livmorhalskreft. De nye retningslinjene har tilslutning fra rådgivningsgruppen for masseundersøkelsen mot livmorhalskreft, Helsedirektoratets styringsgruppe for programmet og støttes av Norsk gynekologisk forening.

SPØRSMÅL NR. 900

Innlevert 23. februar 2012 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 28. februar 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Hvor mye forfalt gjeld har det offentlige hos private kreditorer?»

BEGRUNNELSE:

Det er uheldig dersom offentlig sommel med å betale regninger skaper likviditetsproblemer for virksomheter i privat sektor. Svaret ønskes fordelt på ulike landsdeler, bransjer og etter størrelse på virksomhetene.

Svar:

I det statlige økonomiregelverket heter det at ”Alle utbetalinger skal foretas til rett tid og kredittid skal utnyttes” (Bestemmelser om økonomistyring i staten pkt. 3.4.3.1). Dette innebærer at betalinger fra staten til private kreditorer skal skje på forfallsdag, og ikke tidligere eller senere. Økonomisystemene som er i bruk i dag, legger til rette for dette ved at fakturaer registreres inn med korrekt forfallsdato når de blir mottatt av virksomheten.

Det er den enkelte virksomhet som selv holder oversikt over dette, og det finnes ingen sentral oversikt over eventuell utestående leverandørgjeld i statlige virksomheter.